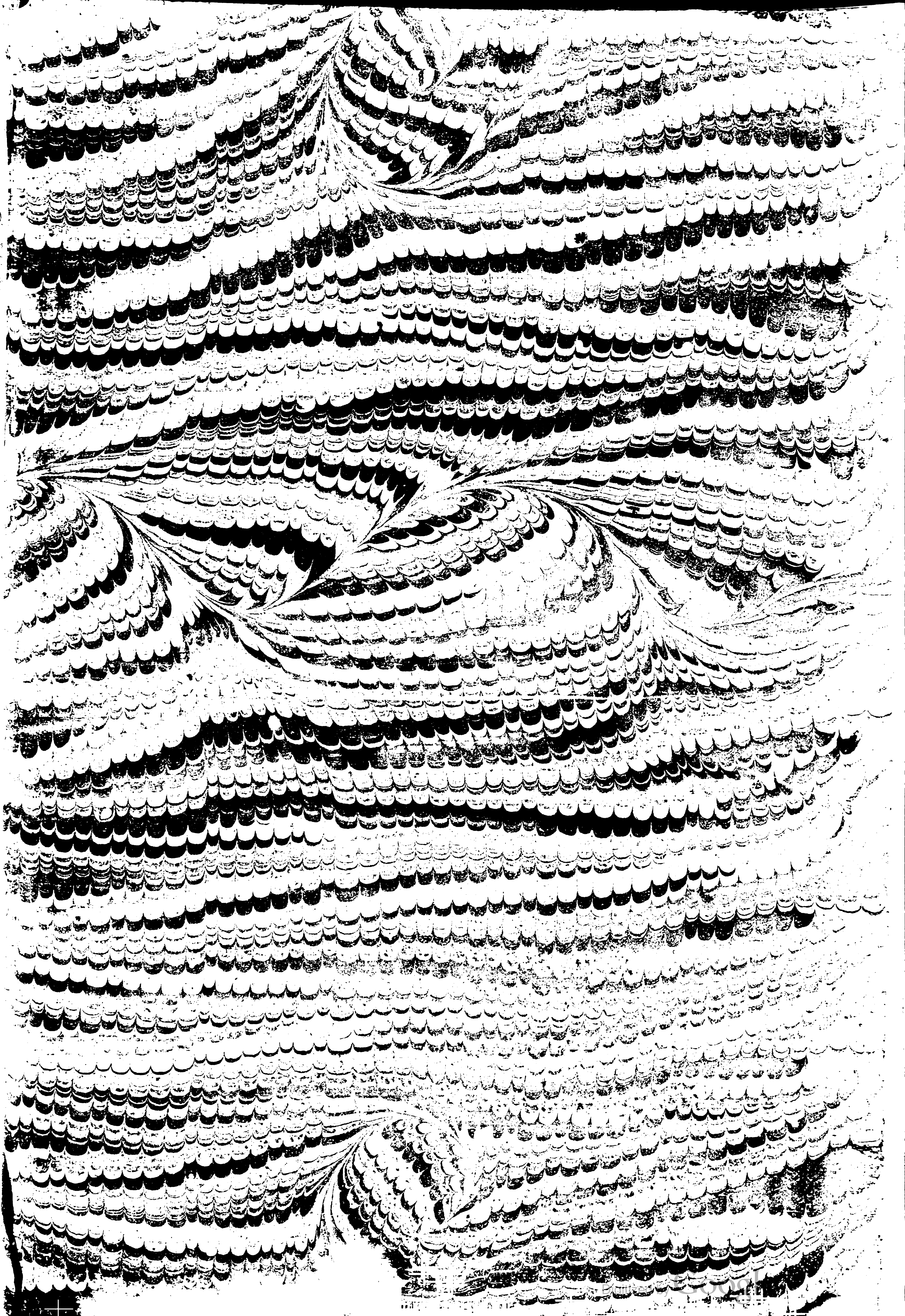

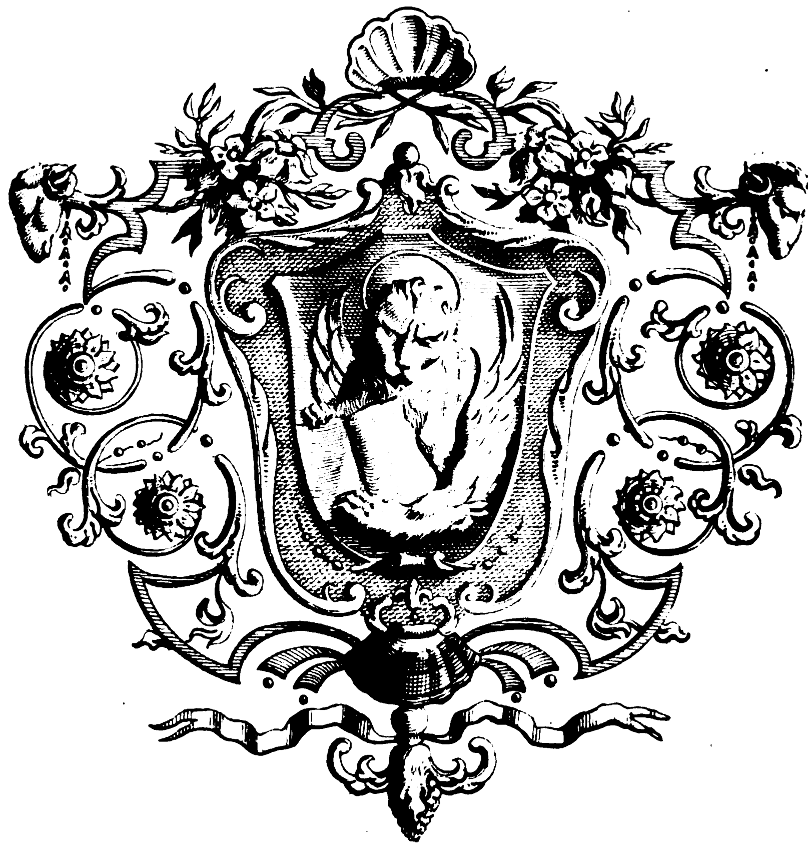

PAX EVANGE
TIBI LISTA
MARCE MEVS
BESSARIONIS CARD.
graphica effigies ex perelleganti
pictura quae exstat Venetiis
in Schola S. Mariae Caritatis.
Jo. Baptista Moretti inv. et del.
Josephus Patrini sculp.

LATINA ET ITALICA
D. MARCI
BIBLIOTHECA
CODICVM MANV SCRIPTORVM
Per titulos digesta.

PRAESIDE ET MODERATORE

LAVRENTIO THEVPOLO
EQVITE AC D. MARCI PROC.

IVSSV SENATVS.

MDCCXLI.

Apud Simonem Occhi Bibliopolam.

ANTONII M. ZANETTI

BIBLIOTHECAE CVSTODIS

PRAEFATIO.

VAE Graecorum Codicum manu ſcriptorum recenſionem edendam Sapientiſſimis Senatus Patribus publica perſuaſit utilitas, ea ipſa ut Latina quoque & Italica Bibliotheca typis mandaretur in cauſſa fuit. Addebat in diem ſtimulos tum eruditorum omnium cupiditas, tum noſtrum, ne quid ad integram manu ſcriptorum Marciae Bibliothecae ſeriem deeſſe videretur, deſiderium & conſilium: omnemque, ſi quis fuiſſet, obicem dirimebat doctorum Virorum de Graeco Indice iudicium, per quam comiter ac benigne prolatum. Quum igitur ex S.C. altera haec provincia nobis eſſet demandata; nihil ultra agendum putavimus, quam ut ad exemplar Graece Latinam & Italicam Bibliothecam emitteremus. Porro autem pauca nobis praemittenda occurrunt, in quibus a Graeci indicis inſtituto hic novus recedit.

Primo itaque in adiiciendis adnotationibus noſtris aliquanto liberius egimus, neceſſitate quadam compulſi. Quum enim Latinorum auctorum integrae atque completae deſint Bibliothecae, ex medio praeſertim aevo, animadverſiones aliquot ad maius Codicum lumen exhibendae fuerunt.

Deinde adnotationum earum locum tenere poſſe aliquando cenſuimus eruditorum Epiſtolas quaſdam Codicibus noſtris inſertas, in quibus nonnulla & ad auctorum hiſtoriam, & ad operum iudicium ſpectantia contineri videbamus; quaſque non tantum Indici noſtro lucem adlaturas, verum etiam litterariae hiſtoriae ſtudioſis gratas futuras eſſe ſperamus.

Dedimus & Opuſculum integrum de errore Paſchatis, quod, quum Beſſarionem, noſtrae huius Bibliothecae olim Dominum, auctorem agnoſcat, nec unquam lucem viderit, eorum nobis benevolentiam conciliabit, qui erga librorum titulos male animati totam hanc induſtriam Indicibus terminatam ferre nequeunt.

Ceterum gratias eruditis Viris quam plurimas agimus, quod labores primos noſtros tam hilari fronte acceperint; petimuſque enixe, ut ad alteros hos comitatem eandem, facilitatem, & ἐπιείκειαν afferre velint.

Liceat quaſi coronidis loco mentionem facere Codicis membrana-

cei,

cei, in Bibliothecam nuperrime illati, quem Hebraice ſcriptum neutri ex Indicibus noſtris inſerere potuimus.

Sacra Biblia in eo continentur, elegantiſſime exarata, addita Maſſora, anno Mundi 5058. [Chriſti 1298.] ut ex ſcriptoris nota colligitur. Quod notatu dignum eſt, alius pene ſimilis in Bibliotheca olim reperiebatur, quem HENRICO III. Francorum Regi, Venetorum hoſpiti dono dedit Senatus: de quo mentio fit in Tomo I. Regiae nuper editae MSS. Bibliothecae. Alter hic in locum illius ſuffectus eſt munificentia & incomparabili ſollertia Laurentii Theupoli, Equitis, ac D. Marci Procuratoris, quo Praeſide Bibliotheca noſtra, ſqualore ſituque deterſo, ad civitatis uſum & hominum famam reviviſcit.

BIBLIO-

BIBLIOTHECAE D. MARCI CODICES LATINI.

Donatorum nomina Bessarionis, *scilicet*, Card. Iac. Contareni, *&* Io. Bapt. Recanati, *quum de iis satis liqueat, per primas cognominum litteras ad singulos Codices adnotantur.*

Biblia Sacra & Interpretes.

CODEX I. *Bess.*

In folio maximo, membranaceus, foliorum 400. *elegantissime scriptus. Characterum specimen exhibemus ex initio Geneseos; nullam enim temporis notam praefert. Saeculo XI. facile exaratum putabis, eo vel maxime si cum specimine Clariss. Mabillonii conferas. De re Dipl. pag.* 369. *num.* 2.

Prima verba non habes, ob nimiam characterum magnitudinem.

TERRA AUTEM ERAT INANIS
et uacua. Et tenebre sup faciem abyssi et sps
di ferebatur super aquas. Dixitque ds. Fiat
lux. et facta e lux. Et uidit ds luce quod eet
bona. et diuisit lucem a tenebris. Appellauitque
lucem diem et tenebras nocte. Factumque est
uespere et mane dies unus.

BIBLIA SACRA [Vetus & Novum Testamentum] duobus magnis voluminibus comprehensa, & sequenti ordine distributa.

Omnibus fere libris Capitula praefiguntur; librorum scilicet epitomes, sive breviaria, quae in usu fuisse usque ad XI. quidem saeculum monet Du Pin. *Dissert. sur la Bible* T. I. pag. 288. Notant Clariss. editores operum S. Hieronymi Parisiis 1693. in

Prolegomeno IIII. num. II. MSS. Codices inconſtanter exhibere appellationes horum Capitulorum ; ſiquidem nunc *Capitula*, nunc *Breves* , nunc *Titulos* promiſcue vocari adſerunt. In noſtro tamen ubique Capitulorum nomen praeferunt ; & praeſertim in VII. prioribus libris , ubi ea ipſa lemmata , quae illi in laudata edit. nunc *Breves* , nunc *Capitula* appellant, reperiuntur.

Prologis toties D. HIERONYMI nomen adpoſuimus , quoties in Codice factum vidimus.

GENESIS. Praemittitur Epiſtola D. Hieronymi ad Paulinum : *Frater Ambroſius* : Praefatio in Pentateuchum : *Deſiderii mei*, & Capitula praenotantur XLVI.

EXODVS. Capitula in primis numerantur XVI. deinde poſt inſcriptionem : *Incipiunt plagae AEgypti* : CXXXVIIII.

LEVITICVS. Capitula praemittuntur LXXXVIIII.

NVMERI. Capitula LXXIIII. exhibentur.

DEVTERONOMIVM. Indicantur Capitula CLXV.

IOSVE. Praeponitur Prologus D. Hieronymi : *Tandem finito Pentateucho*. Capit. XXXIII.

IVDICES. Capit. XX. in edit. XVIII.

RVTH. Capit. X.

REGVM libri IIII. praemiſſo D. Hieron. Prologo [galeato] *Viginti & duas litteras* . In Libro primo Capitula indicantur XLVII. in ſecundo L. in tertio LVI. in quarto XXXII.

ISAIAE Prophetia. Habetur primo loco Praefatio D. Hieron. *Nemo quum Prophetas* , deinceps breve argumentum : *Iſaias in Hieruſalem*. Capitula CXXIIII.

IEREMIAE Prophetia. Exſtat D. Hieron. Praefatio : *Ieremias Propheta*, & breve arg. *Ieremias Anathotites* . Capitula numerantur CXVIIII. Poſt prophetiam Ieremiae ſequitur prophetia BARVCH, & poſtremo Ieremiae THRENI.

EZECHIELIS Prophetia. Praef. D. Hieron. *Ezechiel Propheta* . Capit. LXXXII.

DANIELIS Prophetia. D. Hieron. Praef. *Danielem prophetam iuxta ſeptuaginta*. Capitula notantur XXX. Notula : *Hucuſque in Hebraeo non habetur ; & quae poſuimus de Theodotionis editione translata ſunt*, quae in editis Bibliis habetur cap. III. ver. 90. in Codice ad ulteriorem verſiculum poſita eſt, ſcilicet ad 94. inter illa verba .... *potentes regis* . — *Contemplabantur* . Verſiculus poſtremus Prophetiae , ſcilicet 42. *Tunc rex ait*, &c. in Codice non reperitur.

OSEE Prophetia. Praeit Praef. D. Hieron. *Non idem ordo*, & argumentum : *Duplex apud Hebraeos*. Capit. num. XXVIIII.

IOELIS Prophetia . Praef. D. Hieron. *Ioël filius Fatuhel* , & breve arg. *Ioël interpretatur*. Capit. XIIII.

AMOS

Amos Prophetia. D. Hieron. Prolog. *Ozias rex*: alius Prologus. *Amos pastor & rusticus, rubore mora distringens*. Variat in edit. lectio. Capitula non scripta sunt.

Abdiae Prophetia. Prolog. D. Hieron. *Iacob Patriarcha*, & argumentum breve: *Abdias qui interpretatur servus Domini*. Capit. II.

Ionae Prophetia. Prolog. D. Hieron. *Ionam sanctum Hebraei*, & arg. breve: *Ionas interpretatur columba, naufragio suo mortem Domini praefigurans*. Capit. II.

Michaeae Prophetia. D. Hieron. Prolog. *Temporibus Ionatham*, & arg. breve: *Michaeas de Morasthim*. Capit. XXI.

Nahum Prophetia. Praef. D. Hieron. *Nahum prophetam ante adventum*. Capitula non apparent.

Habacuc Prophetia. D. Hieron. Praef. *Habacuc propheta amplexans*, & arg. breve: *Habacuc amplexatus, sive luctator*. Capitula non habentur.

Sophoniae Prophetia. D. Hieron. Praef. *Tradunt Hebraei*, & breve arg. *Sophonias speculator*. Capitula numerantur X.

Aggaei Prophetia. Praef. D. Hieron. *Ieremias propheta*, & arg. breve: *Aggaeus festivus*. Capit. V.

Zachariae Prophetia. D. Hieron. Praef. *Secundo anno Darii regis*, & arg. *Zacharias memor Domini*. Capit. XXVIIII.

Malachiae Prophetia. Praef. D. Hieron. *Deus per Moysen*. Capitula deficiunt.

Psalmorum liber. Praefigitur origo prophetae David regis Ierusalem. Incip. *David filius Iesse, quum esset in regno suo*. Habetur exinde Prologus D. Hieronymi ad Paulam matronam & Eustochium virginem: *Psalterium Romae*. Sequuntur Cantica Veteris & Novi Testamenti, quibus intermiscetur Oratio Dominicalis, Symbolum Apostolorum, Hymnus *Te Deum*, alius Angelorum, *Gloria in excelsis Deo*, & Symbolum [S. Athanasii] sub titulo: *Fides Catholica* CCCXVIII. *Sanctorum Patrum*. Liber iste Psalmorum recentioribus foliis & characteribus pro maiori parte suppletus est.

Proverbia Salomonis. Titulus sic habet: *Incipit Prologus libri Salomonis, idest Parabolae eius secundum Hebraicam veritatem, translatae ab Eusebio Hieronymo presbytero, petente Chromatio & Heliodoro Episcopis. Hieronymus*. Prologus incip. *Tribus nominibus vocatum fuisse Salomonem*. Subsequitur Prologus alius: *Tres libros Salomonis idest Proverbia*. Denique habetur Praefatio sive Epistola D. Hieronymi ad Chromatium & Heliodorum: *Iungat Epistola*. Capitula numerantur LX.

Ecclesiastes. Prologus non exstat. Capitula praenotantur XXXI.

Cantica Canticorum sine Prologo & Capitulis. Praeponuntur nomina eorum, qui loquentes inducuntur, maioribus litteris

in singulos versiculos; ut fit in Dialogis, puta: *Vox sponsae ad adolescentulas. Introduxit me Rex. Ecclesia de suis Pressuris. Nigra sum sed formosa* &c.

Sapientia. Prologus deficit. Capitula num. xlviii.

Ecclesiasticus. Praeit Prolog. D. Hieron. *Multorum nobis*. Capitula cxxvi. Totus liber divisus est per titulos, qui cum Capitulis initio indicatis fere semper conveniunt, e. g. *De eleemosyna et pauperibus. Fili eleemosynam pauperis ne frauderis. De pupillis et vidua. In iudicando esto pupillis misericors*, &c.

Paralipomenon Libri II. Ad librum primum praemittitur Prolog. D. Hieron. *Si septuaginta Interpretum superflue, mi Chromati*, & Capit. num. xxiii. ad secundum xviiii.

Iob. Prolog. D. Hieron. *Cogor per singulos*. Capit. xxviiii.

Tobias. D. Hieron. Prolog. *Mirari non desino*. Capitula non habentur.

Iudith. Prolog. D. Hieron. *Apud Hebraeos*. Capitula non scripta sunt.

Hesther. Prolog. D. Hieron. *Librum Hesther*. Capitula non exstant.

Esdrae libri II. priores; praefixo Prologo D. Hieron. *Utrum difficilius*. Primi Capitula sunt v. secundi vii.

Maccabaeorum libri II. Praeit argumentum breve, cuius init. *Maccabaeorum libri duo praenotant praelia*. Ad primum Capit. lx. ad secundum liiii.

Testamentum Novum.

S. Matthaei Evangelium. Primo reperitur Epistola D. Hieronymi ad Damasum Papam: *Novum opus*. deinde Prologus: *Plures fuisse*. tertio loco argumentum: *Matthaeus sicut in ordine primus ponitur*. Sequuntur Eusebii Canones, & Epistola ad Carpianum. denique Capitula numerantur xxviiii. In marginibus etiam singulorum Evangeliorum adnotantur Evangelistarum concordantiae.

S. Marci Evangelium. Praeit argumentum: *Marcus Evangelista Dei electus*. Capit. xii.

S. Lucae Evangelium. Prolog. D. Hieron. *Lucas Syrus Antiochensis arte medicus*. Capit. xxi.

S. Ioannis Evangelium. Argument. *Hic est Ioannes Evangelista*. Capit. xiiii.

Actus Apostolorum. Prolog. D. Hieron. *Lucas natione Syrus, cuius laus in Evangelio canitur*. Capit. lxxii. Sequitur & breve argumentum: *Actus Apostolorum nudam quidem sonare videntur historiam*.

Epistolae Canonicae.

Praemittitur Prologus D. Hieron. *Non ita ordo est apud Graecos*.

S. Iacobi Apostoli Epist. praefixo argumento brevi: *Iacobus Apostolus*

ſtolus ſanctum inſtruit clerum. Capitula numerantur XX. Titulus & initium ut in vulgatis editionibus.

S. PETRI Ap. Epiſtolae II. Primam praecedit breviſſimum argumentum; poſtrema nempe verba argumenti iam editi: *Simon Petrus filius Ioannis provinciae Gallilaeae, vico Bethſaida, frater Andreae Apoſtoli*. Capitula XXII. Secundae praemittitur arg. breve: *Per fidem huic mundo*. deficiunt prima verba, ſcilicet, *Simon Petrus*, quae habentur in editis. Capitula exhibentur XI.

S. IOANNIS Ap. Epiſtolae III. Primae praefiguntur Capitula XXI. & arg. breve: *Rationem Verbi*. Verſiculus 7. ſic ſe habet: *Quia tres ſunt qui teſtimonium dant in terra, ſpiritus, aqua, & ſanguis; & tres unum ſunt. Et tres ſunt qui teſtimonium dant in caelo, Pater, Verbum, & Spiritus Sanctus; & tres unum ſunt*. Ad ſecundam Epiſtolam Capitula notantur V. & arg. *Vſque adeo*. Ad tertiam Capit. V. & arg. *Caium pietatis*.

S. IVDAE Apoſtoli Epiſt. Capitula num. VII. arg. *Iudas Apoſtolus*. Initium & titulus conveniunt prorſus cum editis.

APOCALYPSIS. Prologus habetur D. Hieron. *Ioannes Apoſtolus & Evangeliſta a Domino Chriſto electus*. Capitula indicantur XLVIIII. quae ſubſequitur arg. breve: *Apocalypſis Ioannis*.

EPISTOLAE S. PAVLI.

Ad Romanos. Habetur in primis Prologus D. Hieron. cuius init. *Epiſtolae Pauli ad Romanos cauſſa haec eſt*. ſecundo loco Prologus alius: *Primum quaeritur*. deinde argumentum: *Romani ſunt qui ex Iudaeis*. denique breve aliud argumentum: *Romani ſunt in partes Italiae*. Capitula numerantur LXV.

Ad Corinthios I. Argumentum: *Corinthii ſunt Achaici*. Capit. LXXII.
Ad Corinthios II. Arg. *Poſt actam poenitentiam*. Capit. XXVIIII.
Ad Galatas. Arg. *Galatae ſunt Graeci*. Capit. XXXVII.
Ad Epheſios. Arg. *Epheſii ſunt Aſiani*. Capit. XXXI.
Ad Philippenſes. Arg. *Philippenſes ſunt Macedones*. Capit. XVIII.
Ad Coloſſenſes. Arg. *Coloſſenſes & hi ſunt Laodicenſes*. Capit. XXVIII.
Ad Theſſalonicenſes I. Arg. *Theſſalonicenſes ſunt Macedones*. Capit. XXV.
Ad Theſſalonicenſes II. Arg. *Theſſalonicenſes*. Capit. VIIII.
Ad Timotheum I. Arg. *Timotheum inſtruit*. Capit. VII.
Ad Timotheum II. Arg. *Item Timotheo*. Capit. XXIIII.
Ad Titum. Arg. *Titum commonefacit*. Capit. XI.
Ad Philemonem. Arg. *Philemoni familiares litteras*. Capit. IIII.
Ad Hebraeos. Arg. *In primis dicendum*. Capit. XXXVII.

CODEX II. *Beff.*

in folio, membranaceus, foliorum 601.
faeculi circiter XV.

BIBLIA SACRA [Vetus & Novum Teftamentum].

Librorum feries, Capitum fectiones, & quae praeponuntur Argumenta cum vulgatis editionibus, & cum vetuftioribus praecipue, omnino conveniunt; quod & in aliis, quae nunc recenfebimus, Bibliis aeque reperitur. Quae tamen aut in fe peculiaria funt, aut apprime quaeri folent, tum hic tum illic notamus.

Esdrae libri tres priores tantum habentur.

Libris Maccabaeorum praemittitur Epiftola Rabani Mauri ad Ludovicum Francorum Regem. Incip. *Quum fim.* & alia ad Geroldum Sacri Palatii Archidiaconum : *Memini me*; quae Praefationum loco habentur ad Commentaria Rabani eiufdem in Maccabaeos. Tomo IV. edit. Colon. Agripp. MDCXXXVI.

Iacobus & Iudas in titulis vocantur Apoftoli.

Verficulus 7. in Epift. S. Ioannis I. fe habet ut in editis.

Interpretationibus nominum *Hebraicorum*, quae, ut in fubfequentibus Codicibus, in fine habentur, praefigitur nomen S. Hieronymi, quod neque in illis, neque in editis invenitur.

CODEX III. *Beff.*

in 4. *membranaceus, foliorum* 504.
faeculi circiter XV.

BIBLIA SACRA [Vetus & Novum Teftamentum].

Neque Iacobus, neque Iudas in titulis dicuntur Apoftoli.

Verficulus 7. in S. Ioannis Epiftola fic fcribitur : *Quoniam tres funt qui teftimonium dant in caelo Pater, Verbum, & Spiritus Sanctus; & hi tres unum funt; & tres funt qui teftimonium dant in terra fpiritus, aqua, & fanguis. Si teftimonium &c.*

CODEX IV. *Befs.*

in 4. *maiori, membranaceus, foliorum* 680.
faeculi circiter XV.

BIBLIA SACRA, Duobus voluminibus comprehenfa.

Esdrae libri III. priores tantum.

Can-

CANTICA CANTICORUM disposita sunt per modum dialogi; non tamen ut in Codice I.

Iacobus & Iudas non vocantur Apostoli.

Versiculus in IOANNIS Ep. *Quoniam tres sunt qui testimonium dant in caelo Pater, Verbum, & Spiritus sanctus; & hi tres unum sunt. Et tres sunt qui testimonium dant in terra spiritus, aqua, & sanguis. Si testimonium &c.*

CODEX V. *Bess.*

in 4. min. membranaceus, foliorum 518.
saeculi circiter XV.

BIBLIA SACRA [Vetus & Novum Testamentum].

ESDRAE liber IIII. mutilus est fine, & variam exhibet ab editis lectionem.

Iacobo & Iudae in Epistolis non adiungitur nomen Apostoli.

Septimus versic. in Ep. I. IOANNIS sic scriptus est: *Quia tres sunt qui testimonium dant in terra, spiritus, aqua, & sanguis; & hi tres unum sunt. Et tres sunt qui testimonium dant in caelo Pater, Verbum, & Spiritus Sanctus; & hi tres unum sunt. Si testimonium.* Verba: *& hi tres unum sunt*, ductu calami pene deleta sunt.

CODEX VI. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 561.
saeculi circiter XV.

BIBLIA SACRA [Vetus & Novum Testamentum].

ESDRAE libri duo posteriores deficiunt.

Versiculus in Ep. IOANNIS: *Quoniam tres sunt qui testimonium dant in terra spiritus, aqua, & sanguis; & tres unum sunt. Sicut tres sunt qui testimonium dant in caelo Pater, Verbum, Spiritus Sanctus; & tres unum sunt.*

CODEX VII. *Bess.*

in 8. membranaceus, foliorum 399.
saeculi circiter XV.

BIBLIA SACRA [Vetus & Novum Testamentum].

ESDRAE liber IIII. non habetur.

Sic legitur vers. 7. in Ep. IOANNIS. *Quia tres sunt, qui testimonium dant in caelo Pater, Verbum, & Spiritus Sanctus; & hi tres unum sunt.*

Et tres ſunt qui teſtimonium dant in terra, ſpiritus, aqua, & ſanguis. Si teſtimonium &c.

CODEX VIII. *Beſs.*

in 4. membranaceus, foliorum 311.
ſaeculi circiter XV.

BIBLIA SACRA [Vetus & Novum Teſtamentum] hoc ordine diſpoſita.

OCTATEVCHVS
REGVM libri IV.
PARALIPOMENA.
PROPHETAE Maiores, & Minores.
PSALTERIVM.
PARABOLAE.
ECCLESIASTES
CANTIC. CANTIC.
SAPIENTIA.
ECCLESIASTICVS.
IOB.
TOBIAS
IVDITH
ESTHER
ESDRAE libri II. priores.
QVATVOR EVANGELIA.
ACTVS APOST.
EPISTOLAE Catholicae.
APOCALYPSIS.
EPISTOLAE S. PAVLI.

CODEX IX.

in 4. membranaceus, foliorum 74.
ſaeculi circiter XIV.

LIBRORVM SACRORVM Parſ,

PARABOLAE SALOMONIS.
ECCLESIASTES.
CANTICA CANTICORVM.
SAPIENTIAE Liber.
ECCLESIASTICVS.

Subſequitur Precatio Salomoni tributa: *Et inclinavit Salomon genua ſua.*

CO-

CODEX X. *Cont.*

in fol. min. membranaceus , foliorum 245.
saeculi circiter XV.

TESTAMENTVM NOVVM, cum notis marginalibus Gallico idiomate scriptis. Incipiunt in Ep. D. HIER. *Tres Saint Pape Damase Jeromes. Tu me contrains faire nouvelle oeure, de anciene. que apres le example* [sic] *des escriptures esparses en tout le monde.*

CODEX XI. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 405.
saeculi circiter XIV.

BIBLIORVM SACRORVM Concordantiae breviores. Praemittitur praefatiuncula, quae in primis editionibus : *Cuilibet volenti requirere Concordantias in hoc libro unum est primitus attendendum, videlicet, quod quum in primis concordantiis , quae dicuntur Concordantiae S. Iacobi* &c. Videndus Echard de Scriptoribus Ord. Praed. T.I. pag. 203.

CODEX XII. *Bess.*

in 12. membranaceus, foliorum 70.
saeculi circiter XIV.

BIBLIORVM Vocabulista. Sic inscribitur Codex , cuius specimen habes :

Thamar interpretatur amara. Raab festinans. Ruth ascendens. Bersabee puteus septimus , sive puteus iuramenti. & significat Sanctam Ecclesiam , quae egressa de amaritudine infidelitatis festinans ascendit ad puteum septimum , sive puteum iuramenti; hoc est ad fontem sancti Baptismatis. &c.

CODEX XIII. *Bess.*

in folio minori, membranaceus, foliorum 143.
saeculi circiter XIV.

DVODECIM PROPHETAE Minores cum glossa marginali & interlineari , quae in editione Veneta Bibliorum 1588. Accedunt & notae aliae , in marginibus recentiori charactere , ac cetera Codicis opera, conscriptae.

CODEX XIV.

in fol. min. membranaceus, foliorum 179.
saeculi circiter XIV.

PSALTERIVM & CANTICA Veteris & Novi Testamenti cum glossa ordinaria, quae in multis ab edita discrepat.

Accedit & Symbolum S. ATHANASII cum expositione, & Hymnus *Te Deum*.

Fol. 177. ver. habetur Epistola ANSELMI Ep. Cantuariensis ad Valeranum Ep. Nuenburgensem de Corpore & Sanguine Christi. Incip. *Scienti breviter loquor. Si certus essem prudentiam vestram non favere successori Iulii Caesaris*. Fine mutila est.

Sequitur Poëma versibus elegiacis de Sacrificio Missae, quod quidem fine caret foliorum defectu. Incip.

Scribere proposui quid mystica sacra piorum:
Quidve repraesentet, quidve minister agat.

Fragmentum est ex versibus de Mysterio Missae Venerabilis HILDEBERTI Turonensis Archiepiscopi, ut in editione Parisiensi 1708. pag. 1135.

CODEX XV.

in 4. *membranaceus, foliorum* 115.
saeculi circiter XIV.

S. MATTHAEI EVANGELIVM cum glossa ordinaria.
EPISTOLAE VI. Canonicae cum glossa pariter ordinaria, eadem fere quae in editis.

CODEX XVI. *Cont.*

in 4. *min. membranaceus, foliorum* 42.
saeculi circiter XIV.

S. IOANNIS EVANGELIVM cum glossa marginali ordinaria.

CO-

CODEX XVII.

in 4. min. membranaceus, foliorum 100.
saeculi circiter XIV.

S. IOANNIS EVANGELIVM initio mutilum, cum glossa marginali ordinaria.

CODEX XVIII. *Bess.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 223.
saeculi circiter XV.

NICOLAI de LYRA Postilla in PENTATEVCHVM.

CODEX XIX.

in 4. membranaceus, foliorum 161.
saeculi circiter XV.

S. BERNARDI Abbatis Clarae-Vallensis in CANTICA CANTICORVM Sermones LXXXVI. ut in T. IV. edit. Mabillonii.

CODEX XX. *Cont.*

in 4. mai. partim chartaceus, partim membranaceus, foliorum 179. *saeculi circiter XIV.*

S. BERNARDI Abbatis Sermones in CANTICA CANTICORVM, ut in Codice superiori.

CODEX XXI. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 121.
saeculi circiter XII.

S. AMBROSII
Expositio in Psalmum CXVIII. *Beati immaculati.*
De Trinitate Liber. Inter spuria reiecerunt Monachi S. Mauri.

CODEX XXII.

in 4. membranaceus, foliorum 152.
saeculi circiter XIV.

IOANNIS LEMOVICENSIS, Monachi de Claravalle Expositio in Psalmum *Beati immaculati*. Incip. *Alleluia, laus, & gloria, & virtus Deo nostro. Quis titulus, quis ornatus astruatur psalmi praesentis, apostolicis instructus documentis* &c.

Fol. 148. habentur operis concordantiae.

CODEX XXIII. Bess.

in fol. min. membranaceus foliorum 168.
saeculi XV.

NICOLAI de LYRA Postilla in PSALTERIUM.

CODEX XXIV. Bess.

in folio, membranaceus, foliorum 204.
saeculi facile XII.

S. GREGORII Papae Moralium, sive Expositionum in librum Beati IOB, libri XVI. priores.

CODEX XXV. Bess.

in 4. membranaceus, foliorum 228.
saeculi circiter XIII.

S. GREGORII Papae Moralium in IOB. a libro XXIII. ad XXV.

CODEX XXVI. Bess.

in fol. membranaceus, foliorum 173.
saeculi circiter XII.

S. GREGORII Papae Moralium in IOB a libro XI. ad XXIII.

CO-

CODEX XXVII. *Beff.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 193.
faeculi XV.

NICOLAI de LYRA Poftilla in EVANGELIA.

CODEX XXVIII. *Beff.*

in 4. *membranaceus, foliorum* 749.
faeculi XV.

ORIGENIS Commentariorum in Epiftolam ad Romanos RVFINI latina verfio, S. HIERONYMO tributa.

CODEX XXIX. *Beff.*

in folio, membranaceus, foliorum 355.
faeculi circiter XV.

PETRI Abbatis Tripolitani in Epiftolas S. PAVLI expofitiones, ex dictis S. AVGVSTINI.

Sic notat manu propria Beffario:

Petri Abbatis Tripolitanae Provinciae Compilatio fuper Epiftolas Beati Pauli Apoftoli, ex dictis opufculorum S. Auguftini; tefte Caffiodoro viro doctiffimo, qui in libro primo de inftitutione divinarum fcripturarum, capitulo octavo, ita refert : Poft tria paria commentariorum, quae diximus, Petrus Abbas Tripolitanae provinciae Sancti Pauli Epiftolas ex dictis opufculornm Beati Auguftini annotaffe narratur; ut per os alienum fui cordis declararet arcanum : quae ita locis fingulis competenter aptavit; ut hoc ftudio Beati Auguftini credas effe perfectum.

Inter BEDAE fcripta impreffum eft opus hoc, quod hic PETRO tribuitur, & Mabillonius T. I. Analect. neque Bedae, neque Petro adiudicat, fed FLORO Magiftro. Videndus Baronius ad annum DCCXXXI. Bellarminus de Script. Ecclef. pag. 253. Caveus T. I. pag. 335. & Du Pin T. VI. pag. 88. aliique.

CODEX XXX. *Beſs.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 113.
ſaeculi circiter XIV.

NICOLAI de LYRA Poſtilla in Epiſtolas S. PAVLI.
Initio & fine Codicis ex duplici notula deprehenditur, Codicem olim fuiſſe Carthuſienſium Celemariae Nurembergae, & ab ipſis Beſſarioni divenditum.

CODEX XXXI.

in 4. membranaceus, foliorum 128.
ſaeculi circiter XV.

BEDAE Venerabilis Expoſitio in Apocalypſim S. IOANNIS Ap. Incip. *Beatum Ioannem Apoſtolum & Evangeliſtam hunc librum Apocalypſim edidiſſe conſtat; quamvis exſtiterint aliqui, qui non ab eo, ſed ab alio dixerint fuiſſe compoſitum: ſed eius fuiſſe ſequentia manifeſtant.*
Sic equidem ſe habet inſcriptio & initium. Ceterum Expoſitio eadem eſt, quae in calce operum S. Ambroſii per doctiſs. Maurinos edita eſt ſub nomine BERENGAVDI Viri Eccleſiaſtici.

CODEX XXXII. *Beſs.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 175.
ſaeculi circiter XIII.

HAYMONIS Epiſcopi Halberſtatenſis Expoſitio in Apocalypſim, ut in edit. Pariſienſi 1531.
S. GREGORII Papae Dialogorum de vita & miraculis Patrum Italicorum, & de aeternitate animae libri tres priores, quorum poſtremus mutilus eſt.

CODEX XXXIII. *Beſſ.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 270.
ſaeculi circiter XV.

BERTRANDI de TVRRE Ord. Min. Epiſcopi Tuſculani, ac S.R.E. Cardinalis Expoſitiones in EPISTOLAS anni totius.
Bertrandi praedicta opera exſtare & inter Codd. MSS. Cathedralis Lexo-

Lexovienſis notat Montfauconius Bibliotheca Bibliothecarum MSS. pag. 1363.

CODEX XXXIV. *Beſſ.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 230.
ſaeculi XV.

BERTRANDI de TVRRE, Ord. Min. Epiſcopi Tuſculani & S.R.E. Cardinalis Expoſitiones in EPISTOLAS a die Cinerum uſque ad feriam ſecundam poſt Dominicam Palmarum.

CODEX XXXV. *Beſs.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 296.
ſaeculi XV.

BERTRANDI de TVRRE &c. Expoſitiones in Epiſtolas a die Paſchatis ad Dominicam XXIV. poſt Pentecoſten.

Nota in fine legitur:

Explicit tertium volumen Domini Bertrandi de Tourre ſuper Epiſtolas a Paſcha uſque ad finem, quod F. Ludovicus de Primo, filius Conventus Trapanenſis fecit ſcribi Pariſiis, dum actu erat ibidem ſtudens. Anno Domini MCCCCXV. *die octava menſis Iulii, per manum Ioannis Hermani. Amen.*

Expoſitiones has MSS. in Bibliothecis, Vaticana, Huilsbergenſi, & Minorum Toletana memorat Wadingus, de Scriptoribus Ord. Min. pag. 60.

CODEX XXXVI. *Beſs.*

in 4. *chartaceus, foliorum* 91.
ſaeculi circiter XIV.

TESTIMONIA ex S. Scriptura, ad varia aptabilia. Prologi inſcriptio & initium:

Incipit liber teſtimoniorum editus a fratre .... Omnia poma nova & vetera dilecte mi ſervavi tibi. Gaudet ſponſa & gloriatur, ſe nova & vetera ſponſo poma ſervaſſe. Ezechiel quoque rotam videt in medio rotae, novum ſcilicet Teſtamentum, & Vetus figurari.

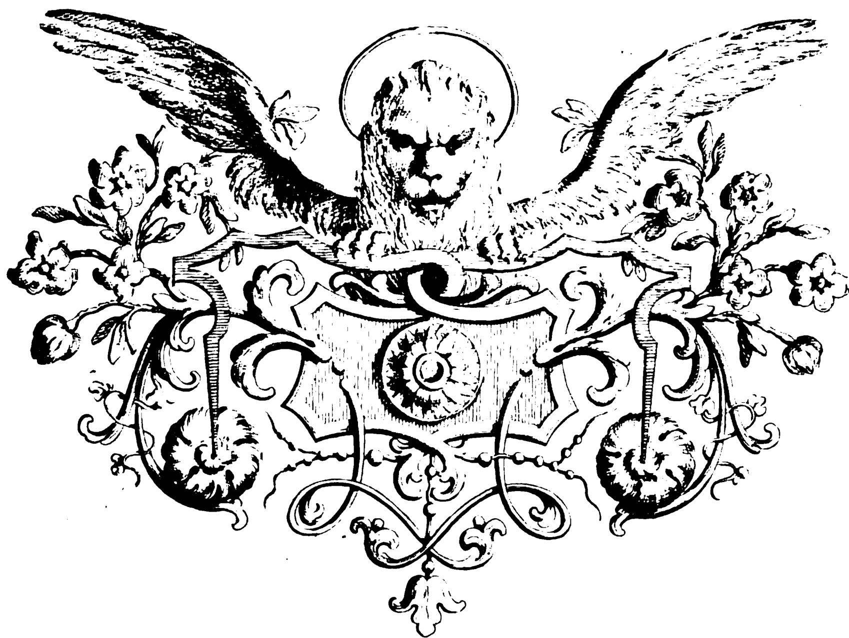
Sequuntur capitula libri primi, cuius prima ſunt verba: *In Geneſi de Patre & Filio: In principio creavit Deus caelum & terram. Item in eadem de Spiritu Sancto: & Spiritus Domini ferebatur ſuper aquas. Item in*

eadem ait Pater ad Filium & ad Spiritum Sanctum : Faciamus hominem ad imaginem & similitudinem nostram.

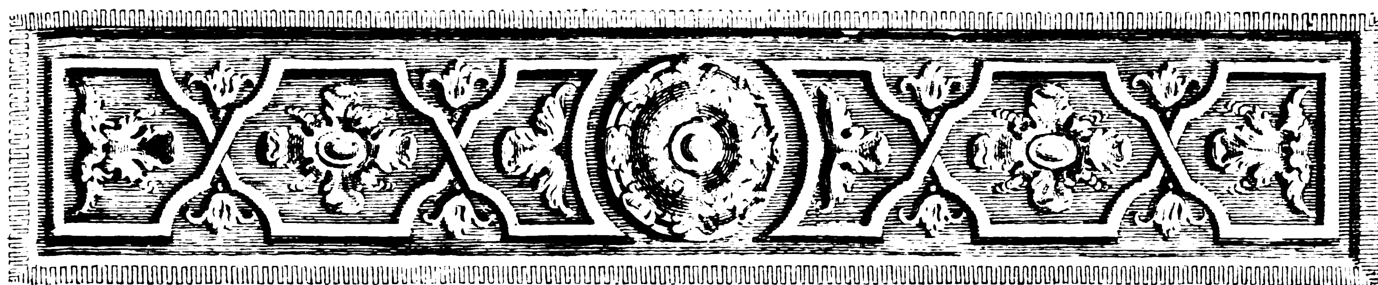
CODEX XXXVII.

in 8. *membranaceus*, *foliorum* 165.
saeculi circiter XIV.

EXEMPLA ex *Sacris Scripturis* excerpta, ad Sacrorum Oratorum commodum & utilitatem, ut auctor ipse, quicunque sit, in praefatione declarat. Initium praefationis est : *Tanta pollet excellentia praedicationis officium &c.*

Patres

Patres & Scriptores Ecclesiastici.

CODEX XXXVIII. *Bess.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 154. *saeculi XV. auro & picturis ornatus.*

ORIGENIS Periarchon libri IIII. a RUFFINO Presbytero latine versi.

EVSEBII Pamphili Apologia Origenis a RUFFINO in latinum conversa.

Sequitur AENEAE GAZAEI Sophistae Dialogus, qui inscribitur Theophrastus, sive de animae immortalitate, ab AMBROSIO Camaldulensi latine redditus, & Andreolo Iustiniano dicatus.

CODEX XXXIX. *Bess.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 194. *saeculi circiter XV.*

S. CAECILII CYPRIANI Epistolae, & Opuscula.

Ad Donatum. Init. *Bene admones.*

Adversus Demetrianum : *Oblatrantem te.*

Ad Fortunatum de exhortatione martyrii : *Desiderasti Fortunate.*

Ad Moysem & Maximum : *Rex Antiochus*. Haec & praecedens Epistola in editis in unam coëunt; scilicet sub priori titulo.

Ad eosdem : *Et cunctos vos.*

Ad Clerum & plebem de Aurelio Lectore ordinato : *In ordinandis Clericis.*

Ad martyres & ceteros confessores : *Exsulto laetus.*

De unitate Ecclesiae ad Novatianum : *Quum moneat Dominus.*

De oratione Dominica : *Evangelica praecepta.*

De mortalitate : *Et si apud plurimos.*

De opere & eleemosynis : *Multa & magna.*

E De

De bono patientiae : *De patientia loquuturus.*

De zelo & livore : *Zelare quod bonum videas.*

De disciplina & habitu Virginum : *Disciplina custos spei.*

De lapsis : *Pax ecce dilectissimi.*

PRESBYTERORUM & DIACONORUM Romae consistentium Cypriano Papae : *Quamquam bene sibi conscius animus.*

Ad Cornelium fratrem : *Cognovimus frater.*

Ad eundem : *Statueramus quidem.*

Ad eundem de Fortunato & Felicissimo, sive contra haereticos : *Legi litteras tuas.*

De Sacramento Dominici calicis ad Caecilium : *Quamquam sciam.*

Ad Clerum & ad plebem de Celerino confessore ordinato : *Agnoscenda & amplectenda.*

Ad Thibaritanos de exhortatione martyrii : *Cogitaveram quidem.*

Ad martyres & confessores in metallo constitutos : *Gloria quidem vestra.*

Ad Iubaianum de haereticis baptizandis : *Scripsisti mihi.*

Ad Quintum de eodem argumento : *Pertulit ad me.*

De haereticis baptizandis ad Ianuarium : *Quum essemus.*

Sententiae Episcoporum LXXXVII. de haereticis baptizandis. *Quum in unum.*

Ad Pomponium [in edit. Pompeium] contra epistolam Stephani : *Quamquam plene.*

Ad Clerum & Plebem de Numidico, sive Numidiaco, ordinato presbytero : *Nuntiandum vobis fuit.*

CORNELII Epistola ad Cyprianum de confessoribus ad unitatem reversis : *Quantam sollicitudinem.*

Ad Cornelium responsio de Novati sceleribus : *Et cum diligentia.*

Ad eundem, quod ad Confessores a Novatiano seductos litteras fecerit : *Et religiosum nobis.*

Ad eundem de ordinatione eius a se comprobata, & de Felicissimo : *Quod servis Dei.*

Ad eundem quod ordinationem Novatiani non receperit : *Venerunt ad nos.*

Ad eundem responsum gratulatorium ob reditum ex schismate : *Et egisse nos.*

Ad Rogatianum presb. & ceteros confessores : *Et iampridem.*

Ad plebem de quinque presbyteris schismaticis factionis Felicissimi : *Quamquam, fratres carissimi.*

Ad Epictetum & plebem Assurinatorum de Fortunatiano quondam eorum Episcopo : *Graviter & dolenter.*

Ad Clerum & plebem Furnis consistentem de Victore, qui Faustinum

ſtinum presbyterum tutorem nominavit : *Graviter commoti ſumus*.

Ad Lucium Papam reverſum ab exſilio : *Et nuper*.

Ad Maximum & Nicoſtratum & ceteros confeſſores, ut ad unitatem redeant : *Quum frequenter*.

Ad Florentium Pupianum de obtrectatoribus : *Ego te frater*.

Ad Maximum & Vrbanum : *Lectis litteris veſtris*.

Ad Magnum de baptizandis Novatianis : *Pro tua religioſa diligentia*.

Epiſtola ſecunda ad Magnum : *Quaeſiſti, fili cariſſime*. In edit. una eſt cum ſuperiori. Vide notas num. 32.

Ad Clerum & plebem in Hiſpania conſiſtentes de Baſilide & Martiale : *Quum in unum conveniſſemus*.

Ad Fidum de infantibus baptizandis : *Legimus litteras tuas*.

Ad Eucratium de hiſtrione : *Pro dilectione tua*.

Ad Clerum Carthaginenſem de miſſis Romam, & acceptis inde litteris : *Quales litteras*.

Ad presbyteros & diaconos Romae conſiſtentes : *Quoniam comperi*.

Ad Clerum ut Confeſſoribus in carcere conſtitutis omnis humanitas praebeatur : *Quamquam ſciam, fratres cariſſimi, litteris noſtris frequenter admonitos*.

Ad Lucium, & qui cum eo ſunt : *Exſultantibus & laetantibus*. Alii dicunt a Lucio ſcriptam fuiſſe Cypriano.

FELICIS, IADERIS, POLIANI & ceterorum martyrum reſponſum ad Cyprianum : *Reſalutamus te*.

NEMESIANI, DATIVI, FELICIS, & VICTORIS reſponſum ad Cyprianum : *Semper magnis ſenſibus*.

MOYSIS, MAXIMI, NICOSTRATI & aliorum Confeſſorum ad Cyprianum : *Inter varios*.

Ad Ianuarium de baptiſmo haereticorum : *Quum in concilio*. Eadem & ſupra.

Ad Clerum de cura pauperum : *Saluto vos fratres*.

Ad eoſdem alia : *Saluto vos incolumis*.

Ad Rogatianum, [in editis ad presbyteros & diaconos] : *Optaveram quidem*.

Ad Pomponium de Virginibus : *Legimus litteras tuas*.

Ad Fortunatum & Collegas de iis, qui per tormenta ſuperantur : *Scripſiſtis mihi*.

Ad Rogatianum de Diacono, qui contra Epiſcopum contendit : *Graviter & dolenter*.

Ad Stephanum Papam de Concilio : *Ad quaedam diſponenda*.

Ad Clerum de confeſſoribus in carcere conſtitutis, eadem quae ſupra : *Quamquam ſciam*.

Ad Clerum de quibuſdam presbyteris, qui temere lapſis pacem dederunt:

derunt : *Diu patientiam meam.*

Ad martyres & confessores, qui lapsis petierunt pacem dari : *Sollicitudo loci nostri.*

Ad plebem significans, quod ad eum martyres de lapsis petierunt. *Ingemiscere vos.*

Ad Clerum de lapsis, & catechumenis ne vacui exeant : *Miror vos fratres.*

Ad Clerum de iis qui pacem festinant : *Legi litteras vestras.*

Ad Clerum non temere pacem dandam : *Dominus loquitur.*

CALIDONII sive CALDONII Epistola ad Cyprianum : *Necessitas temporis.*

Ad Caldonium responsio : *Accepimus litteras tuas.*

Ad Clerum Romae consistentem : *Quum de excessu.*

Ad Clerum de Optato facto Hypodiacono, & de Saturo Lectore : *Nequid conscientiam nostram.*

Ad Clerum de multis confessoribus, & de Luciani inverecundia : *Factis ad vos.* In edit. *Post factas.*

CONFESSORVM Epistola ad Cyprianum : *Scias nos.*

PRESBYTERORVM & *DIACONORVM* Romae consistentium ad Cyprianum : *Quum perlegissemus.*

Ad lapsos : *Dominus noster cuius praecepta.*

Ad presbyteros & Diaconos &c. *Integre & cum disciplina.*

Ad Succensum, sive Successum, de nuntiis Romam reversis : *Vt non nobis.*

Adversus Iudaeos, qui insecuti sunt Dominum Iesum Christum : *Attendite sensum & intelligentiam.* Incerto auctore.

De aleatore : *Magna nobis.* Tractatum perperam Cypriano tributum censuerunt editores.

De montibus Sina & Sion : *Probatio capitulorum.* Cypriano abiudicatur.

CODEX XL. *Beff.*

in folio, membranaceus, foliorum 278. auro & picturis luculenter ornatus, saeculi XV.

L. CAELII LACTANTII FIRMIANI

Divinarum institutionum adversus gentes libri VII. ad Constantinum Imperatorem.

De ira Dei liber.

De opificio Dei, sive hominis formatione liber.

Praeeunt de Lactantio Testimonia.

Infrascripta nota legitur in fine:

Ioannes Caldarificis de Monthabur scripsit. MCCCCLIIII.

CO-

CODEX XLI. *Beff.*

in folio, membranaceus, foliorum 164.
faeculi circiter XV.

S. CAECILII CYPRIANI Epiftolae & Opufcula.
Epiftola ad Donatum : *Bene admones.*
Adverfus Demetrianum haereticum : *Oblaterantem te.*
Ad Fortunatum de exhortatione martyrii : *Defiderafti Fortunate.*
De zelo & livore : *Zelare quod bonum videas.*
De bono patientiae : *De patientia locuturus.*
De mortalitate : *Etfi apud plurimos.*
De difciplina & habitu Virginum. *Difciplina cuftos.*
De unitate Ecclefiae : *Quum moneat Dominus.*
De lapfis : *Pax ecce dilectiffimi.*
Ad Donatum, iterum : *Bene admones.*
De difciplina & habitu Virginum, fecundo : *Difciplina cuftos.*
De lapfis iterum : *Pax ecce dilectiffimi.*
De unitate Ecclefiae, ut fupra : *Quum moneat Dominus.*
De Oratione Dominica : *Evangelica praecepta.*
De opere & eleemofynis : *Multa & magna.*
Adverfus Demetrianum, ut fupra : *Oblaterantem te.*
De bono patientiae, idem qui fupra : *De patientia.*
De zelo & livore, iterum : *Zelare* &c.
De Sacramento Dominici calicis ad Caecilium : *Quamquam fciam.*
Teftimoniorum adverfus Iudaeos libri III. ad Quirinum : Primus incip. *Obtemperandum fuit.* Poftremus fine mutilus eft, ut in edit.
Ad Fortunatum de exhortatione martyrii, ut fupra : *Defiderafti.*
Ad Rogatianum presbyterum & ceteros confeffores : *Saluto vos.*
Ad martyres & ceteros confeffores : *Exfulto laetus.*
Ad Moyfem & Maximum & ceteros confeffores : *Gloriam fidei.*
Ad eofdem : *Et cunctos vos pariter.*
Ad Clerum ut confefforibus in carcere conftitutis omnis caritas praebeatur : *Quamquam fciam, fratres cariffimi, pro timore.*
Ad Clerum & plebem de Aurelio Lectore ordinato : *In ordinandis Clericis.*
Ad eofdem de Celerino Lectore ordinato : *Agnofcenda & amplectenda.*
Ad Cornelium fratrem in exilio de eius confeffione : *Cognovimus, frater.*
Ad eundem : *Statueramus.*

Ad eundem de Fortunato & Feliciſſimo, ſive contra haereticos: *Legi litteras tuas.*

Ad eundem Epiſtola reſpondens, de Novati haeretici ſceleribus: *Et cum diligentia.*

Ad eundem, quod ad Confeſſores a Novatiano ſeductos litteras fecerit: *Et religioſum.*

Ad eundem de ordinatione eius a ſe comprobata, & de Feliciſſimo: *Quod ſervus Dei.*

Ad eundem, quod ordinationem Novatiani non receperit: *Venerunt ad nos.*

Ad eundem gratulatoria ob reditum ex ſchiſmate: *Et egiſſe nos.*

Ad Lucium Romam reverſum ab exilio: *Et nuper quidem.*

Ad Maximum & Nicoſtratum & ceteros confeſſores, ſive ad confeſſores Romanos, ut ad unitatem redeant: *Quum frequenter, cariſſimi.*

Ad Lucium, & qui cum eo ſunt fratres omnes: *Exſultantibus nobis.*

Ad Rogatianum presb. & ceteros Confeſſores: *Etiam pridem.*

Ad plebem de quinque presbyteris ſchiſmaticis factionis Feliciſſimi: *Quamquam fratres.*

Ad Nemeſianum, ſive Nealeſianum, & ceteros martyres in metallo conſtitutos: *Gloria quidem.*

NEMESIANI & ceterorum reſponſio ad Cyprianum: *Quum ſemper.*

Ad Confeſſores de reditu ex ſchiſmate gratulatoria: *Lectis litteris veſtris.*

Ad Clerum Carthaginenſem de miſſis Romam & acceptis inde litteris: *Quales litteras.*

Ad Presbyteros & Diaconos Romae conſiſtentes: *Quoniam comperi.*

Ad eoſdem: *Quamquam breve.*

Ad plebem Thibaritanam de exhortatione martyrii: *Cogitaveram quidem.*

S. LEONIS Papae Epiſtola ad Flavianum: *Lectis dilectionis tuae litteris.*

Eiuſdem ad Iulianum: *Licet per noſtras.*

CODEX XLII. *Rec.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 159.
ſaeculi XV.

M. L. CAELII LACTANTII FIRMIANI

Divinarum Inſtitutionum adverſus gentes libri VII.

De opificio Dei.

De ira Dei.

CO-

CODEX XLIII. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 47.
saeculi circiter XV.

LACTANTII FIRMIANI
Divinarum institutionum libri VII.
De ira Dei
De opificio Dei.

CODEX XLIV. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 71.
saeculi circiter XIII.

S. HILARII Episcopi Pictaviensis de Trinitate libri XII.

CODEX XLV. *Bess.*

in 4. chartaceus, foliorum 245.
saeculi circiter XV.

S. BASILII Magni ad Amphilochium adversus Apologiam impii Eunomii Antirrheticus, latinitate donatus a GEORGIO TRAPEZUNTIO. Praeit BESSARIONIS Epistola seu Praefatio, qua versionem Eugenio IV. Pont. Max. dono mittit.

Nota infrascripta habetur in fine:

Ad Amphilochium de Spiritu Sancto adversus Eunomium Capitula XXX. exemplata per Petrum Turris clericum Brandeburgensem familiarem Reverendissimi in Christo Patris Domini Domini Bessarionis, Basilicae XII. Apostolorum Presbyteri Cardinalis dignissimi, Nicaeni vulgariter nominati, 1442. ultima die mensis Februarii completa.

Laus Deo. Amen.

CODEX XLVI. *Rec.*

in fol. membranaceus, foliorum 72.
saeculi circiter XIV.

S. BASILII Magni in Hexaëmeron Homiliae ab EUSTATHIO, si-

ve EVSTACHIO Afro in Latinum translatae, & Syncleticae Diaconissae sorori dicatae.

S. GREGORII NYSSENI de opificio hominis ad Petrum fratrem liber, quem de graeco in Latinum vertit DIONYSIVS EXIGVVS, & Egipio Presbytero nuncupavit.

Desunt quinque priora capita, & fine opus mutilum est foliis deficientibus.

NEMESII Emeseni de natura hominis liber a BVRGVNDIONE Pisano latine versus, & GREGORIO Nysseno tributus. Initio multa desunt.

CODEX XLVII. Bess.

in fol. min. membranaceus; foliorum 68.
saeculi circiter XIV.

S. AMBROSII Mediolanensis
Hexaëmeron.
De Paradiso liber.

Nota in fine sic habet.

Explicit liber Paradisi. die XXVII. mensis Augusti. Per Presbyterum Ioannem de Archonate.

CODEX XLVIII. Rec.

in folio, membranaceus; foliorum 322.
saeculi XV.

S. HIERONYMI Epistolae, & Opuscula.

Primae Epistolae fragmentum tantum habetur.

Ad Paulam & Eustochium de Adsumptione B. Mariae Virginis: *Cogitis me*. Suppositiția est.

Ad Eustochium de custodia virginitatis: *Audi filia*.

Ad Laetam de institutione filiae suae: *Apostolus*.

Ad Demetriadem de virginitate: *Inter omnes materias*.

* Sine ulla inscriptione. *Ignoti ad ignotam scribimus, dumtaxat iuxta faciem corporalem; alioquin interior homo pudore sibi cognitus est illa notitia, qua Apostolus Paulus Colossenses multosque credentium noverat, quos ante non viderat.* Hanc in edit. non vidimus.

Ad Furiam de viduitate servanda: *Obsecras litteris*.

Ad Ageruchiam de monogamia: *In vetere via*.

Ad

Ad Salvinam de servanda viduitate : *Vereor ne*.
Ad matrem & filiam in Gallia commorantes : *Retulit mihi*.
Ad Rusticum de poenitentia : *Quod ignotus*.
Ad Eustochium, alias ad Marcellam, de transmissis muneribus : *Parva specie*.
Ad Susannam exhortatio ad poenitentiam : *Puto levius esse*. Inter falso adscriptas.
* De consanguineitate B.M. Virginis : *Anna & Esmeria fuerunt sorores. Anna peperit Sanctam Mariam Dei genitricem, Esmeria autem peperit Elisabeth.* Non invenimus in edit.
Ad Virginem, sive ad Mauritii filiam commendatitia : *Quantam in caelestibus*. Inter suppositities.
Ad Rusticum Monachum institutio Monachi : *Nihil est Christiano faelicius*.
Ad Paulinum de S. Scripturae libris : *Frater Ambrosius*.
Ad eundem institutio Monachi : *Bonus homo*.
Ad Oceanum de vita Clericorum : *Deprecatus es*.
Ad eundem de secundis nuptiis. *Nunquam fili*.
Ad Sabinianum lapsum : *Samuel quondam*.
Ad Nepotianum de vita Clericorum & Monachorum : *Petis a me*.
Ad Heliodorum de contemtu saeculi : *Quanto studio & amore*.
Ad Praesidium diaconum exhortatio ad vitam solitariam : *Nulla res, vetus inquit comicus*, Hieronymo abiudicatur. Ceterum non parum discrepat ab editis Codicis lectio.
Ad Heliodorum Epitaphium Nepotiani : *Grandes materias*.
Ad Castrucium, sive Castertianum, consolatoria : *Sanctus filius meus*.
Ad Iulianum consolatio in adversis : *Filius meus frater tuus*.
Ad Innocentium de muliere septies percussa : *Saepe a me*.
Ad Oceanum de morte Fabiolae : *Plures anni sunt*.
Ad Pammachium de dormitione Paulinae : *Sanato vulneri*.
Ad Paulam consolatoria de morte Blesillae : *Quis dabit*.
Ad Eustochium de dormitione S. Paulae : *Si cuncta*.
Ad Principiam Marcellae Epitaphium : *Saepe & multum*.
Ad Evagrium presbyterum de Levita lapso : *Nisi vererer*. Inter falso adscriptas.
Ad eundem de Melchisedec : *Misisti mihi volumen*.
Ad Dardanum de terra promissionis : *Quaeris Dardane*.
Ad Fabiolam de veste sacerdotali : *Usque hodie*.
De tribus virtutibus, fortitudine, sapientia, & prudentia : *Tres quodammodo*. Suppostitia.
Ad Hedibiam de duodecim quaestionibus : *Ignota vultu*.
Ad Algasiam de undecim quaestionibus : *Filius meus Apodemius*.
Ad Alexandrum & Minervinum de resurrectione carnis : *In ipso*

iam profectionis articulo.

Ad Cerasiam, alias Terentiam & Therasiam, de Circumcisione Domini: *Superiori epistola*. Suppositia.

De leprae diversis generibus: *Admirabile divinae dispositionis*. Spuria.

De vindicta & iuramento, & de obedientia & scientia: *Praesumtionem meam*. Inter suppositias sub titulo: Instituit amicum in scientia divinae legis.

DAMASI ad Hieronymum tres quaestiones veteris legis: *Dormientem te*.

Ad Damasum responsio: *Posteaquam*.

Ad eundem de visione Isaiae: *Et factum est*.

Ad eundem de Seraphim & calculo: *Septuaginta: Et missum est*. Hae duae Epistolae in edit. T. III. pag. 515. non seiunguntur.

DAMASI ad Hieron. de Osanna: *Commentaria quum legerem*.

Ad Damasum respondens: *Multi super hoc*.

Ad eundem de filio prodigo: *Beatitudinis tuae*.

Symbolum ad eundem: *Credimus in Deum*.

Symbolum Nicaenum: *Credimus in unum Deum*.

Ad Damasum de hypostasibus: *Quoniam vetus Oriens* [sic].

Ad eundem contra Arianos: *Importuna in Evangelio mulier*.

Ad eundem de altaris oblationibus: *Noverit sancta auctoritas*. Inter spurias.

DAMASI ad Hieron. de traductione Psalterii: *Dum multa corpora*. Inter spurias tum haec tum sequens reicitur epistola.

Ad Damasum respondens: *Legi litteras*.

Ad Pammachium apologia: *Quod ad te*.

Ad eundem adversus calumniatores: *Christiani interdum pudoris est*.

Ad Domnionem adversus calumniatores: *Litterae tuae*.

EPIPHANII Epistola ad Ioannem Cpolitanum Ep. ab Hieron. latine reddita: *Oportebat nos*.

Ad Pammachium de optimo genere interpretandi. *Paulus Apostolus*.

PAMMACHII & OCEANI ad Hieron. excitatio ad defensionem sui: *Sanctus aliquis*.

Ad Macarium de praefatione Ruffini ad libros Periarchon: *Scio quamplurimos*. Est Ruffini ipsius. Vide T. V. pag. 254. edit. Paris. S. Hieron.

Ad Pammachium & Oceanum de libris Origenis: *Schedulae, quas misistis*.

Ad Avitum de erroribus Origenis in libris Periarchon: *Ante annos circiter*.

Ad Ruffinum expostulatio de figurata laude: *Diu te Romae*.

RVF-

RVFFINI Apologia pro fide sua ad Anastasium Papam : *Audivi quosdam*.

Adversus Ruffinum responsiva & invectiva : *Lectis litteris prudentiae tuae*.

Ad Riparium contra Vigilantium : *Iustam quidem*.

Ad eundem contra schisma Vigilantii : *Acceptis primum litteris*.

Contra Vigilantium, qui docebat Apostolorum & martyrum Christi sepulcra non esse veneranda : *Multa in orbe*.

Ad Pammachium & Oceanum : *Qui AEthiopem invitat*. Spuria.

Ad Riparium exhortativa ad defendendam Ecclesiam : *Adversum hostes*. In edit. *Christi te adversum hostes*.

Ad Theophilum de Origenistis : *Meminit beatitudo*.

EPIPHANII ad Hieron. *Generalis epistola*.

THEOPHILI ad Hieron. de damnandis Origenistis : *Sanctus Episcopus Agatho*.

Ad Theophilum respondens : *Duplicem mihi gratiam*.

THEOPHILI ad Hieron. de damnatis Origenistis : *Didici & quod*.

Eiusdem ad Epiphanium de damnandis Origenistis : *Dominus*, *qui locutus est*.

Ad Pammachium contra Ioannem Ierosolym. *Si iuxta Paulum*.

ORIGENIS Homiliae duae in Canticum Canticorum ab Hieron. latine versae; praemissa epistola ad Damasum.

AVGVSTINI Epistola ad Hieron. *Nunquam aeque*.

Eiusdem ad eundem de translatione ex Hebraica veritate : *Habeo gratiam*.

Eiusdem ad eundem : *Quamvis existimem*.

Ad Augustinum familiaris : *Crebras ad me*.

Ad eundem commendatio amici : *Anno praeterito*.

AVGVSTINI ad Praesidium : *Sicut praesens*.

Eiusdem ad Hieronymum : *Ex quo coepi*.

Ad Augustinum : *Tres simul epistolas*.

Ad eundem apologetica : *Quum a sancto*.

AVGVSTINI ad Hieron. *Iampridem*.

Eiusdem ad eundem de origine animae : *Dominum Deum nostrum*.

Eiusdem ad eundem de eo, quod scriptum est in epistola Iacobi Apostoli : Qui totam legem servaverit &c. *Quod ad te scripsi*.

Ad Augustinum disputatio de ratione animae : *Quum apud vos*.

Ad eundem, ut certius scribat : *In ipso profectionis articulo*.

Ad Marcellinum & Anapsychiam de statu animae : *Tandem ex Africa*.

Ad Alypium & Augustinum de extincta haeresi Celestiana : *Sanctus Innocentius*.

Ad Augustinum de Pelagianis haereticis : *Multi utroque*.

AVGVSTINI ad Hieron. *Si forte aliqua*.

Ad Augustinum contra Pelagianos : *Omni quidem tempore*.

Ad eundem : *Virum venerabilem* [in edit. *honorabilem*].

Ad Paulinum de duabus quaestiunculis : *Voce me provocas*.

Ad Pammachium & Marcellam de Origenistis : *Rursum Orientalibus*.

Ad Marcellam de nomine Tharsis : *Nuper quum*.

Ad eandem defensio interpretationum : *Post priorem Epistolam*.

Ad eandem de Onaso : *Medici quos vocant*.

Ad Asellam de fictis amicis : *Si tibi putem*.

Ad Marcellam laudes Asellae : *Nemo reprehendat*.

Ad eandem de morte Leae : *Quum hora ferme tertia*.

Ad eandem de aegrotatione Blesillae : *Abraham tentatur*.

PAVLAE & EVSTOCHII ad Marcellam : *Mensuram caritas*.

Ad Paulam de secessu urbis : *Ambrosius quo*.

Ad eandem de interpretationibus Hebraicorum nominum : *Nudius tertius*.

Ad Marcellam de quaestionibus libri Regum & Iudicum : *Epistolare officium est*.

Ad eandem de Diapsalmate : *Quae acceperis*.

Ad eandem de Psalmo CXXVI. & sequenti : *Beatus Pamphilus*.

Ad eandem de blasphemia in Spiritum Sanctum : *Brevis est*.

Ad eandem de Montani erroribus : *Testimonia de Ioannis*.

Ad eandem de quinque quaestionibus novi Testamenti : *Magnis nos*.

Ad eandem excusatoria : *Vt tam parvam*.

Ad eandem consolatoria in adversis : *Magnam humilitati nostrae*. Inter suppositítias.

Ad Tranquillinum quatenus legendus Origenes : *Maiora spiritus*.

Ad Desiderium : *Lecto sermone*.

Ad eundem de duodecim Lectoribus sive Doctoribus : *Vis nunc acriter*. Inter reiectas.

Ad Magnum quatenus utendum litteris prophanis : *Sebesium nostrum*.

Ad Cyprianum expositio Psalmi LXXXIV. *Frater carissime*. Pars tantum est Epistolae ad Cyprianum, quae habetur T.II. edit. Paris. videlicet a linea 37. pag. 702. ad finem.

Ad Vitalem de Salomone & Achaz : *Zenon Nauclerus*.

Ad Ruffinum de iudicio Salomonis : *Multum in utramque partem*.

Ad Evagrium de differentia presbyteri & Diaconi : *Legimus in Isaia*.

Ad Amandum de quibusdam quaestionibus Evangelicis & Apostolicis. *Brevis Epistola*.

Ad

Ad eundem responsiva cuiusdam propositionis de Pauli Epist. *Propositio tua*. In edit. cum superiore coniuncta est sine ulla divisione.

Ad Lucinium Beticum : *Non opinanti mihi*.

Ad Theodoram epitaphium Lucinii : *Lugubri nuncio*.

CHROMATII & HELIODORI ad Hieron. *Ortum Mariae reginae*. Haec & quae sequitur Epistola inter spurias reponitur.

Ad Chromatium & Heliodorum respondens : *Qui terram auri*.

Ad Theophilum : *Ex eo tempore*.

In Epistolam Pauli , quae ad Philemonem scribitur , expositio : *Qui volunt inter Epistolas Pauli*. Pars tantum est expositionis iam editae.

Ad Abigaum Hispanum consolatio caecitatis : *Quamvis mihi*.

Ad Florentium Monachum de stabilienda amicitia : *In ea mihi parte*.

Ad eundem : *Quantus beatitudinis*.

Ad Exsuperantium ut Deo serviat : *Inter omnia*.

Ad Chromatium & alios : *Non debet charta*.

Ad Theodosium & ceteros Anachoretas : *Quam vellem*.

Ad Paulum senem : *Humanae vitae*.

Ad Chrysocomam [in edit. Chrysogonum] Monachum Aquileiae : *Qui circa te*.

Ad Iulianum Diaconum Aquileiae : *Antiquus sermo*.

Ad Marcum Presbyterum : *Decreveram quidem*.

Ad Niceam Hypodiaconum Aquileiae : *Turpilius comicus*.

Ad Antonium Monachum : *Dominus noster*.

Ad Virgines Hermonenses : *Chartae exiguitas*.

Ad Castorinam Materteram : *Ioannes Apostolus*.

De honorandis parentibus : *Parentum meritis*. Inter suppostititias.

Ad Ruffinum : *Plus Deum tribuere*.

Ad Teratiam de testamento Gerontii : *Cuncti sensus mei*. Est suppostitia.

Sermo de Epiphania : *Dies Epiphaniorum*. Inter reiectos.

Ad Eustochium , ceterasque Virgines regula vitae monasticae : *Tepescens in membris*. Inter spuria.

CODEX XLIX.

in 4. membranaceus , foliorum 177.
saeculi circiter XV.

S. HIERONYMI Epistolae , & Opuscula.

Symbolum Fidei ad Damasum : Incip. *Credimus in Deum*.

DAMASI Epistola ad Hieronymum : *Dormientem te*.

Ad Damasum ad tres quaestiones veteris legis : *Postquam epistolam.*

ORIGENIS Homiliae II. in Canticum Canticorum HIER. interprete.

DAMASI Epist. de Osanna : *Commentaria quum legerem.*

Responsio ad Damasum : *Multi super hoc.*

Ad eundem de hypostasibus : *Quoniam vetus Oriens.* [sic] .

Ad eundem de iisdem : *Importuna in Evangelio mulier.*

Ad eundem de Seraphim : *Et factum est*. Dividitur ut in Codice superiori.

AVGVSTINI Epist. ad Hieron. *Audivi pervenisse.*

Ad Augustinum : *In ipso profectionis articulo.*

Ad eundem commendatio amici : *Anno praeterito.*

AVGVSTINI Epist. ad Praesidium : *Sicut praesens rogavi.*

Eiusdem ad Hieron. *Quamvis existimem.*

Eiusdem ad eundem : *Numquam aeque.*

Ad Augustinum : *Crebras ad me.*

AVGVSTINI ad Hieron. de translatione ex Hebraica veritate: *Habeo gratiam.*

Eiusdem ad eundem de mendacio : *Ex quo coepi.*

Ad Augustinum de expositione cuiusdam loci Epistolae ad Galatas : *Tres simul epistolas.*

Ad Marcellinum & Anapsychiam : *Tandem ex Africa.*

Ad Augustinum exhortatio ad concordiam : *Quum a sancto fratre nostro.*

AVGVSTINI ad Hieron. *Iampridem.*

Eiusdem ad eundem de origine seu ratione animae : *Deum nostrum.*

Eiusdem ad eundem de eo quod scriptum est : *Qui totam legem servaverit, offendat autem in uno factus est omnium reus*. Init. *Quod ad te scripsi.*

Ad Augustinum : *Virum venerabilem.*

Ad Augustinum contra Pelagianos : *Omni quidem tempore.*

Ad Alypiam & Augustinum de extincta haeresi Celestiana : *Sanctus Innocentius.*

EPIPHANII Salaminae Cypri Episcopi ad Ioannem Ep. Cpolitanum Epistola, HIERONYMO Interprete : *Oportebat nos.*

Ad Heliodorum Episcopum exhortatoria, sive de laude vitae solitariae : *Quanto amore.*

Ad Pammachium de optimo genere interpretandi : *Paulus Apostolus.*

Ad Nepotianum de vita Clericorum & Monachorum : *Petis a me.*

Ad Amandum de tribus quaestionibus novi Testamenti : *Brevis epistola.*

Ad

Ad Tranquillinum quatenus legendus Origenes : *Maiora ſpiritus*.

PAMMACHII ad Hieron. excitatio ad defenſionem ſui, ſive pro interpretatione Periarchon Origenis : *Sanctus aliquis*.

Ad Pammachium & Oceanum de libro Origenis & laude ipſius : *Schedulae quas miſiſtis*.

Ad Avitum de erroribus Origenis : *Ante annos circiter*.

Ad Oceanum de vita Clericorum : *Deprecatus es*. Inter ſpuria.

Ad eundem de ſecundis nuptiis : *Nunquam fili*.

Ad Evangelum de gradu ſacerdotis & diaconi : *Legimus in Iſaia*.

Ad eundem de Melchiſedech : *Miſiſti mihi volumen*.

Ad Marcum presbyterum de fide ſua : *Decreveram quidem*.

Ad Exſuperantium exhortatio ad Chriſti militiam : *Inter omnia*.

Ad Ruſticum de poenitentia : *Quod ignotus*.

Ad Deſiderium : *Lecto ſermone*.

Ad Dardanum de terra promiſſionis : *Quaeris Dardane*.

Ad Lucinium exhortatio ad piam vitam : *Non opinanti mihi*.

Ad Pammachium apologia : *Quod ad te*.

Ad Euſtochium de virginitate ſervanda : *Audi filia*.

Ad Helvidium de perpetua virginitate B. Mariae : *Nuper rogatus*.

Ad Paulam & Euſtochium de Adſumptione B. Mariae Virginis. *Cogitis me*. Suppoſititia eſt.

CODEX L. Beſſ.

in fol. min. membranaceus, foliorum 351. ſaeculi XV. auro & picturis ornatus.

S. HIERONYMI Epiſtolae, & Opuſcula.

Symbolum Fidei ad Damaſum Papam. Init. *Credimus in Deum* &c. Inter ſuppoſititia.

DAMASI Papae Epiſtola ad Hieronymum : *Dormientem te*.

Ad Damaſum ad tres quaeſtiones veteris legis : *Poſtquam epiſtolam*.

ORIGENIS Homiliae duae in Canticum, Canticorum HIERONYMO Interprete ; praemiſſa epiſtola ad Damaſum Papam.

DAMASI Epiſt. de Oſanna : *Commentaria quum legerem*.

Reſponſio ad Damaſum : *Multi ſuper hoc ſermone*.

Ad eundem de hypoſtaſibus : *Quoniam vetus* [ſic] *Oriens*.

Ad eundem de iiſdem : *Importuna in Evangelio mulier*.

Ad eundem de Seraphim : *Et factum eſt*. In Codice inſcribitur : Pars quaedam cuiuſdam ſcripti B. Hieronymi de Seraphim, & in duas partes dividitur. Secunda incip. *Septuaginta*.

AVGVSTINI Epist. ad Hieron. *Audivi pervenisse.*

Ad Augustinum : *In ipso profectionis articulo.*

Ad eundem commendatio amici : *Anno praeterito.*

AVGVSTINI epist. ad Praesidium : *Sicut praesens rogavi.*

Eiusdem ad Hieron. *Quamvis existimem.*

Eiusdem ad eundem. *Nunquam aeque.*

Ad Augustinum : *Crebras ad me.*

AVGVSTINI ad Hieron. De translatione ex Hebraica veritate : *Habeo gratiam.*

Eiusdem ad eundem de mendacio : *Ex quo coepi.*

Ad Augustinum de expositione cuiusdam loci epistolae ad Galatas : *Tres simul epistolas.*

Ad Marcellinum & Anapsychiam : *Tandem ex Africa.*

Ad Augustinum adhortatio ad concordiam : *Quum a sancto fratre nostro.*

AVGVSTINI ad Hieron. *Iampridem.*

Eiusdem ad eundem de origine seu ratione animae : *Deum nostrum, qui nos vocavit.*

Eiusdem ad eundem de eo quod scriptum est : *Qui totam legem servaverit offendat autem in uno factus est omnium reus.* Init. *Quod ad te scripsi.*

Ad Augustinum : *Virum venerabilem.* in edit. *honorabilem.*

Ad Augustinum contra Pelagianos : *Omni quidem tempore.*

Ad Alypium & Augustinum de extincta haeresi Celestiana : *Sanctus Innocentius.*

EPIPHANII Salaminae Cypri Episcopi ad Ioannem Ep. Constantinopolitanum epistola, HIERONYMO interpr. *Oportebat nos.*

Ad Heliodorum Episcopum exhortatoria, sive de laude vitae solitariae : *Quanto amore.*

Ad Pammachium de optimo genere interpretandi : *Paulus Apostolus.*

Ad Nepotianum de vita Clericorum & Monachorum : *Petis a me.*

Ad Amandum de tribus quaestionibus novi Testamenti. *Brevis epistola.*

Ad Tranquillinum quatenus legendus Origenes. *Maiora spiritus.*

PAMMACHII ad Hieron. excitatio ad defensionem sui, sive pro interpretatione Periarchon Origenis : *Sanctus aliquis.*

Ad Pammachium & Oceanum de libro Origenis & laude ipsius : *Schedulae quas misistis.*

Ad Avitum de erroribus Origenis : *Ante annos circiter.*

Ad Oceanum de vita Clericorum : *Deprecatus es.* Inter spuria.

Ad eundem de secundis nuptiis : *Nunquam fili.*

Ad Evangelum de gradu Sacerdotis & Diaconi : *Legimus in Isaia.*

Ad

Ad eundem de Melchisedec : *Misisti mihi volumen*.

PAVLAE & EVSTOCHII ad Marcellam de locis sanctis exhortatoria : *Mensuram caritas*.

Ad Marcum Presbyterum de fide sua : *Decreveram quidem*.

Symbolum de Fide Nicaeni Concilii : *Credimus in unum Deum*. Inter suppostitia sub titulo : Explanatio Symboli ad Damasum.

Ad Exsuperantium exhortatio ad Christi militiam : *Inter omnia*.

Ad Rusticum de poenitentia : *Quod ignotus*.

Ad Desiderium : *Lecto sermone*.

Sermo de tribus virtutibus , fortitudine , sapientia , & prudentia : *Tres quodammodo virtutes*. Suppositia.

Ad Dardanum de terra promissionis : *Quaeris Dardane*.

Ad Lucinium exhortatio ad piam vitam : *Non opinanti mihi*.

Ad Pammachium apologia : *Quod ad te hucusque*.

Ad Eustochium de virginitate servanda : *Audi filia*.

Adversus Helvidium de perpetua virginitate B. Mariae : *Nuper rogatus*.

Adversus Iovinianum Libri II.

Ad matrem & filiam de suspecto contubernio : *Retulit mihi*.

Ad Paulinum institutio Monachi : *Bonus homo*.

Ad eundem de studio S. Scripturae : *Frater Ambrosius*.

Ad Vigilantium ut resipiscat : *Iustum quidem fuerat*.

Ad Riparium de Vigilantio : *Acceptis primum litteris tuis*.

Adversus Vigilantium : *Multa in orbe monstra*.

Ad Magnum quatenus utendum libris prophanis : *Sebesium nostrum*.

De iudicio Salomonis ad Ruffinum : *Multum in utramque partem*.

Ad Vitalem presbyterum de Salomone & Achaz : *Quomodo Salomon*.

Ad Florentium de ortu amicitiae : *Quantus Beatitudinis tuae*.

Ad eundem de stabilienda amicitia : *In ea mihi*.

Ad Abigaum Hispanum exhortatio ad patientiam : *Quamquam* [in editis *Quamvis*] *mihi*.

Ad Castricianum [edit. Castrucium] ut de caecitate non debeat contristari : *Sanctus filius meus*.

Ad Sabinianum Diaconum lapsum : *Samuel quondam*.

Ad Iulianum Diaconum Aquileiae : *Antiquus sermo est*.

Ad Niceam Hypodiaconum Aquileiae : *Turpilius Comicus*.

Ad Rusticum institutio Monachi : *Nihil est Christiano faelicius*.

Ad Paulum senem laus integrae senectutis : *Humanae vitae*.

Ad Chromatium & alios : *Non debet charta dividere*.

Ad Chrysocomum [edit. Chrysogonum] Monachum : *Qui circa te*.

Ad Antonium Monachum : *Dominus noster*.

Ad Theodosium & ceteros Monachos : *Quam vellem*.

Ad Minervinum & Alexandrum Monachos : *In ipso iam*.

Ad Cyprianum presbyterum de fine Psalmi LXXXIX. *Frater cariſſime Cypriane*. Postrema pars est epistolae ad Cyprianum T. II. pag. 694. edit. Parif.

Ad Pammachium adversus calumniatores : *Christiani interdum*.

Ad Pammachium & Marcellam de Origenistis : *Rursum Orientalibus*.

Ad Domnionem adversus calumniatores : *Litterae tuae*.

Ad Asellam de maledicorum Clericorum invidentia : *Si tibi putem*.

Ad Virgines Hermonenses : *Chartae exiguitas*.

Ad Demetriadem de virginitate : *Inter omnes materias*.

Ad Laetam de institutione filiae : *Apostolus Paulus*.

Ad Fabiolam de veste sacerdotali : *Vsque hodie*.

Ad Castorinam materteram : *Ioannes idem*.

Ad Furiam de servanda viduitate : *Obsecras litteris*.

Ad Aggerutiam, sive Ageruchiam de monogamia : *In vetere via*.

Ad Salvinam consolatoria de morte Nebidii viri sui, & de viduitate servanda : *Vereor ne*.

Ad Marcellam de quinque quaestionibus : *Magnis nos*.

Ad eandem de Onaso : *Medici quos vocant*.

Ad eandem de Hebraicis nominibus & verbis : *Nuper quum pariter*.

Ad eandem de decem Dei nominibus. *Nonagesimum Psalmum*.

Ad eandem de Fide nostra, & dogmate haeretico : *Testimonia de Ioannis*.....

Ad eandem de blasphemia in Spiritum Sanctum inremiſſibili : *Brevis est quaestiuncula quam misisti*, [sic].

Ad eandem de detractoribus : *Post priorem*.

Ad eandem de muneribus : *Vt absentiam*.

Ad eandem invitatio ad secessum : *Ambrosius quo*.

Ad eandem, ne contristetur de aegrotatione Blesillae : *Abraham tentatur*.

Ad eandem de Ephod & Seraphim : *Epistolare officium*.

Ad eandem expositio Psalmi CXXVI. *Beatus Pamphilus*.

Ad eandem : *Vt tam parvam*.

Ad Paulam de interpretatione Hebraici alphabeti : *Nudius tertius*.

Ad Marcellam de diapsalmate : *Quae acceperis*.

Ad eandem de morte Leae : *Quum hora ferme tertia*.

Ad eandem laudes Asellae : *Nemo reprehendat*.

Ad Tyrasiam de morte filiae suae : *Caritatis tuae*. Hieronymo abiudicatur.

Ad Iulianum consolatio in adversis : *Filius meus , frater tuus*.

Ad Paulam consolatoria de morte Blesillae : *Quis dabit capiti meo*.

Ad Heliodorum epitaphium Nepotiani : *Grandes materias*.

Ad Theodoram epitaphium Lucinii : *Lugubri nuncio*.

Ad

Ad Oceanum de morte Fabiolae : *Plures anni*.
Ad Innocentium de muliere septies percussa : *Saepe a me*.
Ad Principiam de vita Marcellae : *Saepe & multum*.
Ad Pammachium de morte Paulinae : *Sanato vulneri*.
Ad Marcellam de honorandis parentibus : *Parentum meritis*. Inter suppositítias.
Ad Eustochium de munusculis : *Parva specie*.
Ad Ruffinum Presbyterum [in edit. Monachum] : *Diu te Romae*.
Ad Ctesiphontem Vrbicum : *Non audacter*.
Ad Principiam Virginem explanatio Psalmi XLI. *Scio me*.

RVFFINI Presbyteri praefatio in libros Periarchon, quos de graeco transtulit in latinum : *Scio quamplurimos*.

Eiusdem pro se apologia : *Audivi quosdam*.

Ad Ruffinum Presbyterum : *Lectis litteris prudentiae tuae*.

Nota reperitur in fine :

Laus Trinitati individuae, quoniam harum Sancti Hieronymi Epistolarum finem feci ego Andreas quondam Domini Matthaei de Castagnolis Notarius Bononiae. Anno Domini MCCCCL. *die* XXIIII. *Decembris, ad consolationem Reverendissimi in Christo Patris Domini Domini Bessarionis, Dei gratia Episcopi Tusculani, Cardinalisque Nicaeni Graecorum, Domini mei, & Legati Bononiensis Apostolici. Igitur memento mei, Domine, quia tuus sum.*

CODEX LI.

in 4. *chartaceus, foliorum* 181.
saeculi circiter XV.

S. HIERONYMI Regula ad Eustochium, ceterasque Virgines Christi. Inter spuria opuscula reponi solet.

Sequitur S. Hieronymi vita : *Beati Hieronymi vitam diversis auctoribus* &c. ut in editione Parisiensi T. V. pag. 11.

Habentur exinde Homiliae variae, sine auctorum nominibus, & alia, quae imbrium & mucoris iniuria foedata sunt, ac pene deleta.

Fol. 168. legitur narratiuncula de Iudaeo quodam Theodosio, inter Iudaeos principe, sub Imperio Iustiniani Imperatoris.

Subsequitur sermo de miseria humana, qui habetur in editione Parisiensi S. Bernardi Vol. II. pag. 757.

CODEX LII. *Cont.*

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 124.
saeculi circiter XV.

S. HIERONYMI
De viris illustribus sive de antiquis Scriptoribus Ecclesiasticis liber. In fine additur: *Adversum Iovinianum libros duos*, *&* *ad Pammachium*.
Sequitur Epistola ad Desiderium de XII. Lectoribus sive doctoribus. Dialogus adversus Pelagianos.

CODEX LIII. *Rec.*

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 48.
saeculi circiter XIV.

S. HIERONYMI regula vivendi Sanctimonialium ad Eustochium & ceteras Virgines: *Tepescens in membris*. Inter spuria. Accedit fol. 41. regula S. Augustini.

CODEX LIV. *Rec.*

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 52.
saeculi circiter XV.

TRACTATVS de interiori domo seu conscientia aedificanda, qui operibus S. Bernardi inseritur. Vide edit. Bernardinam Mabillonii Vol. II. pag. 335. C. In Codice perperam inscribitur: B. Hieronymi transitus.
EVSEBII Cremonensis de morte S. Hieronymi.
S. AVGVSTINI epistola ad S. Cyrillum Hierosolym. de laudibus S. Hieronymi.
S. CYRILLI Hierosolym. epistola ad S. Augustinum de obitu & prodigiis S. Hieronymi. Tria haec opuscula inter supposititia reperies in editis.
S. HIERONYMI dialogus adversus Pelagianos.

In calce Codicis infrascripta nota reperitur:

Presbyter Faustinus de Osemo Valliscamonicae die 27. *Iulii* 1490. *anno Iubilei scripsit*. *Deo gratias*. *Amen*.

CO-

CODEX LV. *Beff.*

in 4. chartaceus, foliorum 50. saeculi circiter XV.

EVSEBII Cremonenſis de morte S. Hieronymi.
S. AVGVSTINI Epiſtola ad Cyrillum Hieroſolymitanum de laudibus S. Hieronymi.
S. CYRILLI Hieroſolym. ad S. Auguſtinum Epiſtola de miraculis S. Hieronymi.

CODEX LVI. *Rec.*

in 8. membranaceus, foliorum 75. ſaeculi circiter XIV.

EVSEBII Cremonenſis de morte S. Hieronymi.
S. AVGVSTINI Epiſtola ad Cyrillum Hieroſolymitanum de laudibus S. Hieronymi.
S. CYRILLI Hieroſolym. ad S. Auguſtinum Epiſtola de miraculis S. Hieronymi.

CODEX LVII. *Beff.*

in folio, membranaceus, foliorum 304. ſaeculi XV. auro & picturis ornatus, quibus & ceteri S. Doctoris Codices, quos deſcribemus, & qui iuſſu Beſſarionis probabiliter exſcripti ſunt, decorantur.

S. AVGVSTINI Ennarationes in PSALMOS, ſcilicet a I. ad LXXV.

CODEX LVIII. *Beff.*

in fol. membranaceus, foliorum 334. ſaeculi XV.

S. AVGVSTINI in PSALMOS, ſcilicet, a LXXV. ad CL.

CODEX LIX. Beff.

in folio, membranaceus, foliorum 309.
faeculi XIV.

S. AVGVSTINI

In Evangelium IOANNIS Tractatus, ut in edit. a pag. 289. ad 826. In Codice diverfa fectio deprehenditur.

In verba Evang. MATTHAEI Sermones XXIII.

In verba Evang. LVCAE Sermones XV.

In verba Evang. IOANN. Sermones XXVII. Tres hae poftremae. Sermonum claffes ad anni feftivitatum rationem, ut plurimum, aptatae funt ac difpofitae.

In calce Codicis habetur fermo de Trinitate, five de Scripturis veteribus ac novis contra Arianos: *Sancta & divina eloquia*. T. V. P. II. pag. 1485.

CODEX LX. Beff.

in 4. membranaceus, foliorum 233.
faeculi circiter XIII.

S. AVGVSTINI

In IOANNIS Evangelium Tractatus XL. priores. Primus & ultimus mutili funt.

In Epiftolam IOANNIS ad Parthos Tractatus five Homiliae X. Initio nonnulla deficiunt.

CODEX LXI. Beff.

in folio, membranaceus, foliorum 376.
faeculi XV.

S. AVGVSTINI

Expofitio quarundam propofitionum in Epiftolam ad Romanos, ut in edit. T. III. P. II. a pag. 905. ad 925.

Expofitio Epiftolae ad Galatas.

Locutionum libri VII.

Quaeftionum in Heptateuchum libri VII.

De confenfu Evangeliftarum libri IV.

De Fide ad Petrum. Auctor eft FVLGENTIVS. Definit: *fiquid aliter fapit, hoc quoque illi revelabit Deus.*

Con-

Confessionum libri XIII.

De gestis Pelagii ad Aurelium Episcopum.

CONCILII Carthaginensis Epistola Innocentio Pontifici Romano de actis adversus Pelagium & Celestinum : *Quum ex more*. In editis habetur sub numero CLXXV.

INNOCENTII Epistola Patribus Carthaginensis Concilii : *In requirendo de iis rebus*. Sub num. CLXXXI.

PATRVM Milevitani Concilii Epist. Innocentio, de cohibendis Pelagianis haereticis : *Quare te Dominus gratiae suae*. Sub num. CLXXVI.

INNOCENTII Epist. Patribus Milevitani Concilii comprobans illorum acta adversus Pelagianos : *Inter ceteros*. Sub num. CLXXXII.

Epistola ad Marcellinum de baptismo parvulorum. Pars tantum est epistolae sive libri tertii. desinit in illa verba : *sicut eum qui noverunt loquantur bonum*, quae habentur in edit. pag. 73. lin. 21. T. X. Sequitur exemplum edicti, cuius init. *Iunius quartus Palladius*.

De quantitate animae.

De magistro.

De cathechizandis rudibus.

De divinatione Daemonum.

De mendacio.

De Fide & Symbolo.

De bono coniugali.

De nuptiis & concupiscentia ad Valerium.

CODEX LXII. *Bess.*

in 4. mai. membranaceus, foliorum 302.
saeculi XIV.

S. AVGVSTINI De Trinitate libri XV. E regione latini textus posita est Graeca versio.

CODEX LXIII. *Bess.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 176.
saeculi circiter XIV.

S. AVGVSTINI De Civitate Dei libri XXII.

CODEX LXIV. *Beſs.*

in fol. membranaceus, foliorum 275.

S. AVGVSTINI
Contra Academicos libri III.
De ordine libri II.
De libero arbitrio libri III.
Soliloquiorum libri II.
De immortalitate animae liber.
De vera religione liber.
De Geneſi ad litteram libri XII.
Contra Felicianum Arianum de unitate Trinitatis. ad Optatum : *Extorſiſti mihi, dilectiſſime fili Optate*. Exſtat T. VIII. pag. 39. VIGILIO reſtitutus.
De Trinitate. Libri XV.

CODEX LXV. *Beſs.*

in folio, membranaceus, foliorum 301.

S. AVGVSTINI Opuſcula Polemica, ſcilicet,
Contra Fauſtum Manichaeum libri XXXIII.
Contra Iulianum haereſis Pelagianae defenſorem libri VI.
Acta, ſeu diſputatio contra Fortunatum Manichaeum.
Sermo Arianorum : *Dominus noſter Ieſus Chriſtus*. In edit. T. VIII. p. 621.
Contra Sermonem Arianorum liber unus.
Contra Felicianum Arianum de Vnitate Trinitatis ad Optatum.
Contra Paganos Quaeſtiones ſex ad presbyterum Deogratias.
De Gratia Chriſti contra Pelagium & Caeleſtium libri II. ad Albinam, Pymachum [ſic], & Melaniam.
De Geneſi contra Manichaeum libri II.
Contra Maximinum haereticum, ſive [ut in edit. T. VIII. p. 649.] Collatio cum Maximino Arianorum Epiſcopo. Praemittuntur ea, quae de eadem Collatione ſcribit POSSIDIVS in Auguſtini vita cap. 17.
Contra eundem Maximinum libri II.
De duabus animabus contra Manichaeos.
Epiſtola ad Sixtum presbyterum contra Pelagianiſtas. In edit. eſt CXCIV. T. II. p. 715.
Contra Adimantum Manichaei diſcipulum liber unus.

CO-

CODEX LXVI. *Rec.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 185.
saeculi XV.

S. AVGVSTINI
Contra Faustum Manichaeum libri XXXIII. Postremus fine aliquantulum mutilus est.
De divinatione daemonum.
De Fide & operibus.
De beata vita. Desunt quinque postrema capitula.
De Fide rerum, quae non videntur.

CODEX LXVII. *Bess.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 249.

S. AVGVSTINI
Sermo in illud: *Faciamus hominem.*
VOLVSIANI Epistola ad Augustinum: *Petis a me*, in edit. T. II. p. 399.
Epistola ad Volusianum: *Legi litteras tuas*. Est CXXXVII. in edit. p. 401. T. praedicti.
Ad Marcellinum: *Epistolam tuam*. Est CXLIII. p. 463.
Ad Optatum: *Quamvis tuae*. Est CXC. p. 700.
Ad Armentarium: *Vir egregius*. Est CXXVII. p. 373.
Ad Deogratias: *Quaestiones tibi propositas*. Est CII. p. 273. Sequuntur & quaestiones VI.
Ad Dardanum de praesentia Dei: *Fateor me*. Est CLXXXVII. p. 678.
Ad Probam de orando Deo: *Et petisse te*. Est CXXX. p. 382.
Ad Paulinam de videndo Deo: *Memor debiti*. Est CXLVII. p. 473.
Ad Hesychium de fine saeculi: *Accepi litteras*. Est CXCIX. p. 742.
Ad Consentium: *Quantum ad oculos adtinet*. Est CCV. p. 767.
Ad Asellicum de Iudaismi cavendi disceptatione: *Litteras Sanctitatis tuae*. Est CXCVI. p. 730.
Ad Macedonium: *Negotiosissimum in republica virum*. Est CLIII. p. 524.
De haeresibus ad Quodvultdeum liber unus. In fine sequuntur nonnulla de Nestorianis & Eutychianis, quae Augustino abiudicantur. Vide notas in edit. T. VIII. p. 27. litt. d. In codice hac de re sic notatur.

Explicit liber de haeresibus. Haec duo capitula quae sequuntur, scilicet: Nestoriani, Eutychiani, *a S. Vinadio Episcopo Marsiliensi dicuntur apposita. Aliqui tamen libri habent ista duo capitula ante illum locum superius positum: Ecce quam multas commemoravimus haereses.* Verba haec initio perorationis invenies in edit. pag. 26.

Enchiridion ad Laurentium Primicerium Ecclesiae Vrbicae, de Fide, Spe, & Caritate. Praemisso capitulorum indice.

Soliloquiorum libri duo.

De immortalitate animae.

De quantitate animae ad Adeodatum, sibi per carnem bonae indolis filium. Interlocutores sunt Adeodatus & Augustinus. Videatur admonitio editoris T. I. p. 399.

De natura boni adversus Manichaeos.

De utilitate credendi ad Honoratum.

De mendacio.

Contra mendacium ad Consentium.

De bono coniugali.

De sancta virginitate.

De moribus Ecclesiae Catholicae, & de moribus Manichaeorum.

Ad Publicolam epistola: *AEstus animi tui.* Est XLVII. in edit. T. II. pag. 110.

In extrema pagina sic scripsit manu propria Bessario:

Iste liber est mei Bessarionis Cardinalis Tusculani, Legati Bononiensis, emtus viginti duobus ducatis. 1453.

CODEX LXVIII. *Bess.*

in folio membranaceus, foliorum 254.
saeculi XV.

S. AVGVSTINI

De agone Christiano liber.

In Epist. Ioannis ad Parthos Tractatus X.

Contra duas Epistolas Pelagianorum ad Bonifacium Romanae Ecclesiae Episcopum libri IV.

De vita Christiana. Holstenius ex veteri Casinensis Monasterii exemplari, opus hoc FASTIDIO Brittoni, utpote parenti suo restituit. Vide edit. Romanam 1663. & Augustini editionem Ven. T. VI. pag. 183. in App.

Ad Simplicianum de diversis Quaestionibus. Praemissa Epistola: *Plenas bonorum.*

Quaestionum Evangeliorum libri II. Liber secundus desinit in Quaest. L.

De

De octo Dulcitii quaestionibus.

Adversus quinque haereses, seu contra quinque hostium genera. In edit. inter subdititia T. VIII. App. pag. 1.

De agone Christiano iterum.

Contra epistolam Parmeniani libri III.

Adnotationum in Iob liber unus.

De natura boni contra Manichaeos.

De octo quaestionibus ex Veteri Testamento. Octo sunt perbreves quaestiones, quas inter editas tum genuinas tum suppositititias invenire non licuit. Augustino facile abiudicandas censebunt viri docti; quum prae ceteris quaestio posita sub num. VII. quae versatur circa illa verba Deuteronomii XXV. 5. *Si autem habitaverint fratres in unum, & mortuus fuerit unus ex eis, semen autem &c.* omnino diversa sit a quaestione Augustini in ipsa verba, edita T.III. P.I. pag. 572. num. XLVI.

De utilitate credendi ad Honoratum.

De incarnatione Verbi ad Ianuarium libri duo.

De essentia Divinitatis.

* De oratione. Incipit: *Evangelica praecepta, fratres carissimi.* Interseritur Oratio Dominica.

* De Fide SS. Trinitatis. Opus in partes duas divisum est. Vtraque pars capitibus XIII. constat. Initium Prologi: *Quamvis in exilii aerumnosam caecitatem.*

De fide rerum quae non videntur. In Codice titulus est: de fide rerum visibilium.

De patientia.

De singularitate Clericorum. Init. *Proximam quidem vobis ante tempus epistolam, filii carissimi, quae omnium morum instituta &c.* Origeni, Augustino, & Cypriano tractatus perperam adscribitur.

De Fide. Init. *Audi ergo iam fidem meam. Potens est misericordia Domini Dei nostri.* Pars est epistolae ad Pascentium, scilicet a capitulo 10. ad 26. T. II. pag. 860. & seqq.

De visitatione infirmorum. Exstat in edit. T. VI. App. pag. 254. incerto auctore.

De decem plagis, & decem praeceptis Domini nostri Iesu Christi. Breve opusculum incipit: *Non sine caussa est, fratres dilectissimi, quod praeceptorum Dei numerus cum numero plagarum, quibus Aegyptus percutitur, exaequari videtur.* T. V. P. I. pag. 41.

Enchiridion ad Laurentium de Fide, Spe, & Caritate.

De disciplina Christiana.

In calce opusculi nota legitur:

Franciscus de Vgolinis, presbyter de Colle Vallis Elsae scripsit. Anno Domini MCCCCLXXI. *de mense Septembris.*

De timore Domini. Init. *Divinarum Scripturarum multiplicem abundantiam*. Est sermo CCCL. T.V. P.II. pag. 1348.

De Fide. Est CCCXLVI. T.V. P.II. pag. 1338.

De timore Dei sermones II. ut in edit. T.V. P.II. pag. 1340.

Epistolae ad Romanos inchoata Expositio.

Exhortationum liber ad quendam Comitem sibi carissimum. Exstat T.VI. pag. 193. PAVLINO Aquileiensi restitutus.

Catholicae Fidei liber. Init. *Adesto mihi verum lumen Deus Pater omnipotens*. In edit. T.VI. App. pag. 146. sub titulo Speculi.

Subsequitur Oratio S. Augustini: *Obsecro itaque Domine*. &c.

CODEX LXIX. Bess.

in folio, membranaceus, foliorum 299.
saeculi XV.

S. AVGVSTINI Sermones, in tres Partes distributi.

Sermonibus, qui maiori ex parte in T.V. edit. Ven. reperiuntur, numerum sub quo exstant in eadem edit. adposuimus; quos vero invenire non licuit asterisco signavimus.

PARS PRIMA.

De Cantico novo. T.VI. pag. 590.

De quarta feria, sive de cultura agri Dominici.

De cataclysmo.

De tempore barbarico. Tres praedicti sermones habentur T. VI. pag. 597. & seqq. inter dubios.

De praedicatione eiusdem diei. Init. *Quum in sacrarum voluminibus litterarum*. Sub alio titulo habetur T.X. in App. pag. 44. suspecto auctore.

* De benedictionibus Esau & Iacob. Init. *Quid est quod sub specie Esau benedicitur Iacob? Nisi sub figuris Veteris Testamenti promissa populo Iudaeorum pervenit benedictio spiritualis ad populum Christianorum*.

De luctatione Iacob. Est sermo V. T.V.

De eo quod apparuit Dominus Moysi in rubo. VI.

De Cantico Exodi: CCCLXIII.

De verbis Psalmi secundi: *Erudimini qui iudicatis terram*. Habitus ad mensam S. Cypriani. XIII.

De [14] versu Psalmi IX. *Tibi derelictus est pauper: pupillo tu eris adiutor*. XIV.

Super Psalmum 22. *Dominus regit me*. CCCLXVI.

De 8. versu Psalmi XXV. *Domine dilexi decorem domus tuae*. Habitus in regio-

regione III. in Basilica S. Petri Carthaginensi. XV.

De 14. versu Psalmi XXVI. *Sustine Dominum : viriliter age*. XL.

De versu 13. Psalmi XXIII. *Quis est homo qui vult vitam*. XVI.

De eodem versu. XVII.

De humilitate agendae poenitentiae, & de Psalmo L. CCCLII.

De versu 12. eiusdem Psalmi : *Cor mundum crea in me Deus*. XX.

De eo quod scriptum est in Psalmo LXIII. ver. 11. *Iocundabitur iustus in Domino*. XXI.

De versu 3. Psalmi XLIX. *Deus manifestus veniet*. XVIII.

De eodem versu. XVII.

De humilitate agendae poenitentiae & de Psalmo L. est sermo CCCLII. ut supra.

De versu 12. eiusdem Psalmi : *Cor mundum crea in me Deus*. XX.

De eo quod scriptum est in Psalmo LXIII. ver. 11. *Iocundabitur iustus in Domino*. XXI. Iterum.

De versu 3. Psalmi LXVII. *Sicut deficit fumus deficiant*. XXII.

De versu 2. Psalmi LXXXII. *Deus quis similis tibi?* XXIV.

De sacrificio vespertino. CCCXLII.

De iudicio Salomonis inter duas mulieres. X.

De verbis Michaeae Prophetae, cap. 6. *Quid dignum offeram Domino*. XLVIII.

De eadem re. Habitus ad mensam S. Cypriani in die Dominico. XLIX.

De eo quod dicit Isaia, cap. 1. *Quid mihi multitudo sacrificiorum vestrorum*, & de cap. Evangelii Lucae 5. 37. 38. *Remittite & remittetur vobis*. XLII.

De pastoribus. XLVI. Initium aliquantum ab editis discrepat.

De ovibus Christi in Ezechiel cap. 34. XLVII.

De eo quod scriptum est in Aggaeo Propheta, 2. 9. *Meum est aurum, & meum est argentum*. Pars est sermonis L. a capite scilicet 2. ad 6.

De eo quod scriptum est in Proverbiis Salomonis, 9. 12. *Si sapiens fueris tibi, & proximis tuis eris; si autem malus evaseris, solus hauries mala*. XXXV.

De eo quod scriptum est in Proverbiis Salomonis, 13. 7. *Sunt qui se divites affectant, nihil habentes; & sunt qui se humiliant, quum sint divites. Redemtio animae viri divitiae eius; pauper autem non suffert minas*. XXXVI.

De lectione Proverbiorum, 31. 10. *Mulierem fortem quis inveniet?* &c. XXXVII.

De eo quod scriptum est [Ecclesiastici 5.] *Ne tardes converti ad Dominum*. XXXIX.

De eo quod scriptum est in Ecclesiastico 22. *Fidem posside cum proximo in paupertate ipsius; ut bonis eius perfruaris*. XLI.

De eo quod scriptum est in Ecclesiastico : *Concordia fratrum & amor*

M pro-

proximorum. CCCLIX.

De amore Dei & proximi. CCCXLIV.

De eadem re. CCCXLIX.

De eadem re. CCCLXXXV.

De pace & caritate. CCCLVIII.

De laude pacis. CCCLVII.

* De gratia Dei. Incip. *Lectionibus tantis sermonibusque divinis, &, quod est praecipuum, gratia sua aedificet Dominus cor vestrum; ut, quod verum auditis, non audiatis ad iudicium, sed ad praemium.*

De timore Dei CCCXLVIII.

De tribulationibus, & pressuris mundi. Init. *Quotiescunque pressurae seu tribulationis aliquid patimur, admonitiones sunt & simul correptiones nostri; nam & ipsae sanctae litterae nostrae non nobis promittunt pacem, securitatem, & quietem; sed tribulationes, pressuras, scandala.*

De lapsu mundi & avaritia. LX. sub alio titulo.

De continentia & subsistentia. XXXVIII.

De generalitate eleemosynarum. T. VI. pag. 300. in Appendice.

De Baptismo parvulorum contra Pelagianos. CCXCIV. T. V.

De eo quod Christus in Scripturis Sanctis tribus modis intelligitur. CCCXLI.

Ad vigilias Maximiani de quodam Donatista, qui reversus est ad Ecclesiam. CCCLX.

B. MAXIMIANI Sermo in traditione Symboli. Init. *Quum apud patres nostros.*

De vanitate saeculi. Exstat T. VI. pag. 292. in App. Includuntur & ea quae sunt ELIGII.

De persecutione Christiana. In App. T. VI. pag. 368.

De bono disciplinae. Exstat T. VI. in App. pag. 295. VALERIANO Gymolensi restitutus.

De versu 66. Psalmi CXVIII. Est sermo LV. in App. T. V.

PARS SECVNDA.

De Symbolo, seu de redditione Symboli. CCXV.

De Oratione Dominica ad competentes. LVI.

De quatuor virtutibus sanctae caritatis. CVI. in App.

De timore Domini. CCCXLVI. Vide editorum notam.

De laude caritatis. CCCL.

De fide, excerptus ex primo libro de doctrina Christiana. *Haec dicimus, & haec docemus.* Minime in primo libro de doctrina Christiana agitur de iis, quibus Sermo constat.

De disciplina Christiana. Exstat T. VI. pag. 58.

De decem chordis. IX.

De decem plagis & decem praeceptis. XXI. in App. T. V.

De bono latrone. CLIV. in App. Exſtat & in Bibliotheca Patrum ſub nomine EVSEBII.

De eo, quod nihil eſt gloria mundi. T.VI. pag. 367. in App.

De obedientia & humilitate. Exſtat T. VI. in App. pag. 297. veluti fragmentum incerti auctoris.

De dandis eleemoſynis. CCCLXXXIX. T. V.

De periurio. CLXXX.

Ad iuvenes. CCCXCI.

De timore Dei. CCCXLVII.

De periculis ſacerdotum. CCCLXXXVII. in App.

De poenitentia. CCCLI.

* De Adam. Init. *Nemo qui neſciat hominem a Deo plaſmatum, ut inſtrueretur prudentia: conſilio firmaretur: rationis capax divina prudentia redderetur.*

De Ioſeph. XLII. in App. CAESARIO tributus.

* De Paſcha. Init. *Haec eſt dies quam fecit Dominus, exultemus & laetemur in ea. Sicut Deo noſtro cantavimus, ita illo iuvante facimus.*

* De eodem. Init. *Non minus etiam nunc laetari debemus, qui heſterno laetati ſumus; licet enim praeterita tenebroſa nox intercesſerit*, &c.

De eodem. CCXXXV.

De eodem. CCXXXVI.

De eodem. CCXXXVIII.

* De eodem. Init. *Hoc quod videtis in altare Dei, etiam tranſacta nocte videtis.*

De eodem. CCLIX.

De eodem. CCLII. in App.

De Nativitate Domini. CXL. ſub alio titulo.

* De eadem. Incip. *De eo quod Evangeliſta dicit: In principio erat Verbum, & in Geneſi ſcriptum eſt: In principio fecit Deus caelum & terram.*

* De eadem. Init. *Conſulte & ſalubriter divina nobis eloquia recitantur, ut animae noſtrae paſcantur, fratres cariſſimi.*

* De eadem. Incip. *Audiſtis, fratres, quemadmodum nobis beatus Evangeliſta generationis Chriſti retulit Sacramentum.*

De apparitione Domini. CI.

De eadem. CC.

De Sancto Vincentio. CCLXXVII.

De eodem. CCLXXVI.

PARS TERTIA.

* De ſecundo Adventu Domini. Init. *Diem noviſſimum ſcimus venturum;*

utiliter autem scimus venturum.

De Incarnatione contra Iudaeos. T. VIII. pag. 29.

Sequitur excerptum ex libris de Civitate Dei de ortu Salvatoris.

De Nativitate Domini. CLXXXVII.
De eadem. CXVII. in App.
De eadem. CLXXXVIII.
De eadem. CXCVI.
* De eadem. Init. *Primus homo, quo cadente omnes cecidimus: cuius ruina est mortalis nostra.*
De eadem. CXCI.
De eadem. CLXXXVI.
De eadem. CCCLXIX.
De eadem. CXCIII.
De eadem. CLXXXIV.
De eadem. CXC.
De eadem. CLXXXV.
* De eadem. Init. *Angelorum voce, per quam Dominus Iesus Christus natus Virginis partu pastoribus nuntiatus est.*
De consonantia Evangelistarum, Matthaei & Lucae in generatione Domini. LI.
De Natali S. Stephani. Est tantum caput I. Sermonis CCX. in App.
De eodem. CCXV. in App.
De eodem. CCCXVII.
De eodem. CCXII.
De eodem. CCCXV.
De eodem. CCCXVI.
De Calendis Ianuariis. CXXIX. in App. Vide quid notaverint editores.
De Epiphania. CXXXI. in App.
De eadem. CCCLXXIII.
De eadem. CCI.
De eadem. CXXXII.
De eadem. CCII.
De eadem. CCCLXXV.
De eadem. CCCLXXIV.
* In Natali plurimorum Martyrum. CCCXXXI.
* De eodem. Init. *Modo, fratres, divina lectio, quam legere audivimus: qui amat animam suam perdet illam.*
In Natali Beatae Agnetis, & aliorum martyrum. CCLXXIII. sub diverso titulo.
In Natali Beati Vincentii. CCLXXIV.
De eodem. CCLXXV.

In

In Converſione S. Pauli Apoſtoli. CCLXXIX.
In Cathedra S. Petri Apoſtoli. CXC. in App.
De eadem CXCI. in App.
In natali Sanctarum Perpetuae & Felicitatis. CCLXXX.
De eodem. CCLXXXI.
De eodem. CCLXXXII.
In natali unius Confeſſoris. CVIII. ſub alio tit.
De Abraam vel immolatione. Iſaac. II.
De Quadrageſima. CCV.
De Dominica ſecunda Quadrageſimae CCVI.
* De eadem. Incip. *Moyſes quadraginta diebus & noctibus in heremo ieiunavit; ut legem Dei mereretur accipere.*
De eadem. CLXXV. in App. ſub titulo de Letania III.
De Sancto Helia. XI.
Feria quarta. CCVII.
Feria quinta. CCVII.
Feria ſexta. CCIX.
Sabbato. CCX.
Ad coniugatos. CCCXCII. Deeſt caput primum.
De decem plagis & decem praeceptis. VIII.
De Dominica v. Quadrageſimae. CCXI.
De traditione ſymboli. CCXII.
Feria tertia, ſive de Oratione Dominica ad competentes.
De eo quod ſcriptum eſt: *Aſcendet ſicut virgultum*. Iſaiae 53. XLIV.
In Paraſceve. CCXVIII.
In vigiliis Paſchae. CCXIX.
De eiſdem. CCXX.
De eiſdem. CCXXI.
De eiſdem. CCXXII.
De eiſdem. CCXXIII.
De Sancto Paſcha CCXXVI.
De Sacramentis habitis die ſancto Paſchae. CCXXVII.
De eadem re. CCXXXIII.
De eadem re. CCXXXI.
* De eadem re. Init. *Sollemniter leguntur Evangelicae lectiones ad Reſurrectionem Domini pertinentes; omnes enim Evangeliſtae quatuor, neque de paſſione, neque de reſurrectione eius tacere poterunt.*
Feria ſecunda Paſchae. CCXLI.
De eadem die. CCXXXII.
De eadem die. CCXXXIV.
Feria tertia Paſchae. CXVI.
De eadem die. CCXXXVII.
De eadem die. CCXLII.

N Fe-

Feria quarta Paſchae. CCXLIII.
De eadem die. CCXLVI.
De eadem die. CCXLIV.
Feria ſexta de *Alleluia*. CCLVI.
De eadem. CCXLIX.
De eadem. CCL.
De eadem. CCLI.
De Sabbato Paſchae. CXLVII.
De eadem die. CCLIII.
* De Reſurrectione Domini. Init. *Reſurrectionis Dominicae veneranda ſollemnitas cunctis hodie per orbem glorioſa reſplenduit.*
De Dominica in albis. CCCLIII.
De eadem die. Init. *Ad omnes quidem pertinet ſermo, quos cura noſtra complectitur.*
In die Adſcenſionis Domini. CCLXV.
De eodem. CCLXIII.
De eodem. Incip. *Et quando de cruce noſtra proceſſit oratio, foris civitatem ſollemnitatem celebravimus.*
In die Pentecoſtes. CLXXXIII. in App.
De eodem. CCLXX.
De eodem. CCCLXXVIII.
De eodem. CCLXVIII.
De eodem. CCLXIX.
In Nativitate S. Ioannis Baptiſtae. CCLXXXVIII.
De eadem. CCXCII.
De eadem. CCXCIII.
* De eadem. Init. *Omnibus ſanum ſapientibus liquet, quod quietis & parva vox ſufficere poteſt.*
De eadem. CCLXXXIX.
De eadem. CCXCI.
De eadem. CCCLXXIX.
* De eadem. Incip. *Quum & Patriarchas, & Prophetas, & univerſos denique ſanctos, qui ſub antiqua lege vixerunt, Eccleſia Chriſti ſancto honore veneretur.*
* De eadem. Init. *Beati Ioannis Baptiſtae oſtendunt; nullius quippe ſancti praeter ipſius celebrat Eccleſia diem, quo carnem aſſumſit.*
* De eadem. Incip. *Vox Domini in virtute: vox Domini in magnificentia: vox Domini humanae ſapientiae conterens cedros.*
* De eadem. Init. *Perſuaſum habet hactenus error dubiae vetuſtatis, religionem divinam ſuperſtitionibus fingere &c.*
In natali Sanctorum Petri & Pauli Apoſtolorum. CCV. in App.
* De eodem. Incip. *Fortis & humilis, maximus & minimus, princeps & noviſſimus; Petrus ſcilicet & Paulus facti ſunt meritorum aequalitate conſortes.*

De

De eodem. CXLVII. Idem qui ſupra ſub titulo de Sabbato Paſchae.

De eodem. CCXCVI.

De eodem. CCXCVII.

De eodem. CCXCV.

De eodem. CCCLXXXI.

De eodem. CCXCVIII.

In Sermone Maccabaeorum. CCC.

De eodem. CCCI.

In inventione S. Stephani protomartyris. CCCXVIII.

De miraculis S. Stephani, excerptus ex libro de civitate Dei.

In die S. Laurentii martyris. CCCII.

De eodem. CCCV.

De eodem. CCCIV.

* De eodem. Init. *Inter laurigeros confeſſores, & quos ad caelum pervexit perennis gloria.*

In Adſumptione Beatae Mariae Virginis. CCVIII.

In natali martyrum Maſſae candidae. CCCVI.

In decollatione S. Ioannis Baptiſtae. CCCVII.

De eodem. CCCVIII.

In natali S. Cypriani martyris. CCCX.

De eodem. CCCXI.

De eodem. CCCXIII.

De eodem. CCCXII.

* In nativitate plurimorum Martyrum. Init. *Memoriam martyrum admiremur. Audiſtis quod Dominus in Evangelio: Ecce ego mitto vos ſicut agnos &c.*

De eadem. CCCXXXII.

De eadem. CCLXXXV.

De eadem. CCCXXXV.

De eadem. CCCXXX.

De eadem. LXV.

* De eadem. Incip. *Per tanta glorioſa Sanctorum Martyrum geſta, quibus undique floret Eccleſia.*

De eadem. CCCXXXIII.

In natali unius Martyris. CCCXXVII.

In nativitate plurimorum Martyrum. CCCXXXIV.

De eadem. CCLXXXIII.

De celebritate defunctorum, & reſurrectione eorum. CLXXII.

De eadem CLXXIII.

In die ordinationis ſuae. CCCXXXIX.

De eodem. CCCLXXXIII.

De eodem. CCCXL.

N 2 In

In natali plurimorum Martyrum. CCCXXV.

In natali S. Victoriae Martyris. Incip. *Refulget & praeeminenti*. Per multas periodos idem est sermo ac ille, qui est secundus de SS. Perpetua & Felicitate, sub num. CCLXXXI. ubi vero gesta Victoriae describuntur, disconvenit, & alius est usque in finem.

In natali plurimorum Martyrum. CCCXXVI.

In dedicatione Ecclesiae CCCXXXVII.

De eadem. CCCXXXVI.

De eadem. CCCXXXVIII.

CODEX LXX. Beß.

in folio, membranaceus, foliorum 291.

S. AVGVSTINI

Epistolae CCXXX. Omnes inter editas. His interferuntur.

Fol. 103. Epistola, sive liber de perfectione iustitiae hominis, quae in edit. exstat T. X. pag. 167.

Fol. 213. Explanatio fidei S. HIERONYMI ad Augustinum & Alypium. Exstat & inter opera S. Hieronymi.

Fol. 221. Consultatio & disputatio inter Augustinum & Hieronymum de origine animae, collecta ex ipsorum dictis per modum dialogi. Miscetur operibus Hieronymi incerto auctore.

SERMONES.

De eo quod scriptum est in Psalmo [XXXIII. 13.] *Quis est homo qui vult vitam, & diligit videre dies bonos?* Est sermo in edit. XVI. T. V.

Contra detractores de versu Psalmi [XLIX. 10.] *Sedens adversus fratrem tuum detrahebas*. Est sermo LIII. in App. T. V.

De eo quod ait Apostolus [Ephes. 3. 18.] *Vt sciatis quae sit altitudo, latitudo, longitudo, & profundum*. Init. *Qui enim cognovit, inquit*. Sensus brevis sermonis idem est ac in capite 5. Tractatus CXVIII. in Evang. Ioannis.

De verbis Evangelii Lucae 16. *Facite vobis inimicos de mammona iniquitatis*. Est sermo CXIII. Lacuna non exigua in Codice apparet.

De eo quod Ioannes Apostolus ait [Mar. 3. 15.] *Qui odit fratrem suum homicida est*. Est sermo CCCLXXXVII.

De eo quod Dominus ait [Matth. 5. 44.] *Diligite inimicos vestros*. Est CCLXXI. in Appendice.

De eo quod scriptum est in Esaia [58.1.] *Clama ne cesses*. Est CCLXXXVII. in App.

VIII.

De eo quod Apostolus ait [1. Timoth. 6. 10.] *Radix omnium malorum est cupiditas*. Auctor est S. CAESARIUS in App. T. V. sub num. LXX.

* De eo quod scriptum est : *Beatus vir, qui post aurum non abiit*. Init. *In Scripturis divinis legimus, fratres carissimi, quod beatus sit &c.*

De verbis Apostoli [Ephes. 5. 15.] *Videte quomodo caute ambuletis, &c.* Est sermo CXI. in App.

De eo quod ait Psalmista : *Exspecta Dominum, viriliter age*. Est XL. T. V. P. I.

De eo quod Iacobus Apostolus ait [5. 16.] *Confitemini ad alterutrum peccata vestra*. CAESARIO inscribitur sub num. CCLIII. in App.

De eo quod scriptum est : *Ne tardes converti ad Dominum, &c.* Est sermo XXXIX. T. V.

De martyribus, quibus ait Dominus : *Capillus de capite vestro non peribit*. Est sermo CCCXXXIII.

De eo quod dicturus est Dominus : *Infirmus fui, & non visitastis me*. Est CV. in App.

De Resurrectione Domini, & *Alleluia*. Est sermo CCLII. sub alio titulo.

* De gratia Dei. Init. *Secundum vas electionis confessionem*.

De Elia & patientia Iob. Est sermo XI.

De eleemosynis faciendis. Est CCCLXXXVIII.

De die octavo infantium. Est CCCLIII.

* De Psalmo L. & de peccato David. Init. *Quotiescunque, fratres carissimi, aliquos ex filiis vestris*.

* De Evangelio, in quo dicit Dominus : *Esto consentiens adversario tuo*. Init. *Modo, quum Evangelium legeretur, audivimus Dominum eos arguentem*.

De Simone Pharisaeo, & de muliere, quae lacrymis rigavit pedes Domini. Est sermo XCIX.

De sollemni die ordinationis. Est CCCLXXXIII.

De eadem re. Est CCCXXXIX.

Admonitio ut silentium in Ecclesia sit. Auctor in edit. CAESARIUS indicatur, scilicet in App. num. XCV. sub titulo : Qualiter accipiendum Dei verbum est.

De tribus modis poenitentiae. Est sermo CCCLI.

De arbore fici, & de muliere curva. Est CX. In Codice deficiunt primae quatuor lineae. Prima verba : *Arbor ficulnea*.

De Psalmo XLVI. [melius XLIX.] *Deus manifestus veniet*. Est sermo XVIII.

De eo quod ait in Evangelio : *Dimittite & dimittetur vobis*. Est XLII. sub alio titulo.

O De

De eo quod Dominus dicit [Aggaei 2. 9.] *Meum est aurum & argentum*. Est L.

De David & Golia. Init. *Golias unus ex allophyllis*. Est pars Homiliae XXXII. in Psalm. CXLIII. videlicet, capita III. IV. & V. integra, & fragmentum VII.

De lectione Evangelii [Matth. 14. 24.] *Petrus ambulabat super aquas*. Est sermo LXXII.

De eo quod scriptum est in Psalmo: *Cor meum & caro mea exultaverunt in Deum vivum*. Inter suppositos T. V. in App. pag. 100.

De eo quod Dominus dicit in Evang. [Ioannis] *Ego sum via veritas & vita*. Est sermo CXLII.

Quod Christianorum tempora praedicta sunt & praefigurata. Est CCCXV.

De eo quod dicit Propheta [Isaias 53.] *Ascendit sicut virgultum, & sicut radix de terra sitienti*. Est XLIV.

De eo quod scriptum est [Ioann. 12. 15.] *Qui amat animam suam perdet illam*. Est CCCLXVIII.

De amore hominis in hominem, & de perfecta caritate. Est CCCLXXXV.

De misericordia in pauperes facienda. In App. est sermo CCCXI.

De diebus Quadragesimae. Est sermo CCXI.

De poenitentia. Est CCCXCIII.

De Oratione Dominica. Est LVIII.

De caeco nato. Est CXXXV.

De Natale S. Ioannis Baptistae. Est sermo CCXC.

De grandi vase, quod in excessu mentis ostensum est Petro, in quo erant quadrupedia [Act. 10.] Est sermo CI. in App.

De eo quod Psalmista dicit. [Psalm. 135.] *Confitemini Domino quoniam bonus*. Est LVI. in App.

De eleemosynis faciendis. Est CCCX. in App.

De divite, cuius ager uberes fructus adtulit. Est LXXXVI. in App.

De muliere curva, quam Dominus sanavit. Est sermo CCCXCII.

CODEX LXXI. *Bess.*

in 8. *membranaceus*, *foliorum* 177.

S. AVGVSTINI

De Musica libri VI. Initio & fine pauca desiderantur.

De

De immortalitate animae liber. In Codice inscribitur: *Libellus de anima qui S. Augustino adscribitur doctorum maximo.*

CODEX LXXII. *Bess.*

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 23.
saeculi XV.

S. AVGVSTINI

Manuale. In Codice inscribitur: *Liber Contemplationis Beati Augustini de spe habenda in Christo*. Desinit in cap. XXIV. Vide admonitionem in edit. T. VI. App. pag. 135.

De cognitione sui ipsius. In edit. De spiritu & anima. De auctore videnda admonitio Tomo praedicto in App. pag. 34.

Nota in fine.

Anno Domini nostri Iesu Christi 1432. 2. *Iunii*.

CODEX LXXIII. *Bess.*

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 78.
saeculi XV.

FLORES, sive Conclusiones ex libris S. AVGVSTINI de Trinitate: Init. *Flores B. Augustini in libro de Trinitate per veritates ecclesiasticas enunciati sic colliguntur: Prima veritas est &c.*

CODEX LXXIV.

in 4. *chartaceus*, *foliorum* 89.
saeculi circiter XIV.

S. AVGVSTINI Soliloquiorum liber unus, ut in App. T. VI. pag. 85. & seqq.

S. BONAVENTVRAE Card. Stimulus amoris. Opusculum ab edito discrepat.

CONTEMPLATIO Passionis Dominicae per septem horas diei, sine nomine auctoris. Init. *Septies in die laudem tibi dixi.*

Sequitur tractatus de interiori domo, seu conscientia aedificanda, qui inseritur operibus S. BERNARDI Vol. II. p. 335. In Codice ad caput XII. tantum exstenditur, & alia pauca sequuntur, quae in editis non exstant.

Deinceps habentur Sermones aliquot Bernardo Abbati tributi, de laudibus praecipue B. Mariae Virg. Continentur & colloquia eiusdem B. Mariae ad B. Bernardum, precationes & alia huiusmodi, quae in edit. Mabillonii non vidimus, & inter adscititia forsitan reponenda sunt.

LOTHARII Cardinalis Sanctorum Sergii & Bacchi [qui postea fuit INNOCENTIVS III.] De miseria conditionis humanae liber.

CODEX LXXV. Rec.

in fol. membranaceus, foliorum 146.
saeculi XV.

M. AVR. CASSIODORI De Anima liber. Deest fere omnis Praefatio.

S. AVGVSTINI De GENESI ad litteram libri XII.

CODEX LXXVI. Rec.

in 4. min. membranaceus, foliorum 176.
saeculi circiter XV.

S. IO. CHRYSOSTOMI Opuscula quaedam latine versa.

De reparatione hominis lapsi: *Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lacrymarum.*

De compunctione cordis ad Demetrium libri duo: *Quum te intueor, B. Demetri, frequenter insistentem.*

Sermo qui inscribitur: quod nemo laeditur nisi a seipso: *Scio quod crassioribus.*

Sermo de poenitentia: *Provida mente & profundo cogitatu.*

Ad Cyriacum Episcopum in exilio constitutum, dum & ipse erat in exilio, Epistola consolatoria e graeco in latinum traducta a LEODRYSIO CRIBELLO.

A fol. 84. usque ad 101. interseruntur Sermones sive Homiliae aliquot, quae titulo carent, & nullo ordine, & non exigua negligentia, qua Codex undique scatet, descriptae sunt. Vbi vero hae desinunt incipit Chrysostomi Vita a PALLADIO graece conscripta, a D. AMBROSIO latinitate donata, & Eugenio summo Pontifici nuncupata.

CO-

CODEX LXXVII. *Rec.*

in 8. *chartaceus*, *foliorum* 371.
saeculi circiter XIV.

IO. CASSIANI Collationes Sacrorum Patrum.
Fol. 365. ver. Habetur Homilia ORIGENIS in illud Evangelii: *Quum esset desponsata Mater Iesu Maria Ioseph*, cuius init. *Quae fuit necessitas*, & fol. 370. S. BERNARDI sermo XLIII. in Cantica.

CODEX LXXVIII. *Rec.*

in folio, *membranaceus*, *foliorum* 137.
saeculi circiter XV.

IO. CASSIANI AEgyptiorum Monachorum instituta.

CODEX LXXIX. *Bess.*

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 270.
saeculi XV.

S. LEONIS Papae Epistolae omnes, & aliorum ad Leonem. Nota Epistolam missam Doro Episcopo in Codice ad Cap. IV. tantum extendi.

SERMONES.

In Anniversf. die Adsumptionis.
De collectis.
De ieiunio decimi mensis.
In solemnitate Nativitatis Domini nostri Iesu Christi.
In solemnitate Epiphaniae.
De Quadragesima.
Homilia de Transfiguratione Domini.
De Passione Domini.
De Ressurrectione.
De Ascensione.
De Pentecoste.
In nativitate SS. Petri & Pauli.
In octava eorundem.
In nativitate S. Laurentii.

De ieiunio ſeptimi menſis.

Homilia in illud : *Videns turbas Ieſus aſcendit in montem.*

Contra haereſim Eutychetis. Sermo habitus Romae in Baſilica S. Anaſtaſiae.

CODEX LXXX. *Cont.*

in 4. chartaceus, foliorum 56.
ſaeculi circiter XIV.

S. CAESARII Arelatenſis Epiſcopi ad Monachos Homiliae XVII.

I. Vt Sacerdotes praedicationi inſiſtant. In Bibl. PP. Lugd. T. VIII. eſt Homilia XXVI.

II. Sine titulo. Incip. *Sicut a nobis Dominus.* In eadem Bibl. eſt XXVII.

III. *Ad locum hunc cariſſimi.* Eſt XXVIII.

IV. *Scimus quidem.* Eſt XXIX.

V. *Fratres cariſſimi.* Eſt XXX.

VI. *Videte vocationem.* Eſt XXXI.

VII. *Sanctus & venerabilis.* Eſt XVIII.

VIII. *Quod ſupplicante.* Eſt XXXII.

IX. *Miror, fratres dilectiſſimi.* Eſt XXV.

X. *Sanctus & venerabilis pater veſter dum ſe.* Eſt XXXVI.

XI. Admonitio, orandum eſſe attente, & de ſermonibus otioſis : *Licet multis rebus, fratres cariſſimi, nos, Deo propitiante, converſatio veſtra laetificet.* In edit. *Licet in multis rebus [fratres cariſſimi] nos, Deo propitio, veſtra operatio laetificet.* Eſt XXXIII.

XII. *Diligenter attenditis.* In edit. *Si diligenter attenditis*, & eſt XXXV.

XIII. *Inſtruit nos atque hortatur ſermo divinus, fratres cariſſimi, quod nos accingere debeamus ad inquirenda promiſſa ſua, & obtinenda illa bona ſua, quae nec viſu capi : nec auditu percipi : nec cogitatu comprehendi poſſunt.* Eſt Homilia III. ad Monachos EVSEBII Ep. Gallicani T. VIII. pag. 657. praedictae Bibl. PP. Et in eadem T. VIII. pag. 545. exſtat etiam ſub nomine FAVSTI Rhegienſis Ep.

XIV. *Fidelium exhortatores animarum miniſtri ſunt caeleſtium praeceptorum, dicente Domino : Qui vos audit me audit.* Sermo hic EVSEBIO Ep. Gallicano tribuitur T. V. pag. 674. praelaudatae Bibl. ſub titulo : Sermo caſtigatorius, in quo obedientiae fructuoſae arbori comparantur.

XV. Eſt Exhortatio ad tenendam & cuſtodiendam caritatem. T. VIII. pag. 861. Incip. *Quod vobis verae.*

XVI. *Admonet nos per prophetam, fratres cariſſimi, ſermo divinus dicens: Vo-*

Vovete & reddite Domino Deo vestro; quisque ergo quod potest voveat & reddat. Hanc in Bibliotheca non vidimus.

XVII. *Ecce quam bonum & quam iucundum habitare fratres in unum, idest, divini amoris eodem quasi consensu, & sub eadem fide, & religione viventes.* Est Exhortatio de Deo uno & trino EUSEBIO Ep. Gallicano tributa. T. VIII. pag. *668*.

CODEX LXXXI.

in 8. membranaceus, foliorum 96.
saeculi circiter XIV.

S. IOANNIS CLIMACI Scala Paradisi, anonymo interprete. Sequitur & Epistola ad Pastorem.

CODEX LXXXII. *Bess.*

in 4. chartaceus, foliorum 177.
saeculi circiter XV.

S. GREGORII Papae Epistolae CCXCV.

PASSIO S. Petri Alexandr. Praesulis. VII. Kal. Decembr. Initium: *Regnante impio & iniquo Diocletiano.*

In fine sic legitur:

Anno Domini MCCCCLXVIII. ...... finitus inclytissimo Domino Bessarioni Card. Nic. per me Theodericum Vulf de Lubec. in Curia habitationis Domini eiusdem.

CODEX LXXXIII.

in 4. min. membranaceus, foliorum 30.
saeculi circiter XV.

S. IOANNIS DAMASCENI Orthodoxae Fidei accurata Expositio, a BURGUNDIONE Iudice & Cive Pisano latine reddita. Opus in centum capita distributum est, sine ulla librorum divisione. Ceterum versionem hanc hactenus ineditam exstare, dum scriberet, notat Fabricius Bibl. Gr. T. VIII. pag. 780. Initium habes:

Deum nemo vidit unquam. Unigenitus Dei Filius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit. Ineffabilis igitur est Deus & incomprehensibilis.

CODEX LXXXIV. Besf.

in 4. *chartaceus*, *foliorum* 140.
saeculi circiter XV.

IVONIS Episcopi Carnotensis Epistolae LXXXVIII. omnes editae.

Ad Epistolam, quae in edit. Paris. 1610. XVII. est, & cui missa sit non apparet, Codex habet: *Waloni cum ceteris fratribus*.

HILDEBERTI Episcopi Coenomanensis & Archiep. Turonensis Epistolae LXVIII. quae in edit. priores sunt.

Inter has, fol. scilicet 107. ver. & 122. ver. Hildeberti eiusdem habetur Prosa de Natali Domini, & fol. 123. Sermo Synodicus ad Pastores.

Animadvertendum Epistolam, quae in edit. exstat sub num. LXIII. in Cod. non Hildeberto tribui, sed Ivoni.

CODEX LXXXV.

in 4. *partim chartaceus*, *partim membranaceus*, *foliorum* 98.
saeculi circiter XIV.

S. BERNARDI Abbatis Sermones varii, seu potius S. Bernardo in Codice nostro tributi.

Ex his nonnulli sub diversis nominibus, ut notatum invenies, exstant in ornatissima S. Bernardi Parisiensi editione MDCLXXXX. Ceteros in ea non vidimus; ideoque & asteriscum adposuimus, & longiora, quasi ad specimen, exscripsimus initia.

* In Evangelium: Ante sex dies Paschae sciens Iesus &c. Init. *Reminiscens beati Sanguinis, quem profudit amator hominis, profundo lacrymas. Non est locus ingratitudinis ubi torrens tantae dulcedinis &c.*

De verbis Domini in ultima Coena Sermones XV. Exstant Vol. II. editionis praedictae, & auctorem praeferunt B. OGERIUM Abbatem Lucedii Ordinis Cisterciensis.

* In die Paschatis Sermones IV.

Primus incipit: Maria Magdalenae & Maria Iacobi & Salome emerunt aromata, ut venientes ungerent Iesum. *Istae tres mulieres significant tres virtutes, quarum prima est cognitio peccati: secunda inimicitia vel odium eius: tertia satisfactio operis.*

Secundus: Maria Magdalenae &c. *Istae tres mulieres significant tres virtutes, Fidem, Spem, & Caritatem, quae offerunt tria unguenta. Primum unguentum est poenitentia: secundum misericordia: tertium gratiarum actio.*

Tertius: *Sacramentum hodiernae festivitatis, fratres carissimi, admirabilis,*

&

& venerabilis, gloriosae, &, ut ita dicam, gaudiosae Dominicae Resurrectionis: nec non & gentium vocationis, sed & Iudaeorum reprobationis, sapientissimus ille sapientium Salomon brevi sermone comprehendit, dicens: Florebit amigdalus, & impinguabitur locusta &c.

Quartus: Egredimini filiae Sion, & videte regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum mater sua. *Filiae Sion, scilicet, animae sanctae multa habent obstacula, si voluerint videre regem Salomonem. Obsistunt eis generaliter omnia vitia & peccata, & Daemonum tentationes, malae consuetudines, & mores malorum hominum. Ergo dilectissimi quia festivitas gloriosa, &c.*

* In Litaniis, sive Rogationibus. Incip. Bonus est Dominus sperantibus in eum, animae quaerenti illum. Bonum est praestolari salutare Dei. *Quum faciem Domini nostri semper quaerere debeamus, secundum illud Prophetae:* Quaerite faciem eius semper; *sunt tamen quidam dies specialiter ad Deum quaerendum & precandum nobis propositi, qui dies Litaniarum dicuntur, idest Rogationum.*

* In Adscensione Domini Sermones III.

Primus incipit: Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi, in domum Domini ibimus. *Attendite fratres Monachum affectu non habitu. Laetatus sum, inquiebat, non in forma corporis, non in pulcritudine coniugis, non in vasis aureis & argenteis, non in corona regni, non in multitudine populi, non denique in omni gloria mundi; nam in his omnibus renuebat consolari anima eius.*

Secundus inscribitur: De corde humili, mediocri, & sublimi. Incipit: Accedet homo ad cor altum, & exaltabitur Deus. *Adscensio Domini est festivitas clara & solemnis, honoranda plane & adoranda; in qua Salvator noster limum carnis nostrae caelestibus intulit officinis.*

Tertius incipit: *Hodie victoria Christi completa est: hodie triumphalia vexilla eriguntur. De spoliatione sua dolet cum principe suo Tartarus: de restauratione damni sui gaudet caelestis exercitus.*

* De Sanctissima Trinitate. Initium: *Christianae fidei bonum, fratres carissimi, caritati vestrae ante omnia solliciti commendamus. Fides est principium, & est basis omnium, tam virtutum, quam bonorum operum; dicente propheta:* Omnia opera eius in fide.

* In Festo Pentecostes Sermones III.

Primus incip. Spiritus Domini replevit orbem terrarum. *Hodie festivitas Spiritus est, & de spiritu in spiritu loquendum est; & maxime his qui percipere possunt quid sit spiritus Dei.*

Secundus: *Dies Pentecostes sacratus est in lege & in Evangelio. In lege quia die quinquagesimo a die .... AEgyptus spoliata est: lex in tabulis lapideis digito Dei scripta populo Dei in monte Sinai data est. In Evangelio, quia die quinquagesimo a die q.... infernus spoliatus est &c.*

Tertius: Quum complerentur dies Pentecostes, erant omnes disci-

Q puli

puli pariter in eodem loco. *Dies ista, cariſſimi, plena eſt gaudiorum, in qua Spiritus Sanctus, & largo inſolito munere credentium corda & vota perfudit.*

In Nativitate S. Ioannis Baptiſtae, de decem privilegiis. Incip. *Hodie, dilectiſſimi.* Habetur Vol. II. pag. 675. praedictae editionis Pariſienſis, quam vide.

In Feſto Sanctae Mariae Magdalenae. Init. *Hodie miſericordia.* Auctor eſt NICOLAUS Claraevallenſis, in edit. Vol. II. pag. 1046.

In Feſto S. Andreae Apoſtoli Sermones II.

Primus incip. *Beati Andreae feſtivitas.* Inter ſermones S. BERNARDI T. III. pag. 1063.

Secundus: *Et quia aequum ſtudium & attentum ſilentium.* Exſtat in edit. ſub nomine NICOLAI Claraevallenſis. Vol. II. pag. 714.

In Feſto S. Nicolai: *Nicolaus iſte meus.* NICOLAO Claraevallenſi praedicto in edit. tribuitur. Vol. II. pag. 718.

Contemplationum libellus. Incipit: *Quam vehementi amplexu amplexaſti me, o bone Ieſu; quoniam ſanguis exivit de corde tuo, & aqua de latere, anima de corpore.*

Fol. 86. ver. habetur Sermo de laudibus S. Bernardi ſine auctoris nomine. Incipit: *In laudem beatiſſimi Patris noſtri Bernardi, cuius hodie feſtivitas celebratur, loqui aliquid me amor provocat.* Hic in editione ſaepius memorata non reperitur.

CODEX LXXXVI. Rec.

in folio, membranaceus, foliorum 104.
ſaeculi circiter XIV.

RICHARDI S. Victoris

De Trinitate libri VI.

De ſtatu interioris hominis.

De poteſtate ligandi & ſolvendi.

De ſpiritu blaſphemiae.

De poteſtate iudiciaria.

Quomodo Pater & Filius diligunt ſe Spiritu Sancto.

De tribus appropriatis.

Expoſitio illorum verborum: *Expurgate vetus fermentum.* Inter declarationes ad B. Bernardum.

De Incarnatione Verbi. Opuſculum initio & fine mutilum eſt.

De differentia peccati mortalis & venialis.

Explicatio aliquorum paſſuum difficilium Apoſtoli.

De contemplatione libri V.

De duodecim Patriarchis, de ſtudio ſapientiae, &c. In editis, De prae-

praeparatione animi ad contemplationem, ſive Beniamin minor.

CODEX LXXXVII. *Beſs.*

in 4. *mai. chartaceus*, *foliorum* 89.
ſaeculi *XV.*

S. BONAVENTVRAE Card. Apologia Pauperum.

CODEX LXXXVIII. *Rec.*

in 8. *membranaceus*, *foliorum* 66.
ſaeculi circiter *XV.*

S. BERNARDINI Senenſis
De octo beatitudinibus.
De ſeptem donis Spiritus Sancti.
Adventuale de inſpirationibus.

Animadvertat lector notulas, quas in pluribus locis reperiet; quum enim ſint folia male conſuta, per illas rectam Codicis lectionem adſequetur.

Ex ſtemmate Grimanorum pileo Cardinalitio inſignito, & ex litteris initialibus D. G. arguitur, Codicem olim fuiſſe Dominici Card. Grimani.

CODEX LXXXIX. *Beſſ.*

in 4. *partim chartaceus*, *partim membranaceus*, *foliorum* 353.
ſaeculi *XV.*

F. BERNARDINI AQVILANI de Foſſa Ordinis Minorum Regularis Obſervantiae Centurio. Sermones nimirum C. ſunt in diverſas materias.

Primus eſt de gloria Paradiſi. Incip. *Sic currite ut comprehendatis* 1. *Cor.* 9.

Adiicitur in fine eiuſdem F. BERNARDINI Vita, cum ſequenti ſubſcriptione:

ANTONIVS FOSSANVS I. V. D. Beati abnepos.

Ex nota fol. 350. ver. poſita patet librum hunc completum fuiſſe in loco S. Nicolai prope Sulmonem. Anno MCCCCXXXVI. Die 26. menſis Septembris.

CODEX XC. Bess.

in 4. chartaceus, foliorum 121.
saeculi XV.

RODERICI [Sancii de Arevalo] Episcopi Zamorrensis & Calaguritani De remediis afflictae Ecclesiae ad Bessarionem Cardinalem. Init. *Cunctorum sapientum*. Exstare dicit opus MS. & in Bibliotheca S. Ioannis de Viridario auctor Biblioth. Pontif. lib. II.

CODEX XCI. Bess.

in 4. min. membranaceus, foliorum 120.
saeculi circiter XIV.

SERMONARIVS. Sermones nimirum plerique sunt in diversis Festis.

Fol. 1. haec habetur inscriptio:

Incipit opus LVDOVICI *de Sanctis & primo de S. Andrea:* Initium orationis *: Expandi manus meas tota die in cruce ad populum non credentem &c. Psal. XIV. Haec verba optime conveniunt Beato Andreae.*

Num hic est LVDOVICVS de Lyrano, aut alius LVDOVICVS Caesenas, quos Sermones de Sanctis scripsisse notat Wadingus?

CODEX XCII. Bess.

in 4. membranaceus, foliorum 305.
saeculi XV.

F. PETRI de Ordine Minorum Sermones. Init. *Dominica prima Adventus: Veniet desideratus.*

PETRVS de Saxonia, PETRVS Insulensis, & PETRVS AVREOLVS de Verberia, sive Vermeria inter auctores Sermonum de Tempore Ord. Min. a Wadingo memorantur.

CODEX XCIII. Bess.

in 12. membranaceus, foliorum 311.
saeculi circiter XIV.

SERMONARIVS ut in Codice superiori.

CO-

CODEX XCIV.

in 4. chartaceus, foliorum 291.
saeculi XV.

TESTIMONIORVM & Sententiarum Collectio ex SS. Patribus, ad usum fortasse Concionatoris, aut eiusmodi scriptoris, per titulos concinnata.

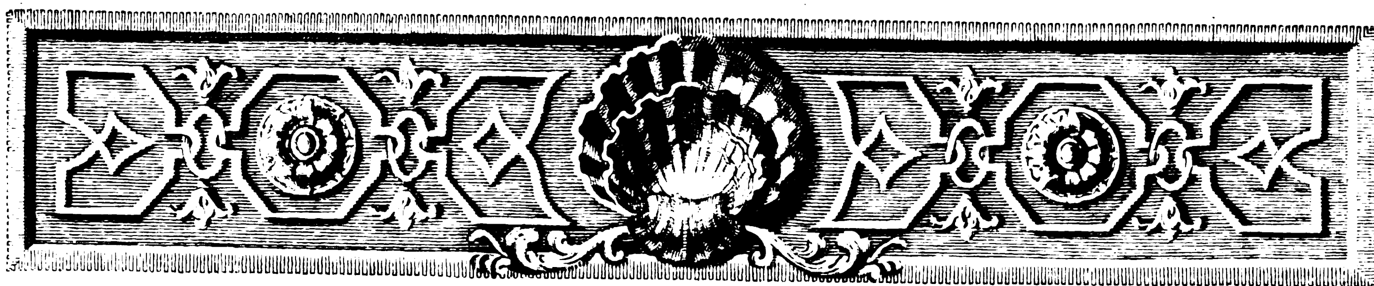
CODEX XCV. Bess.

in 8. partim chartaceus, partim membranaceus, foliorum 131.
saeculi circiter XV.

CONCORDANTIAE Figurales. Collectio nempe est diversarum sententiarum & exemplorum in diversas materias, ordine alphabetico dispositas. Prima est. *Abstinentia est corpori non obedire. Castigo corpus meum &c.*

Ex Epistola prooemiali praemissa ad Fratres Ordinis Eremitarum S. Augustini patet auctorem esse F. ANTONIVM RAPEGOLVM sive Rampegolum ex eodem Ordine.

Theologi.

CODEX XCVI. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 170.
saeculi circiter XV.

COMPENDIVM Theologicae Veritatis in VI. libros divisum absque auctoris nomine. Init. *Veritatis Theologicae sublimitas quum superni sit splendoris radius.*

Opus hoc saepius editum variis Scriptoribus tribuitur. Alii auctorem arbitrantur D. Thomam Aqu. alii B. Albertum M. alii D. Bonaventuram Card. alii AEgidium Rom. Sunt & qui dicunt scriptorem fuisse Ioannem de Combis. Wadingi sententia stat pro D. Bonaventura, aut pro AEgidio Rom.

In fine nota legitur:

Explicit Compendium Theologicae veritatis, scriptum per me Paulum de Sancta Margarita de Traiecto superiori, die ultima Augusti 1430.

CODEX XCVII. *Bess.*

in 4. mai. chartaceus, foliorum 89.
saeculi XV.

COMPENDIVM Theologicae Veritatis.

Vide Codicem Superiorem.

Fol. 143. ver. habetur Bulla Nicolai Papae ad Iacobum Archiepiscopum Trevirensem, in qua de variis circa regulam Fratrum Minorum cum eodem Archiep. conqueritur.

CO-

CODEX XCVIII. Bess.

in 4. mai. membranaceus, foliorum 234.
saeculi circiter XIV.

PETRI LOMBARDI Sententiarum libri IV.

CODEX XCIX. Bess.

in fol. min. membranaceus, foliorum 158.
saeculi circiter XV.

PETRI LOMBARDI Sententiarum libri IV.

CODEX C.

in 4. min. membranaceus, foliorum 282.
saeculi circiter XV.

QVAESTIONES in librum IV. Sententiarum.
Init. *Vnguentarius faciet pigmenta suavitatis, & unctiones conficiet sanitatis. Ecc. XXXIIII. In verbo isto diligentius considerato explicatur & commendatur materia quarti libri sententiarum ad nostram eruditionem.*

CODEX CI. Bess.

in 4. chartaceus, foliorum 140.
saeculi XV.

TABVLA in quatuor Sententiarum libros PETRI LOMBARDI.
Init. *Primo Magister agit de Beatae Trinitatis immensa natura.*

CODEX CII. Cont.

in 4. chartaceus, foliorum 146.
saeculi XVI.

ALEXANDRI MARANTAE in Quatuor libros Magistri Sententiarum.

CODEX CIII. *Bess.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 157.
saeculi circiter XIV.

F. DVRANDI a S. Porciano, Ordinis Praedicatorum in librum primum Sententiarum.

CODEX CIV. *Bess.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 196.
saeculi circiter XV.

F. DVRANDI a S. Porciano Ord. Praed. Lectura super III. & IV. lib. Sententiarum.

CODEX CV. *Bess.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 149.
saeculi circiter XIV.

F. ALEXANDRI ab Alexandria, olim ministri Generalis Ordinis Minorum, Expositio in primum Sententiarum librum.

CODEX CVI. *Bess.*

in fol. min. partim chartaceus, partim membranaceus, foliorum 96.
saeculi circiter XIV.

F. PETRI PHILARGI de Candia Ord. Min. qui fuit ALEXANDER Papa V. Quaestiones in primum Sententiarum librum.

Nota in fine habetur:

Expliciunt quaestiones super primo Sententiarum per Venerabilem Magistrum Petrum de Candia Ordinis Minorum in lectissima Parisiensi disputatione recitatae, completae scribi Bon....... per Fratrem Ioannem Georgium de Bono Ord. Min. in die gloriosi militis Beati Georgii.

Ego Frater Ioannes de Calathano provinciae Siciliae emi istam primam partem Reverendi Magistri Petri de Candia a Fratre Nicolao Bertuldi de Senis pretio sex ducatorum boni ponderis, in dicto conventu Senarum. Anno MCCCXC. *die* 18. *Iunii.*

Ego

Ego Frater Nicolaus supradictus vendidi istum librum praedicto Fratri, praedicto pretio, in cuius rei testimonium scripsi manu propria has litteras ad sui cautelam. Amen.

CODEX CVII. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 296.
saeculi XIV.

F. PETRI PHILARGI Quaestiones in II. Sententiarum.

Nota in fine legitur:

Explicit lectura super Sententias Venerabilis Magistri Fratris Petri de Candia Ordinis Minorum, anno Domini 1380. compillata tempore, quo Parisiis legebat sententias &c.

Iste liber est ad usum Fratris Ioannis de Calathageno Ordinis Minorum Sacrae Theologiae Professoris.

MSS. memorantur a Wadingo in variis Bibliothecis.

CODEX CVIII. *Bess.*

in fol. minori, partim chartaceus, partim membranaceus, foliorum 227.
saeculi circiter XIV.

F. FRANCISCI de MAIORONIS, sive MAYRONIS, Ord. Min. Conflatile in lib. Primum Sententiarum PETRI LOMBARDI.

CODEX CIX. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 218.
saeculi XV.

IOANNIS DUNS Scoti Expositio in quartum Sententiarum.

Habetur in fine subsequens nota.

Expliciunt quaestiones Magistri Ioannis Duns Scoti de Ordine Fratrum Minorum super quartum Sententiarum. Istius libri domino succedat ut opto. Scriptum per Fratrem Helffericum de Babenhusen Ordinis praedicti. 1461. die 16. Mensis Iunii.

CODEX CX.

in fol. membranaceus, foliorum 264.
saeculi circiter XV.

S. BONAVENTVRAE in secundum librum Sententiarum dilucidatio.

CODEX CXI. *Beff.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 161.
saeculi circiter XV.

S. BONAVENTVRAE in tertium librum Sententiarum.

CODEX CXII. *Bess.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 198.
saeculi circiter XV.

S. BONAVENTVRAE in quartum Sententiarum librum.

CODEX CXIII. *Beff.*

in 4. *membranaceus, foliorum* 303.
saeculi circiter XV.

EPITOME Operis S. BONAVENTVRAE in quatuor libros Sententiarum.

CODEX CXIV. *Beff.*

in fol. membranaceus, foliorum 248.
saeculi XV.

S. THOMAE Aquinatis Summae Theologicae Pars Prima.

CO-

CODEX CXV. Beſſ.

in folio, membranaceus, foliorum 230.
ſaeculi XV.

S. THOMAE Aquinatis Summae Theologicae Pars Prima.

CODEX CXVI. Beſſ.

in folio membranaceus, foliorum 160.
ſaeculi XV.

S. THOMAE Aquinatis Summae Theologicae Prima Secundae.

CODEX CXVII. Beſſ.

in fol. membranaceus, foliorum 321.
ſaeculi XV.

S. THOMAE Aquinatis Summae Theologicae Secunda Secundae.

CODEX CXVIII. Beſſ.

in fol. membranaceus, foliorum 359.
ſaeculi XV.

S. THOMAE Aquinatis Summae Theologicae Pars Tertia cum additionibus.

CODEX CXIX. Beſſ.

in fol. min. membranaceus, foliorum 160.
ſaeculi circiter XIV.

S. THOMAE Aquinatis Contra Gentiles.

CODEX CXX. Beſſ.

in folio, membranaceus, foliorum 311.
ſaeculi XV.

S. THOMAE Aquinatis Pars Quaeſtionum diſputatarum, ſcilicet,

De virtutibus.
De unione Verbi Incarnati.
De malo.
De spiritualibus creaturis.
De anima.

CODEX CXXI. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 132.
saeculi XV.

S. THOMAE Aquinatis
De veritate quaestio.

CODEX CXXII. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 330.
saeculi XV.

S. THOMAE Aquinatis
Quaestio de veritate.

CODEX CXXIII. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 132.
saeculi XV.

S. THOMAE Aquinatis
Quodlibeta.
Sequuntur Excerpta ex opere in duos primos libros Sententiarum.

CODEX CXXIV. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 140.

S. THOMAE Aquinatis Expositio in librum I. Sententiarum.

CODEX CXXV. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 176.

S. THOMAE Aquinatis Expositio in II. librum Sententiarum.

Fol. 2. habetur nota:

BESSARION. CARDINALIS, TVSCVLANVS, FIERI. F. MCCCCLIII.

CODEX CXXVI. *Beſſ.*

in fol. membranaceus, foliorum 205.

S. THOMAE Aquinatis Expoſitio in lib. III. Sententiarum.

CODEX CXXVII. *Beſſ.*

in folio, membranaceus, foliorum 530.

S. THOMAE Aquinatis Expoſitio in librum IV. Sententiarum.

Notula Beſſarionis initio habetur:

Hic Liber meus eſt Beſſarionis Cardinalis Tuſculani conſtitit Ducatis XXXIII.

CODEX CXXVIII. *Beſs.*

in 4. membranaceus, foliorum 284. ſaeculi circiter XV.

S. THOMAE Aquinatis Opuſcula,

Compendium Theologiae ad Fratrem Reginaldum ſocium ſuum cariſſimum.

De unitate intellectus contra Averroiſtas.

De occultis operibus naturae ad quendam militem nobilem.

De mixtione elementorum ad Magiſtrum Philippum.

De iudiciis aſtrorum ad Fratrem Reginaldum.

Reſponſio ad lectorem Venetum de articulis XXXVI.

De ente & eſſentia.

De principiis naturae ad Fratrem Silveſtrum.

De articulis Fidei, & Sacramentis Eccleſiae.

De motu cordis ad Magiſtrum Philippum.

De regimine Iudaeorum ad Duciſſam Bragantiae.

De aeternitate mundi contra murmurantes.

Declaratio quorundam articulorum contra Graecos, Armenos, Sarace-

racenos ad cantorem Antiochenum.

De regimine Principum ad Regem Cypri.

Contra impugnantes Dei cultum, & religionem.

De perfectione vitae spiritualis.

Contra doctrinam retrahentium homines a religionis ingressu.

De sortibus ad Dominum Iacobum de Burgo.

De forma absolutionis ad Generalem Magistrum sui Ordinis.

Contra errores Graecorum ad Vrbanum IV. P. M.

Responsio ad Ioannem de Vercellis Magistrum Ordinis sui de articulis XLII.

Responsio ad Fratrem Gerardum Lectorem Bisuntinum de sex articulis.

Expositio super secundam Decretalem ad Archidiaconum Cudestinum.

De substantiis separatis, seu de Angelorum natura ad Fratrem Reginaldum socium suum.

CODEX CXXIX.

in 4. membranaceus, foliorum 105.
saeculi XV.

APOLOGIA pro D. THOMA Aquinate, in qua proferuntur & Doctoris eiusdem, & adversariorum opiniones ad confirmandum, & ad refellendum. Init. *Quare detraxistis sermonibus veritatis &c. Ioannes in Apocal.*

Alias inscribitur: Correctorium corruptorii S. Thomae de Aquino. De auctore videndus Echard. de Script. Ord. Praed. T.I. pag. 502.

CODEX CXXX.

in folio, membranaceus, foliorum 270.
saeculi XV.

B. ALBERTI MAGNI

De Virtutibus. Init. *Circa primum sic proceditur.*

De Sacramentis. Init. *Circa Sacramentum.*

De Resurrectione. Incip. *Post hoc quaerendum est.*

Inter inedita Alberti Opuscula haec tria forte reponenda sunt. Vide Echardum de Script. Ord. Praed. T. I. pag. 179.

CO-

CODEX CXXXI. Beff.

in 4. chartaceus, foliorum 84. saeculi XV.

BENEDICTI Abbatis Maſſilienſis de SS. Trinitate, de Poteſtate Eccleſiae, & Fide Catholica.

Sic ſcripſit Beſſario; rubrica vero prima ſic habet:

Haec ſunt collecta & excerpta ex Summa BENEDICTI *Abbatis Maſſiliae ſuper capitulo: Firmiter credimus, de Sanctiſſima Trinitate, & fide catholica; additis paucis aliis contra diverſos errores impugnantium fidem Catholicam Eccleſiae Sanctae Romanae &c. Capitulum primum.*

Una eſt fidelium univerſalis Eccleſia, quae vivit in unitate fidei, & in credulitate articulorum ac ſacrorum, & in una conformitate ſignorum ſacramentalium univerſae fidei.

Opuſculum in XXI. Capitula diſtributum eſt. Sequuntur exinde reſponſiones ad obiectiones picturis additis. Initium:

Ex tractatuli praeſcripti materia, tanquam ex quodam fundamento poſito, faciliter ſolvi poſſunt obiectiones &c.

CODEX CXXXII. Beff.

in 4. membranaceus, foliorum 68.
ſaeculi circiter XV.

FRANCISCI de RVVERE [quit fuit SIXTVS IV.] Liber de Sanguine Chriſti, & de Potentia Dei.

CODEX CXXXIII. Beff.

in 4. min. membranaceus, foliorum 241.
ſaeculi XV.

BESSARIONIS Cardinalis

Prooemium in libellos de Proceſſione Spiritus Sancti ad Paulum II. Pontificem Max.

Opuſcula quae ſequuntur, in quibus pro maiori parte de Proceſſione Spiritus Sancti agitur, in praedicto prooemio Paulo dicat Beſſario; unde manifeſte apparet, prooemium ipſum in errorem traxiſſe eos, qui opuſculum peculiare de eadem materia ad Paulum Beſſarionem ſcripſiſſe, & in Bibliotheca noſtra adſervari dixerunt. Ve-

rum, ut latius res pateat, prooemium damus, quod sciamus, ineditum, in quo & aliqua non spernenda, ad Concilium Florentinum spectantia videre est.

BESSARIONIS EPISC. SABINI CARD. NICAENI PATRIAR. CONSTANTINOPOLITANI IN LIBELLOS DE PROCESSIONE SPIRITUS SANCTI AD PAULUM II. PONT. MAX.

Prooemium.

EUGENIUS IV. avunculus tuus, Pontifex Maximus, vir religione, virtute, rebus gestis amplissimus, inter multa, quae pro Christianae Reipublicae commodo, dignitate, splendore, vel cogitare sapientissime, vel perficere diligentissime solebat; ad id in primis omnem suam mentem, curam, ac studium adhibebat, ut obscuratas erroribus mortalium mentes, ac tenebris caecitatis obstructas luce veritatis illuminaret. O clementiam Romano Pontifice dignam! O sapientiam principis miram! qui se: qui sua studia: qui fortunas suas omnes pro Christiani populi concordia, atque incolumitate devoverat. Quid enim utilius: quid excellentius: quid immortali Deo gratius facere poterat, quam instar vigilantis agricolae excutere atque expurgare malam sementem: & tanquam sollicitus pastor curare morbidas oves; ne alioquin tabe invalescente, non modo ipsae perirent; sed totum gregem contaminarent, atque inficerent? Sciebat certe sapientissimus Pontifex quantum saepenumero discrimen: quot discordias: quot seditiones: quot bella pepererat, ob ignorantiam veritatis orta contentio; in his praesertim rebus, quae ad fidem, ac religionem pertinerent. Quinetiam viderat: audierat: legerat, ut parva interdum erroris scintilla; non modo unam ecclesiam, aut civitatem, sed plures etiam maximasque provincias, veluti alicuius morbi contagione foedaverat. Hinc post alia eius egregia opera Ferrariae primo, deinde Florentiae, clarissimis Italiae urbibus, Generale Christianorum Concilium tanto labore, studio, vigiliis, sumtibusque coëgit, ut pestiferam illam, ac iam tot annis inveteratam Orientalis, atque Occidentalis Ecclesiae dissensionem de medio tolleret, & male de fide sentientes ad capessendam veritatem induceret; quod tandem commonendo fratres: praedicando: instruendo: hortando: interdum etiam disputationum aculeis prosternendo, Deo, cuius res gerebatur, favente consecutus est. Huic ego Concilio, Summe Pontifex, quum ab optimo Imperatore nostro vocatus una cum ceteris Orientis Episcopis interessem: nec me lateret, Sacrosanctam Romanam Ecclesiam, quae columna semper, ac firmamentum Christianae fidei fuit, recta sentire: e nostris vero plerosque contentionis cupidiores esse, quam veritatis; pro virili mea mihi elaborandum existimavi, ut veram omnes opinionem amplexi, veterum errorum sordes, maculasque deponerent. Amabam equidem nostros homines, ut par erat, nostramque caussam, si fieri potuisset, optassem esse meliorem; sed amanda in primis ac praeferenda veritas fuit,

fuit, & absque invidia, quicquid recte diceretur, amplectendum. Diversas itaque in Concilio orationes inter nos habui, in quibus quum de aliis rebus, tum praecipue de Processione Spiritus Sancti, de quo maxima tunc quaestio erat, latissime disserui: eumque a Patre Filioque procedere, ut rationes taceam, non modo Latinorum, sed etiam Graecorum doctorum auctoritate apertissime demonstravi; hortatus postremo omnes, ut relictis errorum tenebris, tanquam veri luminis radiis illustrati se se ad Romanae Ecclesiae lucem splendoremque converterent. Eas orationes quanquam ab amicis saepe rogatus fuerim, conscius tamen imbecillitatis meae, edere nunquam volui; nihil in his esse existimans, quod dignum videri eruditis auribus posset. Verumtamen quum, versantibus nuper mecum libellos meos quibusdam familiaribus nostris, in eorum forte manus incidissent, nec prohibere potuissem, quin eas accuratius legerent; non modo hortari me postea non destiterunt, sed etiam vehementer efflagitare, ut tam ea, quam alia quaedam opuscula, quae post dissolutum Concilium, quibusdam adhuc a recto itinere deviantibus, scribere compulsus fui, pro communi hominum commodo ederem; pleraque in his esse dicentes a Graecis sumta auctoribus, quae, quum apud Latinos nusquam haberentur, non parvam forent legentibus utilitatem adlatura. Quapropter veluti inops consilii haesi aliquandiu, & quid mihi agendum esset dubitavi. Illinc enim ut ederem familiarium meorum urgebat auctoritas, hinc ut supprimerem mea me hortabatur infirmitas. Tandem vero illud animo occurrit, ut lucubrationes meas tuo sacratissimo nomini, DIVE PONTIFEX PAVLE dedicarem. Nam cui potius, quae de religione a nobis sub divo Eugenio avunculo tuo scripta sunt, dari, donari, & consecrari debebant, quam tibi; quem & religionis principem ac magistrum, & illius non modo sanguinis, sed etiam Pontificatus successorem esse divina providentia voluit: qui divino consilio, singulari sapientia, & incredibili animi magnitudine, commissum humeris tuis imperium ita gubernas, ut non modo pullulantes aliquando haereses ex propinquis Romanae Ecclesiae provinciis, sed etiam inveteratas ex remotissimis ac potentissimis regnis exstirpes atque evellas: a quo ita brevi tempore auctum est Ecclesiae imperium, & huius sacrae Sedis maiestas, ut & te, quod raro evenire hominibus consuevit, timeant pariter omnes, atque ament: & Romanae Ecclesiae nec potentia unquam tanta fuerit, nec tanta auctoritas. Tuae igitur clementiae erit, Summe Pontifex, concedere hoc fidei erga te meae, ut libellum hunc libenter accipias, demumque pro tuo sapientissimo iudicio vel edas, vel supprimas. Quod si edendum iudicaveris, plurimum certe auctoritatis videbitur tua gratia consecutus.

Sequuntur Bessarionis Opuscula,

Oratio de unione ineunda, habita initio Concilii Generalis Ferrariensis, quod postea Florentiam translatum fuit. Exstat T. XVIII. Conciliorum Labbei edit. Ven. MDCCXXXII. pag. 35.

Oratio dogmatica de unione, ut in praedicto Tomo pag. 399.

467. Declarationes Orationis, quae in edit. in calce habentur, in Cod. praemissae sunt.

De Processione Spiritus Sancti ad Alexium Philanthropenum. In Tomo supra laudato pag. 1244. & in opusculis aureis Arcudii; ex versione tamen Arcudii ipsius, pag. 165.

Apologia adversus Gregorium Palamam, rationes Ioannis Vecci impugnantem. In opusculis Arcudii pag. 67.

Adversus argumentum, quo in primis niti adversum Catholicam Fidem Marcus Ephesiorum Antistes solebat ad Gregorium piissimum Patriarcham Cpolitanum. Init. *Magna illa inter Graecos & Latinos*.

Opusculum hoc contra Ephesium habet graece Biblioth. Vindobonensis; teste Lambecio lib. V. pag. 174. apud quem initium graece reperies nostro omnino consimile. Vidit graece & Arcudius, qui lib. II. de concord. pag. 113. finem refert ex latina sua versione, a nostro haud multum discrepantem. Videndus Allatius pag. 932.

Confutationes reliquorum argumentorum ipsius Ephesii confectae atque editae eo ipso Gregorio Patriarcha flagitante. Init. *Arbitrabar profecto, quae adversus primam Ephesii argumentationem*.

De hoc secundo Opusculo nullibi mentionem invenimus.

Epistola ad Graecos omnes de Fide Catholica, & Summi Pontificis primatu. Vt inter Opuscula Arcudii.

De Sacramento Eucharistiae, & quibus verbis conficiatur Corpus Christi. In Biblioth. PP. Lugd. T. XXVI. pag. 787.

In illud Ioannis XXI. 23. *Sic eum volo manere*. Init. *Quum nuper sacrum Evangelium Ioannis*.

De laudibus Beati Bessarionis [Eremitae AEgyptii] NICOLAO PEROTTO interprete. Init. *Omnibus certe qui secundum Deum vixerunt*. Graece habetur in Codice nostro CCCCCXXXIII.

CODEX CXXXIV. *Bess.*

in 4. chartaceus, foliorum 188.
saeculi XV.

BESSARIONIS Cardinalis Opuscula eadem ac in Codice praecedenti.

CODEX CXXXV. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 244. *saeculi XV.*
auro ornatus & stemmate gentilitio Pauli II.

BESSARIONIS Cardinalis Opuscula, ut in Codicibus praecedentibus,

bus, excepto encomio in B. Bessarionem.

Post Prooemii titulum tetrasticon legitur:

Quod nostros tibi dedicem libellos,
Qui sceptrum retines Dei secundum,
Ingens Paule honor & decus tuorum,
Hoc veri indicium putato amoris.

CODEX CXXXVI. *Bess.*

in 4. chartaceus, foliorum 230.
saeculi XV.

BESSARIONIS Cardinalis

Oratio dogmatica de unione.

De Processione Spiritus Sancti ad Alessium Philanthropenum.

Apologia adversus Palamam, fine mutila.

Autographus maiori ex parte Codex est, & diversas plerumque ab editis lectiones exhibet.

CODEX CXXXVII. *Bess.*

in 8. membranaceus, foliorum 60.
saeculi XV.

BARTHOLOMAEI RIMBERTINI Episcopi Coronensis ad Bessarionem Episcopum Tusculanum Opusculum de Spiritus Sancti distinctione a Filio, ex operibus S. THOMAE Aqu. Init. *Sanctus Thomas de Aquino Catholicae veritatis doctor constans, clarus, solidus, inconcussus.*

CODEX CXXXVIII. *Rec.*

in 4. mai. membranaceus, foliorum 212.
saeculi circiter XV.

MANVELIS CALECAE Ord. Praed. Tractatus de Processione Sp. S. contra Graecos, AMBROSIO Camaldulensi interprete.

CODEX CXXXIX. Beff.

in fol. membranaceus, foliorum 230.
faeculi circiter XIV.

HERVEI Natalis Ord. Praed. Quodlibeta Theologica.

CODEX CXL. Cont.

in 4. *partim chartaceus, partim membranaceus, foliorum* 273.
faeculi XV.

F. BARTHOLOMAEI a SANCTOCONCORDIO Ord. Praed. de Pifis Summa de cafibus.

Opus ordine alphabetico diftributum non ultra litteram Q extenditur.

CODEX CXLI.

in 4. *mai. membranaceus, foliorum* 67.
faeculi circiter XV.

ALBERTANI Caufidici Brixienfis Opufcula,

De amore & dilectione Dei libri IV. Init. *Initium mei tractatus fit in nomine Domini.*

Nota poft librum IV. habetur:

Explicit liber de amore & dilectione Dei & proximi & aliarum rerum, & de forma vitae, quem ALBERTANUS *Caufidicus Brixienfis de ora Sanctae Agathae compillavit, ac fcripfit quum effet in carcere Domini Imperatoris Frederici in civitate Cremonae, in quo pofitus fuit quum effet Capitaneus Gavarelli, defendendo locum ipfum ad utilitatem Comunis Brixiae. Anno Domini millefimo ducentefimo trigefimo octavo, de menfe Augufti, in die S. Alexandri, quo obfidebatur civitas Brixiae per eundem Imperatorem. Indictione XI. Deo gratias. Amen.*

Confolationis & Confilii liber. Incip. *Quoniam multi funt.*

De doctrina dicendi & tacendi. Init. *Initio medio ac fini mei tractatus adfit gratia Sancti Spiritus.*

In

In fine sic notatur:

Explicit liber de doctrina dicendi & tacendi ab ALBERTANO *Causidico Brixiensi &c. sub* MCCXLV. *mense Decembris.*

Sermo ad Dominum Manuellum de Madio, patrem D. Bernardi Episcopi Brixiae. MCCXLIII. Init. *Congregatio vestra sit in nomine Domini.*

Sermo de doctrina timoris Dei, editus apud Fratres Minores in congregatione solita MCCL, in media Quadragesima. Init. *Rogate Deum, Fratres.*

CODEX CXLII. *Bess.*

in 4. *mai. chartaceus foliorum* 346.
saeculi XV.

OPVSCVLA Varia sive Sententiae Diversorum de usu bonorum temporalium Christi & discipulorum eius.

Praeit index Auctorum, cum opusculorum initiis, quem hic describere minime abs re erit:

Hi sunt qui scripserunt in quaestionem de bonis & usu Christi & discipulorum.

Prima Pars.

Dominus VITALIS *Cardinalis* ALBANENSIS *Primo*. Opusculum incip. *Quaestio proposita.*

Idem Secundo : Ego Frater Vitalis.

Idem Tertio : Sed adhuc.

Dominus BERTRANDVS de TVRRE Card. *Quaeritur utrum.*

Dominus ARNALDVS RENARDI *Archiepiscopus Salernitanus : Vtrum asseratur.*

Dominus AVFREDVS *Lector Barcinon. Salvator noster.*

Frater MONALDVS *Archiep. Beneventanus : Ego Frater Monaldus.* Memoratur a Wadingo pag. 260.

Praedicti omnes Ordinis Minorum ad eandem conclusionem intendunt, videlicet, quod Christus & Apostoli nihil habuerunt in proprio & communi.

Secunda Pars.

Deinde sequitur in Secundo quaedam brevis resumtio Dominorum Vitalis, & Bertrandi Card. praedictorum, necnon Archiepiscopi Salernitani, Caphensis,

X *Vlas-*

Vlasbonensis, *Paciensis*, *&* *Rigensis* *Episcoporum*, *ac* *Magistrorum* *Fratrum* *Minorum*, *quis* *tamen* *dictam* *resumtionem* *ordinaverit* *non* *reperitur* *in* *rubrica*.

Tertia Pars.

Illi vero qui contrariam conclusionem intendunt sunt qui sequuntur.

Dominus GAVCELINVS [*sive* GANCELINVS] *Card.* Init. *Sub protestatione.*

Dominus ARREBLAYO *Card.* *Ad quaestionem.*

Dominus *Vicecancellarius* *Card.* *Quaeritur utrum.*

Dominus SIMON *Card.* *Viennensis* : *Quaeritur utrum ille.*

Dominus *Card.* *de Montefaventio* : *Quaestio proposita.*

Dominus *Card.* *de* RVFO : *Quaeritur utrum determ....*

Dominus BERENGARIVS *Card.* *Tusculanus* : *Pater sanctissime.*

Dominus *Card.* *de* ARREBLAYO : *Pater Sanctissime.*

Dominus *Card.* *S. Cyriaci* : *Sanctissime Pater.*

Dominus PETRVS de COLVMNA *Card.* *Protestatione praemissa.*

Dominus NEAPOLEO *Card.* *Quaeritur utrum.*

Dominus *Card.* *de* PELAGRVA : *Pater Sanctissime.*

In margine huius nominis scriptum est : *Iste non dedit consilium*; & quidem nihil asserit vel negat in brevissimo opusculo suo, sed per quinque vel sex tantum lineas, tantum dubium se esse, & paratum ad ea quae statuta fuerint tenenda, testatur.

Dominus IOANNES *S. Theodori* *Diac.* *Card.* *Pater Sanctissime.*

Dominus IACOBVS *S. Gregorii ad vellus aureum* *Diac.* *Card.* *Pater Sanctissime.*

Quarta Pars.

Sequuntur Prelati concludentes idem cum proximis Cardinalibus.

Frater IACOBVS *Episcopus Civitatis S. Mariae* : Init. *Ego frater Iacobus.*

Episcopus Lucerinus : *Quaeritur utrum sit haereticum.*

Episcopus Aniciensis : *Circa vitam Christi.*

Episcopus Zagabriensis : *In subiectis quaestionibus.*

Episcopus Narniensis : *Quaeritur utrum sit haereticum.*

Episcopus Nannetensis : *Suppositis & habitis.*

Episcopus Brixiensis : *Ad quaestionem quaeritur.*

Archiepiscopus Arbonensis : *Sanctissime Pater.*

Episcopus Soranus : *Ad quaestionem qua quaeritur.*

Patriarcha Alexandrinus : *Ad quaestionem qua quaeritur.*

Archiepiscopus Colossensis : *Quaeritur utrum.*

Epi-

Episcopus Trecensis : Salvo & protestato.
Episcopus S. Flori : Quicunque dicit expresse.
Episcopus Dignensis : In quaestione qua quaeritur.
Episcopus Rivensis : Super quaestione qua quaeritur.
Episcopus Vasatensis : An sit haereticum.
Episcopus Meldensis : Quum quaeritur.
Archiepiscopus Arelatensis : Pater sanctissime.
Archiepiscopus Bremensis : Superfluum reputans.
Episcopus Portugalensis : Ego Fernandus.
Episcopus Civitatis Novae : Ego servus.
Abbas Candelii : Quando quaeritur.

De Magistris ad eandem conclusionem tendentibus.

Frater HERVEVS *Magister Ord. Praed. Ad evidentiam quaestionis.*

Frater IOANNES *de Neapoli Magister in Theologia : Quaestio est utrum.*

Frater DOMINICVS *Magister Curiae Romanae : Ad quaestionum utrum asser....*

Frater IOANNES PANHOCE [five PANHOTAE] *Magister Heremitarum S. Augustini : In Quaestione quam.*

Frater AVGERIVS *de Ordine Carmelitarum Magister in Theologia : Quaestio est utrum.*

Istorum nomina ignorantur.	: *Quum quaeritur.*
	: *Vtrum asserere.*
	: *Idem eodem initio.*
	: *Reducendo ergo ad brevitatem.*
	: *Arguitur contra quaedam.*

Determinatio Parisiensis data per D. Cardinalem Viennensem : Quaeritur utrum Christus & Apostoli.

CODEX CXLIII. Bess.

in 4. partim chartaceus, partim membranaceus, foliorum 296. saeculi XV.

F. BERNARDINI AQVILANI de Fossa, Ordinis Minorum regularis observantiae, Quodlibetum.

Fol. 279. reperitur nota:

Ego Frater Bernardinus Aquilanus de Fossa Ordinis Minorum complevi scribere hanc tabulam manu propria & festinanter, in loco Sancti Andreae prope Civitatem Theatinam, in vigilia Sancti Francisci, quando terribiliter ningebat, anno mundi 1462.

CODEX CXLIV. Beff.

in 8. chartaceus, foliorum 162.
faeculi circiter XV.

ANONYMI liber de virtutibus & vitiis, in capita cxxx. diftributus.

Primum caput incip. *De abftinentia. Duplex eft abftinentia, deteftabilis, & laudabilis.*

CODEX CXLV. Beff.

in 4. mai. partim chartaceus, partim membranaceus, foliorum 298. faeculi circiter XV.

DICTIONARIUM, five *REPERTORIUM* Morale a littera C. ad D. Specimen habes:

Cadaver. Nota quod cadaver fecundum Ifidorum dicitur a cadendo: fignificat corpus animalis mortui carens vita, quod iam de ftatu vitae ad corruptionem cadit. Moraliter &c.

CODEX CXLVI. Beff.

in 4. mai. partim chartaceus partim membranaceus, foliorum 277.
faeculi circiter XV.

DICTIONARIUM Morale a littera E. ad L.

CODEX CXLVII. Beff.

in 4. mai. partim chartaceus, partim membranaceus, foliorum 344.
faeculi circiter XV.

DICTIONARIUM Morale a litt. M. ad R.

CODEX CXLVIII. Beff.

in 4. partim chartaceus, partim membranaceus, foliorum 337.
faeculi circiter XV.

DICTIONARIUM Morale a litt. S. ad finem.

CO-

CODEX CXLIX. Beff.

in fol. min. chartaceus, foliorum 148.
faeculi circiter XVI.

REPERTORIVM Sententiarum a littera A. ad D. Sententiarum nimirum Collectio est ordine alphabetico dispofita.

CODEX CL.

in fol. min. chartaceus.

REPERTORIVM Sententiarum a litt. D. ad L.

CODEX CLI.

in fol. min. chartaceus.

REPERTORIVM Sententiarum a litt. L. usque in finem.

CODEX CLII. Beff.

in 4. min. chartaceus, foliorum 173.
faeculi circiter XIV.

THESAVRVS Pauperum, five Speculum Sanctorum. Collectio est variarum fententiarum fub diverfis nominibus, quae ordine alphabetico digesta funt. Initium: *Avarus femper eft in anguftia; unde Auguftinus in epiftola ad Sixtum:* Avarus nunquam quiefcit &c.

CODEX CLIII. Beff.

in folio maximo, membranaceus, foliorum 316. *faeculi XII.*
aetas clare dignofcitur ex characterum convenientia
cum Codice fubfequenti.

HOMILIAE Sanctorum Patrum a Dominica prima Adventus ad Sabbatum Sanctum.

Codices hos Homiliarum ad ufum Chori olim exftitiffe facile credi poteft.

CODEX CLIV.

in folio maximo, membranaceus, foliorum 188.
saeculi XII.

HOMILIAE Sanctorum Patrum in EVANGELIA a Paschate ad Dominicam XXIV. post Pentecostem.

Specimen characterum damus ex primis & ultimis Codicis verbis; quum ultima praecipue aetatem praeseferant.

IN DIE RESVRRECTIONIS DNI.
LEC SCI EUGLII SCDM MARCVM.
IN ILLO TPR. Maria magdalene et
maria iacobi. et salome. emerunt aro-
mata. ut uenientes ungueret ihm.
Et ualde mane una sabbatorum ueni-
unt ad monumentū orto iam sole.

Finito libro referam laus et gla xpo.

Transacto quippe nūo millesimo centesimo.
et addito trigesimo iunctoque et tertio.

CODEX CLV.

in 8. membranaceus, foliorum 110.
saeculi circiter XIII.

HOMILIAE variae in EVANGELIA, Prima incipit : *In illo tempore erunt signa in sole & luna & stellis, & in terris pressura gentium, & reliqua. Dominus ac Redemtor noster, fratres carissimi, paratos nos desiderat invenire. Propterea notum sit vobis, ista signa in sole,* &c.

CO-

CODEX CLVI.

in 4. maiori membranaceus, foliorum 92.
saeculi circiter XIV.

RITUALE ad benedicendam Ecclesiam.

CODEX CLVII.

in 4. maiori, chartaceus, foliorum 430.
saeculi circiter XV.

GVILLIELMI DVRANDI Episcopi Mimatensis Rationale divinorum Officiorum duobus voluminibus comprehensum, ut in principe editione Moguntina MCCCCLIX, quam in Coenobio S. Georgii Maioris Venet. vidimus.

CODEX CLVIII.

in 8. min. membranaceus, foliorum 342.
saeculi circiter XV.

COLLATIONES Dominicales.

Sic inscribitur Codex qui varios breves sermones complectitur in diversis Dominicis, Festis, & Sanctorum solemnitatibus.

CODEX CLIX.

in 4. min. membranaceus, foliorum 317.
saeculi circiter XIV.

OFFICIVM ad usum facile Monialium Ordinis SS. Benedicti & Bernardi.

CODEX CLX.

in 8. membranaceus, foliorum 263.
saeculi circiter XIV.

OFFICIVM ad usum Chori Fratrum Ord. Praedicatorum.

CODEX CLXI.

in 8. membranaceus, foliorum 487.
saeculi circiter XV.

OFFICIUM ad usum facile Heremitarum S. Augustini.

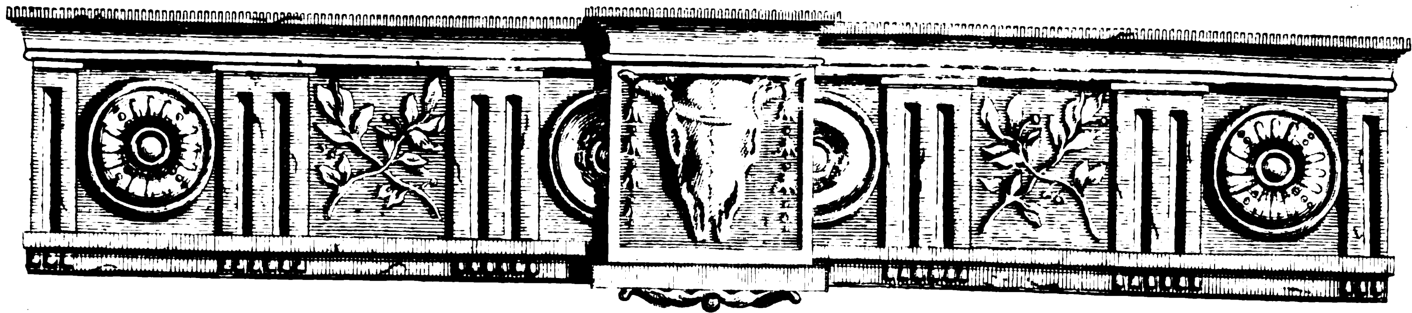
CODEX CLXII.

in 8. chartaceus, foliorum 268.
saeculi circiter XIV.

OFFICIUM.

Con-

Concilia & Ius Canonicum.

CODEX CLXIII. *Cont.*

in folio, membranaceus, foliorum 53.
saeculi circiter XII.

CONCILII CONSTANTINOPOLITANI III. Generalis VI. Actiones XI. priores, quarum postrema fine mutila est.

CODEX CLXIV. *Bess.*

in folio, chartaceus, foliorum 214.
saeculi circiter XV.

CONCILII NICAENI II. Generalis VII. latina versio, ut in edit. Ven. Labbei T. VIII. pag. 674. — 1312.

Deficiunt initio Epistolae Gregorii Papae ad Isaurum Imp. Actionisque VIII. neque divisio cernitur, neque initium; & cetera Actionis eiusdem diverso ab editis ordine scripta sunt.

In prioribus paginis habetur Opusculum sine auctoris nomine & inscriptione, cuius init. *Regali imperio fidei catholicae, quam tenemus, praecipimur reddere rationem*. *Desinit: Directa XII. Calendarum Maiarum per Ianuarium Zatterensem ...... a casis medianis Episcopis ...diae Bonifacio Foratianense & Bonifacio Sazanense Episcopis B....* Agitur praesertim de graeca voce ὁμιόσιον, & de eius vi & significatione.

Sequitur altercatio S. AVGVSTINI cum Pascentio, cuius inscriptio: *Incipit liber disceptationum S. AVGVSTINI Episcopi adversus comitem Pascentium Arianum: praesente Laurentio, ut iudice ab utrisque partibus electo*. Exstat T. II. Operum S. Augustini in App. ubi videnda est editorum admonitio.

CONCILIVM CONSTANTINOPOLITANVM IV. Generale VIII. ut in edit. Ven. T. X. pag. 471. — 680.

Nota in fine : *Theodoricus* Wulf *de Lubec explevit hoc opus Deo com...*

CODEX CLXV.

in fol. min. chartaceus , foliorum 511.
saeculi circiter XV.

CONCILIUM CONSTANTIENSE Generale.

Vt plurimum cum collectione Barberiniana , & MSS. Vindobonensibus convenire Codex deprehenditur. Ceterum, ea in quibus ab editis discrepat , nec pauca sunt , animadvertet peritus Conciliorum scrutator.

CODEX CLXVI. Bess.

in folio , chartaceus , foliorum 363.
saeculi XV.

CONCILII BASILEENSIS OEcumenici Pars Prima.

Praemittitur Decretum Constantiense de celebratione Conciliorum: *Frequens generalium Conciliorum*. Huic alia adduntur, quae in edit. non vidimus.

Habentur deinceps nonnulla ex Concilio Senensi.

Decretum de approbatione processuum , & continuatione in futurum contra Hussitas haereticos : *In ea Petro Episcopo*.

Condemnatio Petri de Luna : *Item haec sancta*.

Concessio indulgentiarum persecutoribus haereticorum : *Item quoniam*.

Statuta super materia reductionis Graecorum : *Item in nonnullis*.

Diversus sectionum aliarumque rerum ordo ab editis ubique reperitur , tum in hac tum in sequenti Parte secunda ; & res quidem ipsae non parum discrepant , multaque saepius adiunguntur & interseruntur Conciliorum studiosis consideranda.

CODEX CLXVII. Bess.

in fol. chartaceus , foliorum 423.
saeculi XV.

CONCILII BASILEENSIS OEc. Pars Secunda.

CO-

CODEX CLXVIII. Beff.

in folio, chartaceus, foliorum 324. faeculi XV.

ISIDORI MERCATORIS Canonum Collectio.
CAPITVLA, quae ex Graecis & Latinis Canonibus &c. collecta funt, & Ingilramo Mediomatricae urbis Epifcopo Romae a Beato Hadriano Papa tradita. In edit. Concil. Ven. T. VIII. pag. 597.

CODEX CLXIX. Beff.

in folio, chartaceus, foliorum 280. faeculi XV.

CONCILIORVM, Epiftolarum, Decretorumque Pontificalium Collectio, a Sixto III. ad Eugenium III. Praecipuarum rerum Catalogum damus.

SIXTI III. Epiftola ad Orientales Epifcopos. Incip. *Gratias veftrae referimus Sanctitati*. Exftat T. IV. edit. Ven. Concil. pag. 503.

S. LEONIS Papae Epiftolae fere omnes, diverfo ab editis ordine.

S. LIBERATI Diaconi Breviarium cauffae Neftorianorum & Eutychianorum. T. VI. pag. 420.

Subfequuntur Epiftolae aliquot SS. Patrum & Summorum Pontificum, quae paffim in Conciliis reperiuntur.

S. QVINTIANI Epifcopi Afculani [fic in Codice] Anathematifmi XXI. qui in edit. T. V. pag. 223. XII. tantum funt.

CONCILIVM *ROMANVM* fub Hilaro Papa. T. V. pag. 86. In Codice infcriptio eft: *Incipiunt regulae Papae Hylarii*.

SIMPLICII Papae Epiftolae. Ibid. pag. 91.
Ad Zenonem Epifcopum: *Plurimorum relatu*.
Ad Ioannem Ravennatem: *Si quis effet*.
Ad Florentium & alios Epifcopos: *Relatio nos*.
Ad Acatium: *Cogitationum ferias*.
ACATII ad Simplicium: *Solicitudinem omnium*.

CONCILIVM *ROMANVM III.* T. V. pag. 275.

FELICIS III. Epiftolae. Ibid. pag. 142.
Ad Acatium: *Multarum trangreffionum*.
Ad Zenonem Epifc. *Felix meus vir clariffimus*. In Cod. *Filius meus vir clariffimus*.

GELASII Papae Epiftolae T. V. pag. 281.

Ad Episcopos Lucaniae : *Necessaria rerum.*
Ad Episcopos Siciliae : *Praesulum auctoritas.*
Ad Faustum Magistrum : *Ego quoque.*
Ad Anastasium Imp. *Famuli vestrae pietatis.*
Ad Episcopos Dardaniae : *Valde mirati sumus.*
Ad Eufemianum : *Quod plene cupimus.*
CONCILIVM ROMANVM I. T.V. pag. 385.
ANASTASII II. Epistola. Ibid. pag. 403.
Ad Anastasium Augustum : *Exordium Pontificatus.*
SYMMACHI Papae Epistola. Ibid. pag. 424.
Ad Caesarium Arelatensem : *Hortatur nos.*

SYNODVS ROMANA I. sub Symmacho. T.V. pag. 441. Subscriptiones Episcoporum, neque ordine alphabetico exhibentur, neque ut in editis.

SYNODVS ROMANA III. in Cod. IV. Ibid. pag. 457.

MAGNI FELICIS ENNODII Episcopi Tirinensis Libellus Apologeticus pro Synodo IV. Romana. Ibid. pag. 479.

SYNODVS ROMANA V. Ibid. pag. 471.
SYNODVS ROMANA VI. Ibid. pag. 509.
SYMMACHI Papae Epistolae. Ibid. pag. 423.
Ad Laurentium Mediolanensem : *Prodit religiosae.*
Ad Liberium Patricium : *Quum pro veneranda religione.*
HORMISDAE Papae Epistolae. T.V. p. 682.

Ad Iustinum Augustum : *Inter ea.* Sequitur IVSTINI Epist. ad Hormisdam : *Scias effectum*, & Libellus IOANNIS Episc. Cpol. *Redditis mihi.*

Ad Ioannem Melicitanum : *Vota nostra.*
Ad Ioannem Tarraconensem : *Fecit dilectio tua.*
Ad Episcopos Hispaniae : *Benedicta Trinitas.*
Ad eosdem : *Inter ea quae notitiae vestrae.*
Ad Epiphanium : *Multo gaudio.*
Ad Sallustium Hispalensem : *Suscipientes.*

Ad Episcopos Hispaniae : *Quid tam dulce.* Subsequitur IVSTINI Epist. ad Papam : *Quo fuimus semper.*

Exemplum Precum : *Haurite aquam.*
IOANNIS Papae I. Epistolae. T.V. p. 743.
Ad Zachariam Archiepiscopum : *Exigit dilectio tua.*
Ad Episcopos Italiae : *Saepissime.*
FELICIS Papae IV. Epistolae. T.V. p. 793.
Ad omnes Episcopos : *Magno munere.*
Ad Sabinam : *Singulare membrum.*

BONIFACII Papae II. Epistola ad Eulalium : *Olim ab initio* T.V. p. 827.

IOAN-

IOANNIS Papae II. Epist. ad Valerium : *Scripta tuae sanctitatis*.

AGAPETI Papae I. Epist. ad Anthimium, sive Antemium [Cpol.] *Multo gaudio*.

SILVERII Papae Epistolae,

Ad Amatorem Episc. *O quam bona est caritas*. Praemittitur Epist. AMATORIS ad Silv. *A quibusdam*.

Ad Vigilium : *Multis te transgressoribus*.

S. PROSPERI Aquitanici contra Cassiani presbyteri librum de protectione Dei &c. liber.

VIGILII [adhuc Pseudopapae] Epistolae ad Eutherium : *Directas ad nos*.

Quae hucusque recensuimus in T. V. edit. Venetae Conciliorum Labbei fere omnia continentur ; quae sequuntur usque ad Concilium Romanum I. exstant, ut plurimum, in VI.

PELAGII Papae Epistola ad Vigilium : *Gaudeo fidei*.

IOANNIS Papae III. Epistola ad Episc. Galliae & Germaniae : *Optaveram quidem*.

BENEDICTI Papae I. Epistola ad David Episc. *Respondere*.

PELAGII Papae II. Epistola ad Ioannem Cpol. *Manifesto sicut*.

Ad Ioannem Cpol. *Manifesto sicut*.

Ad Benignum Archiep. *Lectis fraternitatis*.

Ad Episcopos Italiae : *Solicitudinem omnem*.

GREGORII Papae I. Epistolae,

Ad Leandrum [in Cod. Leonardum] : *Respondere epistolis vestris*.

Ad Leandrum Hispal. *Sanctitatis tuae*.

Ad Reccaredum Regem : *Explere verbis*. Praemissis capitulis.

Ad Secundum [in edit. Secundinum] *Dilectionis tuae*. Deficiunt capitula V. VI. & VII. & in duas Epistola dividitur.

Ad Theoctistam : *Magnas omnipotenti Deo*.

AVGVSTINI Cantuariensis Archiepiscopi ad Gregorium quaestiones & responsiones. Praeit ad eundem Augustinum Epistola, cuius init. *Desiderabilem mihi a te*. Hanc inter Gregorii Epistolas non vidimus.

DECRETA Gregorii Papae. In Cod. titulus est : *SYNODVS ROMANA sub Gregorio*. Desinunt in ea verba : *appetit servitutem*, ut in MS. Cod. Iustelli.

FELICIS Siciliae Episc. Epistola ad Gregorium Papam : *Beatissimae vestrae*. Sequitur & Gregorii responsio.

CONCILIVM *ROMANVM* I. sub Gregorio II. ut in T. VIII. Concil. p. 185.

VITALIANI I. Epist.

Ad Paulum Archiep. Cretensem : *Decimonono*.

Ad Vaanum Cubicularium : *Semper celsitudo*.

Ad Paulum Episc. *Ad cognitionem*.

Ad Georgium Episc. *Gesta sive sententiam*.

MARTINI I. Epist. Ad Amandum : *Fraternitatis tuae*.

GREGORII II. Epistolae.

Ad Bonifacium presbyterum : *Exigit manifestam*. Praemittitur indiculus Bonifacii, qui in edit. subsequitur.

Ad Episcopos : *Solicitudinem*.

Ad Clerum : *Probabilibus desideriis*.

Ad optimates Thuringorum : *Inusitatam vobis*.

Ad universum populum Thuringorum : *Dominus Iesus Christus*.

Ad universum populum Altsaxonum : *Sapientibus & insipientibus*.

Ad Bonifacium Episc. *Creditae speculationis*.

Ad eundem : *Magna nos habuit*. In edit. adscribitur Gregorio III.

GREGORII III. Epist.

Ad omnes Episcopos . *Domino cooperante*.

Ad omnes optimates : *Quoniam decessor*.

Ad Episcopos Baioariae : *Catholica Sanctorum*.

Ad Bonifacium : *Desiderabilem a te*. Eadem quae supra inter Epistolas Gregorii I.

ZACHARIAE Epist.

Ad Vvitam, sic & in collectione Epist. Summ. Pontif. In editione Concil. Ad Burchardum : *Domino cooperante*.

Ad Bonifacium Episcopum : *Virgilius & Sidonius*.

Ad diversos Episcopos Galliae & Germaniae : *Gratias ago*.

Ad Bonifacium : *Quum vobis*.

Ad eundem : *Benedictus Deus*.

Ad eundem : *Susceptis sanctissimae*.

BONIFACII Epistola ad Stephanum Papam II. *Sanctitatis vestrae*.

CAPITVLA, quae ex Graecis & Latinis canonibus &c. collecta sunt, & Ingilramo Mediomatricae urbis Episcopo Romae a Beato HADRIANO Papa tradita. Capitula in Codice numerantur LXIX. T. VII. pag. 597.

Sequuntur excerpta ex variis Conciliis.

INNOCENTII II. Epistolae.

Ad Henricum Senonensem : *Testante Apostolo*.

Ad Samsonem Remensem : *Praesentia scripta*.

CONCILIVM REMENSE sub Eugenio III. T. XII.

Habentur deinceps regionum nomina continentium intra se provincias. Sequitur & Catalogus Imperatorum a Iulio Caesare ad Fredericum OEnobarbum, & Romanorum Pontificum a S. Petro ad Clemen-

mentem III.

Poſtremis in foliis exſtant & monumenta hiſtorica Pontificum a S. Petro ad Nicolaum V.

CODEX CLXX.

in 4. membranaceus, foliorum 123.
ſaeculi circiter XIII.

S. LEONIS Magni Epiſtolae & aliorum ad Leonem.
HILARII Papae

Epiſtola I. ad Epiſcopos Tarraconenſes de Synodali Decreto : *Quoniam religioſius*. In fine additur ut in MS. Iuſtelli : *Et ſtatutum eſt, ne quid ultra huiuſmodi a ſacerdotibus praeſumatur*.

Epiſt. II. ad Aſcanium & reliquos Tarraconenſis provinciae Epiſcopos : *Poſtquam litteras*.

Epiſt. III. ad Aſcanium Tarraconenſem : *Divinae circa nos*.

Fol. 105. habetur latina verſio Timaei PLATONIS, cuius init. *Iſocrates in exhortationibus ſuis virtutem laudans*.

CODEX CLXXI. *Beſſ.*

in folio, chartaceus foliorum 317.
ſaeculi XV.

EPISTOLAE CCXLIII. diverſorum PONTIFICVM & IMPERATORVM de diverſis rebus, & quaedam alia.

Initium ducitur ab iis, quae geſta ſunt inter Liberium, & Felicem Epiſcopos.

Nota in fine habetur:

Iſte liber fuit ſcriptus in domo & de mandato Reverendiſſimi in Chriſto patris & Domini Domini Beſſarionis, Divina miſeratione Epiſcopi Sabinenſis Sacroſanctae Romanae Eccleſiae presbyteri Cardinalis Nicaeni ac Patriarchae Cpolitani. Expletus ultima die menſis Februarii. Anno Domini MCCCCLXIX. *Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris & Domini noſtri Domini* PAVLI *Divina providentia Papae II. anno quinto.*

CODEX CLXXII. Cont.

in folio, chartaceus, foliorum 214.
saeculi XVI.

EPISTOLAE & alia, ut in Codice superiori.

CODEX CLXXIII. Beff.

in folio maiori, membranaceus, foliorum 297.

DECRETVM [GRATIANO Monacho collectore].
Initio notatur, Codicem emtum fuisse pretio florenorum LX.

CODEX CLXXIV. Beff.

in folio, membranaceus, foliorum 315.
saeculi XV.

DECRETVM cum glossa marginali.

CODEX CLXXV. Cont.

in folio, membranaceus, foliorum 298.
saeculi XV.

DECRETVM, ut in Codice superiori.

CODEX CLXXVI. Beff.

in folio, membranaceus, foliorum 94.
saeculi circiter XV.

DECRETALIVM GREGORII PAPAE IX. libri V.
In margine folii primi habetur brevis notatio, manu Bessarionis graece conscripta de Decretalibus; & praesertim de [S.] RAYMVNDO [de Peniafort] collectore.

CO-

CODEX CLXXVII. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 232.
saeculi circiter XIV.

DECRETALIVM GREGORII libri V.

CODEX CLXXVIII. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 104.
saeculi circiter XIV.

DECRETALIVM liber VI. cum glossa, adiunctis Regulis Iuris.

CODEX CLXXIX. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 226.
saeculi XV.

PETRI de ANCHARANO Commentaria in *DECRETALES*.

CODEX CLXXX. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 393.
saeculi XV.

IOANNIS de IMOLA Lectura in secundum *DECRETALIVM*.

In fine nota habetur:

Explicit lectura famosissimi utriusque iuris Doctoris D. Io. de Imola, civis Bononiensis super secundo Decretalium.

Et fuit finitum praesens opus in Arce - Gualdi Dioecesis Nucerinae MCCCCXXXII. *Mense Decembri, in quasi crepusculo profesti Sanctae Luciae, Virginis venerandae. Amen.*

Alamanus scripsit cui Nomen
Egidius Hernrici de Cutkken. Amen.

CODEX CLXXXI. *Beff.*

in folio , membranaceus , foliorum 77.
saeculi XV.

NICOLAI de Sicilia Lectura super quarto *DECRETALIVM.*

CODEX CLXXXII. *Beff.*

in folio , membranaceus , foliorum 106.
saeculi circiter XIV.

GVIDONIS de BAYSIO Archidiaconi Bononiensis in VI. *DECRETALIVM.*

CODEX CLXXXIII. *Beff.*

in folio , membranaceus , foliorum 170.
saeculi circiter XIV.

BERNARDI COMPOSTELLANI in *DECRETALES.*

CODEX CLXXXIV. *Beff.*

in folio , chartaceus , foliorum 255.
saeculi XV.

BALDI de VBALDIS Commentaria in *DECRETALES.*

CODEX CLXXXV. *Beff.*

in 4. *membranaceus , foliorum* 307.
saeculi circiter XIV.

GOFFREDI de TRANO Summa in titulos *DECRETALIVM.*

CODEX CLXXXVI. *Beff.*

in fol. mai. membranaceus , foliorum 60.
saeculi circiter XV.

CLEMENTINAE cum glossa marginali.

CO-

CODEX CLXXXVII. *Beff.*

in folio maiori, membranaceus, foliorum 60. *faeculi circiter XV.*

CLEMENTINAE, ut in Codice fuperiori.

CODEX CLXXXVIII. *Beff.*

in folio, membranaceus, foliorum 202. *faeculi XV.*

PETRI de ANCHARANO Lectura in *CLEMENTINAS*.

CODEX CLXXXIX. *Beff.*

in folio, membranaceus, foliorum 103. *faeculi circiter XIV.*

PAVLI de LIAZARIS Lectura in *CLEMENTINAS*.
DYNI Mugellani fuper titulo de regulis iuris in VI. *DECRETALIVM*.
IOANNIS ANDREAE Summa fuper titulo de fponfalibus & nuptiis.

CODEX CXC.

in fol. min. chartaceus, foliorum 433. *faeculi circiter XVI.*

COLLECTIO Bullarum ad Regularium coetuum & Ecclefiarum Privilegia ut plurimum fpectantium; ex quibus paucas in Magno Bullario reperies.

Pontificum, fub quibus Bullae prodierunt, nominа recenfemus, ipfifque Bullarum numerum adiungimus.

IOANNES XIII. I.
GREGORIVS VI. I.
CLEMENS II. I.
LEO IX. 5.
VICTOR II. I.
NICOLAVS II. 2.
STEPHANVS X. I.
ALEXANDER II. 10.
PASCHALIS II. I.
GREGORIVS VII. 43.
VRBANVS II. 13.
CAELESTINVS II. I.

INNOCENTIVS II. 1.
EVGENIVS III. 1.
LVCIVS II. 1.
ANASTASIVS IV. 1.
ALEXANDER III. 6.
HADRIANVS IV. 1.
VRBANVS III. 1.
CLEMENS IV. 2.
GREGORIVS VIII. 2.
INNOCENTIVS III. 3.
HONORIVS III. 15.
GREGORIVS IX. 20.
ALEXANDER IV. 22.
INNOCENTIVS IV. 12.
VRBANVS IV. 2.
CLEMENS IV. 7.
NICOLAVS III. 2.
MARTINVS IV. 1.
NICOLAVS IV. 4.
CAELESTINVS V. 6.
BONIFACIVS VIII. 8.
BENEDICTVS XI. 1.
BENEDICTVS XII. 1.
CLEMENS V. 5.
ALEXANDER V. 1.
GREGORIVS X. 2.
HONORIVS IV. 1.
GREGORIVS IX. 2.
INNOCENTIVS IV. 2.
GREGORIVS XI. 4.
CLEMENS VI. 9.
INNOCENTIVS VI. 2.
VRBANVS V. 1.
GREGORIVS XI. iterum 10.
VRBANVS VI. 3.
BONIFACIVS IX. 12.
GREGORIVS XII. 6.
MARTINVS V. 15.

Adduntur in fine Privilegia varia Canonicis Congregationis Lateranensis ab OTHONE IV. Imp. concessa.

CODEX CXCI.

in fol. min. chartaceus, foliorum 433
saeculi XVI.

COLLECTIO Bullarum, ut in praecedenti Codice, sub Pontificibus

SIXTO IV. Bull. 1.
INNOCENTIO VIII. 1.
SIXTO IV. iterum 21.
INNOCENTIO VIII. iterum 2.
ALEXANDRO VI. 20.
IVLIO II. 7.
LEONE X. 21.
HADRIANO VI. 2.
EVGENIO IV. 35.
IOANNE XXII. 2.
IOANNE XXIII. 3.
NICOLAO V. 15.
PAVLO II. 6.
PIO II. 10.
CALLISTO III. 1.
GREGORIO XIIII. 1.

CO-

CODEX CXCII.

in fol. min. chartaceus, foliorum 357.
saeculi XVI.

COLLECTIO Bullarum ut in superioribus Codicibus. In hoc datae sunt sub Pontificibus

CLEMENTE VII. num. 2.
PAVLO III. 16.
PAVLO IV. 2.
IVLIO III. 5.
PIO IV. 5.
PIO V. 12.
GREGORIO XIII. 38.
SIXTO V. 8.
GREGORIO XIV. 2.
CLEMENTE VIII. 18.
PAVLO V. 7.

CODEX CXCIII. *Bess.*

in 4. chartaceus, foliorum 275.
saeculi XV.

IOANNIS GERSONII Tractatus de Potestate Ecclesiastica; ut in edit. Antuerp. MDCCVI. T. II. pag. 225. — 255. Des. in haec verba: *vel de Iure, vel de Facto.*

PETRI Camaracensis Tractatus varii de Potestate Conciliorum. Init. *Christi nomine invocato, cui data est, ipso teste, omnis potestas in caelo & in terra.*

ROBERTI De SANCTOZOLA S. R. E. Advocati Concistorialis Tractatus Capitibus XI. comprehensus de eadem materia ad Collegium Cardinalium. Init. *Hoc primo Capitulo protestor primo.*

Sequitur Tractatus alius Anonymi contra adsertiones quasdam Concilii Constantiensis. Incipit: *Laudemus viros gloriosos, inquit sapiens Ecclesiastici.*

IOANNIS Patriarchae Antiocheni De superioritate inter Concilium & Papam. Exstat in Appendice Prima Concilii Basileensis edit. Ven. T. 17. pag. 705.

F. ANDREAE De Perusio Ord. Min. contra edictum Bavari ad Ioannem Papam. Init. praef. *Quum a Reverendo Patre & Domino Domino Ioanne S. Theodori Diacono Cardinali.*

F. FRANCISCI COTI De Perusio Ord. Min. contra Bavarum Tractatus tres. Primi init. *Quis est iste involvens sententias sermonibus.*

F. NATALIS HERVAEI Britonis Ord. Praed. de Papae Pote-

 state,

ſtate, ſive de Poteſtate Eccleſiaſtica Libellus. Init. *Apoſtolus ad Romanos loquens*.

CODEX CXCIV. Beſſ.

in folio, membranaceus, foliorum 122.
ſaeculi XV.

RODERICI [Sancii de Arevalo] Epiſc. Zamorenſis & Calagurritani Commentum ſive apparatus ad Paulum II. Pontif. Max. ſuper Bulla adverſum Georgium de Podebrach, ſive Podiebraccium, Regem Boëmiae.

Praeit Prologus ad Paulum cuius inſcriptio: *Beatiſſimo ac Clementiſſimo Patri ac Domino Paulo II. Sacroſanctae Romanae & Vniverſalis Eccleſiae Pontifici Maximo, eiuſdem Sanctitatis obſequentiſſimus ſervulus & humilis creatura Rodericus Epiſcopus Zamorenſis, Caſtri ſui S. Angeli de urbe fideliſſimus Caſtellanus & Referendarius, ſe ipſum cum humillima utriuſque hominis inclinatione*. Initium. *Conſuevit antiquorum*.

Opus memorat Raynaldus Annal. Eccl. ad annum MCDLXV. num. 25. & 26. & Nicolaus Antonius Biblioth. Hiſp. Vet. T. II.

CODEX CXCV. Beſſ.

in folio mai. chartaceus, foliorum 259.
ſaeculi XV.

F. AVGVSTINI [TRIVMPHI] de Ancona Ordinis Eremitarum S. Auguſtini Summa de Poteſtate Papae.

CODEX CXCVI. Beſſ.

in 4. *chartaceus, foliorum* 317.
ſaeculi XV.

ACTA de Controverſia paupertatis inter IOANNEM Pp. XXII. & MICHAELEM de Ceſena, Miniſtrum Generalem Ordinis Minorum.

Prima inſcriptio ſic habet: *Incipit tribulatio & tentatio, quam praedixit* B. *Pater noſter Franciſcus in morte ſua ſuo ordini appropinquare. Sed faelices vocavit illos fratres, qui perſeverabunt in omnibus, quae promiſerunt Domino obſervare. Praedixit autem ipſe* B. *Pater in infirmitate, de qua mortuus eſt Anno Domini* MCC.

CO-

CODEX CXCVII.

in 4. membranaceus, foliorum 111.
saeculi circiter XV.

REGVLA Monachorum S. Benedicti.
Sequuntur Homiliae in Evangelia totius anni; & in fine habetur formula confessionis Monachorum S. Romualdi, ad quorum usum Codicem fuisse credi potest; praesertim quum in littera initiali folii primi depictae sint imagines Monachorum albis vestibus indutae.

CODEX CXCVIII. Rcc.

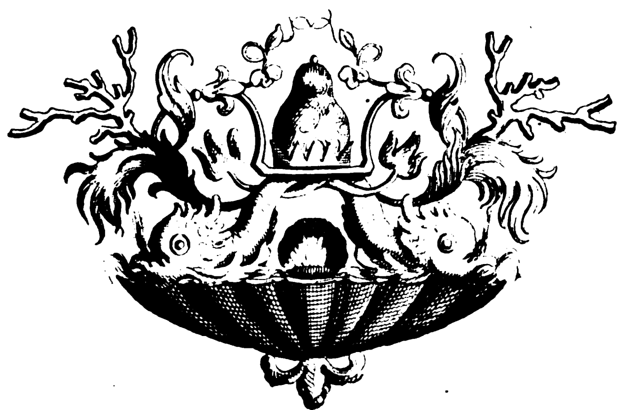
in 4. partim chartaceus, partim membranaceus,
foliorum 162.

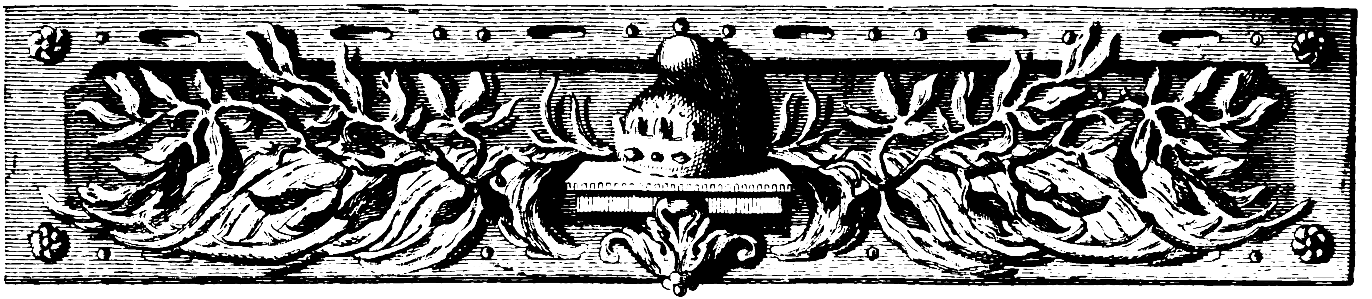
F. HVMBERTI Magistri Ordinis Praedicatorum Expositio Regulae S. Augustini.
Proëmium incip. *Viris religiosis non modicum expedit ut clare intelligant totam sententiam.*

CODEX CXCIX.

in 8. membranaceus, foliorum 24.
saeculi XV.

METHODVS inveniendi Paschatis, sine nomine auctoris.
Incip. *Qualiscunque luna fuerit in Calendis Ianuariis, talis erit in festo S. Benedicti.*

Ius Civile.

CODEX CC. Beff.

in folio, membranaceus, foliorum 376.
saeculi XV.

DIGESTVM VETVS.

CODEX CCI. Beff.

in folio, chartaceus, foliorum 370.
saeculi XV.

BARTOLVS de Saxoferrato in Digeftum Vetus.

In calce habetur fubfequens nota:

Explicit fecunda pars lecturae Domini Bartoli fuper digefto veteri, fcripta per manus Coradi de Bavaria.

CODEX CCII. Beff.

in folio, membranaceus, foliorum 298.
saeculi circiter XV.

INFORTIATVM.

In fine fic legitur

Cardinalis Sancti Angeli Ducat. XX. MCCCCXLI.
Die XXIIII. *Ianuarii.*

CO-

CODEX CCIII. *Beff.*

in folio, chartaceus, foliorum 305.
saeculi XV.

BARTOLVS in II. *INFORTIATI.*

CODEX CCIV. *Beff.*

in folio, chartaceus, foliorum 285.
saeculi XV.

IOANNES de Imola in II. *INFORTIATI.*

CODEX CCV. *Beff.*

in folio maiori, membranaceus, foliorum 298.
saeculi circiter XIV.

DIGESTVM NOVVM.

CODEX CCVI. *Beff.*

in folio maiori, chartaceus, foliorum 300.
saeculi XV.

ANGELI de Perusio in I. & II. *DIGESTI* NOVI.

CODEX CCVII. *Beff.*

in folio, membranaceus, foliorum 379.
saeculi XIV.

CODICIS IVSTINIANEI libri IX. cum commentariis.

Subsequens nota habetur in fine:

Explicit liber IX. apparatus Codicis incoeptus per Hugonem Moymet Britonem, & completus per Petrum de Boiballo, VI. die introitus Februarii. Anno Domini MCCCX.

CODEX CCVIII. Beff.

in folio, membranaceus, foliorum 87.
saeculi XV.

BALDI Lectura super V. CODICIS.

CODEX CCIX. Beff.

in folio, membranaceus, foliorum 72.
saeculi XV.

ANGELI de Perusio Lectura super *AVTHENTICIS*.

Nota in fine legitur:

ANGELI de Perusio Iurisconsulti celeberrimi Lectura super authenticis feliciter explicit. Scripta per Iacobum Pergulitanum Reverendo Patri & Domino d.p. Sanctae Crucis F....... Savellanae Abbati benemerito. In civitate Fani anno Domini MCCCCXLIII. Die Sabbati 7. Mensis Decembris. Deo gratias. Amen.

CODEX CCX.

in fol. min. membranaceus, foliorum 50.
saeculi circiter XIV.

LANGOBARDORVM, & aliorum Italiae REGVM, ac IMPERATORVM Leges, secundum Titulos, hoc est, varia Iurisprudentiae argumenta dispositae.

Vide Praefationem doctissimi Muratorii ad Legg. Langobardicas in Parte II. Tomi I. Script. Rer. Ital.

CODEX CCXI. Beff.

in 4. membranaceus, foliorum 285.
saeculi XV.

SVMMA PISANELLA.

CO-

CODEX CCXII. Beff.

in fol. min. chartaceus, foliorum 188, saeculi XV.

SVMMA PISANELLA.

CODEX CCXIII. Beff.

in 8. membranaceus, foliorum 290. saeculi circiter XV.

SVMMA PISANELLA.

CODEX CCXIV. Beff.

in folio, membranaceus, foliorum 230. saeculi circiter XIV.

GVILIELMI DVRANDI Episcopi Mimatensis I. V. D. Speculum Iuris.

CODEX CCXV. Beff.

in folio, membranaceus, foliorum 359. saeculi XV.

GVILIELMI DVRANDI Speculum Iuris cum additionibus IOANNIS ANDREAE.

CODEX CCXVI. Beff.

in folio, membranaceus, foliorum 423. saeculi circiter XIV.

GVILIELMI DVRANDI Speculum Iuris, ut in Codice praecedenti.

CODEX CCXVII. Bess.

in folio, membranaceus, foliorum 253.
saeculi circiter XVI.

GVILIELMI DVRANDI Speculum Iuris cum additionibus IOANNIS ANDREAE.

CODEX CCXVIII. Cont.

in 4. chartaceus, foliorum 77.
saeculi circiter XIV.

STATVTA VEN.

CODEX CCXIX. Cont.

in folio, membranaceus, foliorum 54.
saeculi XIV.

CAPITVLARE Consiliariorum Venetae Reip.
PROMISSIO DVCALIS FRANCISCI DANDVLO, Venetiarum Ducis.

CODEX CCXX. Cont.

in fol. chartaceus, foliorum 281. saeculi XVI.
quinque voluminibus comprehensus.

BARTHOLOMAEI *ZAMBERTI* Veneti Notarii Legum Venetarum Collectio. Zambertus iste claruit saeculo XVI. graece & latine doctus, cuius exstant Euclidis versiones, & alia, de quibus videndus Sansovinus in lib. cui tit. *VENEZIA* &c. pag. 590.

CODEX CCXXI. Cont.

in 4. chartaceus, foliorum 126.
saeculi XIV.

DECRETA VEN.

CO-

CODEX CCXXII. Cont.

in folio min. chartaceus, foliorum 78.
saeculi XIV.

STATVTA totius Policini Rhodigienfis.

CODEX CCXXIII.

in folio, chartaceus, foliorum 440.
saeculi XVI.

IOANNIS BAPTISTAE LILIANI Foroiulienfis de Sancto Daniele, I.V.D. & Canonici Civitatis Auftriae, Expofitio totius rationis argumentandi, deducendi, ratiocinandi, ac demonftrandi a communibus locis utriufque iuris, in Quingentas Regulas diftincta, exemplis, auctoritatibus, ampliationibufque locupletata; fimul ac fuis exceptionibus particulatim limitata in modum Inftitutionis, & Doctrinae magiftralis. Praefatio incip. *Qualis quantaeve fit utilitatis.*

In fol. primo habentur carmina nonnulla, per quae Tranquillus quidam Lilianus Ioanni Grimano Patriarchae Aquileienfi opus Ioannis Baptiftae dicabat.

CODEX CCXXIV. Rec.

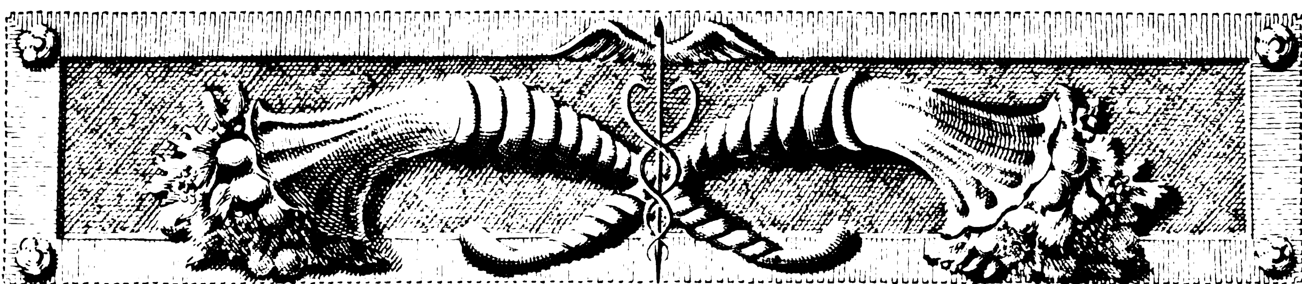
in fol. min. chartaceus, foliorum 140.
saeculi XVI.

MAPHEI VEGII Laudenfis Liber de verborum fignificatione, e prifcorum Iurifconfultorum fcriptis excerptus ad Bartholomaeum Capraeum Praefulem Mediolanenfium. Init.

VLPIANVS de Abigeis.

ABIGEI proprie hi habentur, qui pecora vel ex armentis, vel ex pafcuis fubtrahunt: & quodammodo depraedantur.

Sequitur Maphei eiufdem Dialogus Veritatis & Philalethis ad Euftachium fratrem. Incipit: *PHIL. Quaenam es mortalium, quae per vafta haec montium inacceffaque aliis vagaris loca?*

Philosophi.

CODEX CCXXV. *Beff.*

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 96.
faeculi XV.

PLATONIS Timaeus cum Expofitione. Incipit: *Etfi multos fuper Platone commentatos effe.*

Beffario fic notat initio:

CHALCIDII, five alterius, qui eum fequitur Expofitio in Timaeum PLATONIS.

CODEX CCXXVI. *Beff.*

in folio min. chartaceus, *foliorum* 149.
faeculi XV.

BESSARIONIS CARDINALIS in calumniatorem PLATONIS [Georgium Trapezuntium] libri IV. Codex manu auctoris ipfius exaratus eft.

CODEX CCXXVII. *Beff.*

in 4. *chartaceus*, *foliorum* 184.
faeculi XV.

BESSARIONIS CARDINALIS in calumniatorem PLATONIS libri IV.

CO-

CODEX CCXXVIII. Beff.

in 4. chartaceus, foliorum 180.
saeculi XV.

BESSARIONIS CARD. in calumniatorem PLATONIS, ut in Cod. superiori.

CODEX CCXXIX. Beff.

in 4. membranaceus, foliorum 363.
saeculi XV.

BESSARIONIS CARD.
In calumniatorem PLATONIS libri IV.
De erroribus interpretis legum PLATONIS liber, qui praedictis adiectus quintus inscribitur.
Vtrum natura & ars consilio agant.

CODEX CCXXX. Beff.

in 4. chartaceus, foliorum 202.
saeculi XV.

BESSARIONIS CARD.
In calumniatorem PLATONIS libri IV.
De erroribus interpretis legum PLATONIS liber.

CODEX CCXXXI. Beff.

in 8. membranaceus, foliorum 68.
saeculi circiter XV.

ARISTOTELIS Posteriorum Analyticorum latina versio ROBERTI cuiusdam. Praeit Epistola ad Anonymum cuius init. *Si nil esset aliud, vir piissime, quod ad scribendum nos & transferendum merito alliceret; id satis esset, quod multos insanos motus turbationesque plurimas interea fugimus.*

In fine sic scribitur:

Haec ego dum conor nostris aperire latinis,
Carmine quae superum, quae argenti digna papiro,

Aurea quaeve notis signent elementa decoris;
Interea nostri reparabant turribus arcem
Pisanam, murisque novis atque aggere cives.
Quum alias etiam curabant condere, cuncta
Fervebant opere assiduo strepituque virorum:
Atque hae reliquiae, quas nulla ex urbe fugarat
Suspicio, in caelum communique aere videbant
Turrigeras extolli arces, miserisque minari
Servitium, solito dum current sidera motu.

CODEX CCXXXII. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 334.
saeculi circiter XIV.

ARISTOTELIS, sine interpretis nomine,
Physicae auscultationis libri VIII.
De generatione & corruptione lib. II.
De anima libri III.
De sensu & sensili.
De memoria & reminiscentia.
De somno & vigilia.
De motu animalium.
De longitudine & brevitate vitae.
De morte vita &c.
De caussis, cum expositione Anonymi.
De caelo & mundo.
Meteorologicorum libri IV.

CODEX CCXXXIII. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 240.
saeculi circiter XIV.

ARISTOTELIS, Anonymo interprete,
Naturalis auscultationis libri VIII.
De caelo & mundo libri IV.
De generatione & corruptione libri II.
Meteorologicorum libri IV.
De anima libri III.
De sensu & sensili.
De memoria & reminiscentia.
De animalium incessu.

De

De motu animalium.
De longitudine & brevitate vitae.
De iuventute, & senectute, morte, vita, &c.
De somno & vigilia.

CODEX CCXXXIV. *Rec.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 104.
saeculi circiter XIV.

ARISTOTELIS, Anonymo interprete,
De anima libri III.
De sensu & sensili.
De memoria & reminiscentia.
De somno & vigilia.
De motu animalium.
De longitudine & brevitate vitae, &c.
De physionomia.
De coloribus.
De incessu animalium.
De lineis insecabilibus.
De mundo.

Sequitur Epistola ad Alexandrum: *Misisti* &c. deinceps Aristotelis vita, cuius init. *Aristoteles philosophus de gente quidem fuit Macedo.*

De bona fortuna. Excerptum est ex libro II. magnorum moralium.

Secreta secretorum. Inter Aristotelis spuria.

CODEX CCXXXV. *Bess.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 166.
saeculi circiter XIV.

ARISTOTELIS, sine interpretis nomine,
Metaphysica
Physicae auscultationis libri VIII.
De anima libri III.

CODEX CCXXXVI.

in folio, membranaceus, foliorum 39.
saeculi circiter XIV.

ARISTOTELIS Politica.

Desinit. *Et quod possibile & quod decens*. Post haec sic legitur : *Nota, Reliqua huius operis in graeco nondum inveniri*.

Nomen interpretis non legitur.

CODEX CCXXXVII. *Bess.*

in 4. chartaceus, foliorum 22.
saeculi XV.

SECRETA Secretorum. Opus ARISTOTELI perperam adscriptum.

CODEX CCXXXVIII. *Bess.*

in 8. membranaceus, foliorum 38.
saeculi circiter XV.

SECRETA Secretorum, ut in Codice superiori.

CODEX CCXXXIX. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 38.
saeculi XIV.

SECRETA Secretorum, ut in Cod. sup.

CODEX CCXL. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 62.
saeculi circiter XIV.

EXPOSITIO Anonymi in Posteriora ARISTOTELIS.

CO-

CODEX CCXLI. *Bess.*

in 4. mai. chartaceus, foliorum 113.
saeculi XV.

EXPOSITIONES sine nomine auctoris in praedicamenta ARISTOTELIS.

Nota in fine legitur:

Et sic est finis libri praedicamentorum ARISTOTELIS, scriptus per me Iacobum Iohannis de Alamagna in alma civitate Senensi, dum ibi residebat beatissimus pater Eugenius Papa IV.

EXPOSITIO in posteriora ARISTOTELIS. Auctor est [ROBERTVS] Lingoniensis quidam Episcopus, ut nota indicat in calce posita:

Explicit ..... LINGONIENSIS Episcopi super libro posteriorum ARISTOTELIS per manum Iacobi Teutonici anno Domini MCCCCXLII. in vigilia omnium Sanctorum.

De hoc commentatore vide Echardum de Script. Ord. Praed. T. I.

MAG. RODVLFI STRODAE, seu Strodi, Consequentiae.

CODEX CCXLII. *Bess.*

in 4. mai. chartaceus, foliorum 127.
saeculi XV.

MAG. PAVLI de Venetia [Nicoletti de Civitate Austriae Ord. Erem. S. Aug.] in Posteriora ARISTOTELIS.

Subsequens Nota in fine:

Scriptum per me Fratrem IOANNEM de BENIGNIS eiusdem voti & Ordinis MCCCCXXXII. in studio Perusino.

CODEX CCXLIII. *Cont.*

in 8. chartaceus, foliorum 73.
saeculi XVI.

EPITOME totius fere ARISTOTELIS Physicae auscultationis.

Fol. 22. reperiuntur Conclusiones variae ex Arist. libris de ani-

ma, & fol. 55. habetur digressio, utrum intellectus voluntate praestantior facultas sit. Incip. *Primus veritatis naturalis magister Aristoteles*. Omnia sine auctoris nomine.

CODEX CCXLIV. Cont.

in 4. min. chartaceus, saeculi XVI.

EPITOME libri V. Physicorum ARISTOTELIS.
Sequuntur quaestiones aliquae in librum VIII.
MISCELLANEA MORALIA: Sine nomine auctoris. Caput primum de iustitia sic incipit: *Quoniam in pace & in bello utilis est; ab ea principium ducere existimavi*.

CODEX CCXLV. Cont.

in 8. chartaceus, foliorum 491.
saeculi XVI.

EXPOSITIO Anonymi in Physicam ARISTOTELIS.
Praelectio, sive Prologus incip. *Humano ingenio id proprium & peculiare esse Philosophi gravissimi prodidere, ut in tradendis disciplinis a magis communibus ad minus communia, & ex universalibus ad singularia progrediatur*.

CODEX CCXLVI. Bess.

in folio, chartaceus, foliorum 222.
saeculi XV.

SIMPLICII Expositio in libros ARISTOTELIS de caelo & mundo.
DIOGENIS Laërtii Vitae philosophorum, Anonymo interprete.

CODEX CCXLVII.

in folio, membranaceus, foliorum 222.
saeculi circiter XV.

AVERROES in Physicam ARISTOTELIS.

CODEX CCXLVIII.

in folio min. membranaceus, foliorum 97.
saeculi circiter XV.

AVERROES in Metaphysicam.

CODEX CCXLIX. *Bess.*

in folio, min. membranaceus, foliorum 79.
saeculi circiter XIV.

AVERROES in ARISTOTELEM de anima.

CODEX CCL. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 100.
saeculi circiter XIV.

AVERROES in libros ARISTOTELIS de anima.

CODEX CCLI. *Bess.*

in folio, min. chartaceus, foliorum 119.
saeculi circiter XV.

AVERROES contra Algazel de aeternitate mundi.

CODEX CCLII. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 163.
saeculi XV.

S. THOMAE Aquinatis Expositio in Physicam ARISTOTELIS.
Sequitur ANONYMI liber de eadem materia. Incipit: *Philosophiae naturalis subiectum est corpus mobile.*

CODEX CCLIII. *Beſſ.*

in folio, membranaceus, foliorum 99.
ſaeculi XV.

S. THOMAE Aquinatis
Expoſitio in ſecundum & tertium librum Ariſtotelis de anima.
In libros de memoria & reminiſcentia, & de ſenſu & ſenſili.

Fol. 53. nota legitur:

Expliciunt Gloſſae ſuper libris de memoria & reminiſcentia, & de ſenſu & ſenſato ſcriptae a Ioachim de Brixia.

Subſequitur Anonymi Commentarius in partem operis de anima. Incipit: *Prima quaeſtio eſt utrum de anima ſit ſcientia.*

CODEX CCLIV. *Beſſ.*

in 4. chartaceus, foliorum 75.
ſaeculi circiter XV.

M. PAVLI de Ven. Epitome librorum Phyſicae auſc. ARISTOTELIS, & in eoſdem Quaeſtiones.

CODEX CCLV. *Beſſ.*

in fol. chartaceus, foliorum 325.
ſaeculi XV.

BVRLAEI [Mag. Valterii] in Phyſicam.

CODEX CCLVI. *Beſſ.*

in 4. mai. chartaceus, foliorum 123.
ſaeculi circiter XIV.

M. PAVLI de Venetia Summa in Phyſicam ARISTOTELIS, & in libros de anima.

CO-

CODEX CCLVII. Bess.

in fol. membranaceus, foliorum 117.
saeculi circiter XV.

AEGIDII de Columna Rom. Sententia super lib. de anima.

CODEX CCLVIII. Bess.

in fol. chartaceus, foliorum 155.
saeculi XV.

IOANNIS de IANTVNO Quaestiones in libros III. ARISTOTELIS de anima.

CODEX CCLIX. Bess.

in fol. chartaceus, foliorum 289.
saeculi XV.

IOANNIS de IANTVNO Quaestiones in libros ARISTOTELIS de anima. Has non memoravit Fabricius.
Sequuntur quaestiones aliae Anonymi in libros ARIST. ipsius.
De somno & vigilia,
De sensu & sensili, &
De motu animalium.

CODEX CCLX. Bess.

in 4. membranaceus, foliorum 102.
saeculi circiter XIV.

ALEXANDRI ab Alexandria in libros de anima.

CODEX CCLXI.

in 4. membranaceus, foliorum 72.
saeculi circiter XIV.

F. GRATIADEI Esculani Quaestiones de anima. Init. *Sicut in principio Metaphysicae Philosophus dicit : Omnes homines natura scire desiderant.*

Sequitur Anonymi tractatus de suppositionibus.

CODEX CCLXII. Bess.

in folio, pro maiori parte chartaceus, foliorum 404.
saeculi XIV.

IOANNIS BVRIDANI, sive Buridanae Expositiones & Quaestiones in libros Ethicorum ARISTOTELIS.

Nota in fine Expositionum:

Et sic sit finis summae conclusivae totalis libri Ethicorum ARISTOTELIS *secundum Magistrum Ioannem Buridanum doctorem sollemnissimum, & completae per me H. anno incarnationis Domini nostri Iesu Christi* MCCCXCVIII. *die* 24. *mensis Octobris hora* 23. *in domo filiorum quondam Magistri Iofredi. Ferrariae.*

Sequitur quaestionum elenchus sub hoc titulo: *Quaestiones ordinatae per M.* BLASIVM *de Parma.*

Nota alia in fine Quaestionum:

Expliciunt quaestiones viri famosissimi Magistri Ioannis Buridani super toto libro ARISTOTELIS *Ethicorum, anno Domini* MCCCXCV. 10. *die mensis Novembris, ad laudem SS. Trinitatis, & Virginis Mariae, & Sancti Martini, cuius erat vigilia per H. Teutonicum clericum Coloniensem. In domo fratrum Benedicti & Nicolai de Tabula. Ferrariae.*

CODEX CCLXIII. Bess.

in 4. chartaceus, foliorum 419.
saeculi circiter XIV.

EXPOSITIONES in aliqua problemata ARISTOTELIS. Auctorem arbitratur Bessario fuisse PETRVM de ABANO.
QVAESTIONES Anonymi de virtutibus & vitiis.

CODEX CCLXIV. Bess.

in fol. min. chartaceus, foliorum 79.
saeculi XV.

MARSILII ..... Quaestiones in librum ARISTOTELIS de genera-

neratione & corruptione.

Nota in fine legitur;

Expliciunt quaestiones super libros de generatione & corruptione, editae ab egregio artium doctore Magistro MARSILIO, *scriptae anno Domini* MCCCCV. *completae in Dominica de Passione per me fratrem* LEONARDUM *de monte Ilcino ordinis fratrum Eremitarum S. Augustini illo tempore Arimini studentem.*

CODEX CCLXV. *Bess.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 280. *saeculi XV. auro & picturis ornatus.*

THEOPHRASTI ERESII
De plantis libri X. ut in edit.
De caussis plantarum libri VI.
Omnia ex versione THEODORI GAZAE Thessalonicensis. Praemissa Epistola Gazae eiusdem ad Nicolaum V.

CODEX CCLXVI. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 524. *saeculi XV.*

C. PLINII SECVNDI Historia naturalis.

CODEX CCLXVII.

in 4. *mai. membranaceus, foliorum* 98. *saeculi circiter XV.*

L. ANNAEI SENECAE
De virtutibus.
De providentia.
De moribus. Duo praedicta opuscula sub nomine MARTINI Dumiensis Episcopi exstant in Bibl. PP. Lugd. T. X. pag. 382. & seqq.
De studiis liberalibus. Est Epist. LXXXVIII. ad Lucilium.
Apocolocyntosis.
De brevitate vitae.
De remediis fortuitorum. In edit. inter excerpta.

Proverbia. Mimo Publiano alias tribuuntur.
De consolatione ad Polybium.
De clementia ab Neronem.
Alia sequuntur non magni momenti.
Praemittuntur Epistolae S. Paulo, & Senecae tributae.

CODEX CCLXVIII. Beß.

in 4. mai. membranaceus, foliorum 246.
saeculi circiter XIV.

L. ANNAEI SENECAE
De providentia.
De consolatione ad Marciam.
Epistolae ad Lucilium CXXIII. in libros XXII. distributae.
De remediis fortuitorum. Inter excerpta.
Sequuntur Epistolae S. PAULI ad Senecam, & Senecae ad S. Paulum.
De clementia ad Neronem.
De tranquillitate animi ad Serenum.
De brevitate vitae ad Paulinum.
De beata vita ad Gallionem fratrem.
De consolatione ad Paulinum.
De quatuor virtutibus. Senecae falso adscribitur. Vid. Cod. sup.
De septem liberalibus studiis. Opusculum alias inseritur inter Epistolas ad Lucilium.
De ira ad Novatum.
De beneficiis.
De consolatione ad Helviam.
De constantia sapientis ad Serenum.
De naturalibus quaestionibus ad Lucilium.
Proverbia. in edit. sub nomine Mimi Publiani.
Fol. 128. interseritur ANNAEI SENECAE [patris] avunculi Lucani poetae, libri de civilibus caussis, sive Declamationes.

CODEX CCLXIX. Beß.

in fol. min. membranaceus, foliorum 152.
saeculi XV.

L. ANNAEI SENECAE Epistolae ad Lucilium CXXIIII. in libros XIX. distributae.

In

In fine sic legitur:

Explicit liber Epistolarum SENECAE *ad Lucilium, ad instantiam viri nobilis & egregii Andreae de Valeriis de Parma, per me Opizonem de Cisiis, scriptorem & civem Parmensem. Anno Domini* MCCCXXVIII. *die* 28. *Aprilis.*

CODEX CCLXX. Bess.

in 4. *membranaceus, foliorum* 141.
saeculi circiter XIII.

L. ANNAEI SENECAE Epistolae ad Lucilium XXXVI.

CODEX CCLXXI. Bess.

in 4. *mai. membranaceus, foliorum* 158.
saeculi XV.

AN. MANL. SEV. BOETHII
Musicae Institutionis libri V.
Quod Trinitas sit unus Deus, & non tres Dii ad Symmachum.
Quod Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus de Divinitate non substantialiter praedicentur ad Ioannem Diaconum.
An omne, quod est, bonum sit; quum non sint substantialia bona.
De unitate & uno.

CODEX CCLXXII. Bess.

in fol. min. membranaceus, foliorum 118.
saeculi circiter XIV.

AN. MANL. SEV. BOETHII
In Isagogem PORPHYRII.
In Categorias ARISTOTELIS.
In lib. eiusdem de interpretatione.
In Topica CICERONIS.
Codex fine mutilus est.

CODEX CCLXXIII. *Beff.*

in 8. *membranaceus*, *foliorum* 126.
saeculi circiter XIII.

ANIC. MANL. SEV. BOETHII
Fragmenta commentariorum in praedicamenta ARISTOTELIS.
Subsequuntur M. T. CICERONIS Topica ad C. Trebatium.
De topicis differentiis libri IV.
De syllogismo categorico. libri II.
De syllogismo hypothetico ad Symmachum libri II.
De divisione liber I.

Haec sunt quae ex mendoso Codice eruere haud sine difficultate potuimus; alia fortassis, mutila tamen & inordinata, Boëthii operum periti scrutatores reperient.

CODEX CCLXXIV. *Beff.*

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 52.
saeculi circiter XV.

AN. MANL. SEV. BOETHII
De Consolatione Philosophiae.

CODEX CCLXXV. *Beff.*

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 87.
saeculi XV.

F. NICOLAI TREVECHII Ord. Praed. Commentarius in libros BOETHII de Consolatione Philosophiae.

Incipit prooemium : *Explanationem librorum Boëtii de philosophica consolatione aggressurus*.

Ex nota in fine colligitur, Codicem exscriptum fuisse anno Domini MCCCCXXXVIII. die ultima mensis Septembris per Petrum de Domo Barth. ....

CO-

CODEX CCLXXVI. *Bess.*

in fol. chartaceus, foliorum 224.
saeculi circiter XV.

NEMESII Emeseni de Natura Hominis liber, a BVRGVNDIONE Iudice & cive Pisano latinitate donatus. In Codice GREGORIVS Nyssenus Auctor dicitur.

B. ALBERTI MAGNI
Summae de Creaturis secunda Pars, quae est de homine, ut in edit. Lugd.

CODEX CCLXXVII. *Bess.*

in 4. *chartaceus, foliorum* 50.
saeculi circiter XIV.

LOGICA sine nomine auctoris.

CODEX CCLXXVIII. *Bess.*

in 12. *chartaceus, foliorum* 114.
saeculi XV.

LOGICA Anonymi. Init. *Omnes qui aliquid memoria dignum.*

M. PAVLI Pergulensis [olim publici in Veneto Athenaeo Philosophiae & Theologiae professoris] Tractatus, in quo agitur de solvendis breviter quibusdam sophismatibus, ad Petrum de Guido .....

Nota habetur in fine:

Et sic est finis tractatus M. PAVLI Pergulensis fulgosi artium doctoris 1449. *die VI. Decembris hora* I. *noctis in domo sua Venetiis.*

M. STRODI, sive Strodae Consequentiae.

In fine sic legitur:

Et sic finiunt ad laudem & gloriam increatae Maiestatis & totius curiae caelestis Consequentiae orthodoxi ac Monarchae philosophorum Magistri STRODI artium doctoris, valde utiles & necessariae, quibus ego Frater Georgius Pyra ...... initium dedi prima die Decembris, & finem imposui ultimo eiusdem,

Venetiis in domo Magistri Pauli Pergulensis tempore Iubilei 1450.

Pauli Pergulensis dubia acutissima, quae contrariam Strodae nimiam brevitatem declarant, memorat Montfauconius Bibliotheca Bibliothecarum MSS. ex Vaticana, pag. 37.

CODEX CCLXXIX. Bess.

in 4. *chartaceus*, *foliorum* 72.
saeculi XV.

LOGICA Anonymi.

Praeit praefatiuncula, cuius init. *Iesum Deum & hominem totius sapientiae fontem*.

CODEX CCLXXX. Bess.

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 155.
saeculi circiter XIV.

QVAESTIONES Logicales Anonymi.

CODEX CCLXXXI.

in fol. chartaceus, *foliorum* 88.
saeculi XV.

QVAESTIONES Anonymi de anima.

Init. *Circa istum librum quaeritur primo utrum de anima possit esse scientia, & arguitur primo, quod non de corruptibili non est scientia &c.*

CODEX CCLXXXII. Bess.

in fol. chartaceus, *foliorum* 117.
saeculi circiter XV.

MODVS Significandi, sine auctoris nomine.

Incip. *Quaelibet ars habet sua organa, quibus exercet suas operationes, & hoc maxime notatur in arte carpentatoria, domificatoria, & textoria.*

CO-

CODEX CCLXXXIII.

in 8. membranaceus, foliorum 267.
saeculi circiter XIV.

DE PROPRIETATIBVS libri XV. sine nomine auctoris. Prologus incip. *Quum proprietates rerum &c.*

CODEX CCLXXXIV. *Bess.*

in 4. mai. chartaceus, foliorum 128.
saeculi circiter XV.

IOANNIS DVNS SCOTI
Super universalia PORPHYRII quaestiones.
In librum praedicamentorum ARIST.
In libros de interpretatione.

CODEX CCLXXXV. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 45.
saeculi circiter XV.

IO. DVNS SCOTI Quodlibetum.

CODEX CCLXXXVI.

in 4. membranaceus, foliorum 285.
saeculi circiter XIV.

B. ALBERTI Magni
De praedicabilibus lib. I.
De X. praedicamentis lib. I.

Nota in fine:

Scriptum per me Ioannem filium Hermani de Westfrisia. anno Domini MCCCCXXV. Die 6. Iulii.

CODEX CCLXXXVII. Bess.

in folio, membranaceus, foliorum 200.
saeculi XV.

B. ALBERTI MAGNI Metaphysica.

CODEX CCLXXXVIII. Bess.

in folio min. membranaceus, foliorum 400.
saeculi XV.

B. ALBERTI MAGNI in librum de caussis.
AEGIDII [de Columna] Romani de eadem materia liber.

Nota in fine habetur:

Iste liber fuit scriptus domi & iussu Reverendissimi in Christo Patris & D. D. BESSARIONIS, miseratione divina Episcopi Sabini, Sacrosanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis Nicaeni, & Patriarchae Cpolitani. Completus XX. *die Martii anno a Nativitate Domini* MCCCCLXXI. *Pontificatus Sanctissimi Domini nostri D. Pauli divina providentia Papae II. anno VII. Romae apud Sanctos Apostolos.*

CODEX CCLXXXIX. Bess.

in 4. *chartaceus, foliorum* 185.
saeculi XV.

B. ALBERTI MAGNI Tractatus de caussis.
NICOLAI MANIACORIAE Diaconi tituli Damasi Suffraganeus Bibliothecae.

Praemittitur Epistola ad Petrum Basilicae S. Petri Canonicum, cuius init. *Quum corruptum Regum volumen in vestro reperissetis armario.*

Auctor praecipue versatur in aliquibus sacrorum librorum V. T. locis ad veram lectionem redigendis, agitque sub initium de modis, quibus solent Scripturarum exemplaria depravari.

CO-

CODEX CCXC. Beff.

in folio, membranaceus, foliorum 390.
faeculi XV.

B. ALBERTI MAGNI
Expofitiones in libros ARISTOTELIS de anima.
De fenfu & fenfili.
Meteororum.
De mineralibus libri V.
De natura & origine animae.
Contra unicum intellectum Averrois.
De fpiritu & refpiratione.
De motibus animalium.
De motu proceffivo.
De fomno & vigilia.
De morte & vita, & de longitudine & brevitate vitae.
De iuventute & fenectute.
De intellectu & intelligibili.
De nutrimento & nutrito.

CODEX CCXCI. Beff.

in folio, chartaceus, foliorum 204.
faeculi XV.

B. ALBERTI MAGNI Expofitiones
In libros Ariftotelis de anima.
In libros Meteologicorum.

Fol. 195. nota legitur:

Explicit faeliciter Meteororum liber Alberti, qui Magnus dicitur, die 13. *Aprilis* MCCCCXLIII.

AVERROIS Tractatus aureus de fubftantia orbis.

CODEX CCXCII. Beff.

in folio, membranaceus, foliorum 175.
faeculi circiter XV.

B. ALBERTI MAGNI

Expositio in ARIST. de caelo & mundo
De caussis proprietatum elementorum
De natura loci.
De morte & vita.
De generatione & corruptione.

CODEX CCXCIII.

in 8. membranaceus, foliorum 67.
saeculi circiter XV.

B. ALBERTI MAGNI
De anima.
De unitate intellectus.

Nota in fine legitur:

Explicit Quaestio de unitate intellectus, disputata in curia Romana, ac in concistorio ante Dominum Papam & suos Cardinales, ac excellentissimum Clerum per ALBERTUM *Magnum Ordinis Praedicatorum.*

CODEX CCXCIV. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 161.
saeculi circiter XV.

B. ALBERTI MAGNI Logica, scilicet,
De praedicabilibus lib. I.
De praedicamentis lib. I.
De VI. principiis lib. I.
Perihermenias lib. I.

CODEX CCXCV. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 251.
saeculi circiter XV.

B. ALBERTI MAGNI
Summae de creaturis Prima Pars de quatuor coaequaevis.

CO-

CODEX CCXCVI. *Beff.*

in fol. membranaceus, foliorum 240.
saeculi XV.

B. ALBERTI MAGNI in libros Physicorum ARISTOTELIS.

CODEX CCXCVII. *Beff.*

in fol. chartaceus, foliorum 90.
saeculi XV.

AEGIDII [de Columna] Romani de caussis.

CODEX CCXCVIII. *Beff.*

in 4. *chartaceus, foliorum* 46.
saeculi circiter XV.

RAYMVNDI LVLLI
De ente reali & rationis.

In fine sic legitur:

Ad laudem & honorem Dei finivit RAYMVNDVS librum mense Decembris, in Vienna, dum erat ibi Concilium generale factum per Dominum Papam Clementem V. Anno Domini MCCCXI. Incarnationis Domini nostri Iesu Christi. Amen.

CODEX CCXCIX. *Rec.*

in 4. *membranaceus, foliorum* 48.
saeculi circiter XIV.

RAYMVNDI LVLLI [Maioricensis]
De novis fallaciis.

Nota habetur in fine:

Ad honorem & laudem Domini nostri Iesu Christi, & gloriosae Mariae Virginis matris eius finivit RAYMVNDVS librum istum mense Octobris MCCCVIII. Incarnationis Domini nostri Iesu Christi, in cuius custodia com-

mendavit ipsum, & omnes alios, quos fecit & dictavit.

Practica brevis super artem brevem, sive super tabulam generalem.

Alia nota sequitur:

Finivit RAYMUNDUS hanc lecturam in civitate Ianuae, anno Domini MCCCIII. die prima mensis Februarii &c.

CODEX CCC. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 92.
saeculi circiter XIV.

M. RICHARDI LAVIHAM Anglici Ordinis S. Mariae de monte Carmelo
Logica, & Physica.

CODEX CCCI. *Bess.*

in 8. chartaceus, foliorum 56.
saeculi XV.

THOMAE De Anglia de insolubilibus.
Alia sequuntur ad Logicam spectantia sine nomine auctoris.
BURLAEI [Valterii] Obligationes.

CODEX CCCII. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 240.
saeculi circiter XIV.

BURLAEI [Valterii] Logica.

CODEX CCCIII. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 259.
saeculi XV.

F. NICOLAI BONETI Mag. Ord. Min. Provinciae Turoniae
Philosophiae naturalis libri VIII.
Theologiae naturalis libri VII.

Nota

Nota in fine legitur :

Iste liber fuit scriptus Domi & iussu Reverendissimi in Christo patris & Domini Domini BESSARIONIS, *divina clementia Episcopi Sabinensis, Sacrosanctae Romanae Ecclesiae presbyteri Cardinalis Nicaeni vulgariter nuncupati & Patriarchae Cpolitani. Anno a Nativitate Domini* MCCCCLXX. *die vero* XXV. *mensis Ianuarii. Pontificatus Sanctissimi Domini nostri Domini Pauli divina providentia Papae II. anno VI. Romae apud Sanctos Apostolos.*

CODEX CCCIV. Bess.

in 4. *membranaceus, foliorum* 109.
saeculi XV.

F. NICOLAI BONETTI Ord. Min. Opera quae in Codice praecedenti.

Notula reperitur in fine:

Explicit Metaphysica Bonetti Ordinis Minorum. Frater Bernardinus de Mevaneo scripsit eiusdem Ordinis 1468.

CODEX CCCV. Bess.

in fol. chartaceus, foliorum 314.
saeculi circiter XIV.

GVILLIELMI de Alvernia Episcopi Parisiensis prima Pars de Vniverso.

CODEX CCCVI. Bess.

in fol. min. chartaceus, foliorum 245.
saeculi XV.

GVLLIELMI de Alvernia Episcopi Parisiensis de Vniverso Pars secunda; scilicet a capite de nobilitate & excellentia scientiae de Vniverso spirituali ad finem.

Subsequens nota in calce occurrit:

Explicit secunda pars de universo finita anno Domini Millesimo CCCCVII. *per manum Nicolai de Egra.*

CODEX CCCVII. *Bess.*

in 4. chartaceus, foliorum 120.
saeculi XV.

MAG. PAVLI de Venetia quatuor dubiorum determinationes.

In fine uniuscuiusque dubii sic legitur:

Explicit determinatio ... dubii acta per me F. PAVLVM *de Venetiis Ordinis fratrum Eremitarum S. Augustini dum essem Lector in conventu Paduano, ac Baccalarius sacratissimi Ordinis.*

Scriptor autem Codicis per notam sic indicatur:

Expletum per me NICOLAVM *Pauli anno Domini* MCCCCXXVIII. *die* 12. *mensis Septembris cum magna festinantia.*

CODEX CCCVIII. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 123.
saeculi XV.

M. PAVLI de Venetia
Summa totius philosophiae.

CODEX CCCIX.

in fol. min. chartaceus, foliorum 70.
saeculi XV.

MAG. PAVLI Pergulensis dubia super consequentiis.
Nota in fine indicat Codicem scriptum fuisse anno Domini MCCCCXLV. Venetiis in domo de Agugiariis apud Ecclesiam S. Francisci.

CO-

CODEX CCCX. *Beff.*

in 8. *chartaceus*, *foliorum* 145.
saeculi XIV.

MAG. GVLLIELMI ENTISBARIS Sophismata.
MAG. PAVLI Pergulensis insolubilia, & sophismata asinina.

CODEX CCCXI.

in 8. *chartaceus*, *foliorum* 41.
saeculi XV.

GEORGII TRAPEZVNTII Dialectica.

CODEX CCCXII.

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 60.
saeculi XV.

De *VITA* & Moribus Philosophorum.

Init. *De vita & moribus Philosophorum veterum Tractaturus multa, quae ab antiquis auctoribus, quae in diversis libris de ipsorum gestis sparsim scripta reperi; in unum colligere laboravi. Plurima quoque eorum responsa notabilia, & dicta elegantia huic libello inserui, quae ad legentium consolationem & morum informationem conferre valebunt.*

Tales Philosophus Asianus, ut ait Laertius in libro de Vita Philosophorum, patre Examio &c.

In fine sic legitur:

Explicit liber de Vita & moribus Philosophorum per me IOANNEM CHRISTOPHORVM *filium Vgucionis de* ARZIGNANO *civis Vicentini. die* 17. *mensis Februarii* MCCCCLXVII. *hora* 18. *Vincentiae ad officium dacii ad grossum.*

Medi-

Medici.

CODEX CCCXIII. *Beff.*

in fol. chartaceus, foliorum 272.
saeculi XV.

PANDECTAE Medicinae ad Robertum Siciliae Regem.

Nota in fine:

Finis est sollemnissimi operis Pandectarum Medicinae ad honorem Reverendissimi in Christo Patris & Domini Domini Bessarionis Episcopi Tusculani Cardinalis Apostolicae sedis legati, & mei Ioannis Gherich de Diest Domini singularissimi.

CODEX CCCXIV. *Rec.*

in folio min. membranaceus, foliorum 115.
saeculi XV.

SPECVLVM MEDICINAE sine auctoris nomine. Incip. *De definitione medicinae ac propriarum eius partium, & subdivisione.*

AVICENNAE Tractatus de viribus cordis, & medicinis cordialibus, translatus a Magistro RAINALDO. Init. *Creavit Deus ex concavitatibus cordis sinistram, ut esset armarium &c.*

CANONES generales morborum. Init. *Omnis medella procedit a summo bono.*

CO-

CODEX CCCXV.

in fol. min. membranaceus, foliorum 40. saeculi circiter XV.

TACVINVM Sanitatis, scilicet de variis rebus, quae sunt necessariae civilibus hominibus ad quotidianam conservationem sanitatis, translatum de Arabico in latinum in curia illustrissimi regis Manfredi.

CODEX CCCXVI.

in fol. min. membranaceus, foliorum 41. saeculi circiter XIV.

TACVINVM Sanitatis, ut in Codice superiori. In hoc nomen auctoris deprehenditur ex his verbis:

Composuit autem hunc librum ELBVCHASSERA *filius* HAADVM *filii* BVLCILAM *medici de Baldach.*

CODEX CCCXVII.

in 4. membranaceus, foliorum 51. saeculi circiter XIV.

GALENI

De regimine sanitatis, BVRGVNDIONE Iudice Pisano interprete.

De virtutibus naturalibus.

De alimentis, translatus a Fratre GVLLIELMO de MORBECHA Ord. Praed.

CODEX CCCXVIII.

in fol. membranaceus, foliorum 76. saeculi circiter XIV.

AVERROIS Colliget.
AVICENNAE liber sextus de naturalibus.

CODEX CCCXIX.

in fol. membranaceus, foliorum 84.
saeculi circiter XIV.

AVERROIS Colliget.

CODEX CCCXX.

in fol. membranaceus, foliorum 117.
saeculi circiter XV.

ALMANSORIUS, sive AUBUBERTI filii Zachariae Tractatus X. de re medica.
ABUBACRI filii Zachariae Arazi liber divisionis aegritudinum, & curationis earum.
ALBUCASIM Chirurgia.
Omnia ex Arabico in latinum conversa a GERARDO Cremonense.

CODEX CCCXXI. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 187.
saeculi circiter XIV.

CONSTANTINI Africani Medici Viaticus.
Incip. *Quoniam quidem, ut ait Tullius in Rhetoricis &c.*
NICOLAI [Medici] Antidotarium particulare.
Init. *Ego Nicolaus rogatus a quibusdam &c.*
Sequuntur glossulae exponentes Antidotarium universale.
GERARDI Cremonensis modus medendi.
Incip. *Quum omnis scientia.*
IOANNICII Sententiae [Medicae].
Incip. *Quum quaelibet doctrinalis scientia humanae utilitati deserviat.*

CODEX CCCXXII. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 160.
saeculi circiter XIV.

ANTIDOTARIUS GALAF, filii ALBUCASIM, ab IOANNE LODOYCO TETRAPHARMACO de Arabico in latinum translatus, anno

anno Domini MCLXXXXVIII. ut nota in fine indicat.
Incip. *Quoniam Latinorum studio*.

CODEX CCCXXIII.

in 8. *chartaceus*, *foliorum* 312.
saeculi *XV*.

CHEMICORVM Opusculorum Collectio, quorum index initio habetur.

CODEX CCCXXIV.

in fol. membranaceus, *foliorum* 50.
saeculi circiter *XIV*.

CHEMICORVM Opusculorum Collectio.

CODEX CCCXXV.

in 4. *chartaceus*, *foliorum* 119.
saeculi *XVI*.

CHEMIA.

CODEX CCCXXVI.

in 4. *chartaceus*, *foliorum* 50.
saeculi circiter *XIV*.

CHEMIA.
In fine legitur poëmation [*Canzone*] italico sermone conscriptum REGINI cuiusdam DANIELIS Iustinopolitani Grammaticae professoris, quod exstat in calce opusculi Io. Bapt. Nazarii Brixiensis *Della trasmutazione de' metalli*, edit. Brixiae, in 4.

Mathematici & Astronomi.

CODEX CCCXXVII. *Beſſ.*

in fol. min. chartaceus, foliorum 205.
ſaeculi XV.

ARCHIMEDIS, ſine interpretis nomine,
De ſphaera & cylindro, cum expoſit. EVTOCII Aſcalonitae.
De dimenſione circuli.
De figuris conoidibus, obtuſis, & ſphaeroidibus.
De lineis ſpiralibus.
De planis aequiponderantibus, ſive de centris gravium planorum.
De quadratura parabolae.
De numero arenae.

CODEX CCCXXVIII. *Beſſ.*

in folio, membranaceus, foliorum 151.
ſaeculi XV.

EPITOME Almageſti PTOLEMAEI a GEORGIO de PEVRBACH, & ab IOANNE de KVNIGSPERG, ſive REGIOMONTANO Georgii diſcipulo compilata, & Beſſarioni Cardinali dicata.
Prooemium incip. *Admiranti mihi ſaepenumero.*
Edita eſt Baſileae 1543.

MENELAI Alexandrini Sphaericorum libri III. Anonymo interprete. Initium ducitur a propoſitione, quae in edit. Meſſanenſi 1580. ſecunda eſt. Ceteroquin non parum ab eadem edit. diſcrepat Codex.

CO-

CODEX CCCXXIX. *Beſſ.*

in fol. min. chartaceus, foliorum 340.
ſaeculi XV.

EVCLIDIS Elementorum libri XV. Beſſarionis manu deſcripti.
EPITOME Almageſti PTOLEMAEI, ut in Codice ſuperiori; aliquantum tamen initio mutila.

CODEX CCCXXX. *Cont.*

in fol. chartaceus, foliorum 37.
ſaeculi XVI.

PAPPI Alexandrini Mathematicarum Collectionum liber octavus, [a FEDERICO COMMANDINO] latine redditus, & commentario illuſtratus,

CODEX CCCXXXI. *Cont.*

in folio, chartaceus, foliorum 31. ſaeculi XVI.

PAPPI Alex. liber VIII. ut in Cod. ſuperiori.

CODEX CCCXXXII. *Beſſ.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 297.
ſaeculi circiter XIII.

AN. MANL. SEV. BOETHII Arithmetica.
IORDANI de NEMORE de Alamania Arithmetica.
EVCLIDIS
Elementorum libri XV. cum interpretationibus BOETHII, ADELARDI, & ALFREDI. De Adelardo Monacho Britt. qui Euclidem ex Arabico tranſtulit, videndus Ger. Io. Voſſius de Math. Nat. pag. 62. & Fabricius Bibl. Gr. T. II. pag. 375. Alfredus inter Euclidis interpretes non reperitur. Alfredum Anglicum in Ariſtotelem memorat Montfauconius Biblioth. Bibliothecarum MSS. pag. 1292.
Optica.
Catoptrica.
IORDANI de ponderibus.

Sequitur liber de Canonio.

THEODOSII Tripolitae de sphaeris Anonymo interprete.

Habentur exinde tria opuscula sine auctorum nominibus:

De quadratura circuli. Init. *Quaelibet media proportionalia earundem extremitatum sunt aequalia. Esto exemplum B. & C. media proportionalia autem A. & D.*

De proportione. Incip. *Volo ostendere quod omnium trium linearum proportionalium proportio primae ad secundam duplicata, & proportio primae ad tertiam. &c.*

De astrolabio. Init. *Inter circulos in astrolapsu descriptos duo sunt solstitiales &c.*

CODEX CCCXXXIII.

in 4. membranaceus, foliorum 131.
saeculi circiter XV.

AN. MANL. SEV. BOETHII

Arithmeticae institutionis libri II.

Musicae libri V. quorum postremus aliquantum sine mutilus est.

CODEX CCCXXXIV. Rec.

in folio min. membranaceus, foliorum 130.
saeculi XV.

AN. MANL. SEV. BOETHII

Arithmeticae ad Symmachum libri II.

Institutionis Musicae libri V. quorum postremus mutilus est fine.

CODEX CCCXXXV.

in 4. chartaceus, foliorum 78.
saeculi XIV.

BLASII de Parma perspectiva.

Inscriptio prima sic habet: *Super perspectiva communi dubitationes per M. Blasium de Parma.*

In fine sic legitur:

Expliciunt quaestiones super perspectiva, scriptae anno Domini MCCCXCIX.

CO-

CODEX CCCXXXVI. *Cont.*

in 4. chartaceus, foliorum 65.
saeculi circiter XVI.

GULLIELMI Monachi Cantoris de praeceptis artis Musicae.

CODEX CCCXXXVII. *Cont.*

in 4. chartaceus, foliorum 22.
saeculi circiter XVI.

B. ALBERTI Magni Speculum Astronomiae, in quo de libris licitis & illicitis pertractatur.

CODEX CCCXXXVIII. *Bess.*

in 4. membranaceis, foliorum 8.
saeculi circiter XV.

IOANNIS de SACROBUSCO Tractatus Sphaerae.

CODEX CCCXXXIX. *Bess.*

in 4. chartaceus, foliorum 76.
saeculi XV.

IOANNIS SOPHIANI Machinarum bellicarum ex antiquis praecipue auctoribus descriptiones & imagines, ad Bessarionem Card.
Habentur a Sophiano eodem dicta quorundam Graecorum illustrium collecta & latine reddita : & in fine exstat latina versio Orationis DEMOSTHENIS funebris in eos qui Chaeronea clade fortiter pugnantes obierant.

CODEX CCCXL. *Rec.*

in 4. membranaceus, foliorum 81.
saeculi XV.

THADAEI de Parma Expositio in theoricam planetarum Magistri GERARDI de Cremona. Init. *Est enim sapientia rerum, quae sunt, suique immutabilem substantiam sortiuntur, certa apprehensio veritatis.*

Nn 2 Nota

Nota in fine:

Expliciunt; textus videlicet theoricae planetarum, editus a Magistro Gerardo Cremonense, simul & expositio eiusdem, edita a Magistro Thadaeo de Parma, anno Dominicae Incarnationis MCCCXVIII. 12. *mensis Iulii ad communem utilitatem scholarium Bononiae studentium in medicina.*

Hermanus de Mundo scripsit.

CODEX CCCXLI. Bess.

in fol. min. membranaceus, foliorum 142.
saeculi circiter XV.

IOANNIS BLANCHINI Tabulae Astronomicae.
Praeit Epistola ad Leonellum Marchionem Estensem.
Opus incip. *Ptolemaeus, qui in suo libro Almagesti.*

CODEX CCCXLII. Bess.

in 4. mai. membranaceus, foliorum 65.
saeculi XV.

GEORGII de PEVRBACH Tabulae eclipsis Solis & Lunae, ut in edit. Viennae Austriae 1514.

Sic notavit Bessario:

Tabulae eclipsis Solis & Lunae, noviter compositae per non minus philosophum, quam doctum doctissimumque virum GEORGIVM *de* PEVRBACH, *quas mibi legavit dum migraret ad caelos; cuius anima requiescat in pace. anno* 1461. *mense Aprilis.*

CODEX CCCXLIII.

in 4. chartaceus, foliorum 158.
saeculi XV.

GEAFAR Astrologi liber, qui appellatus est *ABVMASAR*, introductorius ad scientiam iudiciorum astrorum; IOANNE Hispalensi ex Arabico interprete. Init. *Laus Deo, qui creavit caelum & terram &c.*

AALI filii Achameth liber de Astrologia iudiciaria: Incip. *In nomi-*

ne

ne Domini amen. Dixit Aali filius Achameth : rogasti me ut librum de horis eligendis componerem.

CODEX CCCXLIV. Rec.

in 4. membranaceus, foliorum 236.
saeculi XV.

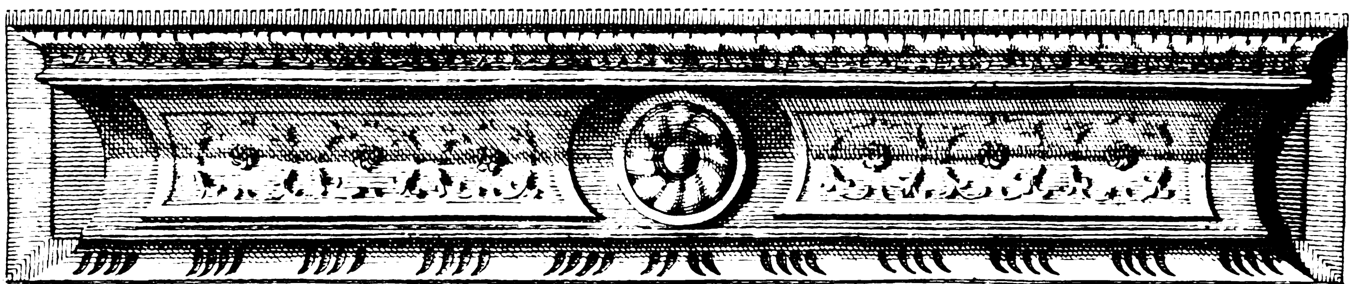
IOANNIS Hispalensis Epitome totius Astrologiae.
Init. *Incipit ars Astrologiae. Zodiacus dividitur in duodecim signa.*

Initio sic legitur:

Hoc opus, quod est EPITOME *totius Astrologiae* IOANNIS *Hispalensis, primum edidit Noribergae Io. Montanus* 1548. *sed inter se differunt exemplaria. Floruit auctor Anno Christi* 1142.

Oo *Histo-*

Historia Ecclesiastica.

CODEX CCCXLV. Bess.

in folio, membranaceus, foliorum 154.
saeculi XV.

EVSEBII PAMPHILI Caesareensis Historia Ecclesiastica a RVFINO Presbytero latine versa.

Nota in fine habetur:

Per me Arnoldum Veer de Zautboemel, Canonicum Ecclesiae Beati Martini Zautboemellem Traiectem ..... de Alemania. Anno MCCCCLVI. *septima Decembris.*

CODEX CCCXLVI. Bess.

in 4. *mai. membranaceus, foliorum* 196.
saeculi XV.

EVSEBII PAMPHILI Caesareensis Ecclesiastica Historia a RVFINO latine reddita.

In calce Codicis nota habetur:

Iste liber fuit scriptus domi & iussu Reverendissimi in Christo Patris & Domini Domini Bessarionis divina gratia Episcopi Sabinensis, Sacrosanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis Nicaeni, & Patriarchae Constantinopolitani. Expletus penultima die mensis Octobris anno Domini Millesimo CCCCLXIX. *Pontificatus Sanctissimi Domini nostri Domini Pauli divina providentia Papae Secundi anno Sexto. Romae apud Sanctos Apostolos.*

CO-

CODEX CCCXLVII. Beff.

in fol. min. membranaceus, foliorum 80.
saeculi circiter XIV.

EVSEBII PAMPHILI Historiae Ecclesiasticae a RVFFINO translatae libri XI.

CODEX CCCXLVIII. Beff.

in 4. *membranaceus, foliorum* 148.
saeculi XV.

EVSEBII PAMPHILI Chronicon a S. HIERONYMO latine redditum, cum additionibus HIERONYMI eiusdem, & PROSPERI Aquitani.

CODEX CCCXLIX. Beff.

in fol. membranaceus, foliorum 93.
saeculi circiter XIII.

PAVLI OROSII Historiae adversus Paganos libri VII. ad Augustinum.
Praeeunt Testimonia quaedam de Orosio.

CODEX CCCL. Beff.

in fol. membranaceus, foliorum 83.
saeculi circiter XII.

PAVLI OROSII Historiae adversus Paganos libri VII.

CODEX CCCLI. Beff.

in fol. membranaceus, foliorum 253.
saeculi circiter XIV.

PETRI [COMESTORIS] Presbyteri Trecensis Historia Scholastica. Habetur in fine caput sequens, quod in edit. Beneventana & Veneta non vidimus.
Petrus & Paulus Romae sepulti sunt. Andreas Patrae civitate Achaiae.

O 2 *Iaco-*

Iacobus Zebedaei in arce Marmarica. Ioannes in Epheso. Philippus cum filiabus suis in Hierapoli Asiae. Bartholomaeus in Albone civitate maioris Armeniae. Thomas in Calamia civitate Iudeae. Matthaeus in montibus Parthorum. Marcus Alexandriae. Iacobus Alphaei iuxta templum. Thadaeus & Iudas in Brittio Edessenorum. Simon Cleophas, qui & Iudas p..... Iacobum Episc. cxx. annorum, crucifixus est in Ierusalem, Traiano mandante. Titus Cretae. Crescens in Galliis. Eunuchus Candacis Reginae, unus ex LXX. Apostolis in Arabia, quae faelix, passus est; ut..... emens in quinto libro Hypotyposeon, idest, informationum.

CODEX CCCLII. Bess.

in 4. min. membranaceus, foliorum 341.
saeculi XIV.

IACOBI VORAGI, sive de Varagine, Archiepiscopi Ianuensis, Ord. Praed. Legendae Sanctorum.

CODEX CCCLIII. Bess.

in 4. membranaceus, foliorum 334.
saeculi circiter XIV.

LECTIONES sive Legendae Sanctorum. Auctor est IACOBUS de Varagine. Vide Codicem superiorem.

CODEX CCCLIV. Cont.

in fol. min. chartaceus, foliorum 308.
saeculi XV.

LEGENDAE Sanctorum, quarum auctor est IACOBUS VORAGUS.
Vide Codices Superiores.

CODEX CCCLV.

in 8. membranaceus, foliorum 496.
saeculi circiter XIII.

LEGENDAE Sanctorum ut in Codicibus praecedentibus. Hic auctoris nomen non legitur.

Nota

Nota in fine:

Iste liber est Monasterii S. Salvatoris, habitus a Presbytero Nicolao de Azalis, cum pacto, quod nec alienari, nec concedi, vel de loco isto transferri possit: alias teneamur pretium eius pauperibus erogare.

CODEX CCCLVI.

in fol. mai. membranaceus, foliorum 356. maiori ex parte saeculi circiter XIII.

LEGENDAE Sanctorum, facile ad usum Chori.

CODEX CCCLVII. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 132. saeculi circiter XII.

VITA S. Gregorii Papae, IOANNE DIACONO Auctore, libris IV. comprehensa.

CODEX CCCLVIII. *Cont.*

in 4. chartaceus, foliorum 296. saeculi XVI.

GESTA Romanorum aliquot Pontificum, nempe

LEONIS IX.
STEPHANI IX.
NICOLAI II.
ALEXANDRI II.
GREGORII VII.
PASCHALIS II.
GELASII II.
CALLISTI II.
HONORII II.
INNOCENTII II.
CAELESTINI II.
LVCII II.
EVGENII III.
ANASTASII IV.
HADRIANI III.
ALEXANDRI III.
GREGORII IX.

Codicem istum, cum Estensi, quo usus est Lud. Ant. Muratorius T. III. Script. Rer. Ital. pag. 277. convenire penitus manifestum est.

CODEX CCCLIX. *Beff.*

in fol. min. chartaceus, foliorum 145.
saeculi XV.

VITAE Pontificum Romanorum a S. Petro ad Martinum V. fine nomine auctorum.

Priores Vitae, scilicet usque ad Hadrianum II. cum iis, quae sub ANASTASII Bibliothecarii nomine impressae sunt, in omnibus fere conveniunt.

Praemittuntur Epistolae Hieronymi ad Damasum : *Gloriam Sanctitatis*, & Damasi ad Hieronymum : *Gaudet Ecclesia*. De iis vide Praefationes, quas collegit Cl. Muratorius ad Anastasii Vitas, T. III. Script. Rer. Ital.

CODEX CCCLX. *Cont.*

in fol. chartaceus, foliorum 48.
saeculi XVI.

FABIANI Cretensis Monachi Casinensis, Vita Sancti Eustachii Patriarchae Constantinopolitani, e graeco in latinum traducta. Init. *Omnium quidem praeclara gesta.*

Sequuntur Historiae variae de Sanctorum reliquiis, quae in venerando S. Georgii Maioris Venetiarum Monasterio adservantur, quas praecedunt ut plurimum sanctorum eorundem vitae. Hoc ordine :

Vita & martyrium S. Georgii, nec non translatio eiusdem reliquiarum Venetias. Initium est : *Historiam divi Georgii licet inter apocryphas Patrum decreto Sancta Romana Ecclesia connumerandam acceperit.*

Fol. 11. ver. habetur Historia de translatione corporis S. Stephani Protomartyris ex urbe Cpolis Venetias.

Deinceps reperitur martyrium Sancti Pauli Novi, qui passus est sub Constantino Copronymo. Incip. *Iam quidem maligna haeresis*. Sequitur & translatio Corporis Venetias in Monasterio S. Georgii Maioris.

Fol. 23. ver. Vita S. Cosmae Eremitae & Confessoris, Monachi Cretensis. Init. *Dilectissimi, creator & amator noster.*

Fol. 25. Translatio corporis S. Luciae. Init. *Quum sanctarum Christi Virginum.*

Postremo legitur miraculum Sancti Pauli Novi, cuius martyrium supra recensuimus : & nonnulla de capite S. Iacobi Ap. qui in supra laudato S. Georgii Monasterio adservatur.

Histo-

Historia Profana.

CODEX CCCLXI. *Cont.*

in 4. membranaceus, foliorum 230, saeculi XV.

POLYBII Historia NICOLAO PEROTTO Interprete.

CODEX CCCLXII. *Cont.*

in fol. membranaceus, foliorum 281. saeculi XV. auro, picturis, characteribus elegantissimus.

T. LIVII Patavini Historiarum libri X. priores.

CODEX CCCLXIII. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 340, saeculi XV.

T. LIVII Historiarum libri X. priores.

CODEX CCCLXIV. *Rec.*

in folio membranaceus, foliorum 80, saeculi XIV.

T. LIVII Historiarum libri a XX. ad XXXI.

In fine nota habetur:

MCCCLXXXXIX. 15. Febr. incoeptus fuit iste liber scribere, & ipsum complevit 15. Martii sequentis Foscharinus de Phariseis de Parma. Venetiis.

CODEX CCCLXV. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 290.
saeculi XV.

T. LIVII Hist. a lib. XX. ad XXXI. Initio deest aliquid.

In fine sic prorsus legitur:

Imponit decimus liber hic Livii ordine finem
Historiis. fiet gratia multa Deo.
Quas Augusti idibus complevi nempe Ioannes
Caldarifex presbyter de Monthabur & Alamanus:
Quae famuli princeps sint monumenta tui.
Annis millenis quadragenisq. peractis
Et quinquaginta cum tribus appositis.

CODEX CCCLXVI. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 236.
saeculi XV.

T. LIVII Patavini Historiarum libri a XXXI. ad XLI.

Sic notatur in fine:

Titi Livii Patavini excellentissimi Historiographi de Bello Macedonico liber decimus & ultimus explicit faeliciter. Scriptus & finitus per presbyterum Ioannem Caldarificem Alamanum sub Anno Domini MCCCCLIIII. 7. Martii. Deo gratias.

CODEX CCCLXVII.

in 4. mai. membranaceus, foliorum 22.
saeculi XV.

L. ANNAEI FLORI
Epitomes Rerum Romanarum libri IV.
Epitome librorum T. Livii.

CODEX CCCLXVIII. *Rec.*

in fol. membranaceus, foliorum 63.
saeculi circiter XIV.

L. ANNAEI FLORI
Epitome Rerum Romanarum.
Epitome librorum T. Livii.

CODEX CCCLXIX. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 110.
saeculi XV.

EPITOME librorum omnium T. Livii, ut in Cod. praecedenti, in hoc tamen sine nomine auctoris.
Subsequuntur in fine Epistolae IV. C. Ivlii Caesaris,
I. Oppio & Cornelio. Incip. *Gaudeo mehercule.*
II. Iisdem : *Ad VI. idus Martias.*
III. Ciceroni : *Recte auguraris.*
IV. Eidem : *Etsi mihi.*

CODEX CCCLXX. *Bess.*

in 4. mai. membranaceus, foliorum 147.
saeculi XVI.

L. ANN. FLORI Epitomes rerum Romanarum libri IV.
DICTYOS Cretensis Historia belli Troiani ; praemissa Epistola Septimii ad Q. Aradium : *Ephemeridem belli Troiani &c.*
SEXTI IVL. FRONTINI Stratagemata.

CODEX CCCLXXI. Beff.

in 8. membranaceus, foliorum 152.
saeculi XV.

C. CRISPI SALLVSTII
De Coniuratione Catilinae.
De Bello Iugurtino.

CODEX CCCLXXII.

in 4. mai. chartaceus, foliorum 257.
saeculi circiter XV.

C. IVLII CAESARIS Commentarii.

CODEX CCCLXXIII. Cont.

in fol. membranaceus, foliorum 143.
saeculi XV.

C. IVLII CAESARIS Commentarii.

CODEX CCCLXXIV. Beff.

in 4. mai. membranaceus, foliorum 282.
saeculi XV.

C. IVLII CAESARIS Commentarii.

CODEX CCCLXXV. Cont.

in 4. chartaceus, foliorum 131.
saeculi circiter XV.

VALERII MAXIMI dictorum ac factorum memorabilium Vrbis Romae, & exterarum gentium.

CODEX CCCLXXVI. Beff.

in 4. membranaceus, foliorum 275.
saeculi XIV.

VALERII MAXIMI dictorum ac factorum &c.

CODEX CCCLXXVII. Beff.

in 4. mai. chartaceus, foliorum 120.
saeculi XV.

VALERII MAXIMI dictorum ac factorum &c.

CODEX CCCLXXVIII.

in 4. membranaceus, foliorum 160.
saeculi XV.

VALERII MAXIMI dictorum ac factorum &c.

CODEX CCCLXXIX. Rec.

in fol. membranaceus, foliorum 223.
saeculi XV.

VALERII MAXIMI dictorum ac factorum &c.

CODEX CCCLXXX.

in 4. membranaceus, foliorum 109.
saeculi circiter XIV.

BENVENVTI [de Rambaldis] de Imola Expositio in VALERIVM MAXIMVM. Hanc expositionem apud Thomasinum tantum memoratam vidimus in Biblioth. Cathedrali Patavina.

CODEX CCCLXXXI. *Beff.*

in 4. *mai. membranaceus*, *foliorum* 212.
faeculi XV.

C. CORNELII TACITI Hiftoriarum libri, ut in edit.

Sic fcripfit in fine Beffario:

Ifte liber eft B. Card. Tufculani Bononiae Legati. Scriptus Bononiae, conftitit ducatis quatuordecim, menfe Octobris 1453.

CODEX CCCLXXXII. *Beff.*

in 4. *mai. membranaceus*, *foliorum* 263
faeculi XV.

C. SVETONII TRANQ. XII. Caefarum Vitae.
SEXTI AVR. VICTORIS de Caefaribus.

CODEX CCCLXXXIII.

in 4. *min. membranaceus foliorum* 88.
faeculi XV.

PLVTARCHI Alexandri & Caefaris vitae, anonymo interprete.

CODEX CCCLXXXIV. *Beff.*

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 250.
faeculi XV.

HISTORIAE AVGVSTAE Scriptores. Nempe Caefarum Vitae ab Hadriano ad Carinum.

CODEX CCCLXXXV. *Beff.*

in fol. min. chartaceus, *foliorum* 117.
faeculi circiter XV.

IVSTINI Hiftoriae ex TROGO POMP.

CO-

CODEX CCCLXXXVI. Beſſ.

in folio min. membranaceus, foliorum 232.
ſaeculi XV.

Q. CVRTII RVFI de rebus geſtis Alexandri Magni.

CODEX CCCLXXXVII. Beſſ.

in fol. chartaceus, foliorum 103.
ſaeculi XV.

EVTROPII Romanae Hiſtoriae Breviarium.
F. MARTINI POLONI Ord. Praed. Chronicon. Deſinit in Martinum IV. & non parum diſcrepat ab edit. Plantiniana 1574.

Aliud ſequitur Chronicon ſine auctoris nomine, a creatione mundi ad annum MCCCCXXIV.

Incip. *Rerum creatarum Deus ſex diebus formavit*. Deſ. *Eo anno* [*MCCCCXXIIII.*] *die Martis penultima menſis Octobris Marchiones Eſtenſes Rainaldus Obbizo, & Nicolaus occupaverunt Caſtrum Argentae de iure Archiepiſcopatus Ravennae. Praeſidente Archiepiſcopo Domino Aymerico de Caſtro Lutii, & rectore provinciae Romandiolae pro Romana Eccleſia.*

CODEX CCCLXXXVIII. Beſſ.

in fol. min. chartaceus, foliorum 287.
ſaeculi XV.

AMMIANI MARCELLINI Rerum Geſtarum libri XVII.

CODEX CCCLXXXIX. Beſſ.

in 4. membranaceus, foliorum 185.
ſaeculi XV.

POMPONII MELAE De ſitu orbis.
C. IVLII SOLINI Polyhiſtor.

Sequitur Coſmographia ſine auctoris nomine. Alias AETHICO temere adſcribitur.

CODEX CCCXC. *Bess.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 263. saeculi XV.

EGESIPPVS.

Initio notavit Bessario:

Translatum est hoc opus de graeco in latinum per B. AMBROSIVM; ut in quodam antiquo Codice inventum est.

CODEX CCCXCI. *Bess.*

in 4. chartaceus, foliorum 51. saeculi XV.

LEONARDI Arretini Compendium primi belli Punici.

CODEX CCCXCII. *Rec.*

in 4. mai. membranaceus, foliorum 186. saeculi XV.

POGGII Historia Florentina.

Ex hoc Codice editio latina princeps anno 1715. emanavit; curante ac notas suas addente Io. BAPT. RECANATO tunc Codicis domino; & rursum recusa est inter Script. Rer. Ital. T. XX. pag. 164.

CODEX CCCXCIII. *Rec.*

in 4. membranaceus, foliorum 24. saeculi XV.

IO. BAPTISTAE BEVILACQVA Veronensis equitum ductoris Bellum Lucanum ad Guarinum Veronensem.

Initio sic notatur:

Bellum Lucanum, quod a Florentinis gestum est, annotatum a Baptista Bevilacqua Veronensi, qui in eo erat equitum ductor, sub praestantissimo armorum Capitaneo Nicolao Fortebraccio.

Prae-

Praefatio ad Guarinum sic incip. *Cupienti mihi quicquam dignum te scribere occurrit animo bellum hoc Lucanum &c.*

Operis vero initium est: *Italia sedatis undique bellis, pace composita quiescere videbatur. Hac vero pacis tranquillitate Nicolaus Fortebraccius Bracii Magni & praestantissimi Ducis ex sorore nepos, avunculi fortia & gloriosa gesta continuo praeseferens, ea prosequi & imitari mente, cura, studio & omni cogitatione contendens &c.*

Opusculum aliud historicum Io. BAPTISTAE memoratur a doctissimo Viro M. Scipione Maffeio in lib. cui tit. *Verona Illustrata* P. II. pag. 98.

CODEX CCCXCIV.

in fol. membranaceus, foliorum 46.
saeculi circiter XV.

IACOBI Placentini de iis quae gesta sunt inter Venetorum Rempublicam & Dominos *De la Scala*. Init. *Ad honorem, exaltationem, perpetuamque famam & gloriam illustris & magnifici Domini mei D. Francisci Dandulo, Dei gratia Venetiarum Ducis suique Communis Iacobus ego olim natione Placentinus &c.*

CODEX CCCXCV.

in 8. *chartaceus, foliorum* 37.
saeculi circiter XVI.

IOANNIS DOMINICI SPAZARINI Descriptio belli acti inter Venetorum Rempublicam & Herculem Ferrariae Ducem, ad Hieronymum de Felicibus doctorem.

Dedicationis initium est: *Iandominicus Spazarinus doctissimo Hieronymo de Phaelicibus doctori Salutem. Libellum quem de bello Ferrariensi composui.*

Descriptionis: *Scio equidem multos miraturos me pusillum hominem, & indoctum ausum in tanta probatissimorum hominum copia perscribere bellum, quod Senatus Venetus cum Hercule Ferrariensium Duce gessit; quippe magnum & atrox.*

CODEX CCCXCVI. Rec.

in fol. chartaceus, foliorum 52.
saeculi XV.

IACOBI BONFADII Salodiensis Historiae Ianuensis libri V.

CODEX CCCXCVII.

in 8. membranaceus, foliorum 32.
saeculi XV.

LEONARDI [Iustiniani] Chiensis Archiep. Mitilenaei, & Theologiae professoris De Vrbis Constantinopoleos captivitate, ad Nicolaum [V.] Pont. Max.

CODEX CCCXCVIII. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 244.
saeculi circiter XIV.

CHRONICON a creatione mundi ad annum Christi MCCXV. sine auctoris nomine.

Ex Chronico EVSEBII, ex Hist. Eccl. EVSEBII eiusdem & RVFFINI, ex lib. D. HIERONYMI de viris illustr. ex hist. OROSII, ex Chron. IORDANIS & BEDAE Anonymus Chronicon suum concinnasse videtur.

CODEX CCCXCIX.

in fol. max. membranaceus, foliorum 99.
saeculi circiter XIV.

CHRONICON a mundi initio ad annum Christi circiter MCCCXLVI. in quo series exhibentur Regum omnium, Imperatorum, Pontificum, ac Ducum praecipue Venetorum, quorum postremus est Andreas Dandulo,

Prima inscriptio occurrit, recentiori tamen charactere:

Chronologia Magna.

Praefationis init. *Quemadmodum organ.* .... *hominis pulcritudinem, ita & totius universi decursus, una parte conspecta* &c.

CO-

CODEX CCCC. *Cont.*

in 4. mai. chartaceus, foliorum 164.
saeculi circiter XIV.

ANDREAE DANDVLI Venetorum Ducis Chronicon Venetum a Pontificatu S. Marci ad annum usque MCCCXXXIX. ut inter Scriptores Rerum Italicarum T. XII. pag. 1.

Initio legitur:

Questa Chronica è di Ambruoxo Contarini q. mixier Ferigo el Procurator.

Codex iste, ex legato Iacobi Contareni in Bibliothecam nostram invectus, facile idem est, quo usum fuisse Io. Vincentium Pinellum adserit Cl. Saxius in Epist. ad Cl. Muratorium, editioni supra laudatae praemissa.

CODEX CCCCI. *Bess.*

in 4. mai. membranaceus, foliorum 118.
saeculi circiter XIV.

ROLANDINI Patavin. Chronicon de factis in Marchia & prope Marchiam Tarvisinam.

Praemittitur Catalogus Episcoporum Patav. ut inter Script. Rer. Ital. T. VIII. pag. 362. Quibus tres addi possunt ex Codice nostro, nempe

Ottobonus Placentinus.
Paganus de Latere Mediolanensis
Aldebrandinus Romanus de Comitibus.

Post Catalogum habetur altera Rolandini Praefatio: *Intentio est huius libri*; quae in praedicto T. pag. 167. reperitur

CODEX CCCCII.

in 8. chartaceus, foliorum 105.
saeculi circiter XV.

CHRONICON Parmense, cui titulus & initium:

Incipit quaedam Chronica extracta & abreviata ex antiquis Chronicis de factis Civitatis Parmae, cum aliquibus adiunctis aliarum Civitatum Lombardiae,

diae , & etiam de iis , quae tempore mei Ioannis *infrascripti vidi , vel audivi facta fuisse in Civitatibus Lombardiae. Et scripta per me* Ioannem *quondam Domini* Ziioli, *quondam Domini* Bartoli.

Anno a Nativitate Domini nostri Iesu Christi mcclx. *tempore triumphantium magnorum Dominorum Domini Bernaboi , & Domini Galeazi Vicecomitum de Mediolano , quorum primus , scilicet Dominus Bernabo erat Dominator Mediolani, Pergami* &c. *Secundus vero scilicet Dominus Galeazius erat Dominus Mediolani, Papiae* &c.

mxxxviii. Civitas Parmae combusta fuit a Rege Conrado primo Imperatore &c.

Sequitur Chronicon usque ad annum mcccxxxvii. Ea vero quae ad superiorem annum mccix. usque pertingunt , extracta videntur ex maiori Chronico Parmense , quod edidit Muratorius inter Script. Rer. Ital. T. IX. pag. 760.

Habentur deinceps Excerpta ex Chronico Matthaei Palmerii Florent.

GESTA Regum Langobardorum ex Pauli Diaconi Historia, quae inter Script. Rer. Ital. exstat T. I. pag. 405. Init. *Imperante Leone I. Imperatore Augusto , qui incoepit imperare anno Domini* cccclix. *Pontificatus B. Leonis Papae anno* xv. *& imperavit annis* xvi. *de quorum Lombardorum origine & gestis sequens Paulum Diaconum ipsorum historicum aliqua hic dicam.*

Initio Codicis Chronicon in compendio reperitur ab initio mundi ad annum Christi mccix. & series Regum omnium , Imperatorum, ac Pontificum Romanorum.

In fine recensentur Ecclesiae omnes Romano Pontifici subditae, & alia huiusmodi.

CODEX CCCCIII.

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 144.
saeculi circiter XV.

GESTA Trevirorum ab urbis initio ad saeculum circiter xiv.

CODEX CCCCIV. Bess.

in 8. *chartaceus* , *foliorum* 152.
saeculi circiter XIV.

GUIDONIS de COLUMNA
Historia fabulosa Iasonis & Medeae, & de excidio Troiae, ad instantiam Matthaei de Portu Archiep. Salernitani.

CO-

CODEX CCCCV.

in fol. membranaceus, foliorum 85. saeculi circiter XIV.

GVIDONIS de COLVMNA Opera ut in Cod. sup.

CODEX CCCCVI. Bess.

in 4. chartaceus, foliorum 59. saeculi XV.

HISTORIA Fabulosa Alexandri Magni. Incip. *Sapientissimi nanque* [sic] *AEgyptii scientes mensuras terrarum.*

CODEX CCCCVII.

in 4. membranaceus, foliorum 65. saeculi circiter XVI.

IOANNIS MICHAELIS NAGONII Civis Romani & Poëtae laureati ad Andream Gritum Patr. Venetum Vita Constantini Magni. Incipit: *Flavius Valerius Constantinus natus est in Britanniis patre Constantio matre Helena.*

Sequuntur & vitae, Nagonio eod. auctore, Caesarum aliorum & Tyrannorum, scilicet,

MAGNENTII
VETRANIONIS
SYLVANI.
GALLI CONSTANTII.
IVLIANI Apost.
VARRONIANI.
IOVIANI.
FL. VALENTINIANI.
VALENTIS.
THEODOSII.
MARCIANI.
LEONIS.
LEONIS Iun.
ANASTASII
IVSTINI
IVSTINIANI
IVSTINI Iun.
TIBERII CONST.
MAVRICII.
PHOCAE.
HERACLII.
CONSTANTINI Novi.

CODEX CCCCVIII. *Cont.*

in 4. mai. chartaceus, foliorum 100.
saeculi circiter XVI.

IACOBI Episcopi Feltrensis & Bellunensis Vita Caroli Zeni ad Pium II. Pont. Max.

Accedit in fine Oratio LEONARDI IVSTINIANI in funere Caroli eiusdem.

CODEX CCCCIX.

in 4. chartaceus, foliorum 79.
saeculi XV.

IO. de CRIVELLIS Scriptor Apostolicus ad Martinum V. Pont. Max. Praefatio incip. *Etsi mea devotio, quae dignitati tuae.*

In tres libros opus distributum est. Duo priores recensionem exhibent in compendio ut plurimum Romanae Historiae. In tertio agitur de primordiis Civitatis Ianuae, & de eius Episcopis.

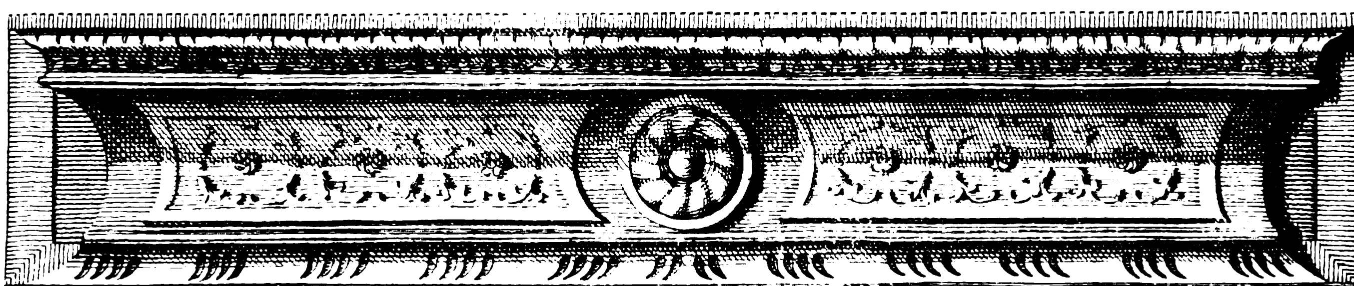
CODEX CCCCX.

in fol. membranaceus, foliorum 114.
saeculi circiter XIV.

MARINI SANVDO, dicti Torselli Secreta fidelium Crucis super Terrae sanctae recuperatione & conservatione.

Rhe-

Rhetores.

CODEX CCCCXI. *Beff.*

in 4. mai. membranaceus, foliorum 232.
saeculi XV.

M. T. CICERONIS
De finibus bonorum & malorum libri V.
Tusculanarum disputationum libri V.

CODEX CCCCXII. *Rec.*

in 4. membranaceus, foliorum 412.
saeculi XV.

M. T. CICERONIS
De finibus bonorum & malorum libri V.
Academicarum quaestionum liber, qui in edit. inscribitur LVCVLLVS, in Codice vero HORTENSIVS.

CODEX CCCCXIII.

in 4. chartaceus, foliorum 133.
saeculi circiter XVI.

M. T. CICERONIS de Officiis.
Sequitur Epistola ad Q. Fratrem fine mutila.

CODEX CCCCXIV. Beff.

in 4. membranaceus, foliorum 140.
faeculi XV.

M. T. CICERONIS
De Natura Deorum libri III.
De Officiis libri III.

CODEX CCCCXV. Beff.

in 4. membranaceus, foliorum 123.
faeculi XV.

M. T. CICERONIS
De Officiis libri III.
Sequuntur Salluftii & Ciceronis invectivae duae apocryphae.
Laelius vel de Amicitia ad Titum Pomponium Atticum.

CODEX CCCCXVI.

in 8. membranaceus, foliorum 47.
faeculi circiter XV.

M. T. CICERONIS
Laelius, five de Amicitia ad Titum Pomponium Atticum.
Cato maior, five de Senectute.
Paradoxa Stoicorum ad M. Brutum. Codex fine mutilus eft.

CODEX CCCCXVII.

in 4. membranaceus, foliorum 25.
faeculi circiter XIV.

M. T. CICERONIS
Laelius, five de Amicitia.

CO-

CODEX CCCCXVIII. *Beff.*

in 4. mai. membranaceus, foliorum 139.
faeculi XV.

M. T. CICERONIS
De legibus libri III.
Academicarum quaeftionum liber fecundus, feu potius, ut numerat Nonius, IIII. In Cod. in duos dividitur.
Topica ad C. Trebatium.
De partitione Oratoria Dialogus.
De Fato.
De petitione Confulatus.
Somnium Scipionis.

CODEX CCCCXIX. *Beff.*

in fol. membranaceus, foliorum 222.
faeculi XV.

M. T. CICERONIS
De Oratore ad Q. Fratrem Dialogi, five libri III.
De claris Oratoribus liber, qui dicitur Brutus.
Paradoxa.

CODEX CCCCXX.

in fol. min. membranaceus, foliorum 115.
faeculi XV.

M. T. CICERONIS
De Oratore ad Q. Fratrem libri III.
Orator ad Brutum.

In fine fic legitur:

M. T. Ciceronis de Oratore ad Quintum fratrem, & etiam Orator: fimiliter & Brutus explicit, ad inftantiam viri nobilis & egregii Andreae de Valeriis de Parma per me Opizonem de Cifiis, fcriptorem & civem Parmenfem anno Domini MCCCCXXVIII. *die undecimo menfis Februarii.*

CODEX CCCCXXI.

in 4. membranaceus, foliorum 75.
saeculi circiter XV.

M. T. CICERONIS De inventione, sive de arte veteri, libri II.

CODEX CCCCXXII. *Bess.*

in 4. mai. membranaceus, foliorum 170.
saeculi XV.

M. TVLLII CICERONIS

Rhetoricorum, sive ut in Codice, Rhetoricae veteris libri II.

Rhetoricorum ad Herennium libri IV. Alias CORNIFICIVS auctor creditur.

CODEX CCCCXXIII.

in 4. membranaceus, foliorum 35.
saeculi circiter XIV.

CORNIFICII, ut doctis plerisque videtur, Rhetoricorum ad C. Herennium libri IV.

Codex neque auctoris nomen, neque titulum praefert.

CODEX CCCCXXIV. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 70.
saeculi XV.

RHETORICORVM libri, ut in Codice superiori.

CODEX CCCCXXV.

in 4. mai. membranaceus, foliorum 127.
saeculi circiter XV.

FABII MARII VICTORINI Expositio in Rhetorica CICERONIS.

CO-

CODEX CCCCXXVI.

in fol. min. chartaceus, foliorum 168.
saeculi XV.

M. T. CICERONIS Epistolae ad familiares.

CODEX CCCCXXVII. *Bess.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 307.
saeculi XV.

M. T. CICERONIS Orationes,
Pro lege Manilia.
Pro Cn. Plancio.
Pro P. Sulla.
Pro A. Licinio Archia poëta.
Pro M. Marcello.
Pro Q. Ligario.
Pro Rege Deiotaro.
Pro A. Cluentio.
Pro L. Flacco.
Pro L. Cornelio Balbo.
Pro M. Coelio.
Pro L. Murena.
Pro Sex. Roscio.
Ad Quirites antequam iret in exilium. Inter falso adscriptas.
Post reditum in Senatu.
Ad Quirites post reditum.
Pro domo sua ad Pontifices.
De responsis Haruspicum.
Pro P. Sextio.
In L. Pisonem.
Pro Milone.
In Vatinium.
Pro P. Quintio.
De lege agraria Orationes III.
Pro A. Caecina.
Pro C. Rabirio Postumo.
Pro C. Rabirio perduellionis reo.
In Catilinam. Init. *Si quid precibus apud Deos immortales*. In edit. non vidimus; sic vero initio notavit Bessario: *Declamatoris nescio cuius*

in Catilinam Oratio.
Pro M. Fonteio.
In Pisonem.
Pro Q. Roscio Comoedo.

CODEX CCCCXXVIII. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 385.
saeculi XV.

M. T. CICERONIS Orationes,
Pro lege Manilia.
Pro M. Marcello.
Pro Rege Deiotaro.
Pro P. Sextio.
Pro P. Lentulo.
Pro Q. Ligario.
Pro Milone.
Pro Cn. Plancio.
Pro P. Sulla.
De Haruspicum responsis in Senatu.
In Catilinam : *Si quid precibus*. Vide Cod. superiorem.
De Provinciis Consularibus.
Post reditum ad Quirites.
Post reditum in Senatu.
Pro Archia Poëta.
Pro Sexto Roscio Amerino.
Pro L. Murena.
Pro domo sua ad Pontifices.
Pro M. Coelio.
Pro C. Cornelio maiestatis reo.
In Vatinium.
Pro L. Flacco.
Pro P. Quintio.
Ad Populum & Equites Romanos antequam iret in exilium. Perperam Ciceroni adscribitur.
Pro Aulo Cluentio.
Pro Aulo Caecina.
Pro C. Rabirio Postumo.
Pro C. Rabirio perduellionis reo.
De lege Agraria Orationes III.
Pro Q. Roscio Comoedo.
De reditu suo ad Quirites.

In

In L. Pisonem.

CODEX CCCCXXIX.

in 4. chartaceus, foliorum 44.
saeculi circiter XVI.

M. T. CICERONIS Philippica Prima.
Praemittitur fragmentum Orationis ISOCRATIS ad Demonicum sine interpretis nomine.

CODEX CCCCXXX. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 220.
saeculi XV.

M. T. CICERONIS
In Verrem Actiones, praemissa Divinatione.
Philippicae in M. Antonium.

CODEX CCCCXXXI. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 110.
saeculi XV.

M. T. CICERONIS Philippicae in M. Antonium.

CODEX CCCCXXXII. *Rec.*

in fol. min. membranaceus, foliorum 68.
saeculi circiter XIV.

M. T. CICERONIS Orationes,
In Catilinam Invectivae IV.
Pro Marco Marcello.
Pro Rege Deiotaro.
Pro Q. Ligario.
Post reditum in Senatu.
C. CRISPI SALLVSTII
De coniuratione Catilinae.
De bello Iugurthino.
Fol. 85. habetur invectiva & responsio, Sallustio & Ciceroni falso tributae.

CODEX CCCCXXXIII.

in fol. min. membranaceus, foliorum 81.
saeculi XV.

ANTONII LVSCI Vicentini, Secretarii Illustrissimi Ducis ad suum fratrem optimum atque carissimum Astolfinum de Marinonibus Secretarium Magnifici Francisci de Barbavariis Inquisitio artis Rhetoricae in XI. Orationibus CICERONIS, videlicet

Pro lege Manilia.
Pro Milone.
Pro Plancio.
Pro Sulla.
Pro Archia.
Pro Marcello.
Pro Ligario.
Pro Rege Deiotaro.
Pro Cluentio.
Pro Quintio.
Pro Flacco.

Prooemium Antonii ad fratrem sic incip. *Magna res est eloquentia*.

SICONIS sive Xichonis POLENTONI Argumenta in XII. CICERONIS Orationes, nempe

Post reditum in Senatu.
Ad Quirites post reditum.
Pro domo sua ad Pontifices.
Pro Coelio.
Pro Cornelio Gaditano.
De responsis Haruspicum.
Ad Quirites antequam iret in exilium. Inter spurias.
Pro Sextio.
In Vatinium.
De Provinciis Consularibus.
In Catilinam IV. & in invectivas mutuas apocryphas Sallustii & Ciceronis.

Praefatio ad Iacobum quemdam sic incipit: *Quoniam longitudo scripturae studiosi etiam ingenium persatigat, ut in fine aliquando quod in principio viderit sit oblitus; placuit ad tyronum usum argumenta construere in nonnullas Orationes & invectivas Ciceronis. Quum Antonius Luscus Vicentinus Orator illustris super undecim iam scripsisset* &c.

Sub-

Subsequens nota in fine legitur :

Clugiae luce decima Septembris MCCCCLV. Laus Deo.

CODEX CCCCXXXIV. Rec.

in fol. membranaceus, foliorum 106.
saeculi circiter XV.

M. FAB. QVINTILIANI Institutiones Oratoriae.

CODEX CCCCXXXV. Rec.

in fol. membranaceus, foliorum 170. auro multo & pictura ornatus
saeculi XV.

M. FABII QVINTILIANI Institutiones Oratoriae.

CODEX CCCCXXXVI. Bess.

in 4. mai. membranaceus, foliorum 155.
saeculi XV.

PANEGYRICI Veteres XII. scilicet,
C. PLINII SECVNDI Traiano.
LATINI PACATI Theodosio.
CLAVDII MAMERTINI Iuliano gratiarum actio.
NAZARII Constantino.

Iis, qui sequuntur, nomen auctorum in Codice non appingitur.

EVMENII gratiarum actio.
EVMENII Constantio Aug.
Incerti Maximiano & Const.
EVMENII Constantio Caesari.
EVMENII pro scholis.
CLAVDII MAMERTINI Max. Aug.
CLAVDII MAMERTINI Genethliacus Maximiani & Diocletiani Augg.
Incerti dictus Constantino filio Constantii.

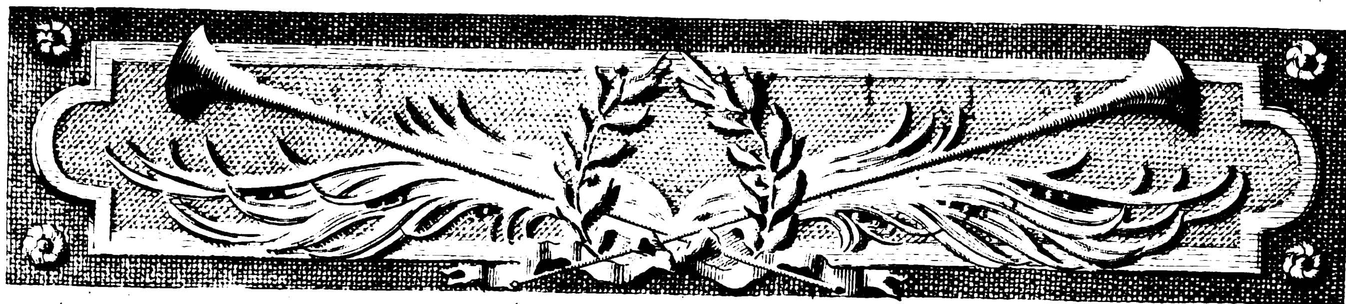
CODEX CCCCXXXVII. Beſſ.

in 4. chartaceus, foliorum 60.
ſaeculi XV.

LAMPI BIRAGI Strategicon adverſus Turcas ad Nicolaum V. Init. *Si, Nicolae, quemadmodum iactatam diu ante te Pontificem ſciſſamque Romanam Eccleſiam reconciliare potuiſti.*

Poë-

Poëtae.

CODEX CCCCXXXVIII. Rec.

in 4. mai. membranaceus, foliorum 95.
saeculi XV.

P. TERENTII Afri Comoediae quotquot exstant.

CODEX CCCCXXXIX.

in 8. membranaceus, foliorum 220.
saeculi XV.

P. VIRGILII MARONIS
Bucolica.
Georgica.
AEneis.

In fine haec leguntur:

MCCCCLIII. die XXIX. Iulii, hora XV.
Per me Antonium Scopexis de Godano faeliciter explicit.

CODEX CCCCXL. Bess.

in fol. membranaceus, foliorum 182.
saeculi XV.

P. VIRGILII MARONIS
Bucolica.
Georgica.
AEneis.

CODEX CCCCXLI. Rec.

in folio membranaceus, foliorum 48.
saeculi XV.

P. VIRGILII MARONIS.
Bucolica.
Georgica.

CODEX CCCCXLII.

in 12. *membranaceus, foliorum* 23.
saeculi XV.

P. VIRGILII MARONIS Bucolica.

CODEX CCCCXLIII.

in 4. *partim chartaceus, partim membranaceus, foliorum* 80.
saeculi XV.

SEXTI AVRELII PROPERTII Carmina.
Subsequitur Epistola XV. inter Heroides OVIDII.

In fine notatur: MCCCCLIII.

CODEX CCCCXLIV. Bess.

in fol. membranaceus, foliorum 501. *saeculi XV.*
clarissimae ac pulcherrimae notae Bessarionis
iussu descriptus.

P. OVIDII NASONIS
Metamorphoseon libri XV.
Heroides.
Fastorum libri VI.
In fine adiicitur Kalendarium.
Amorum libri III.
De arte amandi libri III.
De remedio amoris libri II.
Tristium libri V.
De Ponto libri IIII.

De

De pulice.
De somnio.
De philomela.
Tres praedictae Elegiae perperam Ovidio tribuuntur.
Sequitur Epistola xv. inter Heroides.
De medicamine faciei fragmentum.
De nuce. Inter dubia.
In Ibin.

CODEX CCCCXLV. *Rec.*

in 8. chartaceus, foliorum 86.
saeculi XVI.

P. OVIDII NASONIS
De arte amandi libri III.
De medicamine faciei fragmentum.
De remedio amoris libri II.
Epistola xv. inter Heroides.
His intermiscentur alia opuscula dubia, & Ovidio abiudicata, scilicet
De nuce.
De pulice.
De somnio.
De anulo misso ad Corinnam amicam.
Epitaphium psittaci Corinnae.
De philomela.
De meridie faelici.
Habentur & folio 55. Elegiae tres in senectutem, sine auctoris nomine & inscriptione. Prima incipit:

AEmula quid cessas finem properare, senectus?

CODEX CCCCXLVI.

in fol. membranaceus, foliorum 86.
saeculi XV.

P. OVIDII NASONIS [cum scholiis interlinearibus]
Tristium.
De Ponto.
In Ibin.
De nuce.

De somnio.

Recentiori charactere additur in fine Epistola Sapphus Phaoni, quae xv. est inter Heroides.

CODEX CCCCXLVII.

in fol. membranaceus, foliorum 13.
saeculi circiter XV.

P. OVIDII NASONIS Remediorum amoris liber unus.

Accedunt in primis foliis marginalia scholia, quorum specimen damus:

Amor est in hoc loco nomen Cupidinis, & secundum hanc significationem hoc nomen amor non habet pluralem numerum &c.

CODEX CCCCXLVIII. *Rec.*

in fol. membranaceus, foliorum 130.
saeculi XV.

P. OVIDII NASONIS Metamorphoseon libri XV.

CODEX CCCCXLIX. *Bess.*

in folio, membranaceus, foliorum 151.
saeculi circiter XV.

P. OVIDII NASONIS Metamorphoseon libri XV.

in 4. mai. membranaceus, foliorum 56.
saeculi XV.

P. OVIDII NASONIS Heroides.

CODEX CCCCL. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 161.
saeculi circiter XIV.

L. ANNAEI SENECAE Tragoediae,

Hercules furens. Huic adiunguntur scholia plura.
Thyestes.
Hippolytus.

Tro-

Troas.
Medea.
Agamemnon.
Octavia.
Hercules OEtheus.

CODEX CCCCLI. *Rec.*

in 4. mai. membranaceus, foliorum 137.
saeculi XV.

L. ANNAEI SENECAE Tragoediae VIII. quarum V. integrae sunt, scilicet

Hippolytus.
Medea.
Agamemnon.
Octavia.
Hercules OEtheus.

Reliquae mutilae, nempe

Thebais.
OEdipus.
Troas.

CODEX CCCCLII.

in 4. membranaceus, foliorum 123.
saeculi XV.

M. ANNAEI LVCANI Pharsalia.

CODEX CCCCLIII.

in fol. min. chartaceus, foliorum 153.
saeculi XV.

M. ANNAEI LVCANI Pharsalia cum scholiis aliquibus.

Nota reperitur in fine:

Explicit liber LVCANI MCCCCXXVI. *die* XXIX. *mensis Augusti, hora tertiadecima, Indictione quarta. In laudem & honorem Domini nostri Iesu Christi. Amen. Per me Blasium de Neapoli tunc temporis permanentem in domo Domini Petri de Zabarellis.*

CODEX CCCCLIV.

in fol. membranaceus, foliorum 137.
saeculi circiter XV.

M. ANNAEI LVCANI Pharsalia, cum scholiis marginalibus & interlinearibus.

CODEX CCCCLV.

in 8. *membranaceus, foliorum* 22.
saeculi circiter XV.

P. PAPINII STATII Achilleis.

CODEX CCCCLVI.

in 8. *chartaceus, foliorum* 80.
saeculi circiter XIV.

C. IVNII IVVENALIS Satyrae cum scholiis aliquibus.

CODEX CCCCLVII. *Cont.*

in fol. chartaceus, foliorum 80.
saeculi XV.

COMMENTARIVS in XIV. Satyras IVVENALIS

Incip. Semper ego auditor tantum : *More satyrico ab exclamatione & indignatione inchoat. Sic & Persius* : O curas hominum ; *& Horatius in Sermonibus* : Qui fit Maecenas.

Sequuntur Epistolae tres,

Prima F. SILVESTRI de Pario Ord. Praed. ad militem quemdam Comitem, cuius init. *Non possum, generose comes*,

Secunda F. BENEDICTI Britannici contra Antonium Lazisium mordentem Io. Britannicum per modum invectivae. Init. *Nunquam existimassem, Antoni Lazisie, tantam esse huiusce nostrae tempestatis malignitatem.*

Tertia F. GREGORII Britannici celebratissimo poëtae Penneso. Init. *Delectatus admodum sum eloquentia tua.*

Ini-

Initio sic legitur:

Hic liber est mei D. Maphei Venerii.

CODEX CCCCLVIII. *Cont.*

in fol. chartaceus, foliorum 79.
saeculi XV.

COMMENTARIVS in Satyras AVLI PERSII.
Init. O curas hominum. *Principale aggreditur opus, & ponit O ad exprimendam indignationem, & ex abrupto incipit.*

Sic scribitur initio:

Hic liber est mei D. Maphei Venerii.

Sequuntur Opuscula quaedam Codici adiecta, nempe
F. THOMAE ACERBI
Carmen in Natali D. N. Iesu Christi. Incip. *Quis, Christe omni potens, meritos tibi solvet honores?*
In Com. Galeazium Pepulum: *Clarus avis* &c.
In furem ignotum: *Suspensi pendent meritis pro crimine fureis.*
In poëtam mendacem: *Dulcisoni veras laudes cantate poëtae.*
F. GREGORII Britannici
Oratio in prima sua Missa: *Quum mecum diu.*
Funebris in quemcumque virum probum: *Quam inanes hominum cogitationes.*
In celebratione S. Bartholomaei Ap. *Etsi locus tacitae.*
Nuptialis Oratio: *Qui de laudibus matrimonii.*
GVLLIELMI de... PEFORTI Equitis ac iuris utriusque Doctoris, ac Oratoris Magnanimi, ac Illustriss. Ducis Burgundiae ad Serenissimum Principem Nicolaum Trunum Ducem Venetorum Oratio: *Non possum, SERENISSIME PRINCEPS ET EXCELSI PATRES, Ducis nostri inauditum erga vos, gloriosissimumque istud Dominium benevolentiam digne satis explicare.*
PAVLI Veronensis Epistola ad Illustrem Principem Nicolaum Estensem, Marchionem Ferrariensem: *Cogitanti mihi.*
F. IACOBI VENBOET ad Magnanimum & Illustrissimum Ducem Gelriae: *Illustrissime Princeps, subiecta & humili commendatione.*
F. LVDOVICI de Venetiis Ord. Praed. Sermo in laudem S. Dominici: *Recte atque sapienter.*

F. DANIELIS de Vincentia Ord. Praed. de eadem materia : *Si accuratiori ingenio*.

BERNARDI IVSTINIANI Militis, Legati Veneti ad Vniversitatem Parisiensem Oratio : *Accipimus equidem*.

Ad Sixtum IV. Pont. Max. *Si unquam antea*.

In fine habetur fragmentum Congratulationis GVLLIELMI PAIELLI Equ. Vicentini, pro patria ad Nicolaum Trunum Venet. Ducem.

CODEX CCCCLIX.

in 4. chartaceus, foliorum 171.
saeculi circiter XVI.

P. VALERII MARTIALIS Epigrammata.

CODEX CCCCLX.

in 4. membranaceus, foliorum 55.
saeculi XV.

THOMAE SENECAE Opera. Qualiter D. Galeacius Marescottus Calvus extraxit Hannibalem Bentivolum de carceribus, & reliqua per utrumque gesta. Init.

Thespia iam nimium lenta cessamus in umbra.

Thomam Senecam Grammaticum inter poëtas Cosmae Med. laudatores memorat Montfauconius ex Laurentiana, Biblioth. Bibliothecarum T. I. pag. 342.

CODEX CCCCLXI.

in 4. membranaceus, foliorum 38.
saeculi XV.

GAVFRIDII Anglici Poëtria novella ad Papam Innocentium. Incip. *Papa stupor mundi, si dixero Papa nocenti.*

In fine sic legitur :

Explicit Poëtria novella Magistri Gaufredi Anglici de quinque partibus Rhetoricae facultatis ad Papam Innocentium.

Phi-

Philologi & Grammatici.

CODEX CCCCLXII. *Beff.*

in fol. membranaceus, foliorum 326. saeculi XV. elegantissime scriptus, & auro ornatus.

REI RVSTICAE Scriptores, scilicet
L. IVNII MODERATI COLLVMELLAE libri XII.
M. TERENTII VARRONIS libri III.
M. CATONIS liber I.

Sic legitur in fine:

Iacobus Macharius Venetus.

Iste liber est mei B. Card. Tusculani constitit ducatis quadragintaquinque.

CODEX CCCCLXIII. *Beff.*

in 4. mai. membranaceus, foliorum 112. saeculi XV.

VITRVVII POLLIONIS De Architectura libri X.
FL. VEGETII RENATI Rei militaris Epitome.

CODEX CCCCLXIV.

in fol. min. membranaceus, foliorum 135. saeculi XV.

A. GELLII Noctium Atticarum libri XX.

CODEX CCCCLXV. Beff.

in fol. membranaceus, foliorum 181.
faeculi circiter XV.

A. GELLII Noctium Atticarum.

CODEX CCCCLVI.

in 4. chartaceus, foliorum 217.
faeculi circiter XV.

A. GELLII Noctium Atticarum.
Subfequuntur Epiftolae IX. LEONARDI BRVNI Arretini.
I. Colucio. Incip. *Vereor ne te poenituerit eorum.*
II. Nicolao : *Et fcribendo & tacendo me fuperas.*
III. Nicolao : *Fidelis facerdos Ciceronis Epiftolas...*
IV. Panagatho. *Solent qui erratis veniam petunt.*
V. Panagatho, five Omnibono : *Nefcio quibus verbis aut peroratione uti queam.*
VI. Antonio Grammatico : *Rem fupervacuam poftulare videris.*
VII. Antonio : *Ingentem voluptatis partem peregrinatiunculis meis defuiffe exiftimo.*
VIII. Petro Miani : *In ftatu res noftrae fint.*
IX. Colucio : *Quaefifti me an Hectoris nomen aliud fignificet.*
Tertiam tantum in ornatiffima editione Florentina MDCCXXXI. invenire non licuit.
Poft has habentur fabulae aliquot, quae in edit. AEfopo aliifque tribuuntur.

CODEX CCCCLXVII.

in 4. membranaceus, foliorum 193.
faeculi XV.

L. APVLEII
De Deo Socratis.
De Magia, five pro feipfo Apologia.
De habitudine doctrinarum &c.
HERMETIS Trifmegifti de Divinitate ad Afclepium, ex verfione quae ab aliis [non tamen a noftro Codice] Apuleio tribuitur.
C. PLINII SECVNDI de viris illuftribus. Opus fub variis nomini-

minibus alias impressum, AVRELIVM VICTOREM hodie plurimorum iudicio auctorem agnoscit.

Sequuntur Scriptores alii de viris illustribus, nempe

S. HIERONYMVS

GENNADIVS Presbyter, &

ISIDORVS Hispalensis.

Habetur in fine Pontificum Romanorum series a S. Petro ad Calistum II.

CODEX CCCCLXVIII. *Cont.*

in fol. membranaceus, foliorum 105.
saeculi XIV.

L. APVLEII Metamorphosis.

Nota in fine legitur:

Explicit APVLEIVS de asino aureo, scripto ann. MCCCLXXXVIII.

MACROBII AMBR. AVR. THEODOS. Saturnalia.

CODEX CCCCLXIX. *Bess.*

in fol. min. chartaceus, foliorum 143.
saeculi circiter XIV.

CHALCIDII Expositio in Timaeum PLATONIS.

Legitur in fine nota:

Excusetur scriptor si in locis quamplurimis liber iste corruptus invenietur. Sumsit enim ab exemplari, cuius summa emendatio erat esse corruptissimum.

ANTONIVS DE ROMAGNO DE FELTRO.

M. TVLLII CICERONIS de natura Deorum. Opus fine mutilum est.

L. APVLEII Apologia.

MACROBII Saturnalia.

CODEX CCCCLXX. *Beff.*

in 4. mai. membranaceus, foliorum 129.
saeculi XVI.

AVR. THEOD. MACROBII Saturnalia.

CODEX CCCCLXXI. *Rec.*

in 4. mai. membranaceus, foliorum 162.
saeculi XV.

AVR. THEOD. MACROBII Saturnalia.

CODEX CCCCLXXII.

in fol. membranaceus, foliorum 176.
saeculi circiter XV.

IOANNIS Sarisberienfis de nugis Curialium.

Nota in fine legitur:

Explicit liber IOANNIS *Sarisberienfis de nugis curialium & veftigiis philofophorum, qui floruit anno Domini Millefimo* CLIII. *Adriano quarto natione Anglico Pp. fedente.*

CODEX CCCCLXXIII.

in 4. membranaceus, foliorum 68.
saeculi XV.

FRANCISCI BARBARI de re uxoria ad Laurentium de Medicis.

Confequuntur Epiftolae duae. Prima POGGII Flor. ad Guarinum Veronenfem. Incip. *Dii malefaciant*. Altera P. PAVLI VERGERII ad Nicolaum Leonicenum: *Hodie apud*.

No-

Nota initio legitur:

Num. 1117.

Est Marini Sanuti Leonardi filii.

CODEX CCCCLXXIV. *Cont.*

in fol. membranaceus, foliorum 54.
saeculi XIV.

IOANNIS BOCCACII de montibus, sylvis, lacubus, stagnis, fontibus, fluminibus, paludibus, & maribus.

Nota in fine additur:

Explicit de montibus, sylvis, lacubus, stagnis &c. Ioannis Boccatii Vatis inclyti Florentini. Deo gratias. Amen.
Per Henricum de Nuremberg.

CODEX CCCCLXXV. *Rec.*

in fol. membranaceus, foliorum 127.
saeculi XV.

FRANCISCI PETRARCHAE De remediis utriusque fortunae.

Notae in fine:

Deo gratias. Scriptus & completus manu mei Francisci de Fossadulci, Notarii, Civis Tarvisini. Tarvisii anno Nativitatis Dominicae MCCCXCVIII. *Indictione* VI. *Die Martis* XII. *Novembris, hora septima. Ex originali proprio scripto manu indelendae memoriae D. Francisci Petrarcae dignissimi laureati, & per eum ipsum ad exitum perducti. Ticini anno Domini* MCCCLXVI. IV. *nonas Octobris, hora tertia. Amen.*

MCCCLXXIIII. die Martis XVIII. *Iulii hora quinta noctis Arquadae inter montes Euganeos duos dies &* LXX. *annum attingens obiit celeberrimus Vates, Historicus, Theologus, & Orator eximius, qui in* MCCCXII. *die* VIII. *Aprilis. sub examine Illustrissimi Roberti regis Ierusalem, Siciliae & Apuliae, sapientissimi atque potentissimi, Romae in arce Capitolina maximà cum gloria & totius Romani Populi consensu exstitit laureatus.*

CODEX CCCCLXXVI. *Rec.*

in fol. membranaceus, foliorum 108.
saeculi XV.

FRANCISCI PETRARCHAE
Psalmi.
De secreto conflictu.
Sine nomine.: *Quum semper odiosa.*
De ignorantia sui & aliorum.
Invectiva contra medicum.
Vita solitaria.
De otio religiosorum.
Itinerarium.

CODEX CCCCLXXVII.

in fol. chartaceus, foliorum 110.
saeculi XIV.

FRANCISCI PETRARCHAE
Epistolarum familiarium libri VI. qui in edit. Samuelis Crispini MDCI. in VIII. divisi sunt.

CODEX CCCCLXXVIII.

in 4. mai. chartaceus, foliorum 105.
saeculi circiter XIV.

FRANCISCI PETRARCHAE
Historia Valterii & Griseldis.
Praemittitur Carmen elegiacum, cuius init.

Quomodo sola sedet probitas, flet, & ingemit, Aleph!
Facta velut vidua, quae prius uxor erat.
Cui de te fortuna querar, cui nescio quare:
Perfida me cogis turpia probra pati.

In

In fine haec leguntur:

Explicit liber Henrici.

Alia adiunguntur ad Grammaticam spectantia, & alia parvi facienda.

CODEX CCCCLXXIX. *Rec.*

in 4. membranaceus, foliorum 152.
saeculi XIV.

AEGIDII COLUMNAE Romani de regimine principum. Opus alias D. THOMAE Aqu. tribuitur.

Fol. 131. habetur opusculum de Astronomia iudiciaria.

CODEX CCCCLXXX.

in 12. membranaceus, foliorum 67.
saeculi XV.

BARTHOLOMAEI FACII de Vitae faelicitate ad Alfonsum Regem.

CODEX CCCCLXXXI. *Bess.*

in 4. membranaceus, foliorum 92.
saeculi XV.

FERNANDI CORDUBENSIS de artificio omnis & investigandi & inveniendi natura scibilis ad Bessarionem Cardinalem.

Incipit: *Quos vides inter scholasticos, & praestanti ingenio viros, vel sustulisse penitus, vel in dubium revocasse, sitne artificium, quo omne natura scibile in singulis disciplinis & investigari & inveniri possit, eos constat rerum origines nescisse videri; & eam quidem opinationem de Metaphysicae artis ignoratione descendere.*

CODEX CCCCLXXXII. *Cont.*

in 4. chartaceus, foliorum 78.
saeculi XVI.

ALEXANDRI MARANTAE Paedagogia hominis patricii. Incip. *Homo qui naturae legibus universi orbis civis est; quoniam ex bruta animae parte, & divina constat.*

CODEX CCCCLXXXIII.

in 4. membranaceus, foliorum 149.
saeculi XV.

NONII MARCELLI Peripatetici Tiburicensis [sic in Cod.] Compendiosa doctrina per literas ad filium de proprietate sermonum.

Nota initio legitur:

Codex iste FRANCISCI BARBARI *Veneti quondam Domini Candiani, quem sibi Venetiis scribi fecit a Michaële Germanico librario suo. anno Christi* MCCCCXVIII.

Fere eadem nota graece in fine reperitur.

CODEX CCCCLXXXIV. *Bess.*

in fol. membranaceus, foliorum 200.
saeculi XV.

PRISCIANI Caesariensis Grammatica.

CODEX CCCCLXXXV. *Cont.*

in fol. membranaceus, foliorum 127.
saeculi circiter XIV.

ISIDORI Hispalensis Etymologiae.

CO-

CODEX CCCCLXXXVI.

in folio, chartaceus, foliorum 429.

CAELII LAMPRIDII CERVINI Epidaurii, Poëtae Laureati Lexicon, ex quampluribus omnium artium auctoribus maxima cura ingenioque constructum: ad provectorum in literis studentium utilitatem compilatum.

CODEX CCCCLXXXVII.

in 4. *chartaceus, foliorum* 46.
saeculi circiter XV.

GRAMMATICA.

CODEX CCCCLXXXVIII.

in 4. *membranaceus, foliorum* 243.
saeculi XV.

DOCTRINALE, sive Praecepta Grammaticalia, cum Commentariis:

Scribere clericulis paro doctrinale novellum.

In fine nota reperitur:

Explicit Doctrinale una cum commento scripta in MCCCCI. *& expletum in* MCCCCII. *die ultimo Decembris, hora vespertina. In civitate Paduae. In Conventu Fratrum Servorum S. Mariae.*

Sequitur opus aliud sine nomine auctoris & inscriptione, carminibus heroicis constans, in quo de figuris dictionis ut plurimum agitur.

Praefatio incipit: *Quoniam ignorantiae nubilo turpiter excaecati.*

Opus: *Est proprie meta trans graece formatio plasma.*

Sic in fine scriptum est:

Anno Domini MCCCCII. *die* XX. *mensis Aprilis hora* XVI.

MAG. IOANNIS de Suncino Notabilia. Init. *Grammatica est scientia principaliter inventa ad exprimendum.*

Sequitur Opus de modo significandi, sine nomine auctoris, cuius init. *Quum cuiuslibet artificis essentialia* &c.

CATONIS Disticha Moralia.

AESOPI Fabulae.

MAG. GENTILIS de Zingulo Quaestiones disputatae. Init. *Quaeritur utrum Grammatica sit scientia.*

AN. MANL. SEV. BOETHII de Consolatione Philosophiae.

PROSPERI Aquitani Epigrammata.

CODEX CCCCLXXXIX. *Beff.*

in fol. membranaceus, foliorum 300.
saeculi XIV.

CATHOLICON, sive Grammaticalium institutionum collectio Auctore Fr. IOANNE Ianuensi

In fine notatur Codicis aetas:

Anno Domini MCCCXXIV. *scribendo completus est liber iste prima feria sexta post octavam Commemorationis Corporis & Sanguinis Domini nostri Iesu Christi.*

Miscel-

Miscellanea.

CODEX CCCCXC. *Bess.*

in 4. chartaceus, foliorum 252.
saeculi XV.

ARISTOTELIS Metaphysicorum libri XIV. a BESSARIONE CARD. Latine versi, & propria ipsius manu, ut coniicere licet, exarati.

Praeit Bessarionis eiusdem ad Alfonsum Aragoniae Regem Epistola nuncupatoria, sive Praefatio, quam, quum nondum lucem vidisse sciamus, & versionis rationes exhibeat, hic subiicere placuit:

Bessarionis Episcopi Tusculani Sanctae Romanae Ecclesiae Card. in novam Metaphysicorum Aristotelis translationem Praefatio incipit feliciter ad Alfonsum Serenissimum atque Illustrissimum Principem Aragonum, & utriusque Siciliae Regem invictissimum.

Magnum illum Alexandrum Macedonem, inclyte & invictissime Princeps, editionem Metaphysicorum Aristotelis, quibus apprime eruditus fuerat, iniquo animo tulisse memoria prodiderunt; cuius rei rationem in literis, quas ad praeceptorem suum Aristotelem dedit, facile expressit: quod scilicet doctrina ac sapientia, potius quam armis viribusque, anteire ceteros cupiebat. Et quidem merito; quum illud hominis, hoc animalis; illud ingenii, hoc corporis sit virtus. Hunc tu, Rex Sapientissime, imitatus, neque armis solum, ac tot tantisque victoriis, quibus immortalem tibi gloriam comparasti, contentus: literis quoque modo divinis, modo gentilibus, & his cum ad sapientiam, tum ad eloquentiam conducentibus, non in pace solum, verum etiam in medio bellorum fervore incumbis: & ita incumbis, ut, quum summus in armis sis, summumque in re militari locum teneas, dubium sit, quonam magis excellas huiusmodi rebus studentibus; armis ne, an scientia: potentia, an sapientia. Cuius rei argumentum est, quod me, ut librum Metaphysicorum Aristotelis tibi latinum facerem, efflagitasti; & ita efflagitasti, ut ego, tanti Principis tam honesto desiderio victus, oblitus fuerim mei ipsius, & tantam rem aggressus sim, quam veteres

aggressi Latini quid fecerint, quove modo latinum verterint, aliorum sit iudicium. Ita certe verterunt, ut opus fuerit & Sanctissimum ac Clementissimum Dominum nostrum Nicolaum Quintum, Pontificem Maximum [qui omnis scientiae, omnis divinae humanaeque sapientiae doctissimus in Apostolicam sedem conscendit: quique, ut loco & dignitate, ita Philosophia, Theologia, & omni optimarum scientiarum genere principatum obtinet] viros eligere utriusque linguae peritos, qui omnes fere Aristotelis libros denuo in latinam verterent orationem: & maiestatem tuam, ante illius in Apostolicum Tribunal assumptionem, a nobis petere, ut hunc, de quo loquimur, librum latinum faceremus: quem iamdiu a me perfectum Tuae Sacrae Maiestati, Rex inclyte, dedicavi. Hunc, qualiscumque erit, quum Tua Serenitas hilari vultu acceperit, non dubito ceteris quoque ob auctoritatem & dignitatem tuam acceptum gratumque futurum. Vale feliciter, Rex invictissime.

S. HIERONYMI Epistolae, & aliorum ad Hieronymum.

Ad Ruffinum Monachum, cuius ad Orientem gratulatur adventum. *Plus Deum tribuere.*

Ad Presidium Placentinum diaconum de Cereo Paschali: *Nulla res.* Suppostitia est. Vide censuram.

Ad Pammachium & Oceanum de modico eos profectu redarguentis: *Qui AEthiopem invitat ad balnea.* Spuria.

Ad Damasum de filio prodigo & luxurioso explanatoria: *Beatitudinis tuae interrogatio.*

Ad amicum aegrotum consolatoria: *Quamquam certissime noverim.* Hieron. falso adscripta.

Ad Oceanum Episcopum consolatoria: *Diversorum opprobriorum.*

Ad militem, ut saeculi & mundi transitoria contemnat, & Deo militet exhortatoria: *Et si ignotus tibi sim.* Paulinum auctorem autumat censura, quam vide.

PAVLINI ET THYRASII in edit. THERASIAE, ad Sebastianum: *Sancto & merito dilectissimo &c. Benedictus Dominus Deus.*

DAMASI Epist. ad Hieronymum consultiva: *Dum multa corpora librorum in meo arbitrio.*

Responsio ad Damasum: *Legi literas Apostolatus vestri.*

Ad eundem de panibus & aliis altaris oblationibus: *Noverit sancta.*

Ad eundem: *Gloriam Sanctitatis Tuae.*

CHROMATII ET HELIODORI ad Hieronymum de ortu Beatae Mariae: *Ortum Mariae Reginae Virginis.*

Ad eosdem responsiva: *Qui terram auri.*

Ad eosdem de Nativitate B. M. V. *Petitis a me.* Septem praedictae epistolae inter spurias reiectae sunt.

CHROMATII ET HELIODORI ad Hier. de Martyrologio componendo: *Quum religiosissimus.*

Ad

Ad eosdem responsiva : *Constat Dominum nostrum*.

Ad Cyprianum in Psalmum : *Domine refugium factus es nobis* : Init. *Prius te Cypriane*.

Ad Sumniam & Fretellam de diversis Psalterii interpretationibus : *Vere in vobis*.

Ad Theophilum Alex. Episcopum : *Ex eo tempore quo Beatitudinis tuae*.

S. AVGVSTINI ad Hier. de translatione divinarum Scripturarum : *Nunquam aeque*.

Ad Augustinum excusatoria : *Virum venerabilem fratrem*.

Ad eundem de haereticis; qui eo tempore emerserant : *Omni quidem tempore*.

Ad Marcellam de sua conversione gaudentis , & eam ad patientiam ac amorem tribulationum corroborantis : *Magnam humilitatis*. Inter suppositítias.

Ad Virginem Mauritii filiam de vera & perfecta Virginitate : *Quantam in caelestibus*. Spuria.

Ad Celantiam de ratione pie vivendi : *Vetus scripturae*.

Ad Susannam lapsam obiurgatoria : *Puto levius esse crimen*. Suppostitia est.

Ad Eustochium virginem, ceterasque discipulas eius Regula Vitae Monasticae : *Tepescens in membris*. Inter spurias reponenda est.

Ad eandem epitaphium Paulae matris eius : *Si cuncta mei corporis*.

Ad Marcellam de Commentariis Rheticii in Canticum Canticorum : *Nuper quum*.

Ad Algasiam libellus undecim Quaestionum : *Filius meus*.

Definitio Fidei , Symbolique Nicaeni Concilii a B. Hieronymo de graeco in latinum translata sermonem . In editis Explanatio Fidei ad Cyrillum : *Credimus in unum*. Opusculum spurium.

Altercatio Luciferiani & Orthodoxi : *Proxime accidit*.

Ad Pammachium contra Ioannem Hierosolymitanum Episcopum & Ruffinum Origenis sectatores : *Si iuxta Paulum Apostolum*.

Ad Theophilum, qui obsecrans scripserat, ut pacem cum Ruffino haberet : *Epistola tua haereditatis*. In edit. adversus Ioannem Hierosolymitanum.

Ad Paulinum , cur non scripserit in Danielem commentarios : *Voce me provocas ad scribendum*.

Ad Theophilum Pp. de corrigendis haereticis : *Meminit Beatitudo tua*.

THEOPHILI ad Hieron. *Sanctus Episcopus Agatho*.

Ad eundem Theophilum : *Duplicem mihi gratiam*.

THEOPHILI ad Hieron. *Didici quod & Sanctitas tua.*

Ad eundem Theoph. *Nuper tuae Beatitudinis scripta percepi.*

THEOPHILI ad Epiphanium, ut congregatis Episcopis suae insulae condemnet Origenem, &c. *Dominus qui loquutus est.*

EPIPHANII ad Hieron. *Venerabilis Epistola*. In editis: *Generalis Epistola.*

ANASTASII Romanae Vrbis Episcopi ad Ioannem Episcopum Hierosolymitanum de Ruffini sententia: *Probatae quidem affectionis est.*

Ad Riparium: *Christi te adversum hostes.*

Ad Apronium: *Nescio qua tentatione.*

CODEX CCCCXCI. Bess.

in 4. chartaceus, foliorum 60.
saeculi XV.

ARISTOTELIS OEconomicorum, sive de cura rei familiaris, liber primus cum supplemento, *Probam mulierem* &c. ut in edit. quem latine reddidit, commentario illustravit, & ad Cosmam Medicem misit LEONARDVS Arretinus.

Praemittitur BESSARIONIS Epistola ad Paulum II. de errore Paschatis, quam, ineditam putantes, hic ex integro damus:

Bessarionis Episcopi Sabini, Card. Nicaeni ac Patriarchae Cpolitani ad PAVLVM PONT. MAX. De errore Paschatis.

Non dubium est, Beatissime Pater, in Resurrectionis Paschate celebrando errorem aliquando committi: nonnunquam octo dierum: quandoque unius mensis & amplius, ut hoc anno MCCCCLXX. *eveniet; hoc tamen raro accidit. Duabus de caussis error existit: altera ex lunationibus: altera ab aequinoctio. Nam Sancti Patres nostri Pascha nostrum celebrari voluerunt primo post aequinoctium veris: secundo post quartumdecimum diem primae lunae post aequinoctium vernale: tertio non cum Iudaeis: quarto die Dominico post Iudaeorum Pascha. Quae omnia ut rite serventur, apertaque sint & cognita, vel iis, qui scientiae astronomicae non sunt periti; tabulam quandam, sive canonem ediderunt, in quo singulis annis reperitur prima post aequinoctium oppositio lunaris, quo tempore debet esse Pascha Iudaeorum, ac dies septimanae, in quem cadit eiusmodi Lunae oppositio, ac deinceps dies Dominicus, quo Pascha nostrum celebrari oportet, quod usu evenit per calculationem* XVIIII. *annorum lunarium; veteres nam astronomi lunam* XVIIII. *annorum spatio ad idem signum circumagi, unde incoepit, existimarunt. Nititur praeterea haec tabula opinione illa de aequinoctio; quod scilicet vernale aequinoctium* CCC. *annorum intervallo eodem die mensis Martii fieri contingeret, quorum neutrum verum est.*

Nec

Nec tamen mirandum, si tanti viri in eiuscemodi re lapsi sunt; nam & si astronomi veteres eam scientiam optime tenuerint; tamen non attigerunt veritatem omnem motus caelestis; non sua quidem ignorantia decepti, sed rerum caelestium natura superati. Astronomia enim quum non plane veritatem adsequatur, sed propius accedat, ut philosophi affirmant, quo plures observationes caelestium motuum complectitur; eo magis per illorum comparationem ad veritatem tendit; qua de caussa posteri propius semper accesserunt; quum plures habuerint observationes. Etenim Ptolemaeus astrorum scientia eruditissimus, qui primus eam absolute tradidit, augem solis immobilem esse putavit; quem tamen posteriores moveri sentiunt, velut sphaera non erratica movetur; quod verum est. Eandem praeterea sphaeram Ptolemaeus uno gradu moveri ait annis centum ab occidente in orientem; posteriores vero paucioribus. Idem & in re de qua agitur; quamvis antiqui, lunam incipientem primo anno, verbi gratia, a primo gradu Arietis, postea expleto XVIIII. *anno iterum ad idem signum reverti putaverint; non tamen verum est; nam* LXXVI. *anno deerit ei una omnino quarta pars diei ad idem principium adtingendum, ita ut* CCCIII. *annis unius diei spatio sit adfutura; inde nimirum error manavit de Paschate nostro per totam nonnunquam septimanam. Facimus nam Pascha una septimana tardius, qua in re error est, qui ex aureo numero provenit; nam lunationes istas sequitur. Ad haec nos agimus annum secundum Romanorum consuetudinem dierum* CCCLXV. *ac unius quarti; ita ut quartus annus semper dies* CCCXLVI. *comprehendat; unde bissextus deducitur, & inde solaris annus, ac verus non sit tantus, sed maior* CCC. *vel* CC. *unius diei parte; propterea vel* CCC. *quoque anno, vel* CC. *ut iuniores acutius intellexerunt aequinoctium uno die retrocedit; ex quo evenit ut in Paschate nostro error sit unius aliquando mensis & amplius, ac mense post celebremus Pascha, quam deberemus, quemadmodum hoc anno; id tamen raro accidit. Quare planum est aurei numeri ac lunationum istorum* XVIIII. *annorum veterem ac perpetuam observationem caussam esse huius inveterati erroris; iccirco ab iis, & eorum via ac regula discedendum. At siquis huic rei apte consulere velit, oportet ut calculet denuo istas lunationes, novamque tabulam conficiat, per quam aeque docti atque indocti Pascha reperiant; sed non diu erit utilis; nam post annum* CCC. *rursus uno die errabit, & eodem modo deinceps. Erit praeterea admodum difficile, ut Christianis omnibus cuiusque nationis, & sectae hoc sit cognitum; hoc nam tempore cuncti Christiani nationis omnis, sectae, & haeresis de Paschatis die conveniunt, eodemque die omnes celebrant; quod pulcrum & honestum est. Si vero mutabitur, illi non recipient & sequetur confusio, ut aliis Christianis ieiunantibus, alii Paschalibus gaudiis indulgeant: ac homines, & si non catholici omnes, tamen a Christo Domino appellati variis diebus Pascha celebrent. Mandare praeterea, ut Christiani lunationes sequantur, ac primo die Dominico, post primam oppositionem lunae, factam post aequinoctium vernale, Pascha faciant, difficile erit; praesertim verum caelestium ignari. Quisnam in vicis parvisque oppidis, ubi non est doctorum hominum copia, scire posset quando erit novilunium? quando*

oppositio? Aut quid difficilius est, & magis varium quando sit aequinoctium? Errabunt omnes, & dissentient. Praeterea hic error nihil mali affert; quum enim in Paschate celebrando quatuor sint servanda, ut dictum est; ut fiat post aequinoctium vernale: post primum plenilunium post tale aequinoctium: non cum Iudaeis: die Dominico post Pascha Iudaeorum; omnia haec, aut certe magis necessaria per hanc tabulam servantur, & quamvis erremus celebrando Paschate, nonnunquam tardius aliquibus diebus; tamen hic error facit nos diligentius servare tertiam conditionem, quae admodum necessaria est; ut scilicet non cum Iudaeis celebremus. Tanto enim magis ab illis discedimus, quanto tardius agimus. Itaque nihil immutandum videtur, ob eas rationes, quae supra commemoratae sunt.

PLATONIS Dialogi IV. LEONARDO Arretino interprete.

PHAEDRUS; praemisso prologo ad Antonium Luscum.

APOLOGIA Socratis.

CRITO.

GORGIAS.

Sequuntur & Platonis Epistolae XII. priores ex versione Arretini eiusdem. His praeponitur dedicatio ad Cosmam Medicem, & argumentum.

AENEAE SILVII Episcopi Senensis [qui fuit. PIUS II.] Historia Gothorum.

Edita est ex MS. Codice chartaceo, satis antiquo Cl. V. Apostoli Zeni a R. D. Raymundo Duellio C. R. Francofurti, & Lipsiae MDCCXXX.

DIONIS CHRYSOSTOMI De regno Orationes IV. ex interpretatione GREGORII TIPHERNI ad Nicolaum V.

CODEX CCCCXCII. *Bess.*

in 4. partim chartaceus, partim membranaceus, foliorum 143. saeculi circiter XV.

TRACTATUS Anonymi de XII. Antiphonis. Praemittitur index Sermonum seu capitum XVIII. quibus opusculum constat.

Initium cap. I. *Laudes & preces, quae a fidelibus & devotis in Ecclesia quotidie legendo cultui divini nominis offeruntur.*

ANONYMI De Vita & Virtutibus Beatae Mariae Virginis. Prooemium incip. *Laetetur anima vestra memoria eius: non confundetur in laude ipsius* ... Eccl. ultimo. *Gloriosam Virginem Dei Genitricem Mariam, quae in summo dignitatis & gloriae titulum accepit.*

Opus in CLIII. Capitula distributum est.

SAMUELIS Rabbi Iudaei Epistola de prophetiis Veteris Testamenti secundum translationem eorum, quibus lex Iudaica destruitur, Christianaque

naque religio approbatur ad Rabbi Isaac magistrum Synagogae, de Arabico in latinum versa ab F. ALFONSO BONIHOMINIS Hispano Ord. Praed. ac F. Hugoni eiusdem ordinis Magistro, ac Sacrae Paginae Professori dicata. Edita est saepius, ut notat Echard T. I. pag. 594.

Incipit: *Conservet te Deus, frater mi, & permanere te faciat usquequo terminetur ista captivitas nostra, & congregetur dispersio nostra, & appropinquet spes nostra.*

FLORILEGIUM ex operibus S. Augustini. Capita numerantur XXVIII. Primum incip. *Da mihi Domine scire.*

Sequuntur alia parvi momenti, & in fine habentur Legendae SS. Leonardi & Radegundis.

CODEX CCCCXCIII.

in 4. membranaceus, foliorum 104.
saeculi circiter XIV.

EPISTOLARUM aliquot Collectio;

INNOCENTII Papae III. ad Imperatorem Ottonem, qui fuit inobediens Ecclesiae. Incip. *Quamvis ad regimen Apostolicae Sedis.*

Epistola quam misit Dominus Papa in Franciam Domino Archiepiscopo Rothomagensi & Suffraganeis eius, quum Rex Franciae Dominus Ludovicus cum populo Christiano passus fuit conflictum apud Mansurram. Init. *Propinatum nuper ab Oriente dirae amaritudinis calicem.*

Epistola missa per Dominum Papam Reginae Franciae in eodem casu: *Tibi moestae nos tristes.*

Epistola missa per Dominum Papam Regi Franciae, quum idem Rex cum Christianitate captus fuit a Saracenis apud Mansurram: *Gustasti plurimum, carissime fili, de amaritudinis calice.*

B. BERNARDI ad Raynaldum: *Satis & plusquam satis.* In edit. non vidimus.

Eiusdem ad Eugenium Papam: *Auditum est in terra nostra.* Est Epistola CCXXXVIII. in edit. Paris.

EUGENII Papae ad Abbates Cistercienses: *Optarem, filii dilectissimi.* Suasoria Epistola est ad augendum in religione fervorem.

B. HIERONYMI ad Tirasium: *Caritatis tuae.*

Fol. 42. Habetur Lex instituta per Dominum Fredericum Imperatorem contra haereticos: Init. *Fredericus Dei gratia Romanorum Imperator semper Augustus Ierusalem & Siciliae Rex &c. Commissi nobis caelitus cura regiminis.* Et fol. 44. alia lex Imp. eiusdem similiter de haereticis exstat: *Inconsutilem tunicam Dei nostri dissuere conantur.* Passim in to-

to Codice occurrunt excerpta varia, praecipue ex Scripturis & Sanctis Patribus; & fol. 50. reperitur Narratio de B. Thoma Apostolo cuius init. *Temporibus Callixti Papae secundi*.

CODEX CCCCXCIV. *Rec.*

in 12. *membranaceus*, *foliorum* 136.
saeculi circiter XIV.

F. THOMAE VALENTIS Ord. Min. Expositiones in libros

ISAIAE.
IOB.
NVMERORVM.
DEVTERONOMII.
IOSVE.
IVDICVM.
RVTH.
EXODI.
LEVITICI.

Praemittitur Tractatus, cui titulus & initium est: *Convertimini*.
Sequuntur Declamationes SENECAE Patris.

FAB. FVLGENTII PLACIADIS Mithologiae cum expositione F. IOANNIS de RIDELBAST sive Ridevalli Ord. Min. MS. memoratur a Wadingo in Biblioth. publica Cantabrigiae.

CODEX CCCCXCV. *Bess.*

in 4. *membranaceus*, *foliorum* 149.
saeculi XV.

F. ROBERTI ANGLICI Ord. Min. Dialogus de formalitatibus inter Ochanistam & Scotistam. Init. *Quod verbis vituperii satis abundas*.

Nota in fine legitur:

Explicit Dialogus curiosus de formalitatibus inter unum Dumsistam & unum Ochanistam, quem composuit venerabilis Doctor Robertus Anglicus Ord. Min.

F. THOMAE de ROSSI Scoti Ord. Min. de Conceptione Beatae Virginis. Init. *Virgo gloriosissima quae adeo fuit praelecta*.

In fine notatur:

Expliciunt Quaestiones Magistri Thomae de Rossi Scoti Ord. Min. sacraeque Theologiae Doctoris de Conceptione Virginis immaculatae, quam legit in Vni-

Vniversitate Parisiensi Baccalarius ibidem existens in lectura Sententiarum.

Anno Domini MCCCLXXIII.

CODEX CCCCXCVI. *Bess.*

in fol. min. chartaceus, foliorum 340.
saeculi circiter XV.

PII Papae II. [AEneae Sylvii] Oratio responsiva ad Orationem Oratorum Gallicorum in celebri Conventu Mantuano, publice habita, & divinitus recitata. Incipit : *Responsuri verbis vestris*, fol. 216.

Consequitur Epistola Pii eiusdem ad Ludovicum Francorum Regem : *Accepimus ex literis venerabilis Fratris nostri Ioannis Episcopi Atrebatensis*.

LEONARDI IVSTINIANI Patritii Ven. Oratio in funere Caroli Zeni.

In fine legitur :

Acta anno Christi MCCCCXVIII. *ad* VIII. *idus Maii ad populum in aede Mariae Caelestis.*

Adiungitur Epistola GVARINI Veronensis clarissimo equestris ordinis viro Alberto de Sala : *Luculentam illam Iustiniani nostri Orationem*.

PAVLI ROBABELLI Artium & Medicinae Doctoris ad Serenissimum Venetorum Ducem in creatione Ducatus sui : *Nihil certe, Serenissime Princeps, nobis & studiis nostris felicius, neque commodius accidere potuit*.

BESSARIONIS Card. Epistola ad Franciscum Foscari Venetorum Ducem, qua de Vrbis Cpoleos captivitate conqueritur, & ad res Italiae componendas, bellumque barbaris inferendum hortatur : *Distuli ante hunc diem* &c. Data est Epistola Bononiae die XIII. Iulii 1453.

LAVRI de PALAZOLIS I.V.D. Patavini, ibidem primum Iura legentis in Visitatione facta in adventu Reverendissimi Domini Card. tituli S. Laurentii in Damaso, & Camerarii ac Patriarchae Aquileiensis, Oratio pro regia sua urbe Patavina ac Collegio Iuristarum incipit : *Quod a summo Deo*.

Sequitur Epistola missa per Dominum Turcarum Domino Papae : *Nuper auribus nostris intonuit*.

NICOLAI BARBI Patr. Ven. Epistola ad Isotam Nogarolam.

Incip. *Quum tanta quotidie.*

Ceterum Codex maiori ex parte legalia plura complectitur, quorum tituli & auctores non habentur.

CODEX CCCCXCVII. Bess.

in fol. membranaceus, foliorum 202.
saeculi circiter XII.

AELII DONATI De octo partibus orationis.
HOMERI Iliados Compendium carminibus heroicis, sine auctoris nomine. Opus fine mutilum est.
SERVII MARII HONOR. De ratione ultimarum syllabarum liber ad Aquilinum.
PORPHYRII Isagoge. fol. 106. ver.
ARISTOTELIS
De decem praedicamentis.
De interpretatione.

In reliquo Codice occurrunt passim specimina variarum artium & scientiarum ad usum polymatheos alicuius consarcinata.

CODEX CCCCXCVIII. Cont.

in 4. chartaceus, foliorum 58.
saeculi XV.

GVARINI Veronensis
De liberis educandis ex Plutarcho ad Angelum Corbinellum. Init. *Maiores nostros.*
Calumniae Luciani latina versio ad Ioannem Quirinum Patricium Venet. Incip. *Animadverti saepe mecum.*

Sic notatur in fine:

Explicit Calumnia die 17. Aprilis 1424. Patavii per me Antonium Gurceensem, civem Brixiensem. Emendata deinde Montorii audiente Guarino die x. Kal. Maii MCCCCXXVII.

PETRI PAVLI VERGERII De ingenuis moribus & liberalibus studiis ad Vbertinum Carrariensem. Init. *Franciscus senior.*

Sequitur latina versio Rinuccii cuiusdam dialogi Luciani Charontis & Mercurii ad Franciscum Bonacursium.

MAPHEI VEGII Laudensis

Sup-

Supplementum AEneidos.

CODEX CCCCXCIX. Cont.

in 4. maiori ex parte chartaceus, foliorum 293. saeculi XVI.

REGINALDI POLI Card. Legati Apoſtolici Epiſtola ad Thomam Crammerum, qui Archiepiſcopalem ſedem Cantuarienſis Eccleſiae tenens, novam de Sacramento Euchariſtiae doctrinam contra perpetuum Catholicae Eccleſiae conſenſum profeſſus eſt, ac tradidit; qua Epiſtola eum nec magiſtrum tanti Myſterii neque diſcipulum eſſe poſſe, ſimulque unde hic eius error manarit oſtendit, & ad poenitentiam hortatur.

Incip. *Omnis qui recedit & non permanet.*

Praemittitur deſcriptio electionis Ducis Venetiarum.

Conſequuntur exercitationes duae rhetoricae, quarum prima probat vera eſſe, quae de Deucalione & Pyrrha dicuntur, ſecunda contra.

AVGVSTINI VALERII [Card. ac Epiſc. Veron.]

Epiſtola ad Laurentium Bernardum de muneribus Sapientum Ordinum. Init. *Quoniam ita vis*. Sequitur tractatus Anonymi ad Valerium de ambitu. Incip. *Heri cum nonnullis adoleſcentibus ad D. Marci multis de rebus locuti ſumus.*

Epiſtola ad Bernardum Naugerium, apud Paulum IIII. Pont. Max. Legatum. Init. *Scripſi adoleſcens librum de Reipublicae veſtrae laudibus.*

Oratio ad Aloyſium Contarenum de Reipublicae Venetae laudibus: *Nemo eſt, optime Aloyſi.*

Petrus Franciſcus Contarenus Patriarcha. Nempe Oratio de eius virtutibus: *Turpe eſt omnibus Venetis.*

Donatus, ſive de Ambitione Dialogus ad Ioannem Grittum: *Superioribus diebus.*

Gratulatio ad Petrum Franciſcum Contarenum Patriarcham: *Duae ſunt potiſſimum cauſſae.*

Commentarius legationis ad Paulum IIII. Pont. Max. *Quum natura comparatum ſit.*

Oratio in funere M. Antonii Triviſani Venet. Ducis. *Veterem, Patres*. Praemittitur Epiſtola manu Valerii ipſius exarata, qua orationem ſuam Petro Franciſco Contareno expendendam mittit.

In fine adiungitur opuſculum Italico ſermone conſcriptum, cui titulus: *Enigma della pietra de' Filoſofi*. Init. *Naſce negli alti monti.*

CODEX D.

in 4. membranaceus, foliorum 10.
saeculi XV.

GEORGII TRAPEZVNTII De Suavitate dicendi ad Hieronymum Bragadenum.

Init. *Scripsi ad te brevioribus antea verbis.*

PAVLI MAPHEI Oratio in laudem B. Ludovici Pontificis. Incip. *Quum vitam integerrimam.*

Sequuntur Epistolae duae.

Prima FRANCISCI BARBARI Hermolao Protonotario: *Ad multas incommoditates & molestias.*

Secunda LEONARDI IVSTINIANI Francisco Philelpho: *Misisti nuper ad me.*

CODEX DI. *Rec.*

in 4. mai. chartaceus, foliorum 211.
saeculi circiter XVI.

POGGII Florentini

De infelicitate Principum ad Thomam de Serezano. Init. *Rem minime probatam.*

De ingenuis moribus & liberalibus studiis ad Vbertinum Carrariensem: *Franciscus senior avus tuus.* Petro P. Vergerio & Leonardo Arretino alias opusculum tribuitur. Vide Cl. V. Laurentium Mehus de scriptis Leonardi pag. LXI. cap. XVII.

De nobilitate ad Gherardum Card. Cumanum: *Non dubito.* fol. 97.

Consequitur CAROLI Arretini Carmen de nobilitate ad Poggium: *Quid sit nobilitas scribere liberis.*

Epistola [Poggii] ad Gregorium Corrarium Sedis Apostolicae Protonotarium. Incip. *Optarem, mi Gregori.* Mittit per hanc Poggius Gregorio libellum suum De nobilitate expendendum ac considerandum.

LEONARDI Arretini

Latinae versiones:

Opusculi XENOPHONTIS de tyrannica & privata vita. Praefatio ad Nicolaum suum incip. *Xenophontis philosophi.*

Ho-

Homiliae BASILII Magni de literis & ſtudiis ad iuvenes; praemiſſa Epiſtola ad Colucium.

Orationis ISOCRATIS, cui titulus Nicocles.

OEconomicorum ARISTOTELIS ad Coſmam.

Dialogus in partes duas diviſus de Dante, Petrarcha, & Boccacio ad Petrum. Incip. praefatio: *Vetus eſt cuiuſdam ſapientis ſententia*. Communiores tituli opuſculo ſunt: Dialogorum libri II. ad Petrum Iſtrium; vel, Dialogi duo de diſputationis, exercitationiſque ſtudiorum uſu, & neceſſitate in literarum genere quolibet.

AEMILII PROBI [ſic in Codice] Vitae excellentium Imperatorium,

MILTIADIS.
THEMISTOCLIS.
ARISTIDIS.
PAVSANIAE.
CIMONIS.
LISANDRI.
ALCIBIADIS.
TRASIBVLI.
CONONIS.
DIONIS.
IPHICRATIS.
CABRIAE.
TIMOTHEI.
DATAMIS.
EPAMINONDAE.
PELOPIDAE.
AGESILAI.
EVMENIS.
PHOCIONIS.
TIMOLEONTIS.
HALMICARIS.
HANNIBALIS.

Adiunguntur & Vitae Catonis & Virgilii, quarum ſecunda exſtat in edit. Virg. Maſviciana, longior tamen hac noſtra.

CODEX DII.

in 4. chartaceus, foliorum 97.
ſaeculi XV.

HIERONYMI CASTROCARI Epiſtolae & Declamationes.

Circa annum MDL. ſcripſiſſe auctorem perſpicuum eſt, ſub Imperio Caroli V. de cuius geſtis, deque iis, quae tunc temporis evenerant, identidem verba facit.

Sequuntur & eiuſdem epigrammata aliquot.

BARTHOLOMAEI LEONICENI

Declamationes duae contra Ioſephum de Alegris, qui erat Catilina temporum, quando facta fuit coniuratio in civitate Venetiarum. Prima incipit: *Si quas humanarum*.

Eiuſdem carmina in laudem Civitatis Ateſtinae. Init.

Stat inter excelſos generoſum montes Ateſtes.

Ceterum Codex, quem ad usum facile tyronis cuiusdam exstitisse arbitramur, alia plura complectitur parvi momenti, quae singula recensere operae pretium minime duximus.

CODEX DIII.

in folio chartaceus, foliorum 163.
saeculi circiter XVI.

COLLECTIO Variorum Monumentorum a medietate circiter saeculi XIII. ad exitum XIV. Privilegia plerumque continentur Summorum Pontificum, ac Imperatorum, Regumque conventiones, ac iuramenta, & narrationes variae ad eorum intelligentiam spectantes.

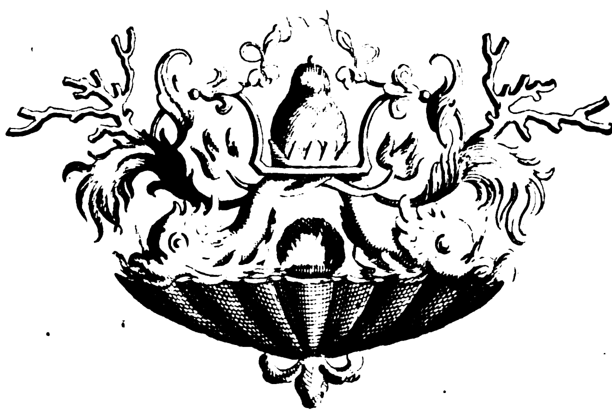
CODEX DIV.

in 4. chartaceus, foliorum 186.
saeculi circiter XIV.

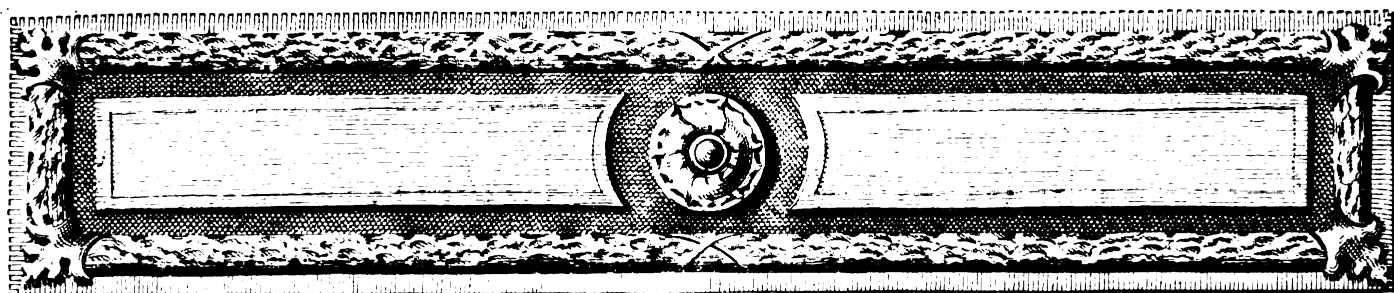
MISCELLANEA ex diversis argumentis ad usum fortasse alicuius concionatoris.

Fol. 146. Habentur quaestiones Concordantes Evangelia & Prophetias in Quadragesima, videlicet.

Abstinentia sive ieiunii acerbitas non debet esset simulata vel palliata; ut habetur in Evang. ubi dicit: Quum ieiunatis nolite &c. *quod concord. cum praes. Epist.* Convertimi ad me in toto corde vestro.

A P-

APPENDIX

CODICVM, QVI NVPER

IN PARTE SVPERIORI DVCALIS ECCLESIAE

INVENTI SVNT.

Ex his aliquot, quos ſcilicet aſteriſco ſignavimus, deſcripſit Tomaſinus in Biblioth. Ven. MSS. pag. 56.

CODEX DV.

in fol. min. chartaceus, foliorum 49. *ſaeculi circiter XIII.*

BIBLIORVM SACRORVM Pars,
IOB.
SAPIENTIA.
ECCLESIASTES.

CODEX DVI.

in fol. membranaceus, foliorum 111. *ſaeculi circiter XIV. pulcherrimae notae.*

TRACTATVS in EVANGELIVM S. MARCI. Incip. *Beati Evangeliſtae Marci ſuperna favente clementia nunc legere ingrediemur.*

CODEX DVII.

in 8. membranaceus, foliorum 189. *ſaeculi circiter XIV.*

FLORES EVANGELIORVM. Praeter excerpta ex Evange-

liis habentur & Homiliae in varias S. Scripturae lectiones, Vitae Sanctorum, & alia eiusmodi.

CODEX DVIII.

in folio, membranaceus, foliorum 216.
saeculi circiter XIII.

HOMILIAE Variae in EVANGELIA, facile ad usum Chori.

CODEX DIX. *

in fol. min. membranaceus, foliorum 119.
saeculi circiter XIV.

MISSALE ad usum Ecclesiae alicuius Gallicanae.

CODEX DX. *

in 8. *membranaceus, foliorum* 225.
saeculi circiter XIV.

OFFICIVM.

CODEX DXI.

in 8. *membranaceus, foliorum* 20.
saeculi circiter XV.

PROCESSVS Miraculorum F. Bartholomaei de Civitate Firmana Ordinis Apostolorum Christi.

CODEX DXII.

in fol. membranaceus, foliorum 77.
saeculi circiter XIV.

INSTITVTIONES Iur. Civ. cum glossa. Codex initio mutilus est.

CO-

CODEX DXIII.

in fol. chartaceus, foliorum 266.
saeculi circiter XIV.

INSTITVTIONES.

CODEX DXIV.

in fol. membranaceus, foliorum 60.
saeculi XV.

DE ARTE NOTARIA.

CODEX DXV.

in 4. min. membranaceus, foliorum 82.
saeculi circiter XIV.

AEGIDII Ordo Iudicii.

CODEX DXVI.

in fol. membranaceus, foliorum 117.
saeculi circiter XIV.

GOFREDI Beneventani de Ordine Iudiciorum.

CODEX DXVII.

in 4. membranaceus, foliorum 52.
saeculi circiter XIV.

GVLLIELMI de MANDAGOTTO De electione novorum Praelatorum.

CODEX DXVIII. *Pet.*

in folio, membranaceus, foliorum 62.
saeculi circiter XIV.

SEGVEROLI de HOMODEIS Mediolanensis, Militis, legum

Doctoris, & comitis Palatini de multis arduis quaestionibus legalibus, pars tertia tantum.

CODEX DXIX.

in folio, chartaceus, foliorum 192.
saeculi XV.

IO. PETRI de FERRARIIS I. V. D. Practica [Legum] Papiensis.

In fine legitur:

Et sic est finis huius Practicae Papiensis. Deo gratias. Anno MCCCCLXXIII. *die* 4. *Decembris, in arce Vallegii.*

Adiungitur Commissio Viri Nob. Domini Andreae Gradonico Baiuli Constantinopolis. Data anno 1374.

CODEX DXX.*

in folio chartaceus, foliorum 100.
saeculi XV.

ARISTOTELIS, Anonymo interprete,
De Physico auditu libri VIII.
De caelo & mundo libri IIII.
De longitudine & brevitate vitae.
De sensu & sensili.
De morte & vita.
De iuventute & senectute.
De generatione & corruptione.
De memoria & reminiscentia.
De anima libri III.
Meteororum libri IV.

In fine legitur:

Explicit liber Meteororum translationis novae.

CO-

CODEX DXXI.

in 4. membranaceus, foliorum 68.
saeculi circiter XIII.

AN. MANL. SEV. BOETHII De Consolatione Philosophiae.

CODEX DXXII.

in fol. chartaceus, foliorum 106.
saeculi circiter XIV.

AN. MANL. SEV. BOETHII de Consolatione Philosophiae cum Commento, cuius init. Carmina qui quondam &c. *Volens ego Boëthius agere de consolatione philosophica.*

CODEX DXXIII.

in 8. membranaceus, foliorum 68.
saeculi circiter XIII.

AN. MANL. SEV. BOETHII de Consolatione Philosophiae.

CODEX DXXIV.

in fol. membranaceus, foliorum 54.
saeculi circiter XV.

F. AEGIDII
Quaestiones de generatione & corruptione.

CODEX DXXV.*

in fol. membranaceus, foliorum 80.
saeculi circiter XV.

F. AEGIDII Quodlibetum.

CODEX DXXVI.

in fol. min. chartaceus, foliorum 138.
saeculi circiter XV.

F. DIONYSII de Burgo S. Sepulchri Ord. Erem. S. Aug. Expositiones in VALERIVM MAXIMVM.

CODEX DXXVII.

in 4. *mai. chartaceus, foliorum* 75.
saeculi XV.

MAG. PAVLI de Venetiis Summa Logicalis.

CODEX DXXVIII.

in fol. membranaceus, foliorum 93.
saeculi circiter XIV.

F. AVGVSTINI de Ancona Ord. Erem. S. Auguſt. Quaeſtiones in Phyſicam ARISTOTELIS.

CODEX DXXIX.

in 4. *chartaceus, foliorum* 61.
saeculi circiter XV.

MAG. PAVLI Pergulenſis Dubia.

CODEX DXXX.

in fol. membranaceus, foliorum 88.
saeculi circiter XIV.

ANONYMI Quaeſtiones de Anima.

CO-

CODEX DXXXI.

in fol. membranaceus, foliorum 40.
saeculi XIV.

GALENI libri aliquot, partim a BVRGVNDIONE Pisano, & partim a PETRO Paduano latine redditi.

CODEX DXXXII.

in 4. membranaceus, foliorum 53.
saeculi circiter XIV.

MAG. VRSI Laudensis Lectura super Galenum.
Sequitur Anonymi Lectura in librum regiminis acutorum.

CODEX DXXXIII.

in fol. membranaceus, foliorum 23.
saeculi circiter XV.

NOTVLAE dietarum universalium sine nomine auctoris. Incip. *Auctor traditurus.*

CODEX DXXXIV.

in folio chartaceus, foliorum 30.
saeculi circiter XV.

QVAESTIONES Medicinales.

CODEX DXXXV.

in fol. membranaceus, foliorum 52.
saeculi circiter XIV.

ALMANSOR translatus a Mag. GERARDO Cremonense.

CODEX DXXXVI.

in fol. membranaceus, foliorum 63.
saeculi circiter XIV.

ISAAC Medici dietae particulares.
IOANNIS de S. Paulo Breviarium Medicinae, libris V. comprehensum.
Praeeunt alia ad Medicinam spectantia, sine auctoris nomine.

CODEX DXXXVII.

in folio, membranaceus, foliorum 50.
saeculi circiter XIV.

MEDICINALIA varia sine auctoris nomine & titulo, ex Arabico facile desumta.

CODEX DXXXVIII. *

in fol. membranaceus, foliorum 15.
saeculi circiter XIV.

F. NICOLAI de Paganica Ord. Praed. Tractatus Astrologiae Medicinalis.

CODEX DXXXIX.

in 4. chartaceus, foliorum 81.
saeculi circiter XIV.

COLLECTIO mirabilium aliquot secretorum sine auctoris nomine.
Init. *Postquam scivimus quod opus sapientis est facere mirabilia.*

CODEX DXL. *

in fol. min. chartaceus, foliorum 67.
saeculi circiter XIV.

P. VIRGILII MARONIS AEneis.

CO-

CODEX DXLI.

in 4. maiori membranaceus, foliorum 19.
saeculi circiter XIV.

P. PAP. STATII Achilleis.

CODEX DXLII. *

in 8. membranaceus, foliorum 22.
saeculi circiter XIV.

S. PROSPERI Aquitanici Epigrammata.

CODEX DXLIII.

in 4. membranaceus, foliorum 23.
saeculi circiter XIV.

S. PROSPERI Aquitanici Epigrammata.

CODEX DXLIV.

in 4. chartaceus, foliorum 54.
saeculi XIV.

PACIS de Forlivio Miniſtri artium in ſtudio Paduano Poëma ad Petrum Gradonicum Venetiarum Ducem de ſollemnitate quadam antiquata, in die Purificationis B. V. Incip.

Rex maris Adriaci, Venetae dux inclyte gentis,
Petre, manes celſo nunc, Gradonice, gradu.

Praeit Epiſtola nuncupatoria ad Gradonicum, cuius init.

Solet Principum eſſe naturale.

Sequuntur varia ad morales virtutes ſpectantia.

CODEX DXLV.

in 4. membranaceus, foliorum 38.
saeculi circiter XIV.

GAVFRIDI Anglici Poëtria novella.

CODEX DXLVI.

in 8. membranaceus, foliorum 30.
saeculi circiter XIII.

C. CRISPI SALLVSTII
De coniuratione Catilinae,
De bello Iugurthino.

CODEX DXLVII.

in 4. membranaceus, foliorum 16.
saeculi XIV.

MARINI SANVTI Conditiones Terrae Sanctae.

CODEX DXLVIII.

in 4. membranaceus, foliorum 112.
saeculi circiter XIV.

PRISCIANI Grammatica.

CODEX DXLIX.*

in 4. chartaceus, foliorum 62.
saeculi XIV.

LEXICON Latinum, Persicum, & Comanicum.

Initio legitur:

MCCCIII. die XI. Iulii.

CODEX DL.

in fol. membranaceus, foliorum 16.
ſaeculi circiter XV.

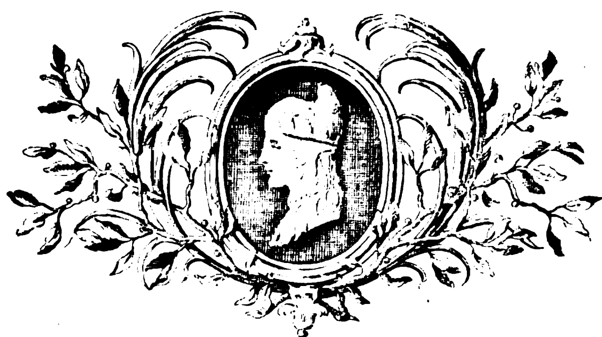
F. PAVLINI de recto regimine ad Marinum Baduarium Ducem Cretenſem.

Opus Italico ſermone conſcriptum eſt, excepta epiſtola nuncupatoria.

Fratrem Paulinum memorat Marinus Sanutus in opere de Terrae Sanctae deſcriptione.

BIBLIOTECA
DE' MANVSCRITTI ITALIANI.

CODICE I. *Cont.*

in foglio, cartaceo, di fogli 208.
del secolo XVI. in circa.

PARAFRASI de' Salmi in varj metri, senza nome d'autore. Vn saggio ne diamo nel Salmo L.

Miserere mei Deus, &c.

Di me pietà ti prenda, almo Signore;
Essendo a l'uso tuo sempre conforme.
Benigno scaccia da quest' alma fuore
Ogni macchia d'errore.
Lava del fallo mio le macchie oscure,
Indi torna di nuovo anco a mondarmi;
Sicchè un sol neo de le mie colpe impure
Il cor più non m' oscure.
Conosco l'opra ria, c'ho fatto, e porto
La memoria di lei fisa ne l'alma,
Che non mi lascia aver pace o conforto
Al lungo giorno o al corto.
Non vide occhio mortal l' affetto interno,
Ch' a farti offesa m' ha sospinto, e solo
Scoprir lo puote quel tuo raggio eterno,
C'ha tutte l'ombre a scherno.
Però, se temerario ingegno vano
Giudica l'opre tue, vinto conosce,
Che tu sei giusto, e che 'l giudizio humano
Dal ver spesso è lontano.

Io ſon nudrito ne le colpe, e 'l petto
Armai d'error fin nel materno ventre
Donde meco portai dal mio concetto
L'eſca d'ogni difetto.
E pur, perch' ami il ver, m' hai fatto degno
Di poggiar contemplando i tuoi miſterj
Tant' alto, che non giunge a queſto ſegno
Senz' ale umano ingegno.
Segui co 'l tuo favor: piglia la fronda
D' iſoppo, e l' alma dentro aſpergi, e lava
Che più che neve queſta tua ſant' onda
La farà bianca e monda.
Deh non veder quelle malvagie impreſe,
Onde ho fatto al tuo nome ingiuria e ſcorno;
Ma con le voglie di pietade acceſe
Perdona a chi t' offeſe.
Cria nel mio petto un cor nuovo innocente
Perchè ſia nel ben far ſicuro e pronto,
E co 'l celeſte tuo ſpirito ardente
Di nuovo empi la mente.
Non mi celar i tuoi divini rai
Pien d' ira, e non levar il caro dono
Del tuo amor, onde lieto un tempo andai
A queſt' alma giammai.
Tornami lieto qual eſſer ſolea
All' or che mi godea la tua ſalute,
E col tuo ſpirto fa che ferma ſia
Nel ben la voglia mia.
Gli empi vedranno in me la tua pietate,
E laſciando gli error con nuovo zelo
Torneranno a ſeguir l' opre lodate,
Che fan l' alme beate.
O de la mia ſalute unico e ſolo
Autor, del ſangue da me ſparſo lava
Le macchie, e 'l nome tuo, ch' adoro e colo,
Manderò ſopra il polo.
Tu mi dona la voce, e le parole
Che s' udiranno all' or nel canto mio,
E dove ſorge, e dove cade il ſole,
L' alte tue lodi ſole.
Se l' oſtie, Signor mio, ti fuſſer care,
Farei cader ben mille tori ed irci,
E ſpargerei di caldo ſangue un mare
Sopra il tuo ſacro altare.

Ma

Ma non sei vago di quest' ostie, e vuoi,
Che vittima ti sia l' afflitto spirto,
E 'l cor, che pianga ognor i falli suoi:
Questi sprezzar non puoi.
Benigno Re pien d' amorosa cura,
Mira Sion la tua diletta torre,
Di cui vedremo al ciel sorger le mura;
Se 'l tuo amor l' assicura.
All' or sì che con grate ostie faranno
Le genti onor al tuo gran nome eterno,
E su l' altar ove i tuoi fochi stanno
Più d' un vitel porranno.

Al foglio 159. trovasi inserito al Codice un Oratorio del Marchese SANTINELLI, intitolato il Pentimento.

CODICE II.

in foglio, cartaceo, di fogli 155.
del secolo XV.

SPOSIZIONE dell' *APOCALISSI* di S. GIOVANNI, fatta da ANDREA VANIO Veneziano.

Incomincia: *In lo chomenzamento de questo libro e da notare, che questo nome Apochalipsi e nome grecho, & la chaxon perche el fo posto questo nome in questo libro e perchè prima mente el fo scripto in lengua greca.*

Nel fine si truovano le seguenti note latine:

Explicit literalis Exposicio super Apocalypsim Beati Ioannis Apostoli & Evangelistae, compillata & ordinata per Andream de Vaniis de Venetiis, de confinio Sanctae Mariae Novae &c.

Scriptum atque completum fuit hoc celeberrimum opus Venetiae die vigesimo secundo Mensis Ottobris ad laudem omnipotentis Dei. Amen. Millesimo quadragentesimo trigesimo quarto &c.

Glossae istae omnes, quae sunt in isto libro, sunt Magistri Nicolai de Lyra Ordinis fratrum Minorum & aliorum commentatorum, qui commentaverunt Apocalypsim.

CODICE III. *Cont.*

in foglio, cartaceo, di fogli 174.
del secolo XV.

VOLGARIZZAMENTO dei XIX. primi libri dei Morali di S. GREGORIO sopra Giobbe [di ZANOBI da Strata].

CODICE IV. *Cont.*

in foglio, cartaceo, di fogli 179.
del secolo XV.

VOLGARIZZAMENTO de i Morali di S. GREGORIO sopra Giobbe dal XX. libro al XXVIII.

CODICE V. *Cont.*

in 4. *parte cartaceo, e parte in carta pecora, di fogli* 191.
del secolo XV. all' incirca.

ISTORIA che abbraccia la Vita di S. Gioachimo Padre e di S. Anna Madre di Maria Vergine, la Nascita, l' Annunziazione, ed il Parto di essa, i fatti principali della Passione di Gesù Cristo: e termina nell' Assunzione di Nostra Donna al cielo. Con una tavola nel principio de' Capitoli, ne' quali è partita l' opera. Incomincia:
In quello tempo iera uno omo lo qual era santo e perfettissimo che aveva nome Ioachim del tribo de zudea de la zitade de ieruxalem.

CODICE VI.

in 4. *in carta pecora, di fogli* 66.
del secolo XIV. all' incirca.

L' ISTORIA di S. Giambatista, senza nome d'autore. Incomincia: *A laude di Dio e della sua Madre Vergine Maria, & del gloriosa Messer Santo Giovanni Batista, del quale vogliamo dire alcuna cosa.*

Tro-

Trovasi nel fine la seguente nota:

Finite sono le Meditazioni del glorioso Messere Santo Giovanni Batista. Deo gratias.

LAURENTIUS.

CODICE VII.

in 4. membranaceo, di fogli 70.
del secolo XIV. in circa.

MEDITAZIONI della Vita di CRISTO di Frate IACOPO dell' Ordine de' Minori, translato de grammatica in latino. Principia: *A zascuna persona de questo mundo terreno, che vole andare a vita eterna, se vole andare per via secura.*

CODICE VIII. *Rec.*

in 4. cartaceo, di fogli 143.
del secolo XV.

MEDITAZIONI della Vita di CRISTO.
Il Prologo incomincia: *Entra le altre virtude grande che si legono di Sancta Cecilia Vergine sie questa una grandissima cioe che la portava sempre lo Vangelio di Cristo nel suo pecto nascosto.*

CODICE IX. *Cont.*

in 4. membranaceo, di fogli 127.
del secolo XV.

QUATTRO Trattati di S. CATERINA da Siena, cioè
Della Discrezione.
Dell' Orazione.
Della divina Provvidenza, e
Dell' Obbedienza.
Come sono nell' Edizione di Siena.

CODICE X. *Rec.*

in 4. in carta pecora, di fogli 110.
del secolo XVI.

SPECCHIO di Croce di F. DOMENICO CAVALCA.

CODICE XI. *Cont.*

in 4. cartaceo, di fogli 107.
del secolo XVI. all' incirca.

LA VITA del Beato Frate Egidio, terzo Frate e compagno di S. Francesco, divisa in due libri.

Incomincia: *Questo glorioso homo citadino de la citta da Scisi abiando intexo da i soi parenti*, ec.

LA VITA di Suor Agnola da Foligno.

Incom. *Questa fidele serva di Missier Iesu Xpo. quantunque non si trovi che ella avesse dimestigeza col venerabile frate Iacopone da Todi.*

DETTI Notabili di Frate IACOPONE da Todi, che incominciano: *Io examino mi stesso se sono in caritade, diceva frate Iachopone, avegnache de certo questo non possa sapere.*

CODICE XII.

in 4. cartaceo, di fogli 60.
del secolo XVI.

LA REGOLA di S. Agostino esposta da VGONE da S. Vittore.

Nel fine sta scritto.

Nell' anno del Signore MDXXIIII.

CODICE XIII.

in 8. in carta pecora, di fogli 153. ornato d' alcune pitture.
Mostra d' esser stato scritto circa il secolo XIII.
o poco dopo.

VARJ Componimenti in versi sopra diverse materie, cioè sopra la Passione di Cristo, il Paradiso, l'Inferno, e sopra le Vite d'alcune San-

Sante; mistevi varie Orazioni e altre cose in prosa.

In primo luogo trovasi la leggenda di S. Margherita, che così comincia:

Segnor per Deo ognom entenda
D'una molt bela legenda,
Che tratta dela scrittura
Perzo chela parea scura,
A gran partia de la gente
Che la scritura no intende. ec.

Al foglio 149. così sta scritto.

Frater Antonius scripsit corde bono
Iungat eum dominus electorum choro.

CODICE XIV.

in 4. cartaceo, di fogli 26.
del secolo XVI.

LETTERA d'un qualche Padre spirituale ad una Monaca.

Incom. *Essendo da la spirituale dilectione exortato, dilectissima suora e sposa de Christo suor Elena, che avanti el mio partir lasciasse alcuna scrittura & devota lectione per edificatione, o vero spirituale consolatione.*

CODICE XV. *Cont.*

in foglio, cartaceo, di fogli 104.
del secolo XVI.

ESTRATTO di alcune Prediche di F. Cherubino della Congregazione di S. Marco di Firenze, fatto da una Donna; come si raccoglie dalla lettera proemiale, scritta ad un' altra Donna, che incomincia:

Dilettissima in Cristo Gesù sorella.

Mossa dalla fraterna carità e preghi vostri mi sono ardita di voler raccoglier alcuna cosetta delle mirabili e divine prediche del molto Reverendo Padre F. Cherubino.

CODICE XVI.

in foglio, di carta pecora, di fogli 260.
del secolo XV.

VOLGARIZZAMENTO della Terza Deca di T. Livio Padovano. Incomincia:

Quello che i più scrittori de le cose hanno promesso nel principio de la somma di tutte le loro opere.

CODICE XVII.

in 4. *cartaceo, di fogli* 53.
del secolo XVI.

CRONACA Veneziana di Rafain de Caresini Gran Cancelliere, tradotta nel dialetto Veneziano.

Finisce circa il Dogado di Niccolò Veniero.

CODICE XVIII.

in 4. *cartaceo, di fogli* 117.
del secolo XV.

CRONACA Veneziana dal principio della Città sino al MCCCCX. Incomincia:

Qua comenza la cronicha de tuta la provenzia de Veniexia partia per li ani del nostro signor.

Si premette un' istoria universale dalla creazione del mondo sino a Giulio Cesare.

CODICE XIX. *Cont.*

in foglio, cartaceo di fogli 88.
del secolo XVI.

CRONACA Veneziana dal primo Doge Paoluccio Anafesto cioè dall' anno DCXCV. sino al MCCCCXXX.

Segue una serie de' Dogi, cogli anni del loro dogado, e con le loro arme. Il primo di essi è Domenico Monegario, l'ultimo Francesco Veniero, che fu Doge verso la metà del secolo XVI.

CO-

CODICE XX. *Cont.*

in 4. cartaceo, di fogli 233.
del secolo XV. in circa.

CRONACA Veneziana, senza nome d'autore. Incomincia da Attila, e finisce nel MCCCCXLII. E' questo il principio:

Da poi la passion del nostro Signor Gesu Cristo li suoi Apostoli sono dispersi largamente.

CODICE XXI. *Cont.*

in foglio, cartaceo, di fogli 160.
del secolo XVI. in circa.

CRONACA Veneziana dal principio della Città fino all' anno MCCCCXLVI. Incomincia:

Al nome de Dio Padre & del Fio, & del Spirito santo, & ala gloria del Vangelista missier S. Marcho protetor e governador nostro ec. Da qui avanti sarà notato a che modo so principiado ad habitar la provincia de Venexia.

CODICE XXII. *Cont.*

in foglio, cartaceo, di fogli 80.
del secolo XVI.

DELL' ISTORIA Veneziana dell' anno MDXIII. [senza nome d' autore] libri II.

Incomincia: *Poichè le cose dell' Italia per li movimenti della lega di Cambrai rimasero in diversi modi contaminate e confuse.*

In fine aggiungesi un terzo libro, scritto d' altra mano, che ha questo principio:

Dell' anno 1515.

Era quando queste cose si facevano Massimiliano Imperatore nelle parti del Norico.

CODICE XXIII.

in foglio, cartaceo, di fogli 701.
del secolo XVII.

L' ISTORIA Veneziana di GIO: JACOPO CAROLDO Segretario dell' Eccelso Consiglio de' X. divisa in dieci libri, e contenuta in quattro Tomi separati.

Comincia da Attila, e finisce nell' anno MCCCLXXXIII.

CODICE XXIV.

in foglio, cartaceo, di fogli 104.
del secolo XVII.

ISTORIA delle temporali pretensioni de' Romani Pontefici, raccolta da autori approvati da MARCANTONIO MARCELLO Senatore Veneziano.

Fu impressa in lingua latina in Francoforte nel MDCXXVII.

CODICE XXV.

in foglio, cartaceo, di fogli 222.
scritto verso il principio del secolo XVII.

SERIE per alfabeto delle famiglie Nobili Veneziane, che fiorivano circa l' incominciamento dell' anno MDC. e delle altre, che già erano estinte.

Sonovi dipinte le loro arme: si addita onde vennero, e quando ottennero la Nobiltà: e si dà un catalogo di tutti gli uomini illustri di esse; cioè Dogi, Patriarchi, Vescovi, e letterati.

Si premettono alcune notizie dell' origine della città, e de' Magistrati.

CODICE XXVI.

in 4. cartaceo, di fogli 100.
del secolo XVI.

RELAZIONE della Repubblica di Venezia.

CODICE XXVII.

in 4. cartaceo, di fogli 192.
del secolo XVI.

ORDINI che si tengono nella morte e nella creazione de' Dogi di Venezia.

CODICE XXVIII. *Cont.*

in foglio, cartaceo, di fogli 68.
del secolo XVI.

APOLOGIA contro l' Orazione, che FRANCESCO GUICCIARDINI dice nel libro ottavo della sua Istoria essersi detta da Antonio Giustiniano Ambasciadore della Repubblica Veneta a Massimiliano Imperadore, per nome di essa Repubblica.

Trovaronsi nel presente Codice due lettere originali volanti, le quali, poichè all' opera singolarmente appartengono, si sono qui riferite.

Al Molto Rev. Mons. Don. Gio. Battista Leoni,
Cittadino Venetiano Sig. Hon.

Venetia

Raccomandata alla libraria del Giolito all' insegna della fenice in marzaria.

Rev. Messere.

Perchè l' articolo, che Voi trattate nella maledica Vostra opera de considerationi contra l' Ill. Historico Guicciardino del Mare, è pregiuditiale à tutta la Christianità, & da voi falsamente attribuita al Seren. Dominio di Venezia, con troppa evidente adulatione a quel prudentissimo Senato contraria. Vi assegno termine due mesi dalla riceuta di questa per Interesse Universale à publicar le formali parole de gl' allegati Privilegij, Concessioni, & Instrumenti, da che, dove, come, & quando li havete, & con qual Autenticatione. Altramente saranno publicati per cose mentite, false, & da voi solo insoniate. Malta 20. Maggio 1584.

Cornelio Brutto.

Mag. Messere.

Non hò havuto se non adesso la vostra lettera delli 20. de Maggio, la quale, per quello che contiene, è riuscita à me tanto rediculosa, quanto à voi

maledica l' opera mia contra l' historia di Guicciardino : & se bene per molti rispetti non deverei rispondervi , tutta via per sodisfatione dell' interesse universale , del quale vi fate procuratore ; vi dico , che i privilegij da me allegati sono in Venezia, dove li potrete vedere , quando vorrete , se però haverete più auttorità nel ricercarli di quella , che pretendete nell' assignarmi il termine di due mesi , senza il quale per aventura havereste havuto più sodisfatione da me di quello, che possa darvi hora, che voi stesso pregiudicate impertinentemente alle vostre pretensioni : se vi occore altro indrizzate le lettere , come havete fatto questa : & non vi lasciate trasportar così leggiermente dal creder d' esser procurator della Christianità sopra le raggioni del Mar Adriatico . Dal Mondo à XIII. di Settembre 1584.

Gio: Battista Leoni

Al molto Mag. S.Cornelio Brutto S. honor. a Malta.

CODICE XXIX. *Cont.*

in foglio picciolo, cartaceo, di fogli 54. *del secolo XVI.*

DIFFICOLTA' sopra la fabbrica del Ponte di Rialto.

CODICE XXX.

in 4. *grande , di fogli* 105. *del secolo XV.*

STATUTI Veneti.

CODICE XXXI.

in 4. *membranaceo , di fogli* 84. *del secolo XIV.*

STATUTI Veneti.

CODICE XXXII. *Cont.*

in 4. *membranaceo, di fogli* 100. *del secolo XV. molto diligentemente e nobilmente scritto.*

DELL' ISTORIA de' Goti di LEONARDO d' AREZZO libri IV. al Cardinale Giuliano Cesarini.

Il

Il proemio incomincia: *Benche' a me molto più giocondo sarebbe stato riferire la felicita che i danni ditalia.*

L' istoria: *Dopo la morte di Valentiniano minore, el quale come per certo si sa fu da suoi occiso in roma.*

Asserisce il chiarissimo Sig. Mehus, che quest' istoria fu già tradotta da un Lodovico Petroni di Siena, e che nella Libreria Medicea trovasi una versione, che comincia appunto come la nostra; non sapendo tuttavia se fosse quella del Petroni.

Si dice, che questa versione sia stampata; ma noi non abbiam potuto vederla.

CODICE XXXIII. *Rec.*

in foglio, cartaceo, di fogli 322.
del secolo XIV.

CRONACA di GIOVAN VILLANI.

Del pregio, e della rarità di questo Codice è degno di leggersi quanto scrive il chiarissimo Sig. Muratori nella Prefazione alla stessa Cronaca, nel Tomo XIII. degli Scrittori delle cose Italiane.

CODICE XXXIV. *Cont.*

in foglio, cartaceo, di fogli 111. *del secolo XIV.*
di carattere molto simile al sovraccennato.

PARTE della Cronaca di GIOVAN VILLANI, cioè, fino al capo 31. del libro VII. nel quale si tratta della sconfitta, che diedero Fiorentini a' Sanesi appiè del colle di Valdelsa.

Due note si trovano in fine. La prima:

Questo libro si è di Baldassare di Simone degli Ubriachi di Firenze, il quale è la prima terza parte della nuova Cronica di Giovanni Villani, e comperollo colli altri due, che seguono a questo, da' Frati di Santa Maria Novella di Firenze; sendo Priore Frate Domenico Pantaleoni li anni Domini MCCCLXX.

La seconda nota è di carattere più fresco, e facilmente di mano di Jacopo Contarini già Padrone del Codice:

1586. 26. Xmbre.

Questo libro, essendo lasciato per testamento dal Sig. Matteo Macini al Sig. Speron Speroni, esso Sig. Sperone venne a posta a Venezia, e di sua mano lo ripose nel mio studio facendomene dono, e dicendo, che così com' egli

lo aveva serbato lunghissimo tempo, così io lo dovessi conservare a benefizio de' studiosi della lingua Toscana.

CODICE XXXV. Cont.

in 4. cartaceo, di fogli 168.
del secolo XIV. in circa.

DEL POLISTORIO di F. NICCOLO' da Ferrara dell' Ordine di S. Benedetto, Maestro di sacra Teologia, ed Abbate di Santa Maria da Savello, al Marchese Niccolò da Este, Parte Prima. Finisce nella sconfitta di Serse datagli da Cimone.

CODICE XXXVI. Cont.

in 4. cartaceo, di fogli 273.
del secolo XV.

DEL POLISTORIO Parte Prima e Seconda.

L' ultimo capitolo cioè il CXXXVI. contiene la morte di Simone Pontefice.

In fine sta scritto:

In mille CCCCXXX. adi 20. Agosto Andrea de Gabriel fo de m. Zane compì de scriver el dito libro.

CODICE XXXVII. Cont.

in foglio, di carta pecora, di fogli 322.
del secolo XV.

DEL POLISTORIO Parte Terza e Quarta.

Trovasi nel fine la presente nota:

Compiuto è il libro de Polistorio per Missier Francesco Capello fiio de ser Zorzi de Candia humilimo e fidelissimo servitore della Illustrissima ed Eccellentissima Dochale Signoria della sacratissima Citta di Venesia in MCCCCXXVI. adi XXV. del mese de Aprile in la dicta santifera citta di Venesia.
Finita est ultima pars Polystorii.

CO-

CODICE XXXVIII. *Cont.*

in foglio, cartaceo, di fogli 152.
del secolo XV.

COMPENDIO dell' Istoria Romana di RICCOBALDO da Ferrara. Il prologo incomincia:

Essendo io stado confortado di far questa opera, cioè de componere con piu plano stillo de quello gran volume de historie, el quale io composi a Padova, ho indugiato per alcun tempo de comenzare, parte perchè sono assalito dalla vecchiezza, avendo io compiuti de mia etade settanta tre anni, ec.

CODICE XXXIX.

in 4. cartaceo, di fogli 71.
del secolo XVI.

Della GVERRA d' VNGHERIA fra Carlo V. e Solimano Imperadore de' Turchi, verso la metà del secolo decimosesto.

Incomincia: *L' ambizione mortalissimo veleno delle umane menti accieca tutti gli uomini.*

CODICE XL. *Cont.*

in foglio picciolo, di fogli 148.
del secolo XVI.

COMMENTARJ del Regno di Francia, concernenti la Religione, e i progressi della setta Vgonotta dall' Anno MDLI. fino al MDLXVI. Incominciano:

La tregua conchiusa tra Carlo V. Imperadore, ed Enrico Re di Francia alli 5. di Febbrajo 1556. per la qual essi ne continuavano il possesso di quello, che nelle guerre avevano occupato.

CODICE XLI. *Cont.*

in foglio picciolo, di fogli 247.
del secolo XVI.

ISTORIE Volgari di lingua Romana antica.

Si trovano impresse nel Tomo III. delle Antichità de' tempi medj del Sig. Muratori.

Il Codice nostro termina nel MCCCL.

CODICE XLII. *Cont.*

in 4. cartaceo, di fogli 85.
del secolo XVI.

ISTORIA del Regno di Napoli dal MXL. sino al MCCCCLVIII. Incomincia con questi stessi termini:

Si alguna altra cosa non è che più degna intelligentia & memoria si facci de li fati & cause seguide in questo mundo, & ala Zornada si sieguene, per quello sono le scritture e li lettori le lezono de le quale vieneno aver perfetto cognosimento. Per tanto essendomi venuto in praticha & in cognitione lo egregio savio & homo doto ornato de virtu & boni costumi Sier Domenico Dellello citadin Gaetano cusi nominato de etade cerca de anni LXV. *vene in questa citade de Venetia per canziliero del Signor Corado Orsino chi se aconzo al soldo de questa Illustrissima Signoria de Venezia che deli fati seguiti nella gran Cicilia assai & in particulare me ne dichiarì e disse & perche quelli mi parve a perpetua memoria dovesse aparer in scrittura. cum el nome & aiuto del divin auxilio principiai questo volume a notare; correndo el presente* MCCCCLXXXI. *ec.*

CODICE XLIII. *Cont.*

in foglio, cartaceo, di fogli 116.
del secolo XVI.

MEMORIE Istoriche del Regno delle due Sicilie.

Prima trovasi un opuscoletto in lingua latina, il di cui titolo si è:

Genealogia Caroli Primi Regis Siciliae.

Incom. *Carolus Comes Andegaviae, & Cenomaniae.*

Nel fine si trova la seguente nota:

Genio Clarissimi & Praestantissimi Viri

Jacobi Contareni

Ioannes Baptista Leonius Obsequentissimus

D.

Se-

Segue poi una ſpezie di Cronaca in lingua volgare dal MCCLXVI. in circa ſino al MCCCCLXXVIII. E' queſto il principio:

Papa Urbano quarto de Nazione Franceſe per malignità di Manfredo Re dell' una e dell' altra Sicilia, ribello della Chieſa, dichiarò Re di detti doi Regni Carlo Duca d' Angiò, e di Provenza ec.

A' fogli 87. trovaſi un' opuſcoletto latino di TRISTANO CARACCIOLI Patrizio Napoletano de i fatti di Ferdinando, che fu poi Re d' Aragona. Incom.

Ferdinandus Alfonſi illius &c.

A' fogli 95. evvi il Trattato latinamente ſcritto dell' origine delle Famiglie nobili Napoletane di FRANCESCO ELIO, o Ajello MARCHESIO.

CODICE XLIV.

in foglio, cartaceo, di fogli 778.
del ſecolo XVIII.

MEMORIE Iſtoriche dell' Imperio de' Mogoli di NICCOLO' MANUZZI Veneziano, diviſe in quattro libri; ſcritte parte in idioma Italiano, parte in Portugheſe, e parte in Franceſe. Dal principio del ſecolo XV. in circa ſino al XVIII.

Da i tre primi libri di queſto Manuſcritto traſportati in Francia dal Signor Deslandes nel MDCC. traſſe il Padre Catrou la ſua iſtoria del Mogol, pubblicata in Parigi nel MDCCV. in due Tomi in 8. e all' Aja MDCCVIII. in 12. e tradotta in Italiano nel MDCCXXXI. ed impreſſa in Venezia. Queſto celebre letterato, quantunque abbia compilate da altri autori varie notizie di quella provincia, rende nulladimeno la dovuta giuſtizia all' opera del noſtro Manuzzi; e confeſſa eſſer queſta il ſoſtegno e la baſe d' ogni ſuo racconto; riflettendo ſaggiamente al carattere dell' autore, che non era un ſemplice viaggiatore o mercante [gente che è sforzata o a correre qua e là, ovvero a fermarſi ſolamente nelle città più vicine al mare] ma bensì un medico, la cui profeſſione avealo tenuto vicino alla Corte per il corſo di quaranta e più anni; e perciò gli ſi era aperto l' adito di trarre particolari notizie, vietate ad ogni altro Europeo, e di copiare fedelmente le ſteſſe Cronache originali. Oſſerva inoltre lo ſteſſo Padre ritrovarſi nel modo di raccontare del Manuzzi, comechè lo ſcritto ſia in varie e confuſe lingue, un certo fuoco d' immaginazione, atto a ſoſtentare un iſtorico, che lavora ſopra le coſe di quello: al che ſi può aggiungere, che incontraſi nel tempo ſteſſo in tutti que' racconti una cert' aria di libera ſemplicità, e di oneſta franchezza, che tantopiù ſi danno a vedere,

re, quanto meno sono colte ed abbellite da purgatezza di stile.

Questo lavoro del Padre Catrou, quantunque molto onorato per il Manuzzi, giunto che fu alle mani di esso nell' Indie, non ebbe la fortuna di piacergli; anzi gravemente se ne offese, ch' il Catrou avesse dato luogo alle relazioni degli altri, ed avesse tralasciati alcuni necessarj racconti, nella sua opera contenuti. Perciò risolse di mandare in Europa per mezzo d' un Padre Cappuccino lo stesso scritto originale; impegnando esso Padre a darlo in mano al primo Ministro della Repubblica di Venezia che ritrovasse. Così fece quel Religioso, e giunto in Parigi consegnollo al Cav. Lorenzo Tiepolo allora Ambasciador Veneto a quella Corte, ed ora Proccuratore di S. Marco, ed illustre benemerito Bibliotecario. Era indirizzato il dono del Manuzzi al Senato con una lettera latina; onde tosto fu spedito dallo stesso Ambasciadore a Venezia. Oltre a i quattro sovraccennati libri delle memorie istoriche ve n' era un quinto, che seguitava la stessa materia. Vn altro Tomo eravi ancora con le immagini degli Dei, de' sacerdoti, e d'altre cose spettanti agl' Idolatri, che sono gl' indigeni del paese. Le figure di questo vengono spesse fiate citate per entro dell' opera, e servono a dimostrare la teologia, ed i riti degli antichi abitatori dell' Indostan. Ma quello ch' è più raro per la bellezza, e per la magnificenza è un libro, che contiene i ritratti di tutti gl'Imperadori Mogoli, delle loro famiglie, e d' altre persone illustri fra gli stessi idolatri. E' questo dipinto con incredibile diligenza; con vaghissimi colori, e molto oro, e comechè non vi si trovi tutto il fondamento del buon disegno, e del chiaroscuro; tuttavia non lasciano d'aver le figure molta naturalezza, e se si può arguire dalla diversità delle idee, e da certe particolari fisonomie, sono molto somiglianti i ritratti agli originali. Volea il Padre Catrou, che li vide, pubblicarli nella sua istoria; ma temè d'aggravar troppo la spesa d'una prima edizione. Noi abbiamo creduto di dover darne almeno un saggio di tre, ed abbiamo scelti i ritratti del nostro Manuzzi, di Tamerlano, e di Orangzeb. Il primo come dell' autore dell' opera, il secondo come di colui che tiene il primo luogo fra gl' Imperadori, il terzo per essere sotto l'imperò di esso vivuto e dimorato nell' Indie il nostro scrittore.

Il ritratto adunque del Manuzzi, somigliantissimo, per quanto ci asserisce più d' una persona, che lo conobbe personalmente, è vestito dell' abito Mogolese, ed è in atto di sentire il polso ad un Indiano ammalato; dimostrando così la nota sua professione.

Tamerlano, o Timur-lenk, nome notissimo in molte istorie, che fu il primo fra' Tartari, che conquistasse e signoreggiasse nell' Indostan, è rappresentato alla caccia, di cui prendea mol-

ORANGZEB.XI.

re, quanto meno sono colte ed abbellite da purgatezza di stile.

Questo lavoro del Padre Catrou, quantunque molto onorato per il Manuzzi, giunto che fu alle mani di esso nell' Indie, non ebbe la fortuna di piacergli; anzi gravemente se ne offese, ch' il Catrou avesse dato luogo alle relazioni degli altri, ed avesse tralasciati alcuni necessarj racconti, nella sua opera contenuti. Perciò risolse di mandare in Europa per mezzo d'un Padre Cappuccino lo stesso scritto originale; impegnando esso Padre a darlo in mano al primo Ministro della Repubblica di Venezia che ritrovasse. Così fece quel Religioso, e giunto in Parigi consegnollo al Cav. LORENZO TIEPOLO allora Ambasciador Veneto a quella Corte, ed ora Proccuratore di S. Marco, ed illustre benemerito Bibliotecario. Era indirizzato il dono del Manuzzi al Senato con una lettera latina; onde tosto fu spedito dallo stesso Ambasciadore a Venezia. Oltre a i quattro sovraccennati libri delle memorie istoriche ve n' era un quinto, che seguitava la stessa materia. Vn altro Tomo eravi ancora con le immagini degli Dei, de' sacerdoti, e d'altre cose spettanti agl' Idolatri, che sono gl' indigeni del paese. Le figure di questo vengono spesse fiate citate per entro dell' opera, e servono a dimostrare la teologia, ed i riti degli antichi abitatori dell' Indostan. Ma quello ch' è più raro per la bellezza, e per la magnificenza è un libro, che contiene i ritratti di tutti gl'Imperadori Mogoli, delle loro famiglie, e d' altre persone illustri fra gli stessi idolatri. E' questo dipinto con incredibile diligenza, con vaghissimi colori, e molto oro, e comechè non vi si trovi tutto il fondamento del buon disegno, e del chiaroscuro; tuttavia non lasciano d'aver le figure molta naturalezza, e se si può arguire dalla diversità delle idee, e da certe particolari fisonomie, sono molto somiglianti i ritratti agli originali. Volea il Padre Catrou, che li vide, pubblicarli nella sua istoria; ma temè d'aggravar troppo la spesa d'una prima edizione. Noi abbiamo creduto di dover darne almeno un saggio di tre, ed abbiamo scelti i ritratti del nostro Manuzzi, di Tamerlano, e di Orangzeb. Il primo come dell' autore dell' opera, il secondo come di colui che tiene il primo luogo fra gl' Imperadori, il terzo per essere sotto l'imperò di esso vivuto e dimorato nell' Indie il nostro scrittore.

Il ritratto adunque del Manuzzi, somigliantissimo, per quanto ci asserisce più d' una persona, che lo conobbe personalmente, è vestito dell' abito Mogolese, ed è in atto di sentire il polso ad un Indiano ammalato; dimostrando così la nota sua professione.

Tamerlano, o Timur-lenk, nome notissimo in molte istorie, che fu il primo fra' Tartari, che conquistasse e signoreggiasse nell' Indostan, è rappresentato alla caccia, di cui prendea mol-

ORANGZEB. XI.

p. 235.

Ritratto di Niccolò Manuzzi,
Autore dell' Istoria del Mogol.

KONINKLIJKE
BIBLIOTHEEK

molto diletto, in atto di uccidere con l'arcobugio un lione. Questa caccia fanno i Mogoli, gittando su la strada una pecora legata, che veduta dalle fiere tosto si avventano per divorarla; e mentre a ciò attendono facilmente vengono uccise. Distinto è l' abito di Tamerlano, o piuttosto l'armatura, che consiste in un corsaletto di maglia, riccamente guernito di gemme, ed era forse questo l'abito propio de' Tartari prima che si facessero comune quello dell' Indostan. L'atteggiamento di questo principe, che sta ginocchioni, asseriscono alcuni voler dimostrar esser egli stato fin dalla nascita debole di gambe; tantopiù che la seconda metà del di lui nome cioè *lenk* in lingua Tartara significa *il zoppo*.

Orangzeb XI. Imperadore, che morì nel MDCCVII. dopo un lunghissimo imperio, lasciò di se strepitosa memoria, come di colui, che per giungere al sommo grado abbattè ed uccise parte con l'inganno e parte con la forza tre suoi fratelli; e tenne per molto tempo prigione lo stesso suo padre; tentando in mille forme di farlo violentemente morire. Era costui d' una certa setta di religiosi Maomettani, che chiamansi Fachiri prima d'essere Imperadore, e mantenne sempre un esteriore d' affettata religione; siccome appunto proccurò di rappresentarlo il nostro pittore, in atto di leggere l' Alcorano, in un atteggiamento assai pietoso e composto, a cui non manca veruna circostanza del vero ipocrita.

Pregevole adunque per molti riguardi si è il Manuscritto del Manuzzi, e degna di molta stima è la Raccolta di tutti questi distinti libri. Ne ha il pubblico certamente una buona parte nella compilazione del P. Catrou. Tuttavia oltre al mancare l'estratto de i due ultimi libri, sembra che ancor alcun altro capitolo dovesse aggiungersi a quell' opera, sulle memorie del nostro scrittore. Vno sarebbe certamente quello dell' istoria naturale dell' Indostan, che trarrebbesi agevolmente da molti racconti particolari, che riguardano lo stesso Manuzzi, e le operazioni sue mediche; ove si parla di piante, animali, ed altri rari prodotti; non lasciando le maravigliose proprietà degli elefanti. L' altro capitolo sarebbe quello de' costumi privati degl' Indiani e de' Tartari, che pure da' particolari fatti dedur si potrebbe. Ma basti ciò per una generale notizia di questo Codice; senza scostarci di più dal nostro primiero istituto.

CODICE XLV.

in foglio picciolo, cartaceo, di fogli 740.
del secolo XVIII.

VERSIONE Italiana delle Memorie Istoriche de' Mogoli fatta dal

Co. STEFANO a NIVIBVS CARDEIRA Portughese, Pubblico Professore di Ius Civile nell' Università di Padova.

CODICE XLVI. *Cont.*

in 4. cartaceo, di fogli 73.
del secolo XVI.

RAGGVAGLIO dell' Idolatria del Mondo Nuovo, copiato dalla Biblioteca Vaticana. Incomincia:

Home ioca.
Questo vuol tanto dire, come il luogo, dov' è il creatore.
Trattasi principalmente della Religione de' Messicani.

CODICE XLVII. *Cont.*

in 4. cartaceo, di fogli 76.
del secolo XV.

ISTORIA volgarizzata della rovina di Troia [di GVIDO Giudice da Messina.]

CODICE XLVIII.

in 4. grande, cartaceo, di fogli 194.
del secolo XV. in circa.

DEI FATTI di Filippo di Madiano, traslatati di lingua Gallica in lingua Toscana per GIOVANNI CHERI.... Fiorentino.

E' questo facilmente il volgarizzamento del Romanzo Francese di Filippo di Madion Re di Sicilia, che trovasi nella Libreria di S. Germano in Francia. Veggasi il P. Montfaucon nella Bibliotheca delle Biblioth. MSS. pag. 1108.

CODICE XLIX. *Cont.*

in 4. cartaceo, di fogli 52.
del secolo XVI.

IL TESORETTO di M. BRVNETTO LATINI.

CO-

CODICE L. *Rec.*

in foglio, di carta pecora, di fogli 85.
ſcritto facilmente nell' incominciamento del ſecolo XV.

LA Divina COMMEDIA di DANTE ALIGHIERI.

Trovaſi nel fine la ſeguente nota:

Explicit liber Comoediae Dantis Alighieri de Florentia per eum editus ſub anno Dominicae Incarnationis MCCC. *de menſe Martii, ſole in ariete, luna nona in libra.*

Qui deceſſit in civitate Ravennae, anno Dominicae Incarnationis MCCCXXI. *die Sanctae crucis de menſe Septembris. Anima cuius requieſcat in pace. Amen.*

Confrontiſi la dotta oſſervazione ſopra la morte di Dante de' Sigg. Giornaliſti d'Italia al T. XXXV. pag. 223. e ſegg.

CODICE LI. *Cont.*

in foglio, di carta pecora, di fogli 89.
del ſecolo XIV.

LA Divina COMMEDIA di DANTE ALIGHIERI.

CODICE LII. *Cont.*

in foglio, cartaceo, di fogli 90.
del ſecolo XIV. in circa.

LA Divina COMMEDIA di DANTE ALIGHIERI.

CODICE LIII. *Cont.*

in foglio, in carta pecora, di fogli 76.
del ſecolo XV. in circa.

LA Divina COMMEDIA di DANTE ALIGHIERI.

CODICE LIV.

in foglio, di carta pecora, di fogli 90.
del secolo XV.

LA Divina COMMEDIA di DANTE ALIGHIERI. Manca alcuna cosa nel fine.

CODICE LV. *Cont.*

in foglio, di carta pecora, di fogli 385.
del secolo XV.

LA Divina COMMEDIA di DANTE ALIGHIERI, con quel Commento, che nelle edizioni antiche in foglio minore va sotto nome di BENVENUTO da Imola.

Abbiam trovato nel Codice una lettera originale di GIAN VINCENZO PINELLO, scritta facilmente a Jacopo Contarini che n'era il padrone, nella quale quell' insigne letterato spiega l'opinione sua circa l'autore del mentovato commento. Sono queste le sue parole.

Clar. Sig. e Padrone oss.

. . . . Rimando li fogli ch' erano dentro d' un Dante della Sig. V. & in proposito d' essi Danti le dico, come tenghiamo per indubitato, che del Commento di Dante, citato da' Fiorentini, l'autore ne fusse Iacopo della Lana, e che la copia di Firenze sia la vera copia dell' autore, la quale è stata poi alterata così negli appenna come negli stampati della Sig. V. Clar. tenendoli noi tutti 4. di Iacopo della Lana; se bene il stampato in forma minore va sotto nome di Benvenuto. Et per venir a' particolari il commento in stampa col paese di Milano, che sia di Iacopo della Lana lo dice la prefatione del Nidobeato, ampliato nondimeno per esso Nidobeato da altri Commenti di Dante. L' altro stampato che va sotto nome di Benvenuto sarà parimente di Iacopo della Lana; per esser tanto simile al sudetto di Milano, passati li primi canti, che debbono haver ricevuta tal alterazione da quel miscuglio d' altri Commenti. Delli altri due a penna della Sig. V. Clar. l' uno è l' istesso che lo stampato piccolo, l' altro è anche egli molto simile; ma forse più puro dello stampato, ec........

Di Padova li XVIII. *di Aprile* 1583.

S. aff.
G. V. Pinello.

CO-

CODICE LVI. Cont.

in 4. in carta pecora, di fogli 233.
del secolo XV.

LA Divina COMMEDIA di DANTE ALIGHIERI con il Commento di JACOPO della LANA, attribuito a BENVENUTO da Imola.

Veggasi il Codice sopra descritto.

Nel fine sonovi alcuni fogli di caratere del secolo XVI. ne' quali evvi il principio della versione latina del Commento sopra il Paradiso di Jacopo della Lana fatta da Alberico di Rosate Giureconsulto Bergamasco, il qual principio conviene affato col senso Italiano del presente Codice.

CODICE LVII. Cont.

in 4. cartaceo, di fogli 557.
del secolo XIV.

LA TERZA PARTE della Divina Commedia di DANTE ALIGHIERI, cioè l'Inferno col commento in latino, che principia: *Quod est medium iter vitae nostrae* &c.

Si premettono alcuni versi in lode di Dante, ed alcuni prolegomeni circa la vita del Poeta, e l'istituzione dell'opera.

Non abbiam veduto in alcuna parte il nome del Commentatore.

CODICE LVIII. Cont.

in foglio, cartaceo, di fogli 152.
del secolo XV.

COMMENTO sopra il Paradiso di DANTE ALIGHIERI in lingua latina.

Incomincia: *Bonum est cribare*.

Nel fine si dice essere di BENVENUTO da Imola.

CODICE LIX. Cont.

in 4. di carta pecora, di fogli 63.
del secolo XV.

I TRIONFI di M. FRANCESCO PETRARCA.

CAPITOLO dell' Amicizia di BENEDETTO d' Arrezo. Incomincia:

Se mai gloria d' ingegno altri commosse,
O amor virtuoso a dire in rima,
O lascivo pensier, ch' al cor gli fosse.

CAPITOLO dell' Amicizia di MARIOTTO d' Arrigho DAVANZATI da Firenze. Così principia:

Quel divo ingegno, qual per voi s' infuse,
O del greco, o latin poema uscio,
O sacre, sante, o venerande Muse.

Seguono i tre Sonetti del Petrarca, che si credono contro la Corte di Roma, e un altro ch' incomincia: *Rotta è l' alta colonna.*

CANZONE di BONACORSO da Montemagno. Ha questa per titolo:

Orazione che fe' M. Buonacorso da Montemagno a' Signori di Firenze, a petizione di Buonacorso di Neri Pitti: Incomincia:

O giudice maggior vieni alla banca,
E porta nelle braccia la tua croce.

CODICE LX. Rec.

in 8. cartaceo, di fogli 242.
del secolo XVI.

COMPONIMENTI di varj Poeti, che fiorirono circa la metà del secolo xv. e dopo.

EGLOGHE.

Di JACOPO SANNAZZARO. Si dubita se questo sia lo scrittore dell' Arcadia.

Interloc. Aglao, ed Algasto.
Incom. *Deh s' io potessi pur or ch' ho condotto.*
Daphni, Dameta, ed Alfesibeo.
Abbiate pastorelli al gregge cura.
Palemone, e Fileno.
All' ombra d' esto faggio solitario.

Di

Di Antonio Tebaldeo.

Tirsi, e Damone.

Damone son tant' anni e giorni e mesi.

Di Jacopo Corso.

Silvano, ed Orfeo.

Com' esser può che la cieca fortuna.

Panfilo, Cintio, e Tirinto.

Tirinto che fai tu? Tu par si carico.

Grisaldo, e Tirinto.

Salve Tirinto, tu stai sempre in ozio.

Laurano, e Grisaldo.

Responsio

Hieronymi Campagnola.

L' Egloga tua, Grisaldo è un nuovo crozio.

Segue un Sonetto mandato con l' infrascritta Egloga allo Illustrissimo Sig. Ludovico Duca di Barri. Incom.

Signor non ho da darti oro nè argento.

In morte del Magnifico Lorenzo de' Medici.

Mauro, ed Astreo.

Astreo non dormir più, che 'l giorno è lucido.

Flammipero, e Malorto.

Archipasto, Dostulono, Mentivolo,

e Menelico giudici, e tutti i Pastori.

Che fai, Malorto mio, che così tristo.

Di Gualtiero da S. Vitale.

Il Satiro Alone, e 'l Fauno Silvio.

1491. *Kal. Maii.*

Silvio che fai così pensoso e gramo?

Ircano, e Silvano.

Silvan mai mosse il ciel tanta rovina.

Torbido, Siculo, e Florida.

Siculo mio, che in questi verdi pratora.

. . . .

Vien qui, vien qui, vien qui se m' ami chiamalo.

Chriside, Nicenio, e Silverio.

Che vai facenda tu sì solitario.

Prima degl' interlocutori stavvi scritto: *Ex Phylenio.*

Turingo, e Ninfa.

Ascolta, ninfa, cara ninfa, fermati.

Di Tito Vespasiano Strozzi.

Titiro, e Mopso.

La luce, che riporta il nuovo giorno.

Le due seguenti Egloghe sono di stile diverso affatto dalla pre-

 ceden-

cedente, e sparse in molti luoghi del dialetto Viniziano.

Bighignol, e Tonin.

Che fai tu qua, Tonin, così soletto.

Tonin, Bighignol, e Flora.

Addio, Tonin, che pensier è il to.

L'Egloga, che segue, non ha nome di autore: è di stile differente dalle due che precedono, e contiene versi di vario metro.

Fileno e Saffira.

Su pecorelle mie, che 'l giorno pullula.

Di GIANFRANCESCO FORTUNIO.

Amonio, ed Egialo.

Che fai, Egialo mio, sotto quest' acera.

Di JACOPO SANNAZZARO Napoletano.

Ergasto, e Selvaggio.

Ergasto mio, perchè solingo e tacito.

Montano ed Uranio.

Itene all' ombra degli ameni faggi.

Murano, ed Orcano.

Quantunque, Orcano mio, sii vecchio e carico.

Eugenio, e Clonico.

Ove si sol con fronte esangue e pallida.

Ergasto sopra la sepoltura.

Alma beata e bella.

Logisto, ed Elpino.

Chi vuol udire i miei sospiri in rime.

Salizio.

Sopra una verde riva.

Sincero.

Come notturno augel nemico al sole.

Ofelia, ed Elenco.

Dimmi, caprar novello, e non t' irascere.

Selvaggio, e Fronimo.

Non son, Fronimo mio, del tutto mutole.

Silvio, ed Opilio.

Sovente, Opilio mio, per te m' amarico.

Terinto, e Menandro.

Dimmi, Menandro mio, deh dimmi socio.

Queste due ultime Egloghe non si sa che sieno del Sannazaro, quanto le precedenti, che sono comprese nell' Arcadia.

CAPITOLI, E PISTOLE

In terza rima.

Di ANTONIO TEBALDEO.

Senza iscrizione:

Io

Io so che di saper brami e desideri.

Segue un Sonetto dello stesso ch' incomincia :

Riposa in pace, vale vale, vale.

Senza iscrizione :

Poscia ch' io vidi andar verso l' occaso.

Senza iscrizione :

Poichè cantata fu l' eterna requie.

Margarita ad Iustinam filiam.

Dappoi che la caduca e fragil vesta.

Ad Quercentum.

Io sto pur aspettar ch' un grido altissimo.

Di Jacopo Corso

Senza iscrizione.

Se mai di Giove preghi umani l' ire.

Di Antonio Tebaldeo.

Epistola Dominae Ioannae ad D. Io. Bapt. Bendideum maritum suum:

Deve sempre soletta in questi affanni.

Di Jacopo Corso.

Epistola Lucretiae ad Principem Robertum Sanseverinum eius maritum.

Roberto, insin di qua sento una tromba.

Epistola amatoria.

Gli onorati sembianti e la beltade.

Di Antonio Tebaldeo.

Senza iscrizione.

Ben può mio fier destin tenermi in guerra.

Ad Flaviam.

Se mai nel lamentarvi foste caldi.

Senza iscrizione:

Non aspetto giammai con tal disio.

Senza iscrizione :

Non fu si mesta al dipartir d' Enea
Dido.

Senza iscrizione:

Nuova cagion a lacrimar m' invita.

Senza iscrizione :

Dappoi ch' il ciel destina pur ch' io mora.

Di Panfilo Sasso.

Desperatio.

La tromba suona : io son presto al giudizio.

Senza iscrizione .

Poichè per me di pietà 'l fonte è secco.

Senza iscrizione.

Lingua mia stanca in tanto lamentare.

Di [Felice] FELICIANO Veronese.

Senza iscrizione.

Se mai d' ardente amor la terza spera.

Senza iscrizione.

Oh mal guidato mondo ob rea fortuna!

Di [Francesco] NURSIO Veronese.

Senza iscrizione.

Poichè più fede non si trova al mondo

In morte di Dafni.

Fugite gente da dolor lontane.

Il trionfo dell' avarizia.

Nell' alto sonno errante pellegrino.

La maggior parte di questi Componimenti è ancora inedita.

CODICE LXI. *Cont.*

in 4. cartaceo, di fogli 78.
del secolo XV.

L' ACERBA Poema di CECCO d' Ascoli.

CODICE LXII.

in 4. cartaceo, di fogli 93.
del secolo XV.

L' ACERBA di CECCO d'Ascoli.

CODICE LXIII.

in 4. cartaceo, di fogli 133.
del secolo XV. in circa.

CANZONI e Ballate di varj autori del secolo XIV.

A quelle, che non abbiamo trovate nell' edizioni si è posto in margine un' asterisco.

Di DANTE ALIGHIERI.

Donne ch' avete intelletto d' amore.

Donna pietosa di novella etade.

Gl' occhi dolenti per pietà del core.

Quan-

Quantunque volte, donna, mi rimembra.
Voi ch' intendendo il terzo ciel movete.
Amor che nella mente mi ragiona.
Amor che muovi tua virtù dal cielo.
Io sento sì d' amor la gran possanza.
Così nel mio parlar voglio esser aspro.
Amor tu vedi ben che questa donna.
Al poco giorno, ed al gran cerchio d' ombra.
Io son venuto al ponto della rota
E' m' increfce di me sì duramente.
Poscia ch' amor del tutto m' ha lasciato.
Le dolci rime d' amor ch' io solea.
Tre donne intorno al cor mi son venute.
La dispietata mente che pur mira.
Doglia mi reca ne lo cor ardire,
Amor dacchè convien pur ch' io mi doglia.
Ha faos ris por que traid haves.
* *Una donzella umile e pietosa.*

Di Messer CINO da Pistoia nella morte di Dante.
* *Super la costa, amor, de l' alto monte.*

Di GUIDO CAVALCANTI.
Donna mi prega perch' io voglio dire
* *Virtù che 'l ciel movesti a sì bel punto.*
* *Alta virtù che si ritrasse al cielo.*
* *Amor perfetto di virtù infinita.*
* *Sempre a felice sua salute intende*
* *Il modo, il corso, e l' opra di fortuna.*
* *Io sono il capo mozzo dall' imbusto.*
* *L' ardente fiamma de la fiera peste.*
* *E s' e' non fosse il poco meno e 'l presso*
* *Contanto è da prezzar ogni figura.*
Io non pensava che 'l core giammai.

E' stampata sotto nome di DANTE.
* *Naturalmente ogni animal ha vita.*
* *Poi ch' io penso di soffrire.*

Di DANTE
Voi che sapete ragionar d' amore.
Io mi son pargoletta bell' e nuova.

La seguente Canzone va sotto nome di CINO da Pistoia.
O morte de la vita privatrice.
Amor nuova ed antica vanitade.

Questa va sotto nome di LAPO GIANI.

Di Ser ZANO da Sansepolcro dell' onor e gloria mondana.

* L'onesta mente se nel pensier piove.

Di Fazio degli Uberti.

Ahi Donna grande possente e magnanima.

Viene anche attribuita a Guido Cavalcanti.

* *Quando il pensiero l'animo conduce.*

Avvegnachè del Maggio più per tempo.

La predetta Canzone è stampata sotto nome di Guido Guinizzelli

* *Questa è la donna che lo mondo alluma*

* *Nel tempo de la mia novella etade.*

* *O conditor de lo beato regno*

* *Rinchiusi gli occhi miei dal pianto stanchi.*

* *Io veggio il dolce tempo rallegrarsi.*

Di Jacopo figliuolo di Dante sopra la Commedia.

* *O voi che siete dal verace lume.*

Di Messer Busone da Gubbio sopra la stessa Commedia.

* *Perciò ch' e' sia più frutto e più diletto.*

CODICE LXIV.

in 4. grande, in carta pecora, di fogli 391. del secolo XVI. magnificamente scritto, e di bellissime pitture adornato.

CANZONIERE d'Autore Anonimo.

Non poche circostanze possono indurre a credere, esser il presente Codice composto e scritto nel secolo XVI. e forse nel principio. Noi ne daremo un saggio nel Sonetto proemiale; lasciando ogni più sicuro giudizio a chi si prendesse cura di farci sopra maggiori riflessioni.

Più l'altrui passion ch' el propio affecto
Publica il variar dil nostro stile
Che a satisfar ogni spirto gentile
Sempre d'un buon servir dimostra effecto.
Pero se quivi Amor in schuro obiecto
Trage di ardor un liquido e sottile
Foco : che hor facci altero : & hora humile
Quel cor che amando va senza rispecto.
Tutto riluce da un splendor diverso
E dil gran mar dil esser li accidenti
Il mondo fan di male e ben consperso.
Dunque de i nostri error vechi e recenti
E dil opera il dritto & il riverso
Sia colto il buono : e l'altro posto a venti.

CO-

CODICE LXV.

in foglio, cartaceo, di fogli 274.
del secolo XVI.

IL PASTOR FIDO del Cav. Batista Guarini.

Questo insigne Codice, scritto di mano propria dell' autore, di cui minutamente si parla dal Sig. Dottor Barotti nella difesa degli Scrittori Ferraresi, fu donato in pubblico nello scorso anno MDCCXXXIX. dal Chiarissimo Sig. Alessandro Guarini, ultimo discendente di quell' immortale Poeta.

CODICE LXVI. *Cont.*

in 4. cartaceo, di fogli 139.
del secolo XVI.

POESIE di Federigo Asinari Conte di Camerano, cioè
Libri II. di Sonetti e Canzoni,
Il Tancredi Tragedia, e
Libri III. delle Trasformazioni in ottava rima.

La Tragedia è stampata in Bergamo, sotto nome di Ottaviano Asinari Co. di Camerano; ma si è ingannato Gherardo Borgogni, che l'ha pubblicata; come dimostrerà il chiarissimo nostro Sig. Apostolo Zeno.

Si argomenta, non senza fondamento, che questo Codice sia originale, o almeno riveduto e corretto dall' autore.

CODICE LXVII. *Rec.*

in 4. cartaceo, di fogli 43.
del secolo XVIII.

ADRIA Marittima Drama di Pieriacopo Martello.

CODICE LXVIII. *Cont.*

in 4. di carta pecora, di fogli 170.

VOLGARIZZAMENTO delle Vite delle Donne illustri di M. Giovanni Boccaccio.

Incomincia: *Ne' passati dì tra le nobili ed egregie donne.*

CODICE LXIX.

in foglio picciolo, di fogli 49.
del secolo XV.

IL NINFALE Fiesolano di M. GIOVANNI BOCCACCIO.
Manca alcuna cosa nel principio, e nel mezzo.

In fine così sta scritto:

Qui finisce el libro chiamato Ninfale compillato e fatto per lo Eccellentissimo dotor M. Giovanni Boccaccio da Certaldo di Val Dessia del contado di Firenze. Scritto per me Ludovico di M. Martino de Righi dall' Anconata. anno Domini MCCCCXXXII. *adi* XXVII. *de Luglio.*

CODICE LXX. *Cont.*

in 4. *cartaceo, di fogli* 89.
del secolo XV. in circa.

IL CORBACCIO di M. GIOVANNI BOCCACCIO.
A' fogli 70. trovasi la Pistola consolatoria dello stesso Boccaccio a M. Pino di Giovanni de' Rossi da Firenze.
Nel primo titolo si dice essere stato scritto questo Codice da un Giuliano di Gioachino de S. Polo in Verona.

CODICE LXXI.

in foglio minore, cartaceo di fogli 120.
del secolo XV.

IL FILOSTRATO di M. GIOVANNI BOCCACCIO.
Trovansi al foglio 114. le seguenti cose, scritte di carattere più moderno.
Estratto da un testo antiquo di Giò. Vincenzo Pinello, e questo va nel principio del Filostrato.
Comincia la prima parte, e l' introito del libro chiamato Filostrato, titolato per M. Gio: Boccaccio Fiorentino, dove tratta delle amorose fatiche di Troilo figliuolo di Priamo, dove pone come s' innamorò di Briseida, e le pene sue.

Cap.

Cap. primo.

Molte fiate già, nobilissime donne, venne, ch' io, il quale quasi da la mia puerizia insino a questo punto ne i servizj d' amore sono stato ec.

Al foglio 117. a ter. trovasi il principio stesso con diversa iscrizione, che parimenti si dice esser tratto da uno scritto di Gian-Vincenzo Pinello. Qui per altro non è a molte nobilissime donne indirizzato, ma ad una sola.

Non sappiamo che questo principio sia mai stato stampato.

Ne' primi fogli del Codice ritrovansi i seguenti componimenti poetici.

CANZONE di M. FRANCESCO PIANTA, la quale tratta delle passioni c' hanno gl' innamorati.

Chiara fontana d' acque fresche e dolci,
L' alma mia ardi, e turbi, e poni in fele;
Tu nò, ma quel crudele ec.

SONETTO dello stesso PIANTA:

Chi ben cercasse ogni dolente carme

SONETTO di MARCO........

Chiara e lucente stella ha fatto il cielo

CAPITOLO d'autore Anonimo:

Come nel tempo della primavera
Giovine donna va per verde prato,
Ponta da l' aere e da la terza spera.
Cogl' occhi vaghi, e 'l cor innamorato
Cogliendo i fiori, che le pajon belli
Lasciando gli altri da parte e da lato.

CAPITOLO di FRANCESCO MALACARNE Fiorentino, che ha per titolo: *Vendetta trionfal contra spietatissimo Amore:*

Nel tempo che riduce il carro doro
Il sol ne le contrade d' oriente
Rende ad ogni animal il suo lavoro.

CANZONE senza nome d' autore:

Deh muta stile ormai, giovanil core.

CODICE LXXII.

in foglio, cartaceo, di pagine 1181.
del secolo XVII.

LA CORNACCHIA del Sig. VNCINO degli VNCINI Gentiluomo di Storpiadetto, la quale, pavoneggiandosi con l' altrui pen-

penne, gracchia, e scuopre le astuzie, e dolci paroline, ch' usano le Meretrici, per ingannare gl' incauti amanti, a' quali servirà per bussolo da poter schiffare altri rapaci e voracissimi mostri, che Scilla e Cariddi.

E' questa una raccolta di Novelle, in forma di Dialogo, che si fingono raccontate nell' isola del Gozzo in tempo della peste di Malta nella compagnia di alcuni Gentiluomini e di alcune Gentildonne colà ritirate.

La dedicatoria si fa ad un Lionardo Garibbi, ed è scritta in Valletta il dì primo dell' anno CIƆ IƆ CIV.

Incomincia: *Io sentiva ogni giorno dire, che Roma era molto bella.*

CODICE LXXIII.

in 4. cartaceo, di fogli 200.
del secolo XVI.

Del DUELLO libri III. del Cavalier VENDRAMINI al Sig. D. Luigi di Requesens Gran Commendatore di Castiglia.

Il libro primo incomincia: *Io mi son mosso a scrivere del Duello.*

Questo scrittore benchè avesse parenti molti Nobili Veneziani, e nato fosse in Venezia, non era tuttavia dell'ordine de' Patrizj; ma esercitava il carico d' Uffiziale nelle milizie di CARLO V. nello Stato di Milano.

CODICE LXXIV.

in 4. grande, in carta pecora, di fogli 122.
del secolo XIV. all' incirca.

LE FAVOLE Esopiane ridotte in prosa volgare e parafrasate.

Il proemio incomincia: *Li scripti dili auctori, de li quali si fato mencione e recordanza.*

La parafrasi: *In prima mentre l' auctore comenza lo so tractato, dise che uno gallo una di cavando e ruspando in uno fango azò che lo trovasse alcuna esca da manzare.*

CODICE LXXV.

in 4. cartaceo, di fogli 56.
del secolo XV.

REGOLE di Rettorica e della memoria artificiale, senza nome d' au-

autore incomincia:

Quella magna dignità, dilectissimo fradello, de la quale l' umana natura ec.

CODICE LXXVI.

in 4. *membranaceo, di fogli* 13,
del secolo XV.

CARTE per la Navigazione.

Nel secondo foglio così sta scritto:

Andreas Biancho de Venetiis me fecit MCCCCXXXVI.

CODICE LXXVII.

in foglio, cartaceo, di fogli 21.
del secolo XVI.

DELLE VOCI ed Armonie dell' Vniverso, e delle loro Operazioni.

Incom. *Affermano communemente tutti i sapienti, che, tra le cose ch' in questo basso mondo create si ritrovano, la più perfetta & eccellente sia l' huomo*, ec.

Evvi un altro picciolo Codice simile a questo in cui trattasi della stessa materia.

CODICE LXXVIII.

in 8. *cartaceo, di fogli* 42.
del secolo XV.

DELLA VIRTV' delle dodici erbe sottoposte a i dodici segni del cielo, e delle sette sottoposte a i sette pianeti.

Incom. *Salbia si è la prima* ec.

CODICE LXXIX. *Rec.*

in foglio, cartaceo, di fogli 56.
del secolo XVI.

LVCIDARIO della pietra de' Filosofi di Maestro CRISTOFORO Parigino.

CODICE LXXX.

in foglio, cartaceo, di fogli 69.
del secolo XVI.

VARIE osservazioni circa la Morale, la Politica, l'Economica, e i varj caratteri degli uomini, raccolte da alcun studioso, e disposte in forma d'alberi filosofici.

CODICE LXXXI. *Cont.*

in 4. cartaceo, di fogli 505.
del secolo XVI.

RACCOLTA di Sentenze, osservazioni istoriche e morali, tratta dalle Vite degli uomini illustri di Plutarco. Il tutto disposto per ordine di alfabeto.

CODICE LXXXII. *Cont.*

in foglio, cartaceo, di fogli 464.
del secolo XVI.

DIALOGHI, Prose, ed alcune Poesie di M. SPERONE SPERONI, che si trovano tutte fra le opere di esso stampate.

CODICE LXXXIII.

in 4. di carta pecora, di fogli 139.

TRATTATO de i veleni di ALESSANDRO VETERANO Med. Fis. ad Elisabetta Duchessa d'Vrbino. Incomincia la dedicatoria: *Manifesta ed universale opinione ritrova appresso li sapienti.*

CODICE LXXXIV. *Cont.*

in 4. grande, di fogli 24.
del secolo XVI.

AVVERTIMENTI e Regole di formare gli squadroni in diversi modi del Sargente maggiore GIOVANNI ANTONIO NAVARRO.

CO-

CODICE LXXXV. *Cont.*

in foglio, cartaceo, di fogli 75.
del secolo XVI.

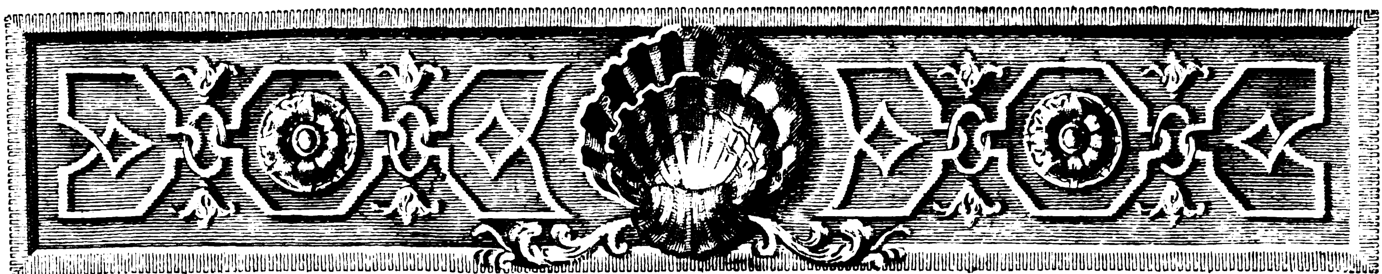
L'ESERCIZIO dell' Artiglieria di ALESSANDRO CAPOBIANCO Vicentino, capo de' Bombardieri nella Fortezza degli Orzi nuovi. Incom.
Essendo varie le opinioni che da molti ingegnosi intelletti ec.

CODICE LXXXVI.

in foglio, cartaceo, di fogli 88.
del secolo XVI. in circa.

RACCOLTA d'alcuni disegni di macchine diverse.

APPENDICE

D' ALCVNI MANVSCRITTI

IN LINGVA FRANCESE ANTICA.

Degna d' eſſere pubblicata è l' iſtoria di queſti pregevoli Manuſcritti, che furono ripoſti nella noſtra Libreria per teſtamento di Giovambatiſta Recanati. Gli ebbe quell' illuſtre letterato dallo ſpoglio della Caſa Gonzaga, eſtinta nel Duca Ferdinando. Quindi è ragionevole, che la ſteſſa Caſa Gonzaga gli traſportaſſe di Francia, quando dal Ducato di Nivers paſsò in Italia a quello di Mantova verſo il principio del ſecolo XVII.

CODICE I.

in 4. cartaceo, di fogli 59.

SENTENZE in verſi Provenzali di GVGLIELMO di CERVEIRA.

A' fogli 53. ſi trovano altre Sentenze e Proverbj in metro diverſo.

CODICE II.

in foglio, di carta pecora, di fogli 256.

ISTORIE Diverſe dal principio del Mondo ſino alla guerra di Mitridate, ed alle vittorie di Pompeo, in proſa.

Dopo una tavola delle principali coſe contenute nell' opera, trovanſi nel principio altre picciole memorie, fra le quali è da notarſi un Calendario antico Franceſe.

CO-

CODICE III.

in foglio, di carta pecora, di fogli 240.

L'ISTORIA de' XII. Cesari in prosa.
Al foglio 237. trovasi un compendio d' una Cronaca Francese, dalla Nascita del Signore sino al MCCXXXIX.

Nel fine sta scritto:

Rafainus de Pasqualibus.

CODICE IV.

in foglio, di carta pecora,
di fogli 97.

CARLO Magno, ovvero la Rotta di Roncisvalle, Romanzo in versi.

CODICE V.

in 4. di carta pecora, di fogli 140.

CARLO Magno, ovvero la Rotta di Roncisvalle, Romanzo in versi.

CODICE VI.

in foglio, di carta pecora, di fogli 69.

CARLO Magno, ovvero la Rotta di Roncisvalle, Romanzo in versi, differente dal sovraccennato.
Nel fine si legge essere stato scritto il Codice nel MCCCLXXI. addì XX. di Giugno.

CODICE VII.

in 8. di carta pecora, di fogli 140.

CARLO Magno, ovvero la Rotta di Roncisvalle.
E' diverso dagli altri due descritti di sopra.

CODICE VIII.

in 4. di carta pecora, di fogli 102.

GUGLIELMO d'Alicante, Romanzo in versi.

CODICE IX.

in foglio, di carta pecora, di fogli 73.

PARTE del Romanzo in prosa de' Cavalieri della Tavola Rotonda.

CODICE X.

in 4. di carta pecora, di fogli 59.

GUIDO di NANTEVIL, Romanzo in versi di UGONE di VILLANUOVA.

Il Sig. Fauchet fa menzione di questo Romanzo al cap. 14. del II. libro dell'origine della Lingua e della Poesia Francese.

CODICE XI.

in foglio picciolo, di carta pecora di fogli 74.

PARTE del Romanzo di Lancelloto in prosa.

CODICE XII.

in foglio, di carta pecora, di fogli 383.

LA SECONDA PARTE del LANCELLOTO del Lago, Romanzo tradotto in prosa Francese [da Gualtiero *Map*].

CODICE XIII.

in foglio, di carta pecora, di fogli 95.

DOONE, ovvero DOOLINO di Magonza, Romanzo in versi. Manca il principio.

Que-

Questo Romanzo trovasi stampato in Parigi nel MDLXXXIV. in 4. presso a Bonfons.

Il Signore della *Monnoye*, nelle sue note *al Verdier*, crede, che possa esser stato composto dal Re Adenes.

CODICE XIV.

in 8. in carta pecora di fogli 191.

DOOLINO di Magonza, Romanzo in versi.

Pare, che sia alquanto differente dall' altro sovraccennato.

BVOVO d'Antona, Romanzo in versi.

CODICE XV.

in foglio, di carta pecora, di fogli 158.

PARTE del Romanzo del Re Artus in prosa.

CODICE XVI.

in foglio, di carta pecora, di fogli 100.

BVOVO d'Agramonte, Romanzo in versi.

RINALDO da Montalbano in versi, al foglio 39.

CODICE XVII.

in foglio, di carta pecora, di fogli 233.

ROMANZO di Troja in versi di [BENEDETTO di S. MORO].

CODICE XVIII.

in foglio, di carta pecora, di fogli 150.

ROMANZO di Troja [di BENEDETTO di S. Moro].

E' alquanto più esteso, che l'altro già descritto.

ROMANZO di ETTORE di Troja in versi, al foglio 230.

Nel fine trovasi essere stato scritto da un Guglielmo *Portuiel*.

CODICE XIX.

in foglio, di carta pecora di fogli 91.

FOLCO di Candia, Romanzo in versi [di ERBERTO Duca di *Danmartin*].

Questo Romanzo è citato dal *Du Cange* nel Glossario Latino alla voce *Baccalarii*.

CODICE XX.

in foglio, cartaceo, di fogli 55.

FOLCO di Candia, Romanzo, come nel Codice già descritto.

Mancano tre pagine del principio.

CODICE XXI.

in foglio min. di carta pecora, di fogli 304.

LA CONQVISTA della Spagna fatta da Carlo Magno [di NICOLAIS].

CODICE XXII.

in 4. di carta pecora, di fogli 162.

FLORIMONDO Romanzo in versi di AMATO, ovvero AIMONE di CASTIGIONE.

Si fa menzione d'un simile Codice nel secondo Tomo delle memorie dell'Accademia delle belle lettere alla pagina 737.

CODICE XXIII.

in 4. di carta pecora, di fogli 63.

TRISTANO Romanzo in prosa.

CO-

CODICE XXIV.

in 4. di carta pecora, di fogli 44.

L' ELETTRA di Sofocle tradotta in versi Francesi.
Non era il Codice fra la Raccolta del Recanati.

CODICE XXV.

in 4. cartaceo, di fogli 38.
del secolo XV. in circa.

TRATTATO di Medicina in lingua Francese senza nome d' autore.
Non era questo fra i Codici del Recanati.

INDEX AUCTORUM GENERALIS.

A

B

C

Cato

I

K

L

M

N

O

P

X

Z

INDEX

OPERVM ALIQUOT, QUORUM AVCTORES NON EXHIBENTVR.

Typis Casparis Girardi.

